

'N VERGELYKENDE ANALISE VAN DIE MAATSKAPPYE

wat op die

JOHANNESBURGSE EFFEKTEBEURS

onder

DIE AFDELING MEUBELS EN HUISWARE GENOTEER IS

'N VERGELYKENDE ANALISE VAN DIE MAATSKAPPYE

wat op die

JOHANNESBURGSE EFFEKTEBEURS

onder

DIE AFDELING MEUBELS EN HUISWARE GENOTEER IS

'N VERGELYKENDE ANALISE VAN DIE MAATSKAPPYE

wat op die

JOHANNESBURGSE EFFEKTEBEURS ONDER DIE AFDELING MEUBELS
EN HUISWARE GENOTEER IS

deur

W.A.A. GOLWS M.COMM. G.R. (S.A.)

Verhandeling aangebied ter gedeeltelike
voldoening aan die vereistes

vir die graad

DOCTOR COMMERCII

(Rekeningkunde)

in die

Fakulteit van Ekonomiese Wetenskappe

van die

POTCHEFSTROOMSE UNIVERSITEIT

vir

CHRISTELIKE HOER ONDERWYS

Onder leiding van Prof. Dr. J.H. Els - D.Comm. G.R. (S.A.)

Potchefstroom.

Desember 1971.

VOORWOORD

Ek wil in die eerste plek my leier, Prof. Dr. J.H. Els, hoof van die Departement Rekeningkunde van die Potchefstroomse Universiteit vir C.H.O. bedank vir die waardevolle hulp en leiding wat hy aan my verleen het. Graag wil ek hom ook bedank vir die hulp en leiding wat hy aan my gegee het vanaf my derde jaar op Universiteit, en in besonder vir die aanmoediging met my rekenmeesters eksamens. Ook wil ek van die geleentheid gebruik maak om Mev. Els te bedank vir die menigte etes wat ek daar geniet het.

Tweedens bedank ek Mnr. P.J. Venter M.A. vir die taalkundige versorging van hierdie verhandeling.

Dercens bedank ek Mev. Oosthuizen wat die bylaes van die verhandeling getik het asook Mev. Pienaar wat die geskrewe gedeelte getik het en die finale afronding van die verhandeling behartig het.

My cuers en skoonouers, wat my in my Universiteitsloopbaan so bygestaan het, dat dit vir my 'n innerlike bron van krag was, wat my aangespoor het om my beste te probeer lewer en hulle nie teleur te stel nie, baie dankie.

Aan my vrou Lenette en ons twee kinders Francois en Carien, 'n spesiale woord van dank vir al die liefde, geduld en aanmoediging wat ek van hulle ontvang het.

Aan die personeel van die Ferdinand Postma Biblioteek, my dank vir hulle hulpvaardigheid.

Aan God al die eer.

DURBAN.

Desember 1971.

INHOUDSOPGAWEINLEIDING EN PROBLEEMSTELLING.Bladsy.

1. Inleiding	xvii.
2. Doel van studie	xxiii.
3. Indeling van studie	xxiii.

HOOFSTUK 1.DIE BALANSSTAAT EN WINS- EN VERLIESREKENING1. BALANSSTAAT

1.1. Inleiding	1
1.2. Aandeelhoudersfondse	
1.2.1. Algemeen	3
1.2.2. Aandelekapitaal	4
1.2.3. Kapitaalreserwes	5
1.2.4. Inkomstereserwes	7
1.3. Voorkeuraandele	8
1.4. Langtermynlaste	9
1.5. Vaste bates	10
1.6. Bedryfsbates	13
1.6.1. Algemeen	15
1.6.2. Voorraad	16
1.6.3. Debiteure	16
1.6.4. Kontant, handelsbelegging - lening en ander	16
1.7. Bedryfslaste	16
1.8. Bedryfskapitaal	
1.8.1. Algemeen	18
1.8.2. Faktore wat bedryfskapitaal beïnvloed	19
1.8.3. Genoegsame bedryfskapitaal	19
1.8.4. Spesiale bedryfskapitaal	19
1.8.5. Te veel bedryfskapitaal	20
1.8.6. Tekort aan genoegsame bedryfskapitaal	20
1.9. Aantekeninge op die balansstaat	21

2. WINS- EN VERLIESREKENING

2.1. Inleiding	24

2.2. Omskrywing van die begrip wins- en verliesrekening	25
2.3. Inhoud van die wins- en verliesrekening	25
2.4. Aanwending van netto wins	28
 3. <u>GEKONSOLIDEERDE FINANSIËLE STATE</u>	
3.1. Algemeen	30
3.2. Minderheidsbelang of buite-aandeelhoudersbelang	31
3.3. Oorskot van die koste van aandele in filiaalmaatskappy bo die bedrag van hul netto bates op datum van verkryging	32
3.4. Enkele aspekte wat in ag geneem moet word by gekonsolideerde finansiële state	33
 4. <u>SAMEVATTING</u>	34

HOOFSTUK 2.

DIE DIREKTEURS- EN OUDITEURSVERSLAG EN ANDER BYKOMENDE INLIGTING

1. INLEIDING	35
2. DIE DIREKTEURSVERSLAG	35
3. DIE OUDITEURSVERSLAG	36
4. VOORSITTERSVERSLAG	37
5. TUSSENTYDSE VERSLAE	37
6. ERON EN AANWENDING VAN FONDSESTAAT	38
7. SAMEVATTING	38

HOOFSTUK 3.

DIE VERNAAMSTE WINS- EN VERLIESREKENING- EN BALANSSTAAT- VERHOUDINGS

1. <u>WINS- EN VERLIESREKENINGVERHOUDINGS</u>	
1.1. <u>Verkope</u>	39
1.1.1. Voorraad-omsetverhouding	39
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	41
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	42
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>	
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	43

1.3.	<u>Dividende</u>	
1.3.1.	Dekking van voorkeurd dividende	44
1.3.2.	Dekking van gewone dividende	45
1.4.	<u>Rente</u>	
1.4.1.	Rentedekking	45
1.5.	<u>Kontantvloeï van Fondse en Dekking van Rente en Dividende</u>	
1.5.1.	Rentedekking	46
1.5.2.	Voorkeurd dividenddekking	47
1.5.3.	Gewone aandeledividenddekking	48
1.6.	<u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	48
2.	<u>WINS- EN VERLIESREKENING- EN BALANSSTAATVERHOUDINGS</u>	
2.1.	<u>Verkope</u>	
2.1.1.	Verkope tot vaste bates	50
2.1.2.	Verkope tot bedryfskapitaal	51
2.1.3.	Verkope tot voorraad	51
2.1.4.	Verkope van totale aandeelhoudersfondse	52
2.2.	<u>Dividende</u>	
2.2.1.	Persentasie dividend tot gewone aandeelhouders- fondse	53
2.2.2.	Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	54
2.3.	<u>Netto wins</u>	
2.3.1.	Netto wins, voor rente en voorkeur-dividende, tot totale kapitaal in gebruik	56
2.3.2.	Netto wins na voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersfondse	57
2.3.3.	Eienaarskaprenteverhouding	58
2.3.4.	Netto wins tot bedryfskapitaal	59
2.3.5.	Persentasie opbrengs van netto verdienste tot nominale waarde van aandele	60
2.4.	<u>Aanwending van netto wins</u>	
2.4.1.	Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur- aandeelhouders	62
2.4.2.	Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	62
2.4.3.	Persentasie netto wins teruggeploeg in onder- neming	64
3.	<u>BALANSSTAATVERHOUDINGS</u>	
3.1.	<u>Voorsiening van totale kapitaal</u>	66

3.1.1.	Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	66
3.1.2.	Minderheidsbelang tot totale kapitaal	68
3.1.3.	Voorkeuraandeelhouders tot totale kapitaal	68
3.1.4.	Langtermynlaste tot totale kapitaal	69
3.1.5.	Bedryfslaste tot totale kapitaal	69
3.1.6.	Eienaarsskapverhouding	70
3.2.	<u>Gewone Aandeelhoudersfondse</u>	
3.2.1.	Gewone aandeelhoudersfondse tot vaste bates	71
3.2.2.	Gewone aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal	72
3.2.3.	Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeel- houdersfondse	73
3.2.4.	Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	74
3.3.	<u>Bedryfskapitaal</u>	
3.3.1.	Bedryfsbates tot bedryfslaste	75
3.3.2.	Vuurproefverhouding	76
3.3.3.	Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	77
3.3.4.	Voorraad tot bedryfslaste	78
3.4.	<u>Aantekeninge op Balansstaat</u>	
3.4.1.	Voorwaardelike aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	78
3.4.2.	Bates verpand as persentasie van netto bates	79
3.4.3.	Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	80
3.4.4.	Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	80
4.	<u>SAMEVATTING</u>	81

HOOFSTUK 4.VERGELYKENDE ONTLEDING, GEVOLGTREKKING EN AANBEVELINGS VAN DIE
VERNAAMSTE WINS- EN VERLIESREKENING- EN BALANSSTAATVERHOUDINGS1. WINS- EN VERLIESREKENINGVERHOUDINGS1.1. Verkope

1.1.1.	Voorraad-omsetverhouding	83
1.1.2.	Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	83
1.1.3.	Netto wins as persentasie van netto verkope	84

1.2. Direkteursvergoeding

1.2.1.	Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	84

1.3.	<u>Dividende</u>	
1.3.1.	Dekking van voorkeurd dividende	85
1.3.2.	Dekking van gewone dividende	86
1.4.	<u>Rente</u>	
1.4.1.	Rentedekking	87
1.5.	<u>Kontantvloeï van Fondse en Dekking van Rente en Dividende</u>	
1.5.1.	Rentedekking	88
1.5.2.	Voorkeurd dividenddekking	88
1.5.3.	Gewone dividenddekking	89
1.6.	<u>Persentasie vermeerdering in Netto Wins</u>	90
2.	<u>WINS- EN VERLIESREKENING- EN BALANSSTAATVERHOUDINGS</u>	
2.1.	<u>Verkope</u>	
2.1.1.	Verkope tot vaste bates	91
2.1.2.	Verkope tot bedryfskapitaal	91
2.1.3.	Verkope tot voorraad	91
2.1.4.	Verkope tot aandeelhoudersfondse	92
2.2.	<u>Dividende</u>	
2.2.1.	Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	92
2.2.2.	Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	93
2.3.	<u>Netto wins</u>	
2.3.1.	Netto wins voor rente en voorkeurd dividende, tot totale kapitaal in gebruik	94
2.3.2.	Netto wins en voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersfondse	95
2.3.3.	Eienaarskaprenteverhouding	95
2.3.4.	Netto wins tot bedryfskapitaal	96
2.3.5.	Persentasie opbrengs van netto verdienste tot nominale waarde van aandele	97
2.4.	<u>Aanwending van netto wins</u>	
2.4.1.	Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	97
2.4.2.	Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	98
2.4.3.	Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	99
3.	<u>BALANSSTAATVERHOUDINGS</u>	
3.1.	<u>Voorsiening van totale kapitaal</u>	
3.1.1.	Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	99
3.1.2.	Minderheidsbelang tot totale kapitaal	100
3.1.3.	Voorkeuraandeelhoudersbelang tot totale kapitaal	101

3.1.4.	Langtermynlaste tot totale kapitaal	101
3.1.5.	Bedryfslaste tot totale kapitaal	102
3.1.6.	Eienaarskapverhouding	103
3.2.	<u>Gewone Aandeelhoudersfondse</u>	
3.2.1.	Gewone aandeelhoudersfondse tot vaste bates	103
3.2.2.	Gewone aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal	104
3.2.3.	Bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	104
3.2.4.	Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	105
3.3.	<u>Bedryfskapitaal</u>	
3.3.1.	Bedryfsbates tot bedryfslaste	106
3.3.2.	Vuurproefverhouding	107
3.3.3.	Persentasie bedryfskapitaal in voorraad belê	107
3.3.4.	Voorraad tot bedryfslaste	108
3.4.	<u>Aantekeninge op Balansstaat</u>	
3.4.1.	Voorwaardelike aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	108
3.4.2.	Bates verpand as persentasie van netto bates	109
3.4.3.	Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	109
3.4.4.	Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	110
4.	<u>SAMEVATTING</u>	110

HOOFSTUK 5.

ENKELE OPMERKINGS OOR DIE INDIVIDUELE MAATSKAPPY SE BALANSSTAAT- EN WINS- EN VERLIESREKENINGVERHOUDINGS

1.	<u>INLEIDING</u>	112
2.	Asmar	112
3.	Afcol	112
4.	B. & S.	113
5.	Bakstey	113
6.	Beares	114
7.	Bradlows	114
8.	Bromain	114
9.	Cohen	115
10.	Duros	115
11.	Ellerine	116
12.	Ellis	116
13.	Hart	117
14.	Kaister	117
15.	Lewis App.	118

16. Midalum	118
17. Montays	119
18. Phil Morkel	119
19. Pilotra	120
20. Russells	121
21. Tvl. Matt.	121
22. Steel & B.	121
23. Tedelex	122
24. World	122
25. <u>SAMEVATTING</u>	122

HOOFSTUK 6.

VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

1. <u>Verdienste van aandele</u>	123
1.1. <u>Dividendverdienste</u>	
1.1.1. Persentasie dividendverdienste tot hoogste en laagste markwaarde	124
1.2. <u>Verdienste</u>	
1.2.1. Persentasie netto verdienste tot hoogste en laagste markprys	125
1.3. <u>Prysverdienste</u>	
1.3.1. Prysverdienste-verhouding tot hoogste en laagste markprys	126
1.4. <u>Verdiskontering van winste</u>	
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot hoogste en laagste markprys (na aftrekking van batewaarde) verdiskonteer is	128
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot hoogste en laagste markprys verdiskonteer is	129
2. <u>Waardasie van aandele</u>	
2.1. Batewaarde	131
2.2. Superwinste-basis	132
2.3. Netto verdienste basis	135
2.4. Netto dividendverdienste basis	136
2.5. Markwaarde	137
3. <u>Samevatting</u>	138

HOOFSTUK 7.

VERGELYKENDE ONTLEDING, GEVOLGTREKKING EN AANBEVELINGS OOR DIE VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE UITGEDRUK TOT MARKWAARDE VAN AANDELE</u>	
1.1. <u>Dividende</u>	
1.1.1. Persentasie dividendverdienste tot hoogste markprys	139

1.1.2.	Persentasie dividendverdiens te tot laagste markprys	140
1.2.	<u>Netto verdienste per aandeel</u>	
1.2.1.	Persentasie netto verdienste tot hoogste markprys	140
1.2.2.	Die persentasie netto verdienste tot laagste markprys	141
1.3.	<u>Prysverdiens te</u>	
1.3.1.	Prysverdiens te verhouding tot hoogste markprys	142
1.3.2.	Prysverdiens te verhouding tot laagste markprys	143
1.4.	<u>Verdiskonter ing van winste</u>	
1.4.1.	Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot hoogste markprys na aftrekking van batewaarde verdiskonteer is	144
1.4.2.	Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot laagste markprys na aftrekking van batewaarde verdiskonteer is	145
1.4.3.	Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot hoogste markprys verdiskonteer is	146
1.4.4.	Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot laagste markprys verdiskonteer is	147
2.	<u>WAARDASIE VAN AANDELE</u>	
2.1.	<u>Batewaarde in vergelyking tot hoogste en laagste markwaarde</u>	148
2.2.	<u>Superwinste-basis van waardasie van aandele</u>	
2.2.1.	Superwinste-basis van waardasie (redelike opbrengs 5%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde	149
2.2.2.	Superwinste-basis van waardasie (redelike opbrengs 6%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde	150
2.2.3.	Superwinste-basis van waardasie (redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde	151
2.2.4.	Superwinste-basis van waardasie (redelike opbrengs 10%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde	152
2.3.	<u>Netto verdienste basis na waardasie van aandele</u>	
2.3.1.	Netto verdienste basis van waardasie (redelike opbrengs 5%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	153
2.3.2.	Netto verdienste basis van waardasie van aandele (redelike opbrengs 6%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	154
2.3.3.	Netto verdienste basis van waardasie van aandele (redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	155
2.3.4.	Netto verdienste basis van waardasie van aandele (redelike opbrengs 10%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele	156
2.3.5.	Samevatting	156

2.4.	<u>Netto dividendverdiensbasis van waardasie van aandele</u>	
2.4.1.	Netto dividendverdiensbasis van waardasie (redelike opbrengs 5%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	157
2.4.2.	Netto dividendverdiensbasis van waardasie (redelike opbrengs 6%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	158
2.4.3.	Netto dividendverdiensbasis van waardasie (redelike opbrengs 7½%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	158
2.4.4.	Samevatting	159
3.	<u>Samevatting</u>	159

HOOFSTUK 8.

PRYSSTYGINGS EN -DALINGS OP DIE JOHANNESBURGSE EFFEKTEBEURS

1.	INLEIDING	161
2.	BESIGHEIDSSIKLUS	161
3.	TIPE PRYSSTYGINGS EN -DALINGS	162
4.	TEGNIEKE OM PRYSSTYGINGS EN -DALINGS TE VOORSPEL	163
5.	SAMEVATTING	165

<u>ENGLISH SUMMARY</u>	A.183

<u>BIBLIOGRAFIE</u>	A.186

LYS VAN BYLAES

A1.	Lys van maatskappye	A.1
B1.1.1.	Voorraad-omsetverhouding	A.2
B1.1.2.	Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	A.3
B1.1.3.	Netto wins as persentasie van netto verkope	A.4
B1.2.1.	Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	A.5
B1.3.1.	Dekking van voorkeurd dividende	A.6
B1.3.2.	Dekking van gewone dividende	A.7
B1.4.1.	Rentedekking	A.8
B1.5.1.	Rentedekking	A.9
B1.5.2.	Voorkeurd dividenddekking	A.10
B1.5.3.	Gewone aandeledividenddekking	A.11
B1.6.	Persentasievermeerdering in netto wins	A.12

B2.1.1.	Verkope tot vaste bates	A.13
B2.1.2.	Verkope tot bedryfskapitaal	A.14
B2.1.3.	Verkope tot voorraad	A.15
B2.1.4.	Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	A.16
B2.2.1.	Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	A.17
B2.2.2.	Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	A.18
B2.3.1.	Netto wins voor rente en voorkeur-dividerende tot totale kapitaal in gebruik	A.19
B2.3.2.	Netto wins na voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersfondse	A.20
B2.3.3.	Eienaarskaprenteverhouding	A.21
B2.3.4.	Netto wins tot bedryfskapitaal	A.22
B2.3.5.	Persentasie opbrengs, van netto verdierste tot nominale waarde van aandele	A.23
B2.4.1.	Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	A.24
B2.4.2.	Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	A.25
B2.4.3.	Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	A.26
B3.1.1.	Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	A.27
B3.1.2.	Minderheidsbelang tot totale kapitaal	A.28
B3.1.3.	Voorkeuraandeelhouders-belang tot totale kapitaal	A.29
B3.1.4.	Langtermynlaste tot totale kapitaal	A.30
B3.1.5.	Bedryfslaste tot totale kapitaal	A.31
B3.1.6.	Eienaarskapverhouding	A.32
B3.2.1.	Gewone aandeelhoudersfondse tot vaste bates	A.33
B3.2.2.	Gewone aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal	A.34
B3.2.3.	Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	A.35
B3.2.4.	Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	A.36
B3.3.1.	Bedryfsbates tot bedryfslaste	A.37
B3.3.2.	Vuurproefverhouding	A.38
B3.3.3.	Persentasie bedryfskapitaal in voorraad belê	A.39
B3.3.4.	Voorraad tot bedryfslaste	A.40
B3.4.1.	Voorwaardelike aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	A.41
B3.4.2.	Bates verpaid as persentasie van netto bates	A.42
B3.4.3.	Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	A.43
B3.4.4.	Persentasie voorsienings tot totale kapitaal	A.44
C1.1.1.	Persentasie dividendverdiens te tot hoogste markprys	A.45
C1.1.2.	Persentasie dividendverdiens te tot laagste markprys	A.46
C1.2.1.	Persentasie netto verdiens te tot hoogste markprys	A.47
C1.2.2.	Die persentasie netto verdiens te tot laagste markprys	A.48
C1.3.1.	Prysverdiens te verhouding tot hoogste markprys	A.49

C1.3.2.	Prysverdiensieverhouding tot laagste markprys	A.50
C1.4.1.	Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot hoogste markprys na aftrekking van batewaarde verdiskonteer is	A.51
C1.4.2.	Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot laagste markprys na aftrekking van batewaarde verdiskonteer is	A.52
C1.4.3.	Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot hoogste markprys verdiskonteer is	A.53
C1.4.4.	Die aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot laagste markprys verdiskonteer is	A.54
C2.1.	Batewaarde in vergelyking tot hoogste en laagste markwaarde van aandele	A.55
C2.2.1.	Superwinste-basis van waardasie (redelike opbrengs 5%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde	A.56
C2.2.2.	Superwinste-basis van waardasie (redelike opbrengs 6%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde	A.57
C2.2.3.	Superwinste-basis van waardasie (redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$) in vergelyking met hoogste en laagste markprys	A.58
C2.2.4.	Superwinste-basis van waardasie (redelike opbrengs 10%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde	A.59
C2.3.1.	Netto verdienste basis van waardasie (redelike opbrengs 5%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	A.60
C2.3.2.	Netto verdienste basis van waardasie van aandele (redelike opbrengs 6%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	A.61
C2.3.3.	Netto verdienste basis van waardasie van aandele (redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	A.62
C2.3.4.	Netto verdienste basis van waardasie van aandele (redelike opbrengs 10%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele	A.63
C2.4.1.	Netto dividendverdiensie basis van waardasie (redelike opbrengs 5%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	A.64
C2.4.2.	Netto dividendverdiensie basis van waardasie (redelike opbrengs 6%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	A.65
C2.4.3.	Netto dividendverdiensie basis van waardasie (redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele	A.66

UITTREKSEL UIT DIE GEPUBLISEERDE JAARVERSLAE MET AANGEHEGTE BYLAES
VAN DIE VOLGENDE MAATSKAPPE

D1.	<u>Asmar Beperk</u>	
D1.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.67
D1.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.69
D1.3.	Verdiensie en waardasie van aandele	A.70
D2.	<u>Associated Furniture Companies Limited</u>	
D2.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.72

D2.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.74
D2.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.76
D3.	<u>B. & S. Steel Furniture Company Limited</u>	
D3.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.78
D3.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.80
D3.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.82
D4.	<u>Baker & Steyger Beperk</u>	
D4.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.83
D4.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.85
D4.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.87
D5.	<u>Beares Beperk</u>	
D5.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.89
D5.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.90
D5.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.92
D6.	<u>Bradlows Stores Beperk</u>	
D6.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.93
D6.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.95
D6.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.97
D7.	<u>Bromain Holdings Beperk</u>	
D7.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.98
D7.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.101
D7.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.102
D8.	<u>Cohen Bros. Furniture Limited</u>	
D8.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.103
D8.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.105
D8.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.107
D9.	<u>Duros Beperk</u>	
D9.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.108
D9.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.110
D9.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.112
D10.	<u>Ellerine Holdings Beperk</u>	
D10.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.113
D10.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.115
D10.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.117
D11.	<u>Ellis Furnishers Beperk</u>	
D11.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.118
D11.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.120
D11.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.122
D12.	<u>Hart Beperk</u>	
D12.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.123
D12.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.125
D12.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.127
D13.	<u>Kaister Holdings Beperk</u>	
D13.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.128

D13.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.130
D13.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.132
D14.	<u>Lewis Appliance Corporation Beperk</u>	
D14.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.133
D14.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.135
D14.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.137
D15.	<u>Midland Aluminium S.A. Beperk</u>	
D15.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.138
D15.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.140
D15.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.142
D16.	<u>Montays Beperk</u>	
D16.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.143
D16.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.145
D16.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.147
D17.	<u>Phil Morkel Beperk</u>	
D17.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.148
D17.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.150
D17.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.152
D18.	<u>Pilot Radio & Television Industries Beperk</u>	
D18.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.153
D18.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.155
D18.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.157
D19.	<u>Russel Holdings Beperk</u>	
D19.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.158
D19.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.160
D19.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.162
D20.	<u>Transvaal Mattress and Furnishing Company Beperk</u>	
D20.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.163
D20.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.165
D20.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.167
D21.	<u>Steel en Barrett Beperk</u>	
D21.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.168
D21.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.170
D21.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.172
D22.	<u>Television and Electrical Holdings Beperk</u>	
D22.1	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.173
D22.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.175
D22.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.177
D23.	<u>World Furnishers Group Beperk</u>	
D23.1.	Gekonsolideerde Balansstaat en Wins- en Verliesrekening	A.178
D23.2.	Wins- en Verliesrekening en Balansstaatverhoudings	A.180
D23.3.	Verdienste en waardasie van aandele	A.182

INLEIDING EN PROBLEEMSTELLING.

1. INLEIDING.

Die redes waarom aandeelhouders aandele koop " ... is as diverse as their personalities". (Vergelyk S.H. Archer en C. D'Ambrosia, Business Finance : Theory and Management, The Macmillan Company, New York, 1966, p.178). Sekere persone koop aandele met die doel om 'n redelike dividend opbrengs te kry. Prysvermeerdering mag die doel van andere wees, terwyl prestige, " ... keeping up with the Joneses", en honderde ander moontlike verduidelikings ook redes vir die aankoop van aandele mag wees.

'n Belegging kan beskou word as die koop van 'n aandeel of sekuriteit " ... that upon an appropriate analysis offers safety of principal and a satisfactory yield, commensurate with the risk assumed". (Vergelyk An Introduction to Analysis and Management, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, p.3). Beleggers kan volgens H.J.S. Voster, in twee groepe verdeel word, naamlik: " ... the conservative or defensive investor and the aggressive investor". (Vergelyk Rekenkundige Finansiële State as Grondslag vir die Beoordeling van Beleggings, P.U. vir C.H.O., Potchefstroom 1966, p.91). Hy beskryf die twee groepe soos volg: Konserwatiewe beleggers beheer hulle beleggingsportefeulje met die minimum tyd en moeite. Hy sê verder: " ... Above all, they want peace of mind with their investments". Die konserwatiewe belegger wil sy beleggingsfondse instandhou en 'n kapitale groei handhaaf wat gelykstaande is aan die ekonomiese groei van die land. Die aggressiewe belegger moet bereid wees om 'n aansienlike hoeveelheid tyd en moeite te bestee aan die beheer van hulle individuele beleggingsportefeuljes. " ... Their goal is capital gains, but they are intelligent aggressive investors, not speculators". Die belegger kan ook beskou word as 'n persoon wat nie verwag om sy portefeulje aandele te realiseer nie, of om voordeel te trek uit prysstygings en dalings deur aandele te koop of te verkoop nie. 'n Alternatiewe beskouing van 'n belegger is sy " ... major interest in the long-term performance of the portfolio - a five or ten-year period at least. Because temporary market fluctuations are no real consequence (except perhaps emotionally) to these investors, rating the safety of their commitments in terms of their relative liquidity seems unrealistic". (Vergelyk D.A. Hayes, Investment Analysis and Management, The Macmillan Company, New York, 1961, p.55).

Ons kan ook nog 'n verdere groep beleggers onderskei, naamlik die spekulante. Hulle is die persone wat beleggings bekom met die doel om op 'n relatiewe korttermyn 'n wins te realiseer. Die beleggingsmotief van die belegger speel 'n belangrike rol. Die belegger stel belang in inkomste terwyl die spekulant belangstel in kapitaalvermeerdering. (Vergelyk D.F. Jordan en H.E. Dougall, Investments Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, N.J. p.5).

Die voornemende beleggers moet 'n vergelykende ontleding van die finansiële verslae van die maatskappye waarin aandele gekoop word, maak, asook 'n redelike waarde op die aandele plaas. Soos G.W. Dowrie en D.R. Fuller tereg opgemerk het: " ... More than one commentator has marvelled at the casualness with which an investor will put his hard-earned savings into securities chosen at random on the basis of hearsay evidence or of high-pressure salesmanship, with only the haziest knowledge of the risks involved and with no pretence of following an orderly program". (Vergelyk John Wiley & Sons, Investments Second Edition, Inc., New York, p.93). Vir dié benadering tot beleggings bestaan daar geen regverdiging nie, aangesien die persone meestal tot die beleggingsdaad gemotiveer word deur hoorsê gerugte, waarvan hulle oor die algemeen nóg die oorsprongken, nóg die gevolge kan peil. Die waarde wat verkry word indien die finansiële state ontleed word en as basis vir die bepaling van die waarde van aandele gebruik word, stem nie altyd ooreen met die markwaarde nie. Aandele wat op die Effektebeurs verhandel word, se markwaardes " ... are subject to thoroughly irrational savings, and they often move well above or well below any reasonable calculation of intrinsic value". (Vergelyk Jordan en Dougall, op.cit., p.268).

Die verstandige belegger moet in staat wees om intelligenter besluite te kan neem as die gemiddelde belegger, deur hom op hoogte te hou en kennis te dra van die verskillende tipes beleggings wat beskikbaar is, die algemene handelstoestande met betrekking tot die tipe onderneming, hoe aandele gekoop en verkoop word, die bankbeleid, algemene ekonomiese omstandighede en genoegsame rekeningkundige kennis om die finansiële state van die onderneming te interpreteer. Deur voorgenoemde omstandighede te bestudeer, kan die belegger 'n goeie belegging maak, maar soos J.C. Clendenin tereg opmerk: " ... Twenty years of experience has convinced the author that amateurs can be taught to do reasonably well with good stocks but that even professionals fail to invest with consistent success in speculative ones". (Vergelyk Introduction to Investments, Fourth Edition, McGraw-hill Book Company, New York, p.95).

Daar is min ooreenstemming tussen die verskillende benaderings tot analise van verskillende moontlike beleggings. Sommige beleggers sal slegs die finansiële state bestudeer en geen aandag skenk aan enigiets wat nie daarin vervat is nie. Ander sal weer meer aandag skenk aan die ontasbare items soos bestuur, klandisiewaarde, moontlikheid van abnormale groei en aan die sogenaamde "inside information" wat verkry word uit persoonlike kontak met die maatskappy self, sy mededingers en politieke sienings. Sommige sal net na die werklike feite van die verlede kyk en ander na die moontlikhede van die toekoms. Die finale beslissing neem tot 'n mate al die faktore in ag. In hierdie verhandeling gaar gepoog word om vas te stel tot watter mate dit wel in ag geneem word.

Die jaarliks gepubliseerde finansiële verslae van die maatskappye wat op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer word, is een van die belangrikste bronne van inligting vir die eksterne analitikus. Die gepubliseerde finansiële verslae wat as 'n verslag deur die maatskappy aan die aandeelhouders dien, bestaan uit 'n Direkteursverslag, Balansstaat en Wins- en Verliesrekening, Ouditeursverslag en in sommige gevalle 'n Voorsittersverslag. Die finansiële verslae toon aan die aandeelhouders die resultaat van die aktiwiteite van die onderneming vir die betrokke jaar. Die finansiële verslae, veral die voorsittersverslag, word as 'n medium gebruik om kommentaar oor sekere ekonomiese aspekte te lewer soos die arbeidsprobleem, belasting, regeringsregulasies en vakbonde se aktiwiteite. (Vergelyk R.D. Kennedy en S.Y. McMullen, Financial Statements, Fifth Edition, Richard D. Irwin Inc., Illinois, 1968, p.15).

Volgens General Motors Corporation is die doel van die jaarlikse verslae " ... to record for the information of the stockholders the most important transactions of the year and such related circumstances as have been consequential in influencing the course of the business". (Vergelyk Kennedy en McMullen, op.cit., p.16). Die finansiële verslae toon " ... in condensed form the operating results and financial position of a business". (Vergelyk J. Langhout, Analysis and Interpretation of Accounts, The South African Universities Press, Cape Town, 1968, p.6). Die inligting in die finansiële state vervat, moet geklassifiseer word en die geklassifiseerde groepe moet met mekaar vergelyk word. Die proses staan bekend as die ontleding en daarna moet die afleidings uit die ontledings gemaak word. Laasgenoemde proses staan bekend as die interpretasie waarop die nodige besluite geneem word.

Die hele proses word gewoonlik na verwys as die ontleding en interpretasie van finansiële state. Die verhandeling handel tot 'n groot mate oor die inligting wat normaalweg deur middel van rekenkundige finansiële state tot die beskikking van beleggers gestel word en hoe hierdie inligting deur middel van verskillende tegnieke gebruik kan word by die beoordeling van beleggings. J.N. Myer merk tereg op: " ... Financial statement analysis as a basis for opinion regarding financial condition became more and more popular in the investment field, although most writers on investment were rather vague as to procedure". (Vergelyk Financial Statement Analysis, Third Edition, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, N.J. P.8). In die verhandeling word daar gepoog om 'n definitiewe prosedure daar te stel wat gebruik kan word vir die ontleding en interpretasie van finansiële state vir die maatskappye wat onder die afdeling Meubels en Huisware op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is.

Die analise en interpretasie van finansiële state van 'n onderneming het normaalweg ten doel die vorming van 'n opinie oor die finansiële toestand van die onderneming ten einde die status van die onderneming in die algemene ekonomiese wêreld te bepaal. 'n Opinie wat oor die finansiële toestand van die onderneming gevorm word, kan nie net verkry word uit die finansiële state van die onderneming nie. Dit is ook nodig, soos J.N. Myer (op.cit., p.36) dit stel: " ... to base the opinion on economic facts. Thus, the problem of the interpretation of financial statements is that of utilization of accounting data as a starting point for the discovery of economic facts about a business".

Die finansiële state van 'n onderneming openbaar belangrike inligting oor die huidige finansiële toestand maar toon nie die hele beeld nie. (Vergelyk E. Easton and B.L. Newton, Accounting and the Analysis of Financial Data, McGraw-Hill Accounting Series, McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, 1958, p.283). Onder andere moet ander faktore in ag geneem word, soos:

- i. Effek van huidige en verwagte wetgewing.
 - ii. Die posisie ten opsigte van die verskaffing van grondstowwe.
 - iii. Die markwaarde van bates wat verpand is.
 - iv. Die huidige waarde van vaste bates.
 - v. Moontlike nuwe produkte en verwagte mededinging.
 - vi. Die rekord van eerlikheid en integriteit van die bestuur.
 - vii. Die korrektheid van voorlopige verslae.
 - viii. Die posisie van die onderneming in vergelyking tot mededingers.
- (Vergelyk Easton & Newton, op.cit., p.283, asook Voster, op.cit., p.83).

Om 'n verstandige belegging te maak, is genoegsame kennis nodig:
 " ... the greater the knowledge the investor has of facts, the more satisfactory his experience should be". (Vergelyk Jordar en Dugall, op.cit., p.118). Geen belegger kan hom egter ten volle op hoogte van beleggingsinligting hou nie; hy moet egter die nodige kennis dra van waar inligting bekom kan word indien nodig.

Die maatstaf wat in finansiële state gebruik word, is die Rand. Die Rand soos J.N. Myer, (op.cit., p.33) dit stel: " ... is an extremely poor unit of measurement because its value or purchasing power is constantly changing". Rekenmeesters het verskeie jare al gepoog om 'n metode te vind om die probleme by die interpretasie en ontleding van finansiële state te oorkom wat veroorsaak word deur die onstabiliteit van die Rand. Onder andere word voorgestel om die rekeningkundige verslae aan te suiwer met veranderings wat daar in die Rand plaasgevind het deur gebruik te maak van prysindekse. Daar is egter nog baie kritiek op die doeltreffendheid van die prysindekse. "The Committee on Terminology of the American Institute of Certified Public Accountants" het die volgende definisie vir waarde vir rekeningkundige gebruik gegee: " ... As used in accounts, signifies the amount at which an item is stated, in accordance with the accounting rules or principles relating to that item. Generally book or balance-sheet values (using the word 'value' in this sense) represent cost to the accounting unit or some modification thereof; but sometimes they are determined in other ways, as for instance on the basis of market values or cost or replacement, in which case the basis should be indicated in financial statements. Thus the accounting value of an item may be defined as a measurement, in terms of dollar units, in accordance with the rules of accounting applicable to the item measure". (Accounting Research Bulletin, No. 9, p.85, soos aangehaal uit J.N. Myer, op.cit., p.30).

Die Johannesburgse Effektebeurs word na verwys as die barometer van die Suid-Afrikaanse Ekonomie. Die aandelemark is 'n mark waar
 " ... in theory meeting places in which well-informed and ill-informed alike weigh their knowledge, hopes and fears, along with those of others, to reach a composite judgement regarding the health of business and possible future course". (Vergelyk Dowrie en Fuller, op.cit., p.132). Aandelebeurs poog altyd om die toekoms te voorspel en kan dus ook realiteit verloor. Die vernaamste rede hiervoor is die massa sielkundige elemente wat die beurs beïnvloed.

Jordan & Dougall (op.cit., p.268) merk hier tereg soos volg op:

" ... We should beware of the assumption that logic is bound to prevail, for the stock market is anything but coldly logical, except from a very long-range point of view". Inteendeel, die beurs is 'n mark waar die deelnemers verwag om uitdrukking te gee aan verwagtinge, en vrese wat tot gevolg het dat die markwaardes geheel en al uit verhouding is met die werklike waarde van die aandele. Een van die moeilikste probleme vir die belegger is om die waarde van aandele te bepaal. (Vergelyk J.C. Clendenin, Introduction to Investments, Fourth Edition, McGraw-Hill Book Company, New York, 1960, p.219). Die markwaarde van die meeste aandele wissel aansienlik deur die jare soos besigheids-toestande verander. As gevolg van die aansienlike pryskommeling kan die aandeelhouders nie bekostig om hulle te ignoreer nie. Die aandeelhouer moet dus die basiese faktore wat aandeelwaardes beïnvloed, bestudeer. In die verhandeling word heelwat aandag geskenk aan die metodes van aandeelwaardasies en die metodes om dit te vergelyk met markwaardes en enkele gevolgtrekkings te maak. Dit is egter onmoontlik om die algemene ekonomiese omstandighede wat die markwaardes beïnvloed, in een verhandeling te bespreek. Aangesien die ekonomiese omstandighede tot 'n mate op alle aandele van toepassing is en die aandeelwaardes op 'n vergelykende basis ondersoek en bespreek is, was die vernaamste faktore alreeds in die prys verdiskonteer.

Daar is dus 'n aansienlike verskil tussen die markwaardes en die werklike waardes soos aangetoon deur die analises. Die verskille moet versigtig geanaliseer en geïnterpreteer word. Aan die ander kant moet die analitikus nie " ... concede to the market any supernatural ability to register true value". (Vergelyk Dowrie en Fuller, op.cit., p.132). Jordan en Dougall (op.cit., p.130) merk in hierdie verband op: " ... Experience indicates that commonsense, with the help of a broad perspective, is often a safer basis for economic decisions than are the most elaborate and refined economic analysis". Ons moet egter, afgesien van die belangrikheid van die invloed van algemene ekonomiese omstandighede op die mark, " ... recognise its equally important lack of predictability and make our actual decision primarily on the basis of individual stocks and on tangible factors of valuation rather than expectations of price movements".

Die tydsberekening vir aankoop en verkoop van aandele volgens voorspellings van verwagte, algemen aandeel-prysbewegings, is egter hoogs spekulatief. Aansienlike prysfluktuasies kan moeilik geïgnoreer word, maar soos Dowrie en Fuller (op.cit., p.502) dit stel:

"... judgement of the investment position of the stock market should be primarily on whether stocks are generally inflated or generally depressed (i.e. whether the market is high or low on the basis of the relation between market prices and average dividend expectations of leading stocks), and not on the basis of any forecast of price trend".

2. Doel en indeling van die Studie

Die doel van hierdie verhandeling is om 'n vergelykende analise van die maatskappye wat op die Johannesburgse Effektebeurs onder die afdeling Meubels en Huisware genoteer is, te maak. Daar sal hoofsaaklik van die gepubliseerde jaarverslae van die maatskappye gebruik gemaak word, asook die besonderhede wat deur die Johannesburgse Effektebeurs vrygestel is.

Die maatskappye wat behandel gaan word, word in bylae A.1 p.A.1 uiteengesit. Al die syfers wat in die verhandeling getoor word, is afgerond tot R 000.

Om die doel ten uitvoer te bring, word die verhandeling soos volg ingedeel:

In Hoofstuk 1 word die kern van enige finansiële analise, die Balansstaat en Wins- en Verliesrekening bespreek. In die hoofstuk is die Balansstaat en Wins- en Verliesrekening volledig bespreek ten einde uitvoerende beamptes soos bankbestuurders, finansiële adviseurs en ander uitvoerende finansiële beamptes asook die direkteure van die betrokke maatskappye wat ontleed word, in staat te stel om die strekking van die verhandeling te volg. Die hoofstuk is vollediger omskryf nadat verskeie versoeke van die voorgenoemde persone ontvang is. Die opgeleid finansiële deskundiges soos Geoktrooieerde Rekenmeesters (S.A.) kan die hoofstuk slegs oorsigtelik lees.

In Hoofstuk 2 word die verslae wat aan die Balansstaat en Wins- en Verliesrekening geheg moet word, soos die Direkteurs- en Ouditeursverslag asook bykomende inligting, behandel.

In Hoofstuk 3 word die verneamste Wins- en Verliesrekenings en Balansstaat-verhoudings behandel. Elke verhouding word met een voorbeeld toegelig.

In Hoofstuk 4 word die Balansstaat en Wins- en Verliesrekening van die maatskappye wat onder die afdeling Meubels en Huisware van die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is, ontleed. In die eerste paragraaf word die resultaat van die ondersoek gegee. Elk van die paragrawe in die hoofstuk verwys na die bylae waar die volledige ontleding gegee word. Daar word aanbeveel dat, by die lees van die paragrawe, die bylae bestudeer en die individuele maatskappye se verhoudings met mekaar vergelyk word, asook om dit te vergelyk met die gemiddeldes wat verkry is.

In die tweede paragraaf word gevolgtrekkings uit die vernaamste Wins- en Verliesrekening- en Balansstaatverhoudings gemaak. In die vorige paragrafe is na die bylaes in geheel gekyk en enkele afleidings gemaak soos gemiddeldes, hoogste en laagste verhoudings. In die paragraaf word daar gepoog om weg te kom van die detail en 'n algemene norm daar te stel. Enkele redes en verduidelikings word gegee waar die maatskappye afwyk van die algemeen aanvaarde verhoudings.

Ten slotte word aanbevelings gemaak oor die vernaamste Wins- en Verliesrekening- en Balansstaatverhoudings. In die vorige paragrawe is daar telkemale daarop gewys dat die leser die paragrawe met die bylaes moet saamlees. Indien die hoofstukke gelees word sonder om die bylaes te raadpleeg, sal die leser verval tussen 'n magdom van syfers en verhoudings en sal hy die indruk kry dat die verhandeling losstaande en van geen belang is nie. Ten einde 'n behoorlik vergelykende ontleding van die maatskappye te maak, is dit nodig om heelwat verhoudings uit te werk, waarin die leser maklik verdwaal kan raak. Deur die aanbevelings te maak, word daar gepoog om 'n norm daar te stel wat deur die voornemende belegger gebruik kan word. Die voornemende belegger wat die verhandeling bestudeer het en die invloed en werking van die verskillende verhoudings verstaan, kan, indien hy 'n maatskappy wil ontleed, die voorgestelde skema wat deur die verhandeling gegee word volg, en die resultaat vergelyk met die voorgestelde norm wat in die verhandeling aanbeveel word. Sodoende kan hy binne enkele ure baie insiggewende besluite neem, waar hy voorheen geen idee gehad het van hoe om tot 'n besluit te kom nie.

In Hoofstuk 5 word die individuele maatskappye se Balansstaat- en Wins- en Verliesrekeningverhoudings kortliks bespreek. Slegs die meer opvallende verhoudings word bespreek, met ander woorde waar daar goeie of swak verhouding is in vergelyking met die algemeen aanvaarde verhoudings soos vasgestel in die verhandeling, word die aandag daarop

gevestig.

In Hoofstuk 6 word die vernaamste verhoudings wat die verdienste van aandele tot markwaarde bepaal asook die waardasie van die aandele, bespreek.

In Hoofstuk 7 word die vernaamste verhoudings wat die verdienste van aandele tot markwaarde bepaal, asook die metodes van waardasie van aandele van die maatskappye ontleed aan die hand van die voorgestelde prosedure soos uiteengesit in die vorige hoofstuk. In hierdie eerste paragraaf word, soos in 'n vorige hoofstuk, net die resultaat van die ondersoek gegee. Dieselfde metode van lees wat in die vorige paragraaf voorgestel word, word ook hier aanbeveel.

In die volgende paragrawe word gevolgtrekkings en aanbevelings gemaak uit die vernaamste verhoudings wat die verdienste van die aandele tot markwaarde bepaal asook die metodes van waardasie van aandele van die maatskappye. Vanweë die hoeveelheid verhoudings wat in elke bylae gegee word, is dit bykans onmoontlik om dit woordeliks te beskryf. Die leser moet die bylae in geheel deurgaen en vergelyk met die gemiddelde waardes wat verkry is. Deur dit te doen, sal hy 'n insig kry in die gevolgtrekkings en aanbevelings wat gemaak is.

In Hoofstuk 8 word algemene opsommende idees gegee van die ekonomiese aspekte wat in ag geneem moet word by prysdalings en -stygings op die Effektebeurs.

HOOFSTUK 1.

DIE BALANSSTAAT EN WINS- EN VERLIESREKENING

1. DIE BALANSSTAAT

1.1. Inleiding

Finansiële rekeningkunde is die boekstaving van alle finansiële verskynsels in die vorm van inskrywings in die kasboek, hulpboeke en die grootboek. Vanuit die gegewens word daar aan die einde van elke finansiële periode 'n balansstaat opgestel wat die finansiële toestand van die onderneming in 'n opgesomde vorm aan die aandeelhouders verskaf.

Die balansstaat toon die finansiële posisie van 'n maatskappy op 'n sekere datum. (Vergelyk H.G. Guthman, *The Analysis of Financial Statements*, Prentice-Hall Inc., New York, 1949, p.41.). Sou die balansstaat 'n dag later opgestel word, sou dit geheel en al 'n ander posisie getoon het. J.N. Myer (op.cit., p.71) verkies die benaming posisiestaat bo balansstaat, aangesien dit die posisie van die onderneming op 'n sekere datum weergee en nie die balanse op elke rekening nie. Die balansstaat, soos L.K. Brandt dit stel, is 'n "snapshot picture" van die finansiële belange in die onderneming. (Vergelyk *Business Finance*, Prentice-Hall, Inc., New Jersey, p.35).

J.N. Myer (op.cit., p.173) definieer 'n balansstaat as volg:
"The Balance Sheet is thus a detailed form of the fundamental, or structural, equation, it sets forth the financial structure of an enterprise. It states the nature and amounts of each of the various assets, of each of the liabilities, and of the proprietary interest of the owner or owners".

Die balansstaat toon dus die posisie van 'n onderneming op 'n gegewe datum, en toon die betrokke bates en laste. (Vergelyk W.R. Rademeyer, *The Economics of the Stock Exchange*, University of Potchefstroom, 1969, p. 392., asook Kennedy en McMullin, op.cit., p.6).

Die balansstaat kan onderverdeel word in:

<u>Laste</u>	<u>Bates</u>
Eienaarsbelang	Vaste Bates
Nie bedryfslaste	Bedryfsbates
Bedryfslaste	Ander bates

(Vergelyk C.W. Gerstenberg, *Financial Organisation and Management of Business*, Fourth Edition, Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J., p.370, asook J.N. Myer, op.cit., p.173).

Onder finansiële state word verstaan die balansstaat en wins- en verliesrekening (die waarneming, asook J.N. Myer, op.cit., p.1). Dit word opgestel met die doel om 'n periodieke oorsig en verslag te gee oor die vordering wat die bestuur gemaak het met hantering van die maatskappy se fondse vir die periode onder oorsig. Die finansiële state toon 'n kombinasie van die te-boekgestelde feite, op grond van algemene aanvaarde rekeningkundige begrippe waarin persoonlike oordeelvermoë en beslissings 'n groot rol speel. Die besluite word beïnvloed deur die ondervinding, akademiese agtergrond, kwalifikasies en integriteit van die persoon wat die besluite neem. (Vergelyk American Institute of Certified Public Accountants, Kennedy en McMullen, op.cit., p.7).

Die balansstaat toon wat die onderneming besit en wat hy verskuldig is aan aandeelhouders en krediteure. Om 'n ware en redelike weergawe te gee van die stand van bates en laste op 'n sekere datum, is dit nodig om 'n klassifikasie en groepering van items te maak. Die balansstaat toon dus 'n opgesomde staat van bates, laste en eienaarsfondse met genoegsame inligting en verduidelikings om die tipe bates te onderskei en hoe die fondse ontstaan of verkry is. (Vergelyk J. Langhout, Analysis and Interpretation of Accounts, The South African University Press, Cape Town, 1968, p.5, C.W. Gerstenberg, op.cit., p.5, asook J.N. Myer, op.cit., p.2). Anders gestel: die balansstaat word ook die beleggingsstaat genoem; dit toon hoe die beleggings verkry van aandeelhouders, onverdeelde winste en krediteure of laste, belê is in bates. (Vergelyk Kennedy en McMullen, op.cit., p.5).

Samevattend kan die aard en doel van 'n balansstaat dus omskryf word as 'n staat wat aan die een kant die waarde van die eiendom of besittings van 'n onderneming wat hy gebruik in die voortbrenging van inkomste, weergee en daarteenoor die bronne aantoon waaruit die fondse verkry is om oor hierdie eiendom of besittings te beskik. Die doel hiervan is om 'n ware en redelike weergawe van die finansiële toestand van 'n onderneming op 'n bepaalde datum te gee. (Vergelyk H.J.S. Voster, op.cit., p.17).

Deur nou die balansstaat te ontleed met inagneming van die wins- en verliesrekeningitems, kan 'n waardevolle insig in die finansiële posisie van die onderneming verkry word.

Ten einde 'n behoorlike begrip van 'n balansstaat te kan verkry, word nou die verskillende items wat normaalweg op 'n balansstaat verskyn, bespreek.

1.2. Aandeelhoudersfondse

1.2.1. Algemeen

Geen onderneming kan bestaan sonder om sekere bates te besit soos kontant, voorraad en toerusting nie. Die kontant, voorraad en toerusting word gebruik om 'n inkomste vir die onderneming te produseer. Aandeelhoudersfondse kan as "... wealth devoted to the production of more wealth" omskryf word, volgens Dowrie en Fuller, (op.cit., p.17). Eersgenoemde, nl. kontantfondse, voorraad en toerusting, staan bekend as die bates van die onderneming en hulle waardes word in die boeke van die onderneming getoon. Die fondse wat in die bates belê word, word oor die algemeen deur die aandeelhouders van die onderneming voorsien. Die bates word die eiendom van die onderneming en daar ontstaan 'n verpligting wat as 'n tegniese las beskou word ('n tegniese las is 'n las wat nie in die gewone loop van sake betaalbaar is nie), teenoor die aandeelhouders vir die gelyke bedrag. (Vergelyk L. Langhout, op.cit., p.5). In die boeke van die onderneming staan die verpligting teenoor die aandeelhouders bekend as die aandeelhoudersfondse. (Eie waarneming).

Die aandeelhoudersfondse word ook omskryf as "... the amount of funds invested at the risk of a business enterprise". (Vergelyk R. Rademeyer, op.cit., p.399). Die aandeelhoudersfondse is dus die fondse wat oorbly nadat al die verpligtinge van die onderneming nagekom is. (Vergelyk R.A. Foulke, Practical Financial Statement Analysis, McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, p. 113). Die term aandeelhoudersfondse is misleidend vir individue wat geen kennis van finansiële state het nie aangesien dit nie die huidige realisasiewaarde van die aandeelhoudersfondse toon nie maar slegs die waardes waarteen die bates te boek gestel is by aankope. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.35).

Die onderneming het dus besliste verpligtinge teenoor die aandeelhouders. Die aandeelhouders besit die onderneming maar nie die bates van die onderneming nie; die eiendomsreg van die bates is gevestig in die naam van die maatskappy. As gevolg van die verskil tussen die aandeelhouders en hulle bates, is dit nodig om hulle van genoegsame regte en magte te voorsien vir die beskerming van hulle bates.

(Vergelyk Husband en Dockery, Modern Corporation Finance, Irwin Inc., Homewood, Illinois, 1957, p.505). Hoe dit gedoen word, sal in die volgende paragrafe uiteengesit word.

Die bedrag wat die eienaar in die onderneming belê het – die verskil tussen die bates en laste – word die "aandeelhoudersfondse" genoem. (Vergelyk J. Langhout, op.cit., p.12, asook H.G. Guthman, op. cit., p.24).

Die aandeelhoudersfondse word saamgestel uit uitgereikte gewone aandele, kapitalereserwes en inkomstereserwes. (Vergelyk L.J. Niemand, Analise en Interpretasie van die Koste-, Wins- en Verliesstate van Onderneming A, P.U. vir C.H.O., Potchefstroom, 1968, p.13; asook Fitzgerald, Analysis and Interpretation of Financial and Operating Statements, Butterworth & Co. Ltd., Australia, 1949, p.94). Laasgenoemde twee items is niks anders as winste wat in die onderneming behou is vir uitbreiding ens., nie.

1.2.2. Aandelekapitaal

Die aandelekapitaal verteenwoordig die netto belegging of werklike fondse wat die aandeelhouders in die onderneming op 'n langtermyn basis belê het. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.196). Die kapitaal word as die gemagtigde aandelekapitaal getoon. (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par. 2 (b) en (c)).

Die gemagtigde kapitaal toon die aandele wat volgens die akte van oprigting en statute uitgereik mag word. Die uitgereikte aandelekapitaal toon die gedeelte van die gemagtigde aandelekapitaal wat uitgereik is. (Vergelyk Fitzgerald, op.cit., p.94, asook Husband en Dockery, op.cit., p.77).

Die promotors van die maatskappy bepaal normaalweg voor die oprigting van die maatskappy wat die kapitaalstruktuur van die onderneming gaan wees en hoe die kapitaal verkry gaan word. (Klasaantekeninge). Met die stigting van die maatskappy word die kapitaalstruktuur duidelik in die akte van oprigting omskryf. Die vernaamste tipe aandele wat aangetref word, is gewone- en voorkeuraandele. Voorkeuraandele sal later verder bespreek word.

'n Gewone aandeel kan omskryf word as eenhede van "eienaarskap in 'n maatskappy". (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.514). J.C. Clendenin (op.cit., p.69) definieer 'n gewone aandeel soos volg:

"Defined as the residual ownership of a corporation which is entitled all assets and earnings after the other limited claims have been paid and which has the basic voting control". Wettiglik word die term gewone aandeelhouer geassosieer met die regte, beperkinge op die regte, wat ontstaan en ontwikkel het uit die gewone reg. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.514).

Ter opsomming kan dus gesê word dat die aandeelhouer 'n gedeeltelike eienaar is van die onderneming. Sy aandele gee hom die reg om te deel in die netto bates van die onderneming by likwidasie, of in netto winste by verklaring van dividende, asook in die bestuur deur sy stem uit te bring by die verkiesing van 'n raad van direkteure, hierna genoem die direksie. Die vernaamste eienskappe van 'n gewone aandeel is die volgende:

i. Die aandeelhouer besit die reg om op die jaarlikse algemene vergadering sy stem uit te bring om 'n direksie te kies. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.515). Elke aandeelhouer het een stem vir die verkiesing van elke direkteur. Afgesien van die verkiesing van die direkteure het die gewone aandeelhouders ook die reg om te stem oor spesiale aangeleenthede wat hulle posisie in die onderneming mag beïnvloed, soos:

- i.i. Verhoging van aandelekapitaal
- i.ii. Verandering in die nominale waarde van die aandele.
- i.iii. Verkoop van die maatskappy se bates.
- i.iv. Amalgamasie met ander ondernemings. (Vergelyk Jordan en Dougall, op.cit., p.86, asook L.K. Brandt, op.cit., p.515).

ii. Die aandeelhouer is geregtig op 'n dividend wat deur die direksie verklaar is. (Vergelyk Jordan en Dougall, op.cit., p.85).

'n Kontant dividend is die mees algemene vorm van dividend wat deur 'n maatskappy op sy gewone aandele betaal word. (Vergelyk F. Amling, op.cit., p.126). Die betaling van 'n dividend is nie 'n kontraktuele verbintenis tussen die maatskappy en die aandeelhouer nie. (Vergelyk F. Amling, op.cit., p.125). Die bedrag van die dividend is nie 'n vasgestelde bedrag nie en hang af van wat deur die direksie besluit is om te verklaar. Daar is dus geen beperking op die maksimum bedrag wat die direkteure as dividend kan verklaar nie. (Vergelyk D.A. Hayes, op.cit., p.34). Die direkteure is egter beperk tot die onverdeelde winste van die maatskappy.

Die reg op 'n dividend wat verklaar is, moet nie verwar word met die reg van die aandeelhouer om te deel in die winste van die maatskappy nie. Die onverdeelde winste word oorgedra na die inkomstereserwes wat 'n tegniese las vir die maatskappy is. (Vergelyk R.A. Foulke, op.cit., p.113). Die maatskappy is net verplig om die gedeelte van die onverdeelde winste wat die direkteure as dividende verklaar het, aan die aandeelhouders te betaal. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.516).

iii. Volgens die gemene reg het aandeelhouders 'n voorkeurreg op die uitgifte van nuwe aandele voordat dit aan die algemene publiek aangebied word. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.516). F. Amling (op.cit., p.133) bespreek hierdie reg soos volg: "The stockholder has the right to maintain his proportionate share in the assets, earnings, and voting power of the corporation". Die aandeelhouer het dus die reg om in te skryf op die uitgifte van nuwe aandele in verhouding met sy bestaande aandeelbesit. (Vergelyk Jordan en Dougall, op.cit., p.86). Die aandelekapitaal word byvoorbeeld soos volg in die finansiële state van Ellerine gestel: (Raadpleeg bylae D10.1. p. A.108).

Aandelekapitaal

Gemagtigde

10 000 000 gewone aandele van 50 sent elk	R5 000

Uitgereik

6 772 664 gewone aandele van 50 sent elk, ten volle opbetaal	R3 386

Hart se volle gemagtigde kapitaal is uitgereik en hy toon sy aandelekapitaal soos volg: (Raadpleeg bylae D12 p.A123).

Aandelekapitaal

Gemagtig, uitgereik en volopbetaalde aandele

2 000 gewone aandele van 50 sent elk	R1 000

1.2.3. Kapitaalreserwes

Die vernaamste kapitaalreserwe is die kapitaalflossingsreserwefonds en die aandelepremierekening waarop artikel 86 quat van die My.-wet van toepassing is. Kapitaalreserwe is 'n reserwe wat nie vry is vir verdeling onder die aandeelhouders nie. (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par.26). Die kapitaalflossingsreserwefondse ontstaan deurdat die direkteure van die maatskappy voorsiening maak vir die aflossing van aflosbare voorkeuraandele uit winste. (Vergelyk My.-wet, Artikel 43).

Die aandeelpremierekening waarop artikel 86 quat van die My.-wet van toepassing is, ontstaan deurdat die aandele van die maatskappy aan aandeelhouders uitgereik word teen 'n hoër waarde as die nominale waarde. Die verskil tussen die nominale waarde van die aandele en die uitreikingsprys word oorgedra na die aandeelpremierekening. B. & S. omskryf byvoorbeeld sy aandeelpremierkening soos volg: (Raadpleeg bylae D3.1 p.A.78).

R000

Kapitaalreserwe

Die aandeelpremierekening is behoudens tot die beperkings van Artikel 86 quat van die My.-wet, 1926, soos gewysig.

Aandeelpremie ontvang op aandele toegewys gedurende die tydperk

R 187

Min: Voorlopige en aandele uitreikings-uitgawes afgeskryf

R 41R 146

Ander kapitaalreserwes wat voorkom, hang af van wat die statute en akte van oprigting van die maatskappy bepaal. 'n Goeie voorbeeld van ander kapitalereserwes wat voorkom, kan byvoorbeeld gevind word in die state van Afcol. (Raadpleeg bylae D.2.1. p. A.72).

R000

Kapitaalreserwes

Aflossingsreserwe kapitaalfonds

2

Op revaluasie van vry erfpag eiendomme

527

Op verkoop van vrypag eiendomme en sekere ander vaste bates

507R 103 61.2.4. Inkomstereserwes

Die inkomstereserwes bestaan gewoonlik uit fondse wat uit die wins- en verliesrekening oorgeplaas is op 'n algemene reserwe en die onverdeelde winste, asook die aandeelpremierekening waarop artikel 86 quat nie van toepassing is nie. Die laasgenoemde geval het betrekking op die aandeelpremie-uitgiftes voor 1953. Onder inkomstereserwes word verstaan "inkomste wat vry is vir verdeling onder die aandeelhouders". (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par. 26).

Tradisioneel omvat inkomstereserwes onverdeelde winste wat teruggeploeg word in die besigheid en in werklikheid nie meer beskikbaar vir verdeling is nie, aangesien dit nie in likiede vorm gehou word nie, maar vas belê word in grond, geboue, masjinerie, ens. (Vergelyk R.J. van Jaarsveld, op.cit., p.57).

Dus, onverdeelde winste beteken nie noodwendig dat daar likiede fondse beskikbaar is om daarvoor dividende te verklaar nie. (Vergelyk J.N. Myer, op.cit., p.68). As voorbeeld hier kan genoem word Pilotra se finansiële state wat sy inkomstereserwes soos volg omskryf: (Raadpleeg bylae D.18. p. A.153).

	<u>R 000</u>
<u>Inkomstereserwe</u>	
Algemene reserwe	50
Aandelepremierekening — ontvang voor 1953	1
Onverdeelde winste	<u>321</u>
	<u><u>R 372</u></u>

1.3. Voorkeuraandele

'n Voorkeuraandeelhouer kan omskryf word as 'n aandeelhouer wat sekere van sy regte prysgegee het of wat 'n beperking op sy regte in eienaarskap aanvaar het, in ruil vir 'n voorgeskrewe voorkeureis op winste en bates. (Vergelyk Dowrie en Fuller, op.cit., p.53). Tot watter mate die voorkeuraandeelhouer 'n voorkeureis op bates by likwidasië en voorkeur dividend het, word omskryf in die statute en akte van oprigting van die maatskappy. 'r Voorkeuraandeel, soos R.E. Badger (op.cit., p.69) dit stel: "In many ways has a few of the advantages of a bond, many of the disadvantages of common stock, and none of the advantages that are thought of as accruing from an equity position". L.K. Brandt (op.cit., p.517) voer die bespreking soos volg verder: "The capital estates of preferred stockholders, in other words, like the capital estate of capital creditors, are not as affected by profit growth as the estates of common-stockholders".

In die geval waar daar voorkeuraandele is, is dit nodig om vas te stel of dit kumulatief of nie-kumulatief is, deel in winste of en behalwe die vasgestelde voorkeurdividend, voorkeurreg het op verdeling van bates by likwidasië, aflosbare voorkeuraandele is en of daar enige opsie is om die voorkeuraandele te omskep in gewone aandele. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.389). Die finansiële state van die maatskappy gee 'n omskrywing van dié tipe voorkeuraandeel byvoorbeeld Afcol se 1967 finansiële state omskryf sy voorkeuraandele soos volg: (Raadpleeg bylae D.2.1. p. A.72).

	<u>R 000</u>
"550 6% kumulatiewe voorkeuraandele van 50 sent elk	R 275
793 7½% kumulatief — aflosbare omskepbare voorkeuraandele van R1 elk	R 793

Hierdie aandele mag op 1 Januarie 1967 of op 1 Januarie 1968 omskep word in 'A' gewone aandele van 50 sent in verhouding van vyf 'A' gewone aandele vir elke vier voorkeuraandele gehou. Alle voorkeuraandele wat nie omskep is nie, sal teen pari afgelos word in die gelyke jaarlikse uitbetalings op 31 Desember 1968, 1969 en 1970".

Sekere inligting aangaande die voorkeuraandele, soos 'n voorkeureis op bates by likwidasië, kan alleen verkry word uit die akte van oprigting en statute van die maatskappy.

Die mees algemene eienskappe van voorkeuraandele is 'n voorkeurdividend, soos omskryf in die statute en akte van oprigting van die maatskappy, asook 'n voorkeureis op die bates van die maatskappy. (Vergelyk Jordan en Dougall, op.cit., p.88, asook J. Batty, Management Accounting, Second Edition, MacDonald and Evans Limited, London, 1966, p. 157). Sekere ander voorregte kan ook aan voorkeuraandele gegee word soos byvoorbeeld stemreg indien voorkeurdividend agterstallig is, asook addisionele dividende bo en behalwe die minimum dividend. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.549, asook Jordan en Dougall, op.cit., p.85).

Aangesien slegs vier uit drie-en-twintig van die meubelmaatskappye wat op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is, voorkeuraandele besit en dit 'n baie klein persentasie van die kapitaal verteenwoordig, word hier volstaan met die bespreking oor voorkeuraandele en word die voorkeuraandele se voor- en nadele en ander besonderhede, soos omskepping van voorkeuraandele na gewone aandele en aflossing van voorkeuraandele, nie verder bespreek nie. (Eie waarneming).

1.4. Langtermynlaste

Langtermynlaste kan gedefinieer word as skulde wat betaalbaar is meer as een jaar na die datum van die balansstaatdatum. (Vergelyk C.W. Gerstenberg, Financial Organisation and Management of Business, Fourth Edition, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1960, P. 373; J. Langhout, op.cit., p.9, asook Kennedy en McMullin, op.cit., p.120). Langtermynlenings word beskou as 'n vorm van permanente kapitaal wat gebruik word in die finansiering van vaste- en bedryfsbates. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.120). Dit is van belang vir die finansiële analitikus om vas te stel watter bates van die maatskappy as sekuriteit gegee is vir die langtermynlaste. Die verpanding van enige bates as sekuriteit vir langtermyn-

lenings het tot gevolg dat, ingeval van finansiële moeilikheid, sekere krediteure voorkeureise het op die bates van die maatskappy. (Vergelyk R.A. Foulke, op.cit., p.258)

Die langtermynlaste van die meubelmaatskappye wat op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is, kan onderverdeel word in versekerde-, onversekerde- en ander langtermynlaste. Afcol toon byvoorbeeld in sy finansiële state van 1970 onder andere die volgende as langtermynlaste: (Raadpleeg bylae D2.1 p. A.72).

R000

8 $\frac{1}{2}$ % Omskepbare verband-obligasies 1979/1988 -

verseker deur eerste verband op sekere vrypag eiendom van 'n filiaalmaatskappy met 'n boekwaarde van R 3 197

R 1 500

Ander

- Verseker deur verbande op vrypag eiendomme met 'n boekwaarde van R 4 011

R 1 825

- Onverseker

R 6 292

1.5. Vaste Bates

Vaste bates is gewoonlik die som van die kosprys of waardasie van grond, asook die gedepresieerde waarde van geboue, meubels en toerusting, masjienerie en gereedskap, voertuie, uitrusting en handelsbeleggings. (Vergelyk W.A.A. Gouws, Vergelykende Analise van die Finansiële state van die Meubel Maatskappye wat op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is, P.U. vir C.H.O., 1969, p.6, asook L.J. Niemand, op.cit., p. 13). Die kosprys en voorsiening vir waardevermindering moet afsonderlik getoon word. (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae par. 4 (1) (2) en (3).). C.W. Gerstenberg definieer vaste bates soos volg: "Assets of a permanent nature that business does not intend to dispose of, or that could not be disposed of without interfering with the operations of the business". Vaste bates is bates wat nie maklik omskep kan word in kontant in die normale loop van besigheid nie en wat nie onderhewig is aan periodieke koop en verkoop nie. (Vergelyk R.A. Foulke, op. cit., p.86). Vaste bates verteenwoordig die tasbare, fisiese bates wat vir meer as een jaar gebruik gaan word. (In die normale loop van besigheid). (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.95).

Om vaste bates verder te omskryf, is dit nodig om op hierdie stadium 'n baie belangrike onderskeid tussen die verskeie soorte vaste bates te maak. Vaste bates kan verdeel word in:

i. Vaste bates wat deur die onderneming gehou word om inkomste te verdien en wat in waarde verminder totdat die bate alle doeleindes vervul het wat van hom verwag is. (Vergelyk J. Langhout, op.cit., p.7, asook L.K. Brandt, op.cit., p.37). Vergelyk ook die 1970 finansiële state van Bradlows waar masjienerie, meubels en toebehore en motors teen kosprys min waardevermindering, getoon word. (Raadpleeg bylae D.6.1. p. A.93). Die waardes van die bates sal verminder tot nul en word gewoonlik vervang.

ii. Vaste bates wat deur die onderneming gehou word om inkomste te verdien wat nie in waarde verminder nie maar wel vermeerder. (Eie waarneming). Vergelyk die 1970 finansiële state van Bradlows waar grond en geboue teen kosprys getoon word en geen voorsiening vir waardevermindering gemaak word nie. (Raadpleeg bylae D.6.1. p. A.93).

Dit is veral die laasgenoemde metode, waar die vaste bates teen kosprys getoon word, waarteen finansiële skrywers groot beswaar het. (Vergelyk R.A. Foulke, op.cit., p.87). 'n Verdere faktor wat in ag geneem moet word, is dat die waarde van geld waarteen die bates te boek gestel is, verander en afneem as gevolg van inflasie. (Vergelyk J.N. Myer, op.cit., p.35). Die historiese kostebasis op watter vlak vaste bates te boek gestel word " ... does not provide a satisfactory basis for the measurement of the financial condition of a business", volgens J.N. Myer, (op.cit., p.34). (Vergelyk ook R.A. Foulke, op.cit., p.87, asook M. Kenneth, Truth in Accounting, University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 1939, p.34). Daar bestaan verskeie metodes vir die waardasie van eiendomme soos boekwaarde, belastingwaarde en veral van toepassing by vervaardigingsondernemings, markwaarde en vervangingswaarde. Ter verdediging van die rekenmeester moet genoem word dat hy geen waardeerder is nie, asook die feit dat die huidige waarde van bate die totaal is van sy toekomstige verdiskonteerde inkomste, wat verkry kan word uit die wins- en verliesrekening. In hieropvolgende hoofstukke word daar meer aandag aan die verdiskontering van toekomstige winste gegee.

Die metode wat gebruik word vir waardevermindering, is op 'n konvensionele basis en tot 'n groot mate ook beïnvloed deur inkomstebelastingtoegewings. Die mees algemene metodes wat gebruik word, is die verminderde saldo-metode, reguitlyn-metode, en paaiement-metode. Die metode wat gevolg gaan word, hang af van die oordeelsvermoë van die bestuur.

In sommige gevalle word daar een metode gevolg vir belastingdoeleindes en een metode vir balansstaattoeleindes. (Vergelyk J.N. Myer, op.cit., p.75). By die beoordeling van die basis wat gebruik gaan word vir waardevermindering, moet die volgende faktore in ag geneem word:

- i. Datum van aankope.
- ii. Oorspronklike kosprys
- iii. Die verwagte lewensduur.
- iv. Tot watter mate dit gebruik gaan word.
- v. Herstellings- en instandhoudingskoste.
- vi. Die doeltreffendheid van die bate in vergelyking met lewensduur.

Voor ons volstaan met ons bespreking oor vaste bates moet ons nog die finansiering van vaste bates, soos masjienerie, motors en meubels wat in waarde verminder as gevolg van huurooreenkomste, bespreek.

Die koste van kapitaal is 'n belangrike faktor. By die aankoop of huur van 'n vaste bate het die onderneming 'n vaste verpligting wat baie min varieer in waarde. By die aankope word die bate onder vaste bates getoon, die verpligting onder bedryfslaste en waardevermindering in die wins- en verliesrekening. By 'n huurooreenkoms word net die huur in die wins- en verliesrekening getoon en geen laste word getoon nie. (Vergelyk S. Friedland, *The Economics of Corporate Finance*, Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1966, p.332). Die onderneming word nie verplig deur die My.-wet om die huurpaalement op sy finansiële state te openbaar nie gevolglik kan daar nie uit die finansiële state afgelei word of daar enige huurooreenkomste is nie. Die voorwaardes van huurooreenkomste varieer, maar daar is 'n paar algemene voorwaardes soos instandhouding, versekering en ander direkte koste wat deur die huurder betaal moet word asof hy die eienaar is. (Vergelyk S.H. Archer en C.D. Ambrosia, op.cit., p.267). Die maatskappye geklassifiseer onder die afdeling Meubels op die Johannesburgse Effektebeurs, toon oor die algemeen die vaste bates onder die omskrywings:

Eiendomme

Masjienerie en toebehore, motors, meubels en toebehore

Handelsbeleggings

Aandele

Lenings

Ander bates (Eie waarneming)

Onder elk van die voorgenoemde kan daar 'n groot verskeidenheid items geklassifiseer word, byvoorbeeld:

- i. Afcol en Bradlows klassifiseer verbeterings aan gehuurde persele direk onder eiendomme as 'n vaste bate in hulle finansiële state van 1970. (Raadpleeg bylae D2.1 p. A.72 en bylae D6.1 p. A.93).
- ii. Afcol klassifiseer in sy 1970 finansiële state, dividend ontvangbaar onder handelsbelegging as 'n vaste bate. (Raadpleeg bylae D2.1 p. A.72). Normaalweg word dividend ontvangbaar as 'n bedryfsbate getoon aangesien dit ontvangbaar is binne die volgende paar maande.
- iii. Met die konsolidasie van die balansstate het die gebruik ontstaan om die oorskot van die kosprys van die aandele in 'n filiaal bo die boekwaarde van die bates van die filiaal, waar die enigste bate van die filiaal eiendomme is of waar 'n gedeelte van die kosprys van die aandele direk verband hou met die waarde van die eiendomme, direk by die waarde van die eiendomme te tel en dit nie onder 'n afsonderlike opskrif te toon nie.
- iv. Eiendomme moet teen kosprys min waardevermindering getoon word.

Die waarde van eiendomme kan met verloop van tyd geweldig toeneem in waarde, met die gevolg dat na verloop van jare die waarde van die eiendomme nog teen kosprys in die balansstaat van die maatskappy getoon word. Dit benadeel die beoordeling deur die aandeelhouders en krediteure van die batewaarde van die maatskappy. Die gevolg is dat die direkteure die eiendomme laat waardeer en dan die eiendomme in die balansstaat toon teen waardasie. Die verskil tussen die waardasie van die eiendomme en die kosprys word as 'n kapitale reserwe getoon met 'n omskrywing van hoe dit ontstaan het. Die eiendomme word in die balansstaat omskryf as teen waardasie, asof dit direkteurswaardasie of 'n beëdigde waardasie is. Enige verdere toevoegings word teen kosprys getoon.

1.6. Bedryfsbates

1.6.1. Algemeen

Bedryfsbates is die bates wat in die normale loop van besigheid gerealiseer of in kontant omskep sal word in die besigheidssiklus wat normaalweg nie langer as een jaar is nie, sonder om in waarde te verminder. (Eie waarneming). R.J. van Jaarsveld (op.cit., p.68), stem saam met dié omskrywing.

J. Langhout (op.cit., p.8) omskryf bedryfsbates as kontant en ander bates wat verwag word om binne 'n redelike kort periode in kontant omskep te word. Finansiële bestuurders kyk na bedryfsbates " ... as funds invested in assets that are closely linked to day-to-day operations. At the risk of being arbitrary, any item included in the current assets can be expected to turn into cash within one year". (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.35). Bedryfsbates verteenwoordig die meer likiede deel van bates en tot 'n sekere mate ook dit die likiditeit van die onderneming. Bedryfsbates bestaan oor die algemeen uit die items wat in die normale loop van besigheid in kontant omskep word. (Vergelyk W.R. Rademeyer, op.cit., p.395). L.E. Morrissey, (Contemporary Accounting Problems, Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J. 1963, p.40), stem saam met die omskrywing en definieer bedryfsbates soos volg:

" ... cash and other assets or resources commonly identified as those which are reasonably expected to be realised in cash or sold or consumed during the normal operating cycle of the business".

Vir die definieering van bedryfsbates is daar twee faktore wat in ag geneem moet word, naamlik die doel of motief en tydsaspek. Die "Cohen Committee on Company Law Amendment in U.K.", beveel byvoorbeeld aan dat vir maatskappy-balansstaattoeleindes, vaste bates beskou word: " ... as assets not held for sale or for conversion into cash" en bedryfsbates " ... as cash and assets held for conversion into cash". (Soos aangehaal deur Fitzgerald, op.cit., p.60). Die doel van die klassifikasie hier is duidelik die motief of bedoeling. Die ander vorm wat gebruik word om bedryfsbates te definieer is: " ... which in the regular course of business will be readily and quickly realised". Die doel van die klassifikasie hier is duidelik die tydsaspek wat dit sal neem om bates te realiseer. Die mees algemene items wat voorkom op die finansiële state van die maatskappye wat op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is, is:

Voorraad
 Debiteure
 Kontant
 Handelsbelegging - Lening
 Ander

Elk van die voorgenoemde word in die volgende paragrafe kortliks omskryf:-

1.6.2. Voorraad

Voorraad verteenwoordig die waarde van goedere wat gehou word in die normale loop van besigheid vir verkope wat in die proses van vervaardiging is. (Vergelyk L.E. Morrissey, op.cit., p. 187, asook Husband en Dockery, op.cit., p.518). Die grondslag van waardering van die voorraad speel 'n belangrike rol by die bepaling van wins, en dit geskied gewoonlik op die grondslag van kosprys of markwaarde, welke een ook al die laagste mag wees. (Vergelyk H.J.S. Voster, op.cit., p.32, My.-wet Agste Bylae, par. 11(1), asook R.J. Chambers, *The Function and Design of Company Annual Reports*, Sweet and Maxwell Limited, London, 1955, p.117). Onder kosprys word verstaan die totaal van die toepaslike onkoste wat direk en indirek aangewend is om die voorraad in hulle huidige toestand en lokasie te kry. (Vergelyk L.E. Morrissey, op.cit., p.188). Onder markwaarde word verstaan die waarde waarteen die huidige voorraad vervang kan word. Die algemene praktyk is normaalweg om verouderde en stadig verkopende voorraad af te skryf. (Eie waarneming).

Die hoeveelheid en metode van waardasie van voorraad het 'n materiële invloed op die balansstaat en winste. Die vernaamste metode wat gevolg word, is onder andere:

- i. Eerste-in-eerste-uit metode
- ii. Gemiddelde metode
- iii. Laaste-in-eerste-uit metode. (Eie waarneming).

Die basis wat die deurslag gee, is die een wat 'n ware en redelike weergawe toon van die stand van die onderneming se voorraad. (Vergelyk L.E. Morrissey, op.cit., p.188).

Voorraad op hande verskil van die ander bedryfsbates in die volgende opsigte:

- i. Dit is minder likied; dit wil sê dit is nie so maklik realiseerbaar in 'n noodgeval as debiteure en tydelike beleggings nie.
- ii. Die metode van waardasie (kosprys of markwaarde, wat ookal die laagste) is meer konserwatief as die basis wat gebruik word om debiteure te waardeer en daar is gevolglik 'n moontlikheid van 'n groter meningsverskil as in die geval van die waardering van ander bates. Daar is 'n onbepaalbare element in voorraad wat ontstaan uit die feit dat 'n onderneming 'n sekere minimum voorraad moet hou om te verseker dat normale besigheid kan voortgaan en dit gevolglik nooit so realiseerbaar is soos kontant of debiteure nie.

1.6.3. Debiteure

Onder debiteure word verstaan bedrae wat aan die onderneming verskuldig is en wat in die normale loop van besigheid in kontant omskep sal word. Die periode waaroor die debiteure betaalbaar is, hang af van die onderneming. Dit kan wissel van 30 dae tot by 'n huurkoop-ooreenkoms wat betaalbaar is oor 36 maande. Die periode krediet wat toegelaat word, sal sy effek hê op die kapitaalposisie van die onderneming. Hoe langer die periode van krediet, hoe meer kapitaal sal benodig word. (Vergelyk J. Batty, op.cit., p.121). Faktore wat 'n belangrike invloed op die debiteure het, is terme van betaling, effektiwiteit van die beheer oor debiteure en die algemene kredietbeleid van die onderneming. (Vergelyk C.W. Gerstenberg, op.cit., p.299). Ondernemings maak voorsiening vir onverhaalbare skulde. Dié voorsiening word egter nie altyd op die balansstaat getoon nie. Bradlows byvoorbeeld toon in sy finansiële state van 1968 die voorsiening vir onverhaalbare skulde. (Raadpleeg bylae D6.1 p. A93) terwyl Phil Morkel in sy 1964 finansiële state sy debiteure net omskryf as debiteure na voorsiening vir onverhaalbare skulde en nie die bedrag toon nie. (Raadpleeg bylae D17.1 p. A152).

1.6.4. Kontant, handelsbelegging - lening en ander

Kontant op hande en in bank verteenwoordig die likiede fondse wat die onderneming op hande het. Handelsbelegging - lening verteenwoordig die lopende rekening wat die onderneming het by die betrokke onderneming wat sy eie besigheid bevorder of vergemaklik. Volgens die My.-wet, Agste Bylae, Deel IV, moet die lening as 'n vaste bate getoon word. Weens die aard van die lening, kan dit vir balansstaatontledings as 'n bedryfsbate getoon word. (Vergelyk Steel en Barnett se 1965 finansiële state waar die saldo op die handelsbeleggingslening R29 in 1964 was en Nul in 1965). (Raadpleeg bylae D22.1 p. A173). Onder "ander" word verstaan items wat nie oor die algemeen voorkom nie, soos deposito en korttermyn-depositos op aanvraag. (Vergelyk die finansiële state van World vir 1970, bylae D23.1 p. A178).

1.7. Bedryfslaste

Die bedryfslaste-afdeling van die balansstaat gee die korttermyn finansiële struktuur van 'n onderneming. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.38). Bedryfslaste is verpligtinge wat binne een jaar na datum van balansstaat nagekom moet word. (Vergelyk A.A. Fitzgerald, op.cit., p.63), asook C.W. Gerstenberg, op.cit., p.373).

Bedryfslaste is laste wat normaalweg binne 'n kort periode betaalbaar is en wat die dag tot dag transaksies van 'n onderneming gedeeltelik finansier. (Vergelyk L. Langhout, op.cit., p.9). Bedryfslaste verteenwoordig die krediteure wat binne 'n korttermyn gelikwideer moet word. Die korttermyn impliseer dat die krediet slegs benodig word vir 'n korttermyn. (Vergelyk Guthman, op.cit., p.81 asook William A. Paton, Essentials of Accounting, New York, The MacMillin Company, 1949, p.19, en M. Backer, Modern Accounting Theory, New York University, Prentice-Hall, Inc., Engelwood Cliffs, New Jersey, P.235).

Bedryfslaste is dus korttermynlaste wat in die normale besigheids-siklus van die onderneming ontstaan. (Vergelyk M. Backer, op.cit., p.233). Die algemene omskrywing van 'n las is dat dit 'n definitiewe wetlike verpligting is teenoor iemand. Alle wetlike verpligtinge is rekeningkundige verpligtinge. Alle rekeningkundige verpligtinge is egter nie wetlike verpligtinge nie. Hieruit spruit voort M. Backer, (op.cit., p.232) se opmerking: " ... it comprise not only items which constitute liabilities in the popular sense of debts - but also credit balances which do not involve the debtor-creditor relation". 'n Voorbeeld van dié soort verpligting is uitgestelde belasting.

'n Versekerde krediteur is daardie krediteure wat verseker is deur sekere bates en wat die reg het om uit die opbrengs van die bates betaal te word voordat ander krediteure daarin kan deel. (Vergelyk H.G. Guthman, op.cit., p.25). Die mees algemene bedryfslaste-items wat voorkom op die finansiële state van meubelmaatskappye wat op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is, is die volgende:

Bedryfslaste
 Krediteure
 Oortrokke Bank
 Belasting
 Onversekerde Lenings
 Uitgestelde belasting
 Dividend - voorkeur
 - gewone

Hoe die bedryfslaste omskryf word, hang af van die onderneming. Afcol toon in sy 1969 finansiële state net krediteure, belasting en gewone dividend, terwyl Bradlow in sy 1968 finansiële state die volgende toon: Krediteure, onversekerde lenings, oortrokke bank, belasting en voorsiening vir gewone dividend. Die wesenlikheid van die itembelasting bepaal of hy getoon moet word.

1.8. Bedryfskapitaal

1.8.1. Algemeen

Bedryfskapitaal is daardie bedrag wat verkry word indien die bedryfslaste afgetrek word van die bedryfsbates. (Vergelyk L.J. Niemand, op.cit., p.12). Die bedryfskapitaal is 'n aanduiding van die lopende finansiële posisie van 'n onderneming. Die mees algemene verduideliking van bedryfskapitaal is die oorskot van bedryfsbates bo bedryfslaste. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.506; Kennedy en MacMullin, op.cit., p.265, asook Fitzgerald, op.cit., p.72). Soms word die bedryfsbates beskryf as bedryfskapitaal. (Vergelyk J. Batty, op.cit., p.121). Bedryfsbates alleen toon egter nie 'n redelike weergawe van die onderneming se finansiële posisie nie. Daar word deur sekere skrywers na netto bedryfskapitaal verwys waaronder verstaan word die oorskot van bedryfsbates oor bedryfslaste. (Vergelyk J. Batty, op.cit., p.121, asook C.W. Gerstenberg, op.cit., p.282). Bedryfskapitaal word benodig om die dag tot dag transaksies van 'n onderneming soos aankope, voorraad, lone, salarisse en huur, te finansier. (Vergelyk J. Langhout, op.cit., p.10). Die bedryfskapitaal finansier die onderneming vanaf aankope tot by ontvangs van fondse na verkope. Die finansiering van aankope tot by ontvangs van fondse na verkope beteken dat die onderneming nie net die koste van aankope verhaal nie maar ook winste. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.503). R.A. Foulke, (op.cit., p.71) merk tereg op dat die persoon wat die volledigste omskrywing van bedryfsbates gegee het, Adam Smith was (The Wealth of the Nations, p.262) wat dit soos volg beskryf:

"The goods of the merchant yield him no revenue or profit till he sells them for money, and the money yields him as little till it is again exchanged for goods. His capital is continuously going from him in one shape, and returning to him in another, and it is only by means of such circulation, or successive exchanges, that it can yield him any profit. Such capital, may very properly be called circulating capital".

In die verlede is daar by die definieering van bedryfskapitaal baie klem gelê op bedryfsbates wat onmiddellik realiseerbaar is. Krediteure

heg egter meer waarde aan die vermoëns van debiteure om hulle verpligtinge in die normale loop van besigheid na te kom, as in die geval van likwidasië. (Vergelyk L.E. Morrissey, op.cit., p.39).

1.8.2. Faktore wat bedryfskapitaal beïnvloed

Die faktore wat bedryfskapitaal beïnvloed, is onder andere die volgende:

- i. Die tipe onderneming.
- ii. Die tyd wat benodig word vir vervaardiging of om goedere aan te koop vir verkope. (Veral laasgenoemde speel 'n belangrike rol waar goedere aangekoop word van oorsee en dit ingevoer moet word).
- iii. Die omset van die onderneming.
- iv. Die omset van voorraad.
- v. Die omset van debiteure.
- vi. Die onderneming se siklus, d.w.s. van aankope tot by verkope.
- viii. Kredietvermoë van 'n onderneming.

1.8.3. Genoegsame bedryfskapitaal

Bedryfskapitaal moet genoegsaam wees om die onderneming in staat te stel om sy besigheid te finansier op die mees ekonomiese metode en sonder om in finansiële moeilikheid te raak indien daar onverwagte en abnormale verliese ontstaan. Genoegsame bedryfskapitaal verseker die onderneming van die volgende:

- i. Beskerm die onderneming ingeval 'n vermindering in die waarde van bedryfsbates ontstaan.
- ii. Indien bedryfskapitaal genoegsame kontantfondse insluit, is dit moontlik om gebruik te maak van kontant diskonto's en skep dit goeie verhoudinge met krediteure.
- iii. Genoegsame voorrade kan gehou word om in kliënte se behoeftes te voorsien.
- iv. Redelike terme vir betaling kan aan debiteure aangebied word.
- v. Die onderneming kan sy vervaardiging en aankope beter beheer aangesien daar genoegsame fondse is. (Vergelyk Kennedy en MacMullin, op.cit., p.266, asook C.W. Gerstenberg, op.cit., p.291).

1.8.4. Spesiale bedryfskapitaal

Die meeste ondernemings benodig nie net genoegsame bedryfskapitaal om die besigheidssiklus van koop en verkoop te finansier nie, maar ook om bykomende omstandighede soos dividende en seisoensvraag te finansier, asook om moontlike aanspreeklikhede te finansier soos:-

- i. Verhoging in pryse van aankope. Wanneer die pryse styg, is dit geregverdig vir die onderneming om hoër voorrade te hou met die gevolg dat indien dit verkoop word, hoër pryse gevra word en daar gevolglik 'n kapitale vermeerdering in die waarde van voorraad is.

ii. Besigheidsressessies vereis dat die onderneming genoegsame fondse moet hê soos byvoorbeeld die onlangse verhoging in die deposito op huurkoop van 15% na 40% en die vermindering van die termyn van huurkooppooreenkomste van 36 maande na 18 maande.

1.8.5. Te veel bedryfskapitaal

'n Onderneming kan ook meer bedryfskapitaal hê as wat nodig is om rederlikerwys sy bedryfsfinansiering te doen. Die oorskot van bedryfskapitaal kan as gevolg van die volgende omstandighede ontstaan:

- i. Uitreiking van aandelekapitaal vir meer as wat vir bedryfskapitaal en vaste bates benodig word.
- ii. Die verkoop van vaste bates wat nie meer verlang word nie.
- iii. Wins wat nie gebruik word vir dividende of verkryging van vaste bates of ander bates nie.
- iv. Voorsiening vir waardevermindering op vaste bates wat nie weer op vaste bates bestee word nie, verhoog die bedryfskapitaal. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.267).

1.8.6. Tekort aan genoegsame bedryfskapitaal

Daar kan ook 'n tekort aan bedryfskapitaal wees. 'n Tekort aan bedryfskapitaal, soos H.G. Guthman, (op.cit., p.62) tereg opgemerk het: " ... is frequently stated as the cause of financial embarrassment and failure". Bedryfskapitaal is die oorskot van bedryfsbates bo bedryfslaste. Indien die bedryfslaste die bedryfsbates oorskry, is daar 'n bedryfskapitaaltekort. Indien die bedryfskapitaal onvoldoende is, is dit nodig om addisionele fondse van permanente bronne te verkry, of bedryfsverpligtinge kan nie betaal word sonder om soveel van die bedryfsbate te verminder dat dit nie moontlik is om met die normale besigheid voort te gaan nie. 'n Tekort aan bedryfskapitaal kan ontstaan as gevolg van die volgende omstandighede:

- i. Bedryfsverliese.
- ii. Buitengewone en abnormale verliese.
- iii. Tekort aan genoegsame bedryfskapitaal terwyl 'n onderneming voortgaan om besigheid te doen.
- iv. Ongeregverdigde dividendbeleid.
- v. Gebruik van bedryfskapitaal om vaste bates te finansier.
- vi. Ondoeltreffende beheer oor debiteure en krediteure. (Vergelyk H.G. Guthman, op.cit., p.62, en C.W. Gerstenberg, op.cit., p.293).

1.9. Aantekeninge op die balansstaat

Geen balansstaat en wins- en verliesrekening mag as volledig beskou word sonder dat die aantekeninge wat daarmee saamgelees moet word, nagegaan is nie. Aantekeninge, soos Easton en Newton (op.cit., p.256) dit stel: "... are often necessary to explain or clarify the meaning of some figure in the statement, and the analyst must consider the footnotes as important as, any other part of the statement". Op die balansstaat en wins- en verliesrekening is daar gewoonlik nie genoegsame ruimte om verduidelikings te gee aangaande sekere items in die state nie; die inligting word gewoonlik deur middel van aantekeninge op die finansiële state gegee. Aantekeninge word ook gebruik soos L.E. Morrissey (op.cit., p.45) dit stel: "... to disclose material contingencies, commitments, and restrictions or significant events occurring between the date of the financial statements and the date of the audit opinion should be disclosed in the notes". Daar moet egter teen gewaak word dat aantekeninge nie gebruik word om onvolledige finansiële state te verduidelik nie. Op die balansstaat moet daar ook nog enkele aantekeninge volgens die bepalings van die My.-wet, gemaak word, met betrekking tot:

- 1.9.1. Die besonderhede van voorkeurinskrywingsreg op aandele. (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par. 11 (2)). Aan die personeel van Ellerine is byvoorbeeld 'n voorkeurinskrywingsreg gegee volgens 'n opsie-skema om 133 aandele teen R1.80 per aandeel voor 31 Desember 1973 te koop. (Raadpleeg bylae D10.1 p. A113). Die aandeel verhandel op die effektebeurs teen die hoogste prys van 640c en laagste prys van 220c gedurende 1969. Kaister het ook byvoorbeeld 'n opsie-skema waarvolgens die personeel 'n voorkeurinskrywingsreg kry om op aandele in te skryf wat soos volg verdeel word:

<u>Vervaldatum</u>	<u>Aantal aandele</u>	<u>Prys</u>
31 Julie 1975	73	1-00
31 Desember 1975	50	1-07

Nog 'n addisionele 27 aandele is gereserveer vir personeel. (Raadpleeg bylae D13.1 p.A128). Die hoogste markwaarde wat die aandele in 1970 behaal het, was 135c, terwyl die laagste waarde 100c was. Soos alreeds genoem is alle syfers R 000.

Die voorkeurinskrywingsreg op aandele van 'n onderneming kom veral voor by maatskappye wat gedurende die afgelope twee jaar vir die eerste keer op die Effektebeurs genoteer was. By die ouere maatskappye was daar ook opsies of voorkeurinskrywingsreg maar dié was alreeds uitgeoefen. (Eie waarneming).

- 1.9.2. Die mag van die direkteure insake onuitgereikte kapitaal, (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par. 11 (3)). Die direkteure, indien deur die statute daartoe gemagtig, is by magte om die onuitgereikte aandelekapitaal na goeddunke uit te reik onderworpe aan sekere voorwaardes. (Vergelyk My.-wet, Artikel 73 dec. i). Indien die direkteure by magte is om die onuitgereikte aandelekapitaal uit te reik, word die feit op die balansstaat aangebring deur middel van 'n aantekening byvoorbeeld by Ellerine is 30% van die gemagtigde aandelekapitaal wat onuitgereik is, onder beheer van die direksie geplaas. (Raadpleeg bylae D10.1 p. A.113). By Kaiser waar 'n voorkeurinskrywingsreg bestaan om in te skryf op aandele volgens 'n voorgestelde personeelskema, is slegs die aandele wat benodig word om die skema ten uitvoer te bring, onder beheer van die direksie geplaas. (Raadpleeg bylae D13.1 p. A.128). Die gemagtigde aandelekapitaal wat nie uitgereik is nie, uitgesonder dié waarop die personeelopsieskema van toepassing is, is nie onder beheer van die direksie geplaas nie.
- 1.9.3. Agterstallige voorkeurdividende. (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par. 4). Nie een van die maatskappye wat onder die afdeling van die Effektebeurs genoteer is, het agterstallige voorkeurdividende gehad nie. (Eie waarneming).
- 1.9.4. Die bates verpand ter dekking van ander se laste. (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par. 11 (5)). 'n Goë voorbeeld hiervan kan gevind word in die finansiële state van Pilotra vir 1970 waar 'n filiaalmaatskappy die oortrokke bank en verdiskonteringsfasiliteite, asook 'n verband van 'n geassosieerde maatskappy ten bedrae van R575 gewaarborg het. (Raadpleeg bylae D22.1 p. A.173).
- 1.9.5. Die algemene aard van enige ander moontlike laste waarvoor nie voorsiening gemaak is nie en, indien doenlik, die totale bedrag of beraamde bedrag van daardie laste, as dit van belang is. As voorbeeld hier kan genoem word die finansiële state van Russel vir 1966 waar verdiskonteerde wissels ten bedrae van R96 as 'n voorwaardelike aanspreeklikheid getoon is. (Raadpleeg bylae D19.1 p. A.158).
- 1.9.6. Kapitale verpligtings waarvoor nie voorsiening in die finansiële state gemaak is nie. (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par. 11 (7)). Die maatskappy toon gewoonlik baie kortliks aan wat die kapitale aanspreeklikheid in die finansiële state van die onderneming is. (Eie waarneming).

- 1.9.7. Indien, na die mening van die direkteure, enigeen van die bedryfsbates by verkoop in die gewone loop van die besigheid, op die datum van die balansstaat nie die waarde het wat minstens gelyk is aan die bedrag waarteen dit aangegee is nie. (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par.11(19)). Die direkteure oorkom die aantekeninge deur voorsiening te maak in die finansiële state vir onverhaalbare skulde, byvoorbeeld Bradlows wat in sy 1968 finansiële state voorsiening gemaak het vir R 230 onverhaalbare skulde. (Raadpleeg bylae D6.1 p.A93). Die ander bedryfslaste soos voorraad, word teen laagste van kosprys of markwaarde getoon, terwyl die ander bates soos kontant in bank alreeds in likiede vorm is.
- 1.9.8. Die totale markwaarde van die maatskappy se genoteerde aandelebeleggings.(Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par. 11 (11)). Vergelyk byvoorbeeld die finansiële state van Furncol Beperk (Registrateur van Maatskappye, Posbus 429, Pretoria) vir 1969 waar die kosprys van genoteerde beleggings teen R 21 232 getoon is, terwyl die markwaarde R 26 887 was. Die markwaarde word geneem op die datum van die balansstaat.
- 1.9.9. Die basis waarop buitelandse betaalmiddels in Suid-Afrikaanse valuta omgesit is, as die bedrag van die bates of laste wat daardeur geraak word, van belang is. (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par. 11 (10)). Sommige maatskappye gee die werklike koers waarteen die bates omskep is, byvoorbeeld Bradlows toon in sy 1968 finansiële state dat buitelandse betaalmiddels omskep is in Suid-Afrikaanse betaalmiddels op die basis van £ Sterling = F1-70 en £1 Rhodesia = R2 onderskeidelik, terwyl Afcol in sy 1966 finansiële state slegs n nota toon dat buitelandse betaalmiddels omskep is in Suid-Afrikaanse betaalmiddels teen die lopende binnelandse valutakoers op 31 Desember 1966. (Raadpleeg bylaes D6.1 p.A93 en D2.1 p.A72).
- 1.9.10 Uitgesonderd in die geval van die eerste balansstaat moet die vergelykende syfers getoon word. (Vergelyk My.-wet, Agste Bylae, par. 11 (11)).

2. WINS- EN VERLIESREKENING

2.1. Inleiding

Die prikkel van enige onderneming is die voortbestaan van die onderneming plus die wins. (Vergelyk A.J.E. Sorgdrager, Kosprysbespreking en Tegniek, Nasou Beperk, Kaapstad, 1967, p.4).

S.H. Archer en C. D'Ambrosia (op.cit., p.179) beskryf die prikkel as: " ... the underlying economic motivation of a business enterprise in a free capitalistic society is the acquisition of profits". Die doel van enige onderneming is oorlewing in die korttermyn en langtermyn. Die likiditeit van die onderneming moet dus in stand gehou word. Dit kan alleen gedoen word deur optimale winste. Die sukses van 'n onderneming kan alleen bepaal word nadat dit opgehou het om te bestaan. Daar moet periodieke proeflesings gemaak word van die onderneming se vordering deur die bestuur, aandeelhouders, krediteure en Ontvanger van Inkomste. Die proeflesings word van die wins- en verliesrekening gemaak.

Die hoofdoel van rekeningkunde is om die netto wins van 'n maatskappy vir 'n sekere periode te bepaal. (Algemene aanvaarde rekeningkundige praktyk). Besigheid word gedoen met die doel om inkomste te verdien en daarom is die netto winste, die eindresultaat van die rekeningkundige prosedures, van besondere belang. J.N. Myer (op.cit., p.15) stel dit so: " ... It measures the degree of attainment of the objective".

Die wins- en verliesrekening is die matematiese interpretasie van die beleid, ondervinding, kennis, toekoms en aggressiwiteit van die bestuur van 'n onderneming, gesien uit die standpunt van verkope, uitgawes, bruto wins, netto wins of verlies. Die finale netto wins toon aan wat die bestuur bereik het. Beleggers soek altyd na maatskappye wat volgehoue groei oor etlike jare toon. Sulke maatskappye wil vertrou dat hulle winstoenames sal voortduur, terwyl die wisselvalliges die aandeelhouders aan die gis hou. (Vergelyk Dagbreek en Landstem, 17 Mei 1970, p.3). R.A. Foulke, (op.cit., p.561) voer die redenasie verder:

"Money and the fields of activity that bring the greatest monetary return of profit seem to have a close affinity for each other. That affinity is an economic truism as old as orthodox English economic theories. The enterprise who offers the highest return commensurate with a recognised degree of security obtains the use of funds in the money market".

Fondse vind hulle weg na ondernemings waar die winspotensiaal die grootste is, terwyl die ondernemings wat oorgekapitaliseer is of

waar die kapitaal nie effektief geadministreer word nie, swaar kry onder bedryfsverliese, uitvoerende amptenare se hoë salarisse, onoordeelkundige dividende en geen fondse kan trek nie en gevolglik tot vrywillige likwidasië geforseer word. (Vergelyk R.A. Foulke, op.cit., p.561, asook Dowrie en Fuller, op.cit., p.109). Volgens L.E. Morrissey (op.cit., p.3) het die ondernemings "n" ... obligation to produce socially acceptable results from its activities".

2.2. Omskrywing van die begrip wins- en verliesrekening

'n Eenvoudige en direk verstaanbare definisie van wins is die oorskot van inkomste bo uitgawes vir 'n finansiële periode. (Vergelyk L.J. Niemand, op.cit., p.9, asook R.J. van Jaarsveld, 'n Kritiese Ontleding van die mate waarin die Gepubliseerde Rekenings van Maatskappye aan die vereistes van die Maatskappywet van 1926, soos gewysig, voldoen, P.U. vir C.H.O., 1966, p.27). Verlies sal dus die oorskot van uitgawes bo inkomste vir 'n periode wees. Die doel van die wins- en verliesrekening is om die resultate van 'n onderneming te toon en om 'n ware en redelike weergawe te gee van die wins of verlies vir die finansiële jaar. (Vergelyk J. Langhout, op.cit., p.18). Die wins- en verliesrekening toon die inkomste en uitgawes van 'n onderneming oor 'n sekere periode en gee dan die finale syfer as 'n wins of verlies. (Vergelyk R.A. Foulke, op.cit., p.4, asook J.W. Gerstenberg, op.cit., p.366).

Die wins- en verliesrekening is nie 'n stilstaande beeld nie maar toon verskeie transaksies tydens die finansiële periode. (Vergelyk Sir. Gilbert Garnsey, Limitations of a Balance Sheet, Gee & Co., (Publishers) Limited, London, 1929 p.4). Die inkomste en uitgawes moet met dieselfde maatstaf gemeet word. Die maatstaf waarmee gemeet word, is die geldeenheid van die betrokke land. Die tydsfaktor speel hier 'n belangrike rol, want gewoonlik is daar 'n verloop van tyd tussen die aangaan van die koste en die verkryging van die inkomste, en nou is dit 'n feit dat koopkrag van geld nie konstant bly nie, wat meebring dat die rekenmeester, deur gebruikmaking van die historiese kosprys, geldwaardes van verskillende periodes vergelyk in die bepaling van die wins. (Vergelyk R.J. van Jaarsveld, op.cit., p.29).

2.3. Inhoud van die wins- en verliesrekening

In die wins- en verliesrekening word die inkomste en uitgawe in detail aangegee. Die bestuur van die onderneming kan daaruit aflei hoe inkomste verkry is, byvoorbeeld aankope, advertensies, huur, ens. Die bestuur is egter nie verplig om die besonderhede aan die algemene publiek vry te stel nie.

Die My.-wet en in besonder die Agste Bylae van die wet, vereis slegs dat sekere minimum inligting openbaar gemaak moet word, waarvan die volgende bepalings die vernaamste is:

- 2.3.1. Netto wins voordat items genoem in die volgende paragrawe, in berekening gebring word. Die wins- en verliesrekening begin by dié paragraaf. Presies hoe die wins- en verliesrekening begin, hang af van onderneming tot onderneming. Afcol byvoorbeeld begin by netto wins voor belasting en toon sekere informasie wat getoon moet word by wyse van aantekeninge, (Vergelyk finansiële state van Afcol vir 1966), terwyl B. & S. begin deur die volgende omskrywing te gebruik: "Wins op handel voor die toerekening van die items wat hieronder opgesom is". (Raadpleeg bylaes D2.1 p.A.72 en D4.1 p.A.83).
- 2.3.2. Winste of verliese op aandelettransaksies. (Vergelyk par. (1) (a). Die winste op aandelettransaksies is van 'n eermalige en van 'n nie-wederkerende aard. Russel het byvoorbeeld in 1966 'n wins op aandelettransaksies gehad en nog nie weer daarna nie. (Raadpleeg bylae D19.1 p. A158). Winste of verliese op aandelettransaksies kom nie oor die algemeen voor nie. (Eie waarneming).
- 2.3.3. Inkomste uit beleggings met onderskeid tussen handelsbeleggings en ander beleggings (par. 12 (1) (b). Inkomste uit handelsbeleggings kom baie selde in die finansiële state voor. Inkomste uit ander beleggings word gewoonlik omskryf na aanleiding van wat die aard van die belegging is. Aangesien daar in die verandering hoofsaaklik gekonsolideerde balansstate bespreek word, is daar die dividende ontvang van filiale wat ge-elimineer word by gekonsolideerde state en gevolglik nie getoon word nie.
- 2.3.4. Winste of verliese met die realisering van enige bate wat nie 'n bedryfsbate is nie (par.12 (d) (c). Die winste of verliese wat ontstaan as gevolg van die verkoop van vaste bates en ander niebedryfsbates, kan ook as abnormale inkomste beskou word. Hier kan onderskei word tussen twee tipes vaste bates soos eiendomme en motors. Motors word gebruik en verminder in waarde en het ook 'n beperkte lewensduur. Gevolglik sal 'n onderneming gereeld die winste of verliese toon wat ontstaan uit die realisering van die bates. Dit is egter nie materieel van aard nie. Neem byvoorbeeld Bradlows se finansiële state van 1965 en 1966 waar daar 'n wins van R71 en in 1967, 'n verlies van R733 was met verkoop van vaste bates. Uit die balansstaat is dit duidelik dat geen eiendomme verkoop is nie en gevolglik kon

dit net ontstaan het uit die verkoop van motors of masjienerie. (Raadpleeg bylae D6.1 p. A93). Vaste bates soos eiendomme appresieer in waarde met die gevolg dat aansienlike winste behaal kan word by die verkope daarvan. 'n Ander vorm van afskrywing wat ook voorkom is 'n verlies op die verkoop van handelsbeleggings. Midalum het byvoorbeeld in 1965 R11 afgeskryf met die realisering van handelsbeleggings. (Raadpleeg bylae D15.1 p. A.138).

2.3.5. Die totale bedrag van betaalde en voorgestelde dividende (par.12 (1) (c). Oor die algemeen omskryf maatskappye hulle dividende wat betaal en voorgestel is, afsonderlik met die nommer van die dividend, sent per aandeel en datum waarop dit verklaar is. Neem byvoorbeeld die finansiële state van Sam Steel van 1970: "Interim dividend No. 1 of 1.5 cents per share declared on 13th October, 1969". (Raadpleeg Registrateur van Maatskappye, Posbus 429, Pretoria).

2.3.6. Afskrywing of voorsiening vir waardevermindering of hernuwings van vaste bates (par. 12 (1) (e). Hoe waardevermindering bereken word, is alreeds onder vaste bates in vorige paragrawe bespreek. Waardevermindering word afgeskryf op vaste bates wat in waarde verminder soos masjienerie, motors en kantoormeubels. Met betrekking tot bates soos eiendomme waar daar nie waardevermindering plaasvind nie, word geen waardevermindering afgeskryf nie. 'n Aantekening word egter tot dien effekte op die finansiële state gemaak.

2.3.7. Voorsiening vir belasting (par. 12 (1) (f). Die maatskappy wat onder dié afdeling genoteer is, toon die normale Suid-Afrikaanse belasting wat betaalbaar is asook 'n voorsiening vir uitgestelde belasting. (Vergelyk World se finansiële state vir 1970). Die Suid-Afrikaanse normale belasting word bereken teen die heersende koerse. Die uitgestelde belasting ontstaan as gevolg van huurkoop debiteure-toelaag wat volgens artikel 24 van die Inkomstebelastingwet aftrekbaar is van inkomste. Gevolglik is die inkomste waarop normale Suid-Afrikaanse belasting bereken word, laer. Die toelaag word in die volgende jaar teruggetel en 'n nuwe toelaag bereken. Uitgestelde belasting word bereken teen die heersende normale belastingkoers op die debiteure-toelaag wat in die daaropvolgende jaar belasbaar word.

2.3.8. Bedrag van rente op obligasies, ander vaste lenings en ander geleende geld (par. 12 (1) (f). Afcol omskryf byvoorbeeld rente betaal soos volg in sy finansiële state van 1967:

<u>"Interest</u>	<u>R 000</u>
Long Term Liabilities	151
Debentures	1
Other borrowed monies	230
(Raadpleeg bylae D2.1 p.A72).	

- 2.3.9. Bedrae oorgeplaas na reserwes. (Par. 12 (i) en (j)). Bedrae wat oorgeplaas word na reserwes, word afsonderlik omskryf, byvoorbeeld Afcol se oordrag na die kapitaalflossingsreserwefonds. (Raadpleeg bylae D2.1 p.A72).
- 2.3.10. Voorsienings ander dan voorsienings vir waardevermindering. (Par. 12 (1) (e)). Voorsienings wat nie beskou word as voorsiening vir waardevermindering nie, is voorsiening vir onverhaalbare skulde asook vir verouderde voorraad. (Eie waarneming).
- 2.3.11. Alle wesenlike opsigte waarin items in die wins- en verliesrekening aangegee, geraak word:
- Deur transaksies van 'n aard wat gewoonlik nie deur die maatskappy onderneem word nie of anders deur omstandighede van 'n buiten- gewone of nie-wederkerende aard, met inbegrip van die tot geld- maak van nie-handels-, vaste- en ander kapitaalbates.
 - Deur 'n verandering in die basis van boekhouding. (Par. 14 (5) (a) en (b)).

Wat veral van belang is by die eersgenoemde paragraaf, is dat die omskrywing van 'n nie-wederkerende aard is. Filotra het byvoorbeeld 'n produksielyn reorganisasie gehad wat hom R37 in 1967 gekos het. Die uitgawe is van 'n nie-wederkerende aard. 'n Verandering in die basis van boekhouding is vanselfsprekend. Ongelukkig is daar nie 'n voorbeeld van 'n maatskappy waar die basis van boekhouding verander het onder die maatskappy wat onder die meubelafdeling van die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is nie.

Bogenoemde is slegs 'n uittreksel van die vernaamste besonderhede wat getoon moet word en is nie 'n reprodusering of 'n kritiese bespreking van die Agste Bylae van die My.-wet nie.

2.4. Aanwending van netto wins

Die netto wins nadat alle uitgawes en belasting in berekening gebring is, is beskikbaar om as dividende verklaar te word of om in die maatskappy terug te ploeg. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.459). Hoe die winste bestee gaan word, berus by die Raad van Direkteure, wat sal besluit of hulle die winste gaan uitkeer aan aandeelhouders deur die verklaring van 'n dividend en of hulle dit as addisionele fondse in die maatskappy gaan behou. (Vergelyk C.W. Gerstenberg, op.cit., p.397).

Volgens artikel 90 bis (2) van die My.-wet moet die direkteure in hulle jaarverslag wat op die algemene vergadering voorgelê word, die bedrag van betaalde en voorgestelde dividende meld, en die algemene vergadering moet dit bekragtig. Die aandeelhouders op die algemene vergadering kan die dividende wat aanbeveel word, verminder maar mag dit nie vermeerder nie. Tabel A wat as model statute deur die My.-wet voorgestel word, verleen in paragraaf 114 die mag aan direkteure om van tyd tot tyd aan lede sulke tussentydse dividende uit te keer as wat met die oog op die maatskappy se winste regverdig geag word.

Die besluit oor die aanwending van winste berus by die direkteure. Wat die direkteure wel besluit, hang af van baie faktore soos netto winste, stabiliteit van winste, addisionele kapitaal wat benodig word om uitbreiding te finansier en die dividendbeleid van die verlede. Die dividendbeleid wat gevolg word, is van wesenlike belang vir die aandeelhouders asook die ekonomie as geheel. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.459). Die Raad van Direkteure besluit wanneer die dividende betaal sal word en hoeveel. Die direkteure kan nie wetlik verplig word om dividende te betaal indien hulle wel die winste ter goeder trou in die onderneming terugploeg nie. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.557). Daar is egter beperkinge op die maksimum bedrag wat betaal mag word. Die vernaamste beperking is dat dividende alleen uit onverdeelde winste betaal moet word. Sou daar meer betaal word, beteken dit dat dividende uit kapitaal betaal sal moet word. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.556). Onverdeelde winste beteken winste wat beskikbaar is vir verdeling onder aandeelhouders deur middel van dividende. (Vergelyk A.A. Fitzgerald, op.cit., p.95).

Die direkteure het die verantwoordelikheid en verpligting om die winste van die maatskappy te beheer en om 'n redelike opbrengs op die kapitaal te verseker, asook genoegsame fondse om 'n redelike groei-koers te handhaaf. Die aandeelhouders kry deur middel van dividende 'n inkomste uit hulle belegging. (Vergelyk C.W. Gerstenberg, op.cit., p.388).

'n Dividendbeleid bepaal die verdeling van netto winste tussen dividende en wat teruggeploeg gaan word in die onderneming. Onverdeelde winste is van die belangrikste bronne van finansiering vir uitbreiding, terwyl dividend kontant is wat uit die onderneming na die aandeelhouer vloei.

(Vergelyk J.F. Weston, E.G. Brigham, Managerial Finance, Third Edition, Holt, Rinehard and Winston, New York, P.372). Die term dividend, tensy andersins vermeld, verwys na kontantdividend verklaar uit lopende of opgehoopte winste. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.129). Onverdeelde winste en dividende is albei wenslik, dog daar is 'n konflik tussen die twee, naamlik 'n hoër dividend beteken minder onverdeelde winste en 'n gevolglike stadiger groei. (Vergelyk A. Hayes, op.cit., p.34). Terwyl hoër onverdeelde winste 'n kleiner dividend beteken en dus 'n hoër opbrengs op die aandeelhouer se beleggings wat 'n effek op die waarde van die aandele sal hê. Een van die finansiële bestuurder se vernaamste pligte is om van die wins 'n allokasie te maak tussen dividend en wat teruggeploeg gaan word in die maatskappy. Sy besluit het 'n wesenlike invloed op die waarde van die aandeel. (Vergelyk J.F. Weston, op.cit., p.372, asook A. Hayes, op.cit., p.34).

Die beleid wat deur die onderskeie direksies gevolg word wissel van 'n baie lae en konserwatiewe dividend tot 'n baie hoë en liberale dividend. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.462). Ondernemings strewe na uitbreiding en finansiële stabiliteit. Die besigheidssiklus beïnvloed die onderneming tot 'n groot mate, en winsgewende jare word gevolg deur minder winsgewende jare. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.465, asook W.A.A. Gouws, op.cit., p.47) wat aantoon dat winste van die afdeling gedaal het van 1965 na 1966 en in 1967 was daar 'n styging in winste maar nie tot dieselfde hoogte as wat dit in 1965 gewees het nie. In moeilike jare kan die finansiële stabiliteit van die onderneming makliker gehandhaaf word indien daar genoegsame onverdeelde winste is. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.465). Slegs die feit dat daar onverdeelde winste is, beteken nie dat daar finansiële stabiliteit is nie. Dit hang van die bestuur af hoe fondse hanteer en bestuur word, maar die bestuur is nogtans in 'n beter posisie om finansiële stabiliteit te handhaaf met genoegsame onverdeelde winste. (Eie waarneming). 'n Konserwatiewe dividendbeleid kan dus nie oorbeklemtoon word nie. (Vergelyk J.H. Bliss, Financial and Operating Ratios in Management, The Ronald Press Company, 1965, p.179).

3. GEKONSOLIDEERDE FINANSIËLE STATE

3.1. Algemeen

Waar 'n maatskappy 'n filiaal maatskappy het, word die maatskappy 'n beherende of kontrollerende maatskappy genoem.

'n Beherende of kontrolerende maatskappy kan gedefinieer word as 'n maatskappy wat een of meer maatskappye beheer, deur 'n lid daarvan te wees en die samestelling van die direksie te beheer of meer as die helfte van die nominale waarde van sy kapitaal aan gewone aandele te hou. (Vergelyk My.-wet, Artikel 90 nov., asook J. Langhout, op.cit., p.20). Die mees algemene vorm van beherende maatskappye is waar die beherende maatskappy meer as die helfte van die nominale waarde van die kapitaal aan gewone aandele in die filiaalmaatskappy hou. (Eie waarneming, asook L.E. Morrissey, op.cit., p.94). Vergelyk J.C. Clendenin (op.cit., p.62), " ... Holding companies are concerns whose business includes investment in and control of other corporations through ownership of their securities". 'n Gekonsolideerde balansstaat toon die gesamentlike bates en laste, nadat inter-maatskappy transaksie en saldo's van 'n groep maatskappye in ag geneem is, dit wil sê, die beherende en filiaalmaatskappye. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.182). Die doel van gekonsolideerde state is om aan die lede van die beherende maatskappy te toon hoe die maatskappy as 'n ekonomiese eenheid lyk, met ander woorde hoe die totale fondse verkry is en hoe dit aangewend is. Die gekonsolideerde balansstaat toon dus al die bates en laste van die beherende en filiaalmaatskappye. (Vergelyk J. Langhout, op.cit., p.21, asook L.E. Morrissey, op.cit., p.95, asook C.W. Gerstenberg, op.cit., p.366). Vergelyk ook R.A. Foulke (op.cit., p.59), " ... A consolidated balance sheet is one which sets forth the combined assets and liabilities of a parent company and some or all of its subsidiary companies as if the enterprise were a single corporation but an amalgamated statement giving accounting data of two or more separate corporations".

3.2. Minderheidsbelang of buite-aandeelhoudersbelang

Waar 'n maatskappy meer as 50 persent van die uitgereikte gewone aandeelkapitaal van 'n maatskappy besit, word die maatskappy 'n filiaalmaatskappy. Die belange van die beherende maatskappy staan bekend as die meerderheidsbelang, terwyl die oorblywende, minder as 50 persent van die uitgereikte aandeelkapitaal, die minderheidsbelang of buite-aandeelhoudersbelang genoem word. In 'n gekonsolideerde balansstaat word die belang van die minderheid getoon. Die belang van die minderheid bestaan uit hulle gewone aandeelkapitaal, onverdeelde winste en gedeelte van die dividende in sommige gevalle.

Die posisie van die minderheidsbelang kan nie redelikerwys geïnterpreteer word nie aangesien dit nie uit die gekonsolideerde finansiële state duidelik is op watter bates die minderheids-aandeelhouders geregtig is nie. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.196). Die probleem doen hom veral voor waar die beherende maatskappy meer as een filiaal besit en die een filiaal eiendomme besit wat appresieer in waarde, terwyl die ander filiale handel drywe. Uit die gekonsolideerde finansiële state kan daar nie afgelei word op welke maatskappy die minderheidsbelang van toepassing is nie. (Eie waarneming).

Die volume omset of aktiwiteit van filiale word ook nie getoon nie. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.198). Die gevolg van voorgenoemde is dat een filiaal baie aktief en winsgewend kan wees en die ander een onaktief en onwinsgewend. Die gemiddeld van die twee toon egter nog 'n redelike, gemiddelde syfer. Neem byvoorbeeld Beares se finansiële verslae vir 1969 waar die filiale getoon word onder andere as in Durban, 'n stad, asook in Stanger 'n geproklameerde Indiërdorp en Vryheid 'n klein plattelandse dorpie. Die bedryfskapitaal, posisie en bedryfsverhoudinge ten opsigte van elke filiaal kan dus nie uit die gekonsolideerde finansiële state afgelei word nie. (Vergelyk L.E. Morrissey, op.cit., p.95). Indien 'n filiaal met aansienlike winste wetlik verbied word om dividende te betaal, byvoorbeeld deur 'n bepaling in 'n ooreenkoms vir oortrokke bankfasiliteit, het die beherende maatskappy geen magte om die winste te bekom nie. Normaalweg word so 'n ooreenkoms by wyse van 'n aantekening in die finansiële state getoon. (Eie waarneming).

Die finansiële state van die beherende en filiaalmaatskappye is nie altyd vergelykbaar nie en wel om die volgende redes:

- i. Verskillende termes waarop verkope plaasvind met die gevolg dat die invorderingstermyn van debiteure verskil.
- ii. Waardasie van tydelike beleggings.
- iii. Waardasie van voorraad.
- iv. Verskillende metodes om waardevermindering te bereken.
- v. Behandeling van kapitale en inkomste-uitgawes.
- vi. Allokasie van uitgawes en inkomste tussen verskillende finansiële jare.

Die voorgenoemde paragrawe word later meer breedvoerig behandel.

Wanneer gekonsolideerde finansiële state opgestel word, word inter-maatskappy saldo's, aandeelhoudings, verkope, aankope, rente en dividende ge-elimineer. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.196).

3.3. Oorskot van koste van aandele in filiaalmaatskappy bo die bedrag van hul netto bates op datum van verkryging.

Die bedrag wat die beherende maatskappy betaal vir die aandele van die maatskappy wat sy filiaal word, is nie altyd gelyk aan die batewaarde van die onderneming nie. Die rede waarom daar soms meer of minder betaal word vir aandele is, soos Kennedy en McMullin (op.cit., p.109) dit stel: "... Goodwill is generally considered to consist of those intangible elements connected with a going concern such as name, personality, or reputation; favourable and convenient location of the business". Sekere ander faktore is ook van belang, soos doeltreffendheid van bestuur, vraag na die produk, ens. Volgens die finansiële analitikus is die enigste werklike toets vir klandisiewaarde die onderneming se vermoë om superwinste te verdien. Hieraan word egter meer aandag gegee in die hoofstuk wat handel oor die verdienste en waardasie van aandele.

Waar die bedrag wat die beherende maatskappy vir die aandele van die filiaal betaal, die batewaarde oorskry, word die verskil as bate onder die opskrif "Oorskot van koste van aandele in filiaalmaatskappy bo die bedrag van hul netto bates op datum van verkryging", getoon. Waar die bedrag wat die beherende maatskappy betaal vir die aandele van die filiaalmaatskappy, onder die batewaarde is, word die verskil onder kapitalereserwes onder die opskrif "Oorskot van boekwaarde van bates bo kosprys van aandele", getoon.

3.4. Enkele aspekte wat in ag geneem moet word by gekonsolideerde finansiële state.

'n Groot aantal van die groter maatskappye het 'n filiaalmaatskappy, en soos R.A. Foulke (op.cit., p.59) dit stel: "... a chain is no stronger than its weakest link, it is important in such cases to ascertain the names of all subsidiaries, with information regarding the percentage of control owned in each subsidiary". Van die genoteerde meubelmaatskappye besit die meerderheid filiaalmaatskappye en het gekonsolideerde balansstate opgestel. Die maatskappye genoteer onder die afdeling het ook getoon of omskryf wat hulle belange in die filiaalmaatskappye is. (Eie waarneming).

Die beherende en filiaalmaatskappy is afsonderlike regspersone; die bestuur mag dieselfde wees en hulle beleid mag dieselfde wees, maar die bates, laste en inkomste het geen direkte verband nie. (Vergelyk J.C. Clendenin, op.cit., p.62). Die gekonsolideerde finansiële state toon nie die afsonderlike bates en laste van elke filiaal nie. Gevolglik kan nie uit die gekonsolideerde finansiële state afgelei word welke laste deur watter bates gedek word nie. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.198)

Gekonsolideerde finansiële state word gebaseer op die beginsel . dat dit die finansiële posisie van 'n groep maatskappye as één toon, en gevolglik moet alle inter-maatskappye transaksies en winste uitgesluit word. (Vergelyk L.E. Morrissey, op.cit., p.91). Die winste of verliese moet verdeel word tussen die minderheidsbelang en die meerderheidsbelang en dié van toepassing op die beherende maatskappy of meerderheid, word uitgesluit. (Algemene aanvaarde praktyk). Die datum waarop 'n maatskappy 'n filiaalmaatskappy geword het, is van belang. Alleenlik winste ná datum van verkryging, is van belang in die filiaalmaatskappy en word in die gekonsolideerde state getoon as winste en alleenlik in soverre as wat dit van toepassing is op lede van die beherende maatskappy.

4. SAMEVATTING

Die balansstaat en wins- en verliesrekening toon aan die aandeelhouer die stand van die maatskappy se sake op 'n sekere datum en die wins of verlies vir die betrokke periode. Die direkteurs-, ouditeurs- en voorsittersverslag word in die volgende hoofstuk bespreek. Die balansstaat, wins- en verliesrekening, direkteurs-, ouditeurs- en voorsittersverslag moet saamgelees word. Hoe die finansiële verslae ontleed en geanaliseer moet word, word in die daaropvolgende hoofstuk bespreek.

HOOFSTUK 2DIE DIREKTEURS- EN OUDITEURSVERSLAG EN ANDER BYKOMENDE
INLIGTING.1. INLEIDING.

Aan elke balansstaat wat op 'n jaarlikse algemene vergadering voorgelê word, moet die direkteure 'n direkteursverslag en ouditeursverslag aanheg. Die algemene praktyk met gepubliseerde state is om ook die voorsittersverslag aan die gepubliseerde state te heg. (Eie waarneming). Soms word daar ook inligting by die verslag aangeheg met betrekking tot bron en aanwending van fondsestaat, verkope, bruto wins en nuwe markte wat betree gaan word. Dit hang egter van die maatskappy af watter inligting hy wil openbaar maak.

Ander addisionele gegewens kan verkry word uit tussentydse verslae van die maatskappy self en persberigte.

2. DIE DIREKTEURSVERSLAG.
(Artikel 90 bis. van die My.-wet).

Volgens artikel 90 bis., moet die direkteure jaarliks op die algemene vergadering, wat volgens artikel nege-en-vyftig gehou moet word, verslag doen oor:

- i. Die bedrag, as daar een is, wat reeds betaal of verklaar is of wat hulle aanbeveel om betaal te word by wyse van dividende.
- ii. Die stand van die maatskappy se sake.
- iii. Die bedrag, as daar een is, wat hulle voorstel om oor te dra na die reserwes.
- iv. As die direkteure se besoldiging op die vergadering bepaal moet word, die bedrag van die besoldiging wat aanbeveel word.
- v. Vir sover dit van belang is vir die beoordeling van die stand van die maatskappy se sake, moet die volgende aangetoon word:
 - vi. Enige verandering in die samestelling van die direksie.
 - vii. Enige verandering gedurende die boekjaar in die aard van die maatskappy se besigheid.
 - viii. Enige gebeurtenis tussen die balansstaatdatum en die datum van die verslag.
- vi. Besonderhede van toekennings van aandele en obligasies tensy sodanige toekennings:
 - vi.i. Volg op 'n publieke aanbod, of
 - vi.ii. gemaak word aan bestaande aandeel- of obligasiehouers in verhouding tot hulle betrokke besit, of

- vi.iii. gemaak word met die uitdruklike magtiging van 'n algemene vergadering. Die volgende inligting moet ten opsigte van toekennings in die direkteursverslag verskyn:
- vi.iii.i. Name van persone aan wie toekennings gemaak is;
- vi.iii.ii. aantal aandele of obligasies toegeken;
- vi.iii.iii. vergoeding wat elkeen gegee het, en
- vi.iii.iv. die datum van toekenning in elke geval.

Die direkteursverslae is slegs 'n hergroepering van besonderhede wat alreeds in die balansstaat en wins- en verliesrekening getoon is. Slegs paragrawe (v) en (vi) gee besonderhede wat nie in finansiële rekeninge vervat is nie en gevolglik is die direkteursverslag slegs die beklemtoning van die belangrikste gegewens.

3. OUDITEURSVERSLAG.

Artikel 99 (1) van die My.-wet ver wag van die ouditeur om aan die lede verslag te doen oor die rekeninge wat deur hulle ondersoek is, en oor elke balansstaat, elke wins- en verliesrekening en alle groeprekenings. Die verslag moet verklarings bevat aangaande die volgende sake:

- i. Of hulle die bestaan van die sekuriteite ondersoek het en die boeke, rekeninge en bewysstukke ondersoek het.
- ii. Of hulle al die inligting en verklarings verkry het wat, na hulle beste wete en oortuiging, vir die doel van hul ouditering nodig was.
- iii. Of, na hulle mening, behoorlike rekeningboeke gehou was.
- iv. Of die maatskappy se balansstaat en wins- en verliesrekening wat in die verslag behandel word, in ooreenstemming met die rekeningboeke is.
- v. Of, na hul mening, en na hul beste inligting en volgens die verduidelikings wat aan hulle verstrekkend is, genoemde rekenings die inligting verstrekkend wat, en op die wyse wat die My.-wet voorskryf, 'n ware en redelike weergawe is:
- vi. In die geval van die balansstaat, van die stand van die maatskappy se sake aan die end van sy boekjaar; en
- vi.ii. in die geval van die wins- en verliesrekening, van die wins of verlies in sy boekjaar.
- vi. In die geval van 'n kontrolerende maatskappy wat groeprekenings voorlê, of na hul mening, die groeprekenings behoorlik opgestel is ooreenkomstig die bepalings van die My.-wet, sodat dit 'n ware en redelike weergawe is van die stand van sake en wins of verlies van die maatskappy en sy filiaalmaatskappy wat daarin behandel word.

Die ouditeursverslag is in hoofsaak nie 'n dokument wat gebruik word vir die oordra van inligting aan die aandeelhouders nie. Die finansiële analitikus en aandeelhouders moet egter die state deeglik ondersoek om vas te stel of daar nie enige voorbehoudsbepalings daarin voorkom wat die algemene gevolgtrekking van die aandeelhouer oor die rekeninge kan beïnvloed nie.

4. VOORSITTERSVERSLAG.

Die voorsittersverslag wat opgestel word om aan die jaarlikse algemene vergadering voorgelê te word, word gewoonlik ingesluit in die jaarverslag van die maatskappy, alhoewel dit nie deur die My.-wet voorgeskryf word nie. Sommige maatskappye publiseer ook die voorsittersverslag as geheel in die pers voor die datum van die algemene vergadering. In baie gevalle word die finansiële state en voorsittersverslag saam gepubliseer.

Aangesien daar geen voorgeskrewe vorm van die voorsittersverslag is nie, verskil al die maatskappye s'n van mekaar. Die voorsitters laat hulle normaalweg uit oor die resultate van die verlede, die redes vir die resultate van die verlede en waag dan om voorspellings te maak oor wat in die toekoms verwag kan word. (Eie waarneming). As voorbeeld hier kan Afcol genoem word:

"Afcol het sy jaarverslag beskikbaar gestel, waaruit dit baie duidelik blyk dat hierdie groep 'n merkwaardige konglomeraat geword het, wat terloops weer verwant is aan 'n ander konglomeraat, Barsab, wat nou 'n belang van meer as dertig persent in Afcol het .

In die jaarverslag, wat tegnies baie goed versorg is, word 'n baie mooi aanduiding van Afcol se wydverspreide belange gegee. Selfs tot die groottes van al sy eiendomme word in vierkante voet aangegee.

Dit is verder hoogs interessant om in Afcol se jaarverslag te sien dat National Carpets, waarin hy en Sagov elk 'n belang van 43 persent, en J.C.I. 'n belang van 14 persent het, 'n groter vraag geniet as wat verwag is en dat die fabriek in Kaapstad daarom uitgebrei word. Hierdie kommentaar kom te midde van gerugte dat dit nie so goed met National Carpets gaan nie". (Vergelyk Die Beeld, Sake Beeld, 15 Mei 1970, p.8).

5. TUSSENTYDSE VERSLAE.

Die finansiële verslae van 'n maatskappy verskyn min of meer 'n jaar uitmekaar. Gedurende die periode weet die aandeelhouer en voornemende belegger weinig van wat in die binnekring van die maatskappy gebeur het. Baie maatskappye publiseer kwartaalliks en halfjaarliks die wins (onderhewig aan audit) en verklaar ook tussentydse dividende.

Daar is egter 'n groot leemte gedurende die periode wat strek van die jaarverslag tot die verskyning van die volgende jaarverslag, omdat die aandeelhouer en finansiële analitikus gedurende hierdie tydperk geen idee het van wat aangaan in die maatskappy nie.

6. BRON EN AANWENDING VAN DIE FONDESTAAT.

By die nagaan van die maatskappy se wins- en verliesrekening mag 'n aandeelhouer opmerk dat daar aansienlike winste gemaak is, maar dat daar geen kontant is om dividende te betaal nie. Kyk die aandeelhouer nou na die balansstaat, merk hy dat daar aansienlike reserwes is, maar in plaas daarvan dat daar 'n gelyke bedrag in kontant is, is daar 'n oortrokke bank.

Die balansstaat en wins- en verliesrekening toon nie die beweging van fondse nie, of soos C.W. Gerstenberg (op.cit., p.384) dit stel: " ... It does not reflect the dynamic process of financial activity".

Die bron en aanwending van die fondsestaat toon aan wat die bron van fondse was en hoe dit aangewend is. Onder fondse word verstaan werklike kontantfondse. (Vergelyk R.A. Fouke, op.cit., p.473).

Slegs enkele van die maatskappye wat ontleed is, het 'n bron en aanwending van fondsestaat gepubliseer en gevolglik kan hierdie metode om 'n vergelykende analise nie gevolg word nie. Indien die bron en aanwending van die fondsestaat wel ontleed word, sal daar 'n mate van duplisering plaasvind, aangesien die vergelykende ontleding wat van die balansstate gemaak is, die belegging van fondse in vaste- en bedryfsbates aantoon oor die periode van ses jaar waaruit afgelei word in watter bates die fondse belê is. Hoe die fondse oor die periode verkry is, word ook deeglik ontleed waaruit alle bronne van fondse afgelei kan word.

7. SAMEVATTING.

Die besonderhede in hierdie hoofstuk kan waardevolle verduidelikings gee wat gebruik kan word om die finansiële state van die maatskappy te ontleed en te analiseer.

HOOFSTUK 3

DIE VERNAAMSTE WINS- EN VERLIESREKENING- EN BALANSSTAATVERHOUDINGS.1. WINS- EN VERLIESREKENINGVERHOUDINGS1.1. Verkope

Die bedrag van verkope is die volume besigheid waarop 'n wins of verlies gemaak word. (Vergelyk R.A. Foulke, op.cit., p.36). Die verkoopsyfer vorm die kern van die wins- en verliesrekening. (Vergelyk R.J. van Jaarsveld, op.cit., p.36). Inkomste moet nie verwar word met die inkomste wat verkry word van debiteure nie; met inkomste hier word bedoel verkope. Deur van die verkopesyfer gebruik te maak, asook van ander items op die balansstaat en wins- en verliesrekening, kan die effektiwiteit en winsgewendheid van die onderneming tot 'n groot mate afgelei word. Die verband van die verkopesyfer met die wins- en verliesrekening word in hierdie paragraaf bespreek, terwyl die verband van verkope met die balansstaat in paragraaf 2.1 bespreek word.

Die My.-wet verplig nie maatskappye om hulle verkopesyfer openbaar te maak nie. Die feit dat daar nie 'n verkopesyfer deur die maatskappye gegee word nie, is 'n baie groot stremmende faktor by die ontleding van finansiële state. B. Tew en R.H. Henderson wat 'n studie gemaak het van gepubliseerde finansiële verslae in Britanje, beskryf die feit dat die verkopesyfers nie geopenbaar is nie, as een van die stremmendste faktore by die ontleding van die finansiële state. (Vergelyk Studies in Company Finance, Cambridge University Press, 1959, p. 259). Onder die meubelmaatskappye is daar ook net 'n paar wat hulle verkopesyfer getoon het.

By die interpretasie van verkope moet in ag geneem word faktore soos advertensieprogram, kredietterme, verkope aan groothandel of kleinhandel en die maatskappy se publieke verhoudings. Aangesien die meubelmaatskappye nie hulle verkopesyfers geopenbaar het nie, sal die metodes om finansiële state met behulp van verkope te ontleed, net kortliks in die volgende paragrawe bespreek word.

1.1.1. Voorraad-omsetverhouding

Die verhouding toon die omset van voorraad vir 'n finansiële jaar of periode. Die verhouding word verkry deur die voorraad uit te druk tot die netto verkope vir die jaar. (Vergelyk W.F. Rademeyer, op.cit., p.422, asook F. Amling, op.cit., p.327).

Die voorraadomsetsnelheid kan uitgedruk word in die aantal kere wat die voorraad van 'n onderneming gewoonlik gedurende die jaar verkoop word; of in die tydsduur wat dit normaalweg neem om die voorraad te verkoop. Hierdie verhouding kan enersyds die doeltreffendheid van die onderneming om voorrade vinnig te verkoop aandui, en andersyds 'n oorbelegging in voorraad, of die teenwoordigheid van onverkoopbare voorraad. Volgens R.A. Foulke, (op.cit., p.328) is hoë verhouding " ... evidence of the generally high quality of the inventory and of the ability of the management to move its merchandise quickly". Wanneer die verhouding laag is, toon dit stadig bewegende, swak en verouderde voorraad aan wat teen 'n te hoë waarde getoon word en gevolglik ontstaan daar 'n mate van twyfel oor die bestuur se vermoë ten opsigte van " ... its efficiency and merchandising ability". (Vergelyk R.A. Foulke, op.cit., p.328).

'n Hoë omsetsnelheid van voorraad het egter nie altyd 'n dienooreenkomstige hoë netto wins tot gevolg nie, want " ... profits may be sacrificed in obtaining a larger sales volume". (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.272). Die winsgewendste onderneming sal dus die een wees wat die korrekte balans tussen totale verkope en verkoopspryse het. Die voorraadomsetsnelheid van 'n onderneming " ... measures the soundness of an inventory investment". (Vergelyk J.C. Glendenin, op.cit., p.352). Dit kan ook 'n invloed hê op die likiditeit van die onderneming. (Vergelyk Easton en Newton, op.cit., p.353). 'n Groot, stadig bewegende voorraad toon aan dat die voorraad nie omskep kan word in kontant nie en gevolglik sal 'n baie hoër verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste nodig wees om die likiditeit van 'n onderneming te handhaaf.

Voorraadomset en bate-omset het 'n noue verband met mekaar. (Vergelyk J. Batty, op.cit., p.122). Per gemiddeld mag voorraadomset sê ses keer per jaar wees; anders gestel, die omsetperiode van verkope is tweemaandeliks. Uit hierdie verhouding kan afgelei word hoe aktief die verkope gehanteer word. Die verhouding is belangrik in dié opsig dat dit aantoon hoe doeltreffend die verkoopsbeleid van die onderneming is. Die omsetverhouding van Russell is byvoorbeeld:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Verkope	3 969	5 517	6 531	9 376	16 696	29 146
Vocrraad	690	605	705	1 013	2 913	5 373
Verhouding	5.7	8.5	10.0	10.9	8.5	5.4

(Readpleeg bylae D19.1 p.A160 en D19.2 p.A160).

Die verkope styg geleidelik van 1965 tot 1968, waarna dit skerp toeneem tot 1969 en bykans verdubbel in 1970. Voorraad styg in 'n mindere mate tot 1968 en daarna word dit verdriedubbel in 1969 en weer verdubbel in 1970. Die gevolg hiervan is dat die verhouding van 5.7 tot 10.9 in 1968 styg en tot 5.4 in 1970 daal. Die verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste van Russell toon minder skommeling. Gevolglik kan afgelei word dat Russell omset verhoog het en ter selfdertyd sy likiditeit wil behou en nie in voorraad oorbelê nie. Gedurende 1967 en 1968 toe daar maksimale voorraadamset was, het die bestuur ook gemerk dat 'n te lae voorraad verkope strem en gevolglik is voorraad verhoog.

1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope.

Die netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope toon die persentasie van die verkopesyfer wat as wins beskou kan word. Uit die verhouding kan die persentasie gedeelte van die netto verkope wat uitgawes en netto winste verteenwoordig, afgelei word. W.F. Rademeyer (op.cit., p.426) en Amling (op.cit., p.282) merk die volgende met betrekking tot hierdie verhouding op: " ... It directs attention to the profitability of the sales or the revenue dollar". Kennedy en McMullin, (op.cit., p.285) skryf ook dat hierdie verhouding " ... the profitableness of sales reveals, that is, the profitableness of the regular buying, manufacturing and selling operation of the business", terwyl J.C. Clendenin (op.cit., p.354) beweer: " ... It is an important measure of the concern's capacity to retain a percentage of its gross revenue as earnings available for its security holders".

Daar is verskeie faktore wat die netto wins wat gedurende 'n finansiële jaar verdien word, kan beïnvloed. Fluktuasies mag voorkom as gevolg van algemene ekonomiese omstandighede wat tydelik sowel as permanent van aard is. (Vergelyk W.F. Rademeyer, op.cit., p.426).

'n Goeie voorbeeld hiervan is die effek van die inflasiemaatreëls wat in 1966 afgekondig is, asook die droogte se effek op die netto winste van daardie jaar.

Daar is ook 'n noue verband tussen uitgawes en verkopevolume, veral waar sekere uitgawes direk met inkomste varieer, soos verkoops-kommissie, terwyl byvoorbeeld huur nie varieer nie. Die invloed van uitgawes op inkomste kan nie uit die finansiële state afgelei word nie, maar moet in gedagte gehou word veral by 'n onderneming waar die verkope van die onderneming 'n styging toon.

Die verhouding van netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope van Russell kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Verkope	3 969	5 517	6 531	9 376	16 696	29 145
Netto wins (voor belasting)	637	700	914	1 349	2 342	3 878
Persentasie netto wins	13.8%	11.2%	12.2%	12.5%	12.3%	13.4%

(Raadpleeg bylaes D19.1 p. A158 en D19.2 A160).

Die verkope toon 'n styging van R 3 969 in 1965 tot R 29 146 in 1970. Netto winste het gestyg van R 637 in 1965 tot R 3 878 in 1970. Die persentasie netto wins het geringe skommeling getoon en daar is nie veel verskil tussen 1965 en 1970 se persentasie nie.

1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope.

Die verhouding word verkry deur netto wins as persentasie van totale verkope uit te druk. Die verhouding toon die netto gedeelte van die verkope-inkomste aan wat die aandeelhouders toeval. Die verhouding, indien nie as persentasie uitgedruk nie, toon hoeveel rand verkope moet plaasvind om een rand netto wins te verdien.

Die verhouding van Russell kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Verkope	3 969	5 517	6 531	9 376	16 696	19 141
Netto wins (na belasting)	409	424	449	741	1 310	2 174
Persentasie opbrengs	9.3%	7.1%	6.4%	7.3%	7.2%	7.5%

(Raadpleeg bylae D19.1 p. A158 en D19.2 p. A160).

Die persentasie netto wins van verkope het gedaal van 9.3% in 1965 tot 7.5% in 1970. Die daling in die persentasie netto winste kan toegeskryf word aan die styging van belastingsskale van 30% in 1965

tot 40.0% in 1970. Die verhouding moet saamgelees word met die vorige verhouding wat in paragraaf 1.1.2. bespreek word waar persentasie netto winste (voor belasting) oor die ses jaar bykans konstant gebly het.

1.2 Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)

Hierdie verhouding toon die direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting) aan. Die verhouding toon aan tot watter mate die direkteure aktief in die bestuur van die organisasie deelneem. Die name van die direkteure word in die jaarlikse finansiële state getoon en deur gebruik te maak van voorgenoemde verhouding asook die besonderhede van finansiële boeke soos "Wie is Wie in Suid-Afrika" wat deur verskeie banke uitgegee word, kan afgelei word tot watter mate die direkteure aktief in die organisasie is en nie net 'n naam is wat gebruik word nie. Die verhouding van direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting) van Hart word byvoorbeeld soos volg bepaal:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins (voor belasting)	633	464	565	452	538	540
Direkteursvergoeding	54	56	57	56	57	58
Persentasie	7.8%	10.7%	9.1%	11.0%	9.5%	9.5%

(Raadpleeg bylae D12.1 p. A.123 en D12.2 p. A.125)

Die netto winste (voor belasting) toon aansienlike skommeling oor die periode. Die direkteursvergoeding was konstant oor die ses jaar. Die persentasie direkteursvergoeding van netto wins (voor belasting) het geskommel as gevolg van die skommeling in winste.

1.3. Dividende

Dividende word deur die direksie verklaar uit onaangewende winste by wyse van oordrag na reserwes. Die algemeen aanvaarde praktyk is dat die jaarlikse dividend uit die winste van daardie jaar betaal word en nie uit die opgehoopte winste van vorige jare nie. Die Meubelmaatskappye wat op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is, het almal oor die afgelope ses jaar, van 1965 tot 1970, dividende uit die jaarlikse winste verklaar. Die netto winste is onderhewig aan stygings en dalings, terwyl die dividende konstanter is met 'n stygende neiging as die wins ook styg.

Die verhouding toon aan tot watter mate die dividende deur winste gedek is.

Oor die nut van hierdie verhouding skryf Dowrie en Fuller (op. cit., p. 347) "...as a measure of safety of dividend payment we suggest that a simple division of net earnings per share of common by the current dividend rate will suffice". Die verhouding moet saamgelees word met ander verhoudings wat oor die likiditeit van die onderneming handel. Maar soos J. Batty (op. cit., p. 409) dit stel: "...There is no standard number of times for dividends to be covered. However, two or three times is a common ratio to be found in practice".

Hoe hoër die verhouding is, hoe groter dekking besit die aandeelhouer oor sy dividende, terwyl 'n laer verhouding 'n laer dekking toon wat die aandeel oor sy dividende besit.

Hierdie verhouding toon aan tot watter mate die winste kan daal en daar nog genoegsame winste sal wees om dividende te betaal. Die direkteure is nie verplig om jaarliks dividende te verklaar nie. Stabiele winste en 'n gesonde likiede verhouding plaas die direkteure in 'n gunstige posisie om die jaarlikse dividend te kan verklaar, terwyl dalende winste en hulle effek op die likiditeit van die onderneming, die direkteure in 'n ongunstige posisie plaas om dividende te verklaar.

1.3.1. Dekking van voorkeurd dividende.

Die verhouding word verkry deur die netto winste met die voorkeurd dividend te deel. Die verhouding toon aan tot watter mate die voorkeurd dividend gedek is. Soos J. Batty (op. cit., p. 409) dit stel: "...The number of times the preference dividend is covered by earnings will clearly be a very important guide to the extent of the risk involved for the preference shareholder".

Die voorkeurpersentasie van voorkeurd dividende van Afcol kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins	884	841	1 196	1 344	2 213	3 315
Voorkeurd dividende	-	-	93	88	36	33
Voorkeurpersentasie	-	-	12.8%	15.2%	61.0%	100.0%

(Raadpleeg bylae D12.1 p. A72 en D2.2 p. A74).

Die netto winste het toegeneem van R884 in 1965 tot R3 315 in 1970. Die voorkeurd dividende was Nil in 1965 en het toegeneem tot R33 in 1970. Die voorkeurd dividenddekking was 12.8 keer in 1967 en het gestyg tot 100.0 keer in 1970. Die voorkeurd dividend is tot so 'n groot mate gedek dat daar geen risiko aan verbonde was nie.

1.3.2. Dekking van gewone dividende.

Die verhouding word verkry deur die netto wins na aftrekking van voorkeurd dividende tot gewone dividende uit te druk. Die verhouding toon aan tot watter mate die gewone dividend deur netto winste gedek is.

Die dekking van gewone dividende van Bradlows kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins	297	225	375	429	372	599
<u>Min: Voorkeur-</u> <u>dividende</u>	<u>24</u>	<u>24</u>	<u>24</u>	<u>24</u>	<u>24</u>	<u>24</u>
	273	201	351	405	358	575
Gewone dividende	81	81	97	114	162	162
Dekking	3.3	2.4	3.4	3.5	2.1	3.5

(Raadpleeg bylae D6.1 p. A93 en D6.2 p.A95).

Die netto wins na aftrekking van voorkeurd dividend het gestyg van R273 in 1965 tot R575 in 1970. Die gewone dividende het gestyg van R81 in 1965 tot R162 in 1970. Die aantal kere wat die gewone dividende deur winste gedek is, het gestyg van 3.3 keer in 1965 tot 3.5 keer in 1970. Die vernaamste oorsaak vir die skommeling in die dekking van gewone dividende, is die skommeling in winste van jaar tot jaar.

1.4. Rentedekking.

Die maatskappywet verplig die maatskappy om rente wat op obligasies en ander vaste lenings asook op ander geleende geld betaal is, in hulle finansiële state te toon. Rente op obligasies en ander vaste lenings is 'n vaste las op die maatskappy en moet jaarliks uit winste van die maatskappy gedelg word. Rente op ander geleende geld, soos bankoortrekkings, varieer en is nie altyd dieselfde nie. Die maatskappy moet genoegsame winste hê asook genoegsame likiede fondse om die rente te kan betaal. Die verhouding van rentedekking toon tot watter mate die rente deur winste gedek is. Soos Kennedy en McMullen (op. cit., p. 397.) dit stel: "... The number of times that fixed interest charges have been earned is a measure of the financial strength of a company and indicates the margin of safety of the longterm creditors". 'n Hoër verhouding toon aan dat die rente meer keer deur winste gedek is, terwyl 'n lae verhouding aantoon dat die rente minder keer deur winste gedek is. 'n Daling in winste het tot gevolg dat die rentedekking wat die kredietverskaffer

het, deur winste daal terwyl 'n styging in winste tot gevolg het dat die kredietverskaffer se rentedekking styg. Die verhouding moet saamgelees word met die bespreking van bedryfskapitaal wat in paragraaf 3.3. bespreek word. Die verhouding van rentedekking kan byvoorbeeld soos volg bepaal word vir Pilotra:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins (voor belasting)	12	(324)	6	97	167	185
Rente betaal	<u>39</u>	<u>80</u>	<u>63</u>	<u>61</u>	<u>65</u>	<u>74</u>
	51	(244)	69	158	232	259
Rentedekking	.3	-	.9	1.5	2.5	2.5

(Raadpleeg bylae D22.1 p.A173 en D22.2 p.A175).

Die netto winste (voor belasting) nadat rente betaal is, het gestyg van R51 in 1965 tot R259 in 1970. Die rente betaal was R39 in 1965 en het gestyg tot R74 in 1970. Die rentedekking het gestyg van .3 keer in 1965 tot 2.5 keer in 1970. Die effek van skommende winste op die rentedekking kan duidelik in die finansiële state van Pilotra gesien word.

1.5. Kontantvloei van fondse en dekking van rente en dividende.

Die netto wins toon die wins van die onderneming aan vir die periode wat in die finansiële state behandel word. Sekere uitgawes word deur rekenmeesters getoon om 'n ware en redelike weergawe van die wins of verlies te toon. Maar hierdie uitgawes verteenwoordig nie werklike kontantuitgawes nie, maar slegs rekeningkundige uitgawes soos waardevermindering, voorsiening vir uitgestelde belasting, voorsiening vir onverhaalbare skulde, ens. Die gevolg van voorgenoemde rekeningkundige uitgawes is dat die winste laer is maar die likiditeit van die onderneming verhoog tot 'n groter mate as die jaarlikse winste, aannemende dat die bogenoemde voorsienings nie gebruik word om vaste bates te finansier nie. Die verskaffers van obligasies en langtermynlenings asook ander geleende geld, moet hulle dus nie net verlaat op die netto winste (voor belasting) nie, maar moet die netto wins aansuiwer met die uitgawes in die wins- en verliesrekening wat nie kontant van aard is nie. So ook moet die gewone en voorkeuraandeelhouders die netto wins aansuiwer met die nie-kontant items om te bepaal wat die kontant of fondse is wat met die bedrywighede verkry is.

1.5.1. Rentedekking.

Om die verhouding te bereken, moet die netto wins (voor belasting) geneem word en daarby die nie-kontant items getel word, soos waardevermindering en voorsienings.

Die verhouding toon aan tot watter mate die rente deur werklike winste gedek is.

Die kontantvloei van fondse se rentedekking van Pilotra kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins (voor belasting) en waardevermindering	12	(324)	6	97	167	185
<u>Plus: Rente betaal</u>	<u>39</u>	<u>80</u>	<u>63</u>	<u>61</u>	<u>65</u>	<u>74</u>
	65	(222)	90	179	277	287
Rente betaal	39	80	63	61	65	74
Verhouding	.9	Nil	.4	1.9	3.2	2.8

(Raadpleeg bylae D22.1 p.A173 en D22.2 p.A175).

Die netto wins (voor belasting) nadat rentes betaal en waardevermindering teruggetel is, was R65 in 1965 en het gestyg na R287 in 1970. Rentes betaal het gestyg van R39 in 1965 na R74 in 1970. Die verhouding het gestyg van .9 in 1965 tot 2.8 in 1970. Die feit dat die onderneming tot 'n mindere mate van geleende fondse gebruik gemaak het asook die toename in winste, het 'n gunstiger rentedekkingverhouding tot gevolg gehad.

1.5.2. Voorkeurdividenddekking

Die verhouding word bereken deur die netto wins te neem en daarby die ^{netto} kontantitems te tel, soos voorsiening vir uitgestelde belasting, waardevermindering, ens. en te deel deur die voorkeurdividend. Die verhouding toon aan tot watter mate die voorkeurdividend deur werklike winste gedek is.

Die kontantvloei van fondse se effek op die voorkeurdividenddekking van Steel & B. kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto winste	332	401	289	386	646	858
<u>Plus: Waardevermindering</u>	<u>45</u>	<u>57</u>	<u>61</u>	<u>68</u>	<u>131</u>	<u>68</u>
	377	458	350	454	777	790
Voorkeur dividende verhouding	18.8	22.9	17.5	22.7	39.8	83.3

(Raadpleeg bylae D22.1 p.A173 en D22.2 p.A175).

Die netto winste plus waardevermindering was R377 in 1965 en het gestyg na R790 in 1970. Die voorkeurdividende was deurgaans R20. Die aantal kere wat voorkeurdividende deur netto winste gedek is, het van 18.8 keer in 1965 tot 83.3 keer in 1970 gestyg. Die styging in voorkeurdividenddekking was as gevolg van die styging in winste.

1.5.3. Gewone aandeledividenddekking.

Die verhouding word bereken deur die netto wins na aftrekking van voorkeurdividend te neem en daarby nie-kontant items soos voorsienings vir uitgestelde belasting, waardevermindering en voorsienings te tel en dit dan te deel deur die gewone aandeledividend.

Die kontantvloei van fondse se effek op gewone dividenddekking van Steel & B. kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto winste	332	401	289	386	646	858
Plus: Waardevermindering	<u>45</u>	<u>57</u>	<u>61</u>	<u>68</u>	<u>131</u>	<u>68</u>
	377	438	330	434	757	906
Gewone dividend	68	81	81	89	164	266
Verhouding	5.5	5.6	4.3	5.1	3.0	4.3

(Raadpleeg bylae D21.1 p.A168 en D21.2 p.A170).

Die dekking van gewone dividende het gedaal van 5.5 keer in 1965 na 4.3 keer in 1970. Die vernaamste rede hiervoor was die styging in dividende, veral in 1969 en 1970.

1.6. Persentasie vermeerdering in netto wins.

Die netto wins is die eindresultaat van die wins- en verliesrekening, of anders gestel: "... the prime object of management is to make a profit". (Vergelyk Husband and Dockery, op.cit., p.511). Die netto winste is onderhewig aan stygings en dalings wat deur verskeie faktore veroorsaak word. Die faktore wat 'n invloed op die netto wins het, kan interne faktore wees soos goeie of swak administrasie, goeie of swak verkoops personeel, of ekonomiese faktore soos droogte en kredietbeperkinge. Die styging of daling van netto wins oor 'n aantal jare toon 'n belangrike tendens. Oordeel oor die tendens word ook, soos Dowrie en Fuller, (op.cit., p.270) dit stel, "... made difficult by the erratic movements of earnings from year to year that is typical of so many industries". Dit is moeilik om die winste van een organisasie wat gereelde normale styging in netto winste oor jare toon, te vergelyk met 'n organisasie waar die winste gemiddeld 'n hoë styging toon maar fluktureer van hoë winste na klein winste en weer terug. Dowrie en Fuller (op.cit., p.270) maak hier 'n belangrike bewering en spreek hom soos volg uit oor die gebruik van gemiddelde netto winste: "... of what practical use in valuation of security are its 'average earnings' if actually an average year is almost never seen".

Die verhouding persentasie styging of daling in netto wins toon die tendens aan wat die organisasie volg. Die verhouding toon aan of daar 'n gereelde styging, gereelde fluktuasies of 'n daling in netto winste is. Die verhouding moet saamgelees word met die bedryfskapitaal posisie wat in par. 3.3. gegee is om die effek van die styging, daling en fluktuasies in netto winste op die bedryfskapitaal te kan bepaal.

Oor die interpretasie in die styging in netto winste sê J.C. Glendenin (op. cit., p.28) onder meer die volgende: "... The earning power of any group of business assets, including the monopoly position, prestige and goodwill which management will attempt to develop in the business, depends chiefly on the urgency of demand for the products and the extent of competition which must be met." En dan gaan hy verder, en dit is veral van toepassing op Suid-Afrika : "... A nation which is growing vigorously, and which affords many new or inadequately developed industries where available new capital may be invested, is likely not to be too sharply competitive in any field. Profit margins will therefore be high. On the other hand, a nation which is growing slowly which lacks the impetus of new inventions or new industries and which has adequate amounts of new savings investment, is likely to be well supplied with competitors in every line, average profit margins under such conditions will be relatively low".

Die persentasie vermeerdering in netto wins van Midalum kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins	27	31	83	49	67	(183)
Vermeerdering (Vermindering)	-	4	52	(34)	18	(250)
Persentasie	-	14.8%	167.7%	(40.9%)	36.7%	(251.2%)

(Raadpleeg bylae D15.1 p.A138 en D15.2. p.A140.)

Die netto winste het aansienlike skommeling van 1965 tot 1970 getoon en gevolglik het die persentasies ook aansienlike skommeling getoon. Uit die verhouding kan dus afgelei word dat die maatskappy nie stabiele winste het nie.

2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAATVERHOUDING.

2.1. Verkope.

By die ontleding en interpretasie van finansiële state vorm die verkopesyfer 'n belangrike deel. Die hoeveelheid voorraad wat benodig word om verkope in stand te hou, die vaste bates wat gebruik word om die inkomste te produseer, die bedryfskapitaal wat die verkope finansier, asook die effektiwiteit van die aandeelhoudersfondse, kan afgelei word deur elk van die voorgenoemde uit te druk tot verkope.

2.1.1. Verkope tot vaste bates.

Hierdie verhouding word bereken deur die verkope uit te druk tot die vaste bates in die onderneming aangewend. Die verhouding toon "... the effectiveness of the use of an asset by seeing how active they are in producing gross income". (vergelyk J.C. Clendenin, op. cit., p. 352.). Die verhouding kan ook beskou word as " "... rough comparison or measure of the efficient use of the operating assets". (vergelyk Kennedy en McMullin, op. cit., p. 318.) Die verhouding toon die produktiwiteit van vaste bates of "...the plant turn-over". (vergelyk W.F. Rademeyer, op. cit., 424.).

Volgens R.A. Foulke (op. cit., p. 153) toon 'n hoë verhouding "... an excessive volume of business on a thin margin of invested capital and the consequent overuse of credit". 'n Hoë verhouding toon ook die doeltreffendheid aan waarmee die bates gebruik word. Aan die anderkant waarsku Dowrie en Fuller (op. cit., p. 318) : "... An upward trend is generally considered favourable, but it also indicates a weakness in trying to do too much business on too few assets". Die neiging van maatskappye is om hulle verkopesyfer te begin openbaar maak. Phil Morkel het eers in 1968 vir die eerste keer sy omset getoon. Die verhouding van verkope tot vaste bates van Phil Morkel kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Verkope	20 244	24 291	27 698
Vaste Bates	590	1 953	2 868
Omset	34.3 keer	12.4 keer	9.6 keer

(Raadpleeg bylae D17.1 p.A148 en D17.2 p.A150).

Die verkope het minder toegeneem as die belegging in vaste bates en gevolglik het die omsetverhouding van vaste bates afgeneem van 34,3 keer tot 9,6 keer. Uit die finansiële state van die maatskappy kan gesien word dat daar 'n aansienlike belegging in masjienerie in 1969 en 1970 was, wat daarop dui dat 'n maatskappy wat hoofsaaklik 'n handelsmaatskappy was, hom nou ook op produksie toelê.

2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal.

Die verkope tot bedryfskapitaalverhouding, soms die bedryfskapitaalomset genoem, word bereken deur die verkope te deel deur die bedryfskapitaal. (vergelyk H.J.S. Voster, op. cit., p. 169, asook R.A. Foulke, op. cit., p. 301.). Hierdie verhouding toon dus die aantal kere aan wat die bedryfskapitaal gedurende die jaar in die verkope van die onderneming weergegee is. "... The efficiency of money used as working capital may be determined by finding how many times working capital is turned over in a stated period". (vergelyk R.A. Foulke, op. cit. p. 301.). F. Amling, (op. cit., p. 327) beskryf die meet van die verhouding "... of significance in determining the ability of the company to finance sales growth". 'n Hoë verhouding van verkope tot bedryfskapitaal "... may indicate the need for additional capital to support a structure unbalanced by top-heavy investment, in fixed property", en 'n lae verhouding "... may be the result of the fact that more funds are invested in a particular business that can be used to reasonable advantage". (vergelyk R.A. Foulke, op. cit., p. 170.). Prime (soos aangehaal in H.J.S. Voster, op. cit., p. 371, asook Amling, op. cit., p. 328) stem saam met die redenasie van R.A. Foulke.

Die verhouding van verkope tot bedryfskapitaal van Phil Morkel kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Verkope	20 244	24 291	27 698
Bedryfskapitaal	9 282	13 790	18 942
Verhouding	2.1	1.7	1.4

(Raadpleeg bylae D17.1 p.A148 en D17.2 p.A150).

Die verhouding van verkope tot bedryfskapitaal toon 'n daling van 2.1 in 1968 tot 1.4 in 1970. Die daling is hoofsaaklik as gevolg van die debiteure wat in 1970 verhoog het en gevolglik het die bedryfskapitaal verhoog.

2.1.3. Verkope tot voorraad.

Die verhouding van verkope tot voorraad toon die voorraadomset. Die verhouding word verkry deur die totale verkope te deel deur die voorraad. 'n Beter verhouding sou gewees het om die koste van verkope te deel deur voorraad. Die ondernemings openbaar egter nie die inligting om dit moontlik te maak nie. Die voorraad omsetsyfer is 'n belangrike aanduiding van die bedryfskapitaal wat benodig word (vergelyk J. Batty, op. cit., p. 121.). Hoe langer die periode van voorraadomset, hoe groter is die kapitaal wat benodig word terwyl 'n korter omsetperiode groter winste en kleiner bedryfskapitaal beteken.

(vergelyk J. Batty, op.cit., p.122). Waar daar te veel voorraad aangehou word in verhouding tot verkope, sal daar ook hoë bedryfs-
laste wees. Te veel bedryfskapitaal in verhouding tot verkope sal opgesluit wees in voorraad indien die voorrade te veel is. Die gevolg hiervan is, soos W.F. Rademeyer (op. cit., p.423) dit stel: "... Excessive inventory accompanied by heavy current liabilities and lack of working capital, will more often than not lead to financial strain".

Die verhouding van verkope tot voorraad van Phil Morkel kan byvoor-
beeld soos volg bepaal word:

	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Verkope	20 244	24 291	27 698
Voorraad	4 016	5 740	8 244
Omsetverhouding	4.4	3.0	3.3

(Raadpleeg bylae D17.1. p.A148 en D17.2. p.A150.)

Die verhouding van verkope tot voorraad het nie veel verander oor die drie jaar nie; daar was wel 'n geringe daling. Die verhoudings van bedryfsbates tot bedryfslaste van die onderneming het ook nie veel verandering getoon nie. Gevolglik kan uit voorgenoemde verhouding afgelei word dat die verhoging in debiteure slegs 'n aanpassing by die veranderde ekonomiese omstandighede was.

2.1.4. Verkope tot aandeelhoudersfondse.

Die verhouding van verkope tot aandeelhoudersfondse toon die aktiwiteit van die belegging in die onderneming en soos R.A. Foulke (op. cit., p.389) dit stel: "... A high ratio may indicate an excessive volume of business on a thin margin of invested capital and the consequent overuse of credit. On the other hand, until a dangerous point is reached, it may indicate considerable economy and skill in operation".

Foulke se bespreking bring ons by die probleem van oor- en onderkapitalisasie. Onderkapitalisasie is waar 'n te groot omset in verhouding met die aandeelhoudersfondse gehanteer word, in vergelyking met soortgelyke ondernemings van dieselfde grootte wat dieselfde handelsware hanteer. (Vergelyk R.A. Foulke, op. cit., p.390.)

J. Batty (op. cit., p.403) stel dit so: "... Overtrading is mainly brought about by extending turnover at a too rapid rate". Oorkapitalisasie is 'n te klein omset in verhouding met die aandeelhoudersfondse in vergelyking met soortgelyke ondernemings. (Vergelyk R.A. Foulke, op. cit., p.390.)

L.J. Niemand (op.cit., p.107) definieer onderkapitalisasie soos volg: " ... dui aan dat 'n onderneming buite verhouding is tot die waarde van sy verrigtinge en word gewoonlik geoperbaar deur 'n buitengewone verhouding van geleende kapitaal of handelskrediteure tot aandeelhoudersfondse".

Die effek van oor- en onderkapitalisasie op die balansstaat moet sorgvuldig bestudeer word en word verder bespreek in paragraaf 2.3. waar die effek op winste bespreek word en in paragraaf 3.1. waar bronne van finansiering van 'n onderneming bespreek word. Die verhouding van verkope tot aandeelhoudersfondse van Phil Morkel kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Verkope	20 244	24 291	27 698
Aandeelhoudersfondse	4 984	8 040	9 579
Verhouding	4.0	3.0	2.8

(Raadpleeg bylae D.17.1 p.A148 en D.17.2 p.A150).

Die verhouding van verkope tot aandeelhoudersfondse het 'n daling van 4.0 keer in 1968 tot 2.8 keer in 1970 getoon. Uit die verhouding kan die gevolgtrekking gemaak word dat die aandeelhoudersfondse nie meer so effektief in die organisasie aangewend word indien die verhouding saam gelees word met ander verhoudings soos netto wins tot aandeelhoudersfondse, wat 'n geringe daling getoon het van 15.4% in 1969 tot 14.3% in 1970, asook die verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste wat ook 'n geringe daling getoon het van 1 tot 2.8 in 1968 tot 1 tot 2.3 in 1970. Daar kan uit die drie verhoudings afgelei word dat daar 'n daling in die effektiwiteit van die onderneming is.

2.2. Dividende

2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse

Die verhouding toon die persentasie dividend opbrengs op aandeelhoudersfondse. Die verhouding toon dus die persentasie kontantvergoeding wat die aandeelhouer op sy belegging in die maatskappy ontvang. Die aandeelhoudersfondse betsaan uit die gewone aandeelkapitaal, inkomste reserwes en kapitale reserwes. Die verhouding toon dus die opbrengs wat 'n aandeelhouer op sy oorspronklike belegging plus netto winste wat in die onderneming teruggeploeg is, asook enige kapitale winste, ontvang. Die ouer en meer gevestigde maatskappye wat al geruime tyd op die Effektebeurs genoteer is, het groter on-

verdeelde winste as die ondernemings wat onlangs op die Effektebeurs genoteer is. (Eie waarneming).

Die persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse van Afcol, 'n meer gevestigde maatskappy, kan as volg verkry word:

	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Gewone aandeelhoudersfondse	7 595	17 439	25 404
Gewone dividende	588	1 113	1 606
Persentasie opbrengs	8.3%	6.4%	7.3%

(Raadpleeg bylae D2. p.A72).

Die gewone aandeelhoudersfondse het 'n aansienlike toename getoon as gevolg van netto winste wat in die onderneming teruggeploeg is. Gewone dividende het tot 'n mindere mate toegeneem. Gevolglik het die persentasie 'n daling getoon van 8.3% in 1968 tot 7.3% in 1970. Die persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse van B. & S., 'n maatskappy wat in 1969 vir die eerste maal genoteer is, kan as volg verkry word:

	<u>1971</u>	<u>1970</u>
Gewone aandeelhoudersfondse	1 292	1 500
Gewone dividende	110	132
Persentasie opbrengs	8.5%	8.8%

(Raadpleeg bylae D3. p.A78).

Die gewone aandeelhoudersfondse en gewone dividende het dienooreenkomstig verhoog. Gevolglik het die persentasie nie veel verander nie.

Alhoewel daar 'n wesenlike verskil bestaan tussen die samestelling van die aandeelhoudersfondse, word in die volgende paragraaf meer duidelik getoon.

2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele

Die verhouding van persentasie dividend tot nominale waarde van aandele toon die kontantopbrengs wat die aandeelhouders ontvang op hulle oorsponklike beleggings wat gemaak is. Die dividende neem jaarliks toe en word gewoonlik uitgedruk in sente per aandeel. Die nominale waarde van aandele verander nie. Hierdie verhouding toon aan die aandeelhouer sy opbrengs op sy kapitale belegging wat vergelyk kan word met die opbrengs wat verkry kan word indien die fondse by 'n finansiële instelling belê word.

Die verhouding van persentasie dividend tot nominale waarde van aandele van Afcol kan as volg verkry word:

	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Nominale waarde	50c	50c	50c
Dividend	$7\frac{1}{2}$ c	$8\frac{1}{2}$ c	$10\frac{1}{2}$ c
Persentasie opbrengs	15.0%	17.0%	21.0%

(Raadpleeg bylae D2. p.A72).

Die nominale waarde van die aandele bly konstant. Die dividende het toegeneem van $7\frac{1}{2}$ c in 1968 tot $10\frac{1}{2}$ c in 1970, gevolglik het die persentasie opbrengs ook 'n styging getoon.

2.3. Netto wins

Netto wins is die doel van enige onderneming. Vir die voortbrenging van inkomste gebruik die bestuur kapitaal wat van die aandeelhouders, langtermynlaste en bedryfslaste verkry kan word. Die voorsieners van kapitaal is geregtig op 'n vergoeding op die fondse wat hulle in die onderneming belê het. Die laste word vergoed deur 'n vasgestelde persentasie rente daarop te betaal, terwyl die aandeelhouders die oorskot van die winste kry na aftrekking van die rentes. In die hieropvolgende paragrawe gaan die opbrengs van netto winste op aandeelhoudersfondse asook op totale fondse bespreek word en dan gaan aangetoon word of dit in die maatskappy se voordeel is om van die geleende fondse gebruik te maak, gesien vanuit 'n wins oogpunt. Die netto wins tot bedryfskapitaal en nominale kapitaal sal ook bespreek word.

2.3.1. Netto wins, voor rente en voorkeurd dividende, tot totale kapitaal in gebruik.

Die verhouding dui aan die verdienste vermoë van die onderneming oafhanklik van die metode van finansiering wat gebruik word. (Vergelyk A.A. Fitzgerald, op.cit., p.96). Soos A. Hayes (op.cit., p.165) dit stel: "... an adequate rate of earnings should be indicated on the equity capital entrusted to active management of the business". Die verhouding "... will reflect the rate of return on the total capital employed, and really measure the return on total recorded assets". (Vergelyk W.F. Rade-meyer, op.cit., p.427). Hierdie verhouding vergemaklik vergelykings met soortgelyke ondernemings wat nie dieselfde finansiële struktuur het nie, asook met die verlede van die maatskappy toe daar 'n ander finansiële struktuur was. Die verhouding "... shows how many assets dollars are required to produce a dollar's of profit". (Vergelyk S.A. Tucker, Successful Managerial Control by Ratio Analysis, McGraw-Hill Book Company Inco., New York, 1961, p.43).

Die effektiewe gebruik van totale kapitaal in 'n onderneming word geoordeel aan die opbrengs daarop. (Vergelyk J. Langhout, op.cit., p.28). Die verhouding kan gebruik word nie net om effektiwiteit en ondoeltreffendheid van bestuur te openbaar nie, maar dit dien ook as aanduiding of daar verdere uitbreiding moet plaasvind. Voor die bestuur besluit op uitbreiding deur die belegging in nuwe masjienerie, moet hulle hul vergewis dat die opbrengs op addisionele masjienerie genoegsaam sal wees in terme van die vergoeding wat nou op totale fondse verdien word. J. Langhout (op.cit., p.29) wys op die gevare: "... To measure a rate of return on assets employed without taking account of their current prices may be misleading and might give rise to false conclusions or unwarranted expansions policies". Totale kapitaal moet dus bereken word as die vervangingswaarde van vaste bates en huidige waarde van bedryfskapitaal.

Die verhouding van netto wins voor rente en voorkeurd dividend tot totale kapitaal in gebruik van Midalum kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins	27	31	83	49	67	(183)
Plus: Rente	<u>6</u>	<u>14</u>	<u>25</u>	<u>27</u>	<u>23</u>	<u>57</u>
	33	45	108	76	90	(126)
Totale kapitaal	<u>781</u>	<u>1 074</u>	<u>1 292</u>	<u>1 309</u>	<u>1 791</u>	<u>1 525</u>
Kapitaal en langtermynlaste	386	629	683	779	869	608
Becryfslaste	<u>395</u>	<u>445</u>	<u>609</u>	<u>530</u>	<u>922</u>	<u>917</u>
Persentasie opbrengs	5.3%	5.6%	10.0%	7.3%	7.2%	-

(Raadpleeg bylaes D15.1 p.A138 en D15.2 p.A140).

Die netto winste het heelwat skommeling getoon en ook 'n verlies in 1970. Die totale kapitaal was meer konstant. Die gevolg van die onstabiele winste was dat die opbrengs op die totale kapitaal ook skommeling getoon het.

2.3.2. Netto wins na voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersfondse.

Die verhouding word bereken deur die netto wins as 'n persentasie van die aandeelhoudersfondse uit te druk. (Vergelyk L.J. Niemand, op.cit., p.52, asook J. Batty, op.cit., p.409). Die verhouding toon die verdienvermoë van die fondse wat deur die eienaars in die onderneming belê is. R.A. Foulke, (op.cit., p.562) stel dit so: " ... the net profit on tangible net worth has become a guide to the use of funds invested in a business enterprise, the ability of management to earn a return". Kennedy en McMullin (op.cit., p.310) sê: " ... The realisation of a satisfactory net income to owners equity reflects the extent to which this objective is being achieved". Uit die verhouding kan dus afgelei word of die winste in verhouding is tot eienaarsfondse. (Vergelyk J. Batty, op.cit., p.416). Of soos J.N. Myer (op.cit., p.187) dit stel: " ... The ultimate test of any business is the rate of income earned on the capital employed." C.W. Gerstenberg (op.cit., p.379) sê weer: " ... it demonstrates rather effectively the efficiency of management in producing net earnings on the capital invested in the enterprise". Deur die verhouding met dié van soortgelyke ondernemings te vergelyk, kan die belegger eerstens die doeltreffendheid bepaal waarmee die onderneming sy bates aanwend en tweedens kan hy in die geval van 'n lae verhouding bepaal of daar nie moontlik 'n corbelegging van die onderneming se fondse in sy bates is nie. 'n Toename of afname in die verhouding, oor opeenvolgende periodes, kan onderskeidelik dui op 'n toe- of afname in die doeltreffendheid waarmee die onderneming sy bates aanwend in die voortbrenging van inkomste.

Die persentasie opbrengs van netto winste tot aandeelhoudersfondse van Midalum kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto winste	27	31	83	49	67	(183)
Aandeelhoudersfondse	386	412	466	779	818	572
Persentasie opbrengs	6.9%	7.5%	17.8%	6.2%	8.1%	--

(Raadpleeg bylaes D15.1. p.A138 en D15.2. p.A140).

Die winste van die onderneming is onstabiel en verander van jaar tot jaar. Die aandeelhoudersfondse is in 1968 verhoog met die uitgifte van addisionele aandele. As gevolg van die onstabiele winste varieer die persentasie opbrengs ook van jaar tot jaar.

2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding.

Om te kan bepaal of die bestuur van geleende fondse gebruik maak tot voordeel van die organisasie, moet die eienaarskaprenteverhouding uitgewerk word. Die verhouding word verkry deur die volgende twee verhoudings tot mekaar uit te druk:

- i. Netto wins voor rente en voorkeurd dividende tot totale kapitaal in gebruik.
- ii. Netto wins na voorkeurd dividende tot aandeelhoudersfondse.

Die verhouding word uitgedruk as groter of kleiner as een. (Vergelyk W.F. Rademeyer, op.cit., p.441). Indien die verhouding groter as een is, word daar tot voordeel, en indien kleiner as een, word daar tot nadeel van die onderneming geleen. Die analitikus moet bepaal hoe doeltreffend die bestuur die geleende fondse gebruik, soos Kennedy en McMullin (op.cit., p.396) dit stel: "... Should determine whether or not trading on the equity has been profitable by comparing the average of return earned on the total amount of capital invested in assets and comparing this rate with the average interest rate paid on borrowed funds". Die geleende fondse deel in winste deur middel van rente en die aandeelhouders is geregtig op die netto winste. Die verhouding waarin hulle deel, is belangrik, soos W.F. Rademeyer (op.cit., p.429) dit stel: "... The gearing and leverage and thus the source of capital, have some significance to the various groups of security holders within the company. Both gearing and leverage are important from the point of view of ordinary shareholders as these will have some influence on their residual claim against assets and profits".

Die gevolg is dat ondernemings nie te veel kan leen indien hoë rentes betaal moet word nie. Soos C.W. Gerstenberg (op.cit., p.177) dit stel: "... In fact when money is scarce and interest rates are high, borrowers ordinarily reduce their borrowings to a minimum and arrange the contract of loan for a short period only".

Die laaste verdien 'n vaste persentasie rente en enige addisionele fondse wat op die geleende kapitaal verdien word, kom die aandeelhouders toe.

Die eienaarskaprenteverhouding van Midalum kan byvoorbeeld soos volg verkry word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>
Persentasie netto wins voor rente en voorkeurd dividende tot totale kapitaal in gebruik	5.3%	5.6%	10.0%	7.3%	7.2%
Persentasie netto wins ^{na} (en) voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	6.9%	7.5%	17.8%	6.2%	8.1%
Eienaarskaprenteverhouding	1.3	1.3	1.7	.8	1.1

(Raadpleeg bylae D15.1 p.A138 en D15.2 p.A140).

Die onderneming het tot voordeel van sy aandeelhouders van geleende fondse gebruik gemaak in al die jare onder bespreking behalwe in 1968 waar die aandeelhouders gedeelte van hulle winste moet afstaan aan die geleende fondse. Die rede waarom die maatskappy nie in 1968 voordelig van geleende fondse gebruik gemaak het nie, was omdat daar in die jaar 'n daling in netto wins gewees het.

2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal.

Die verhouding word verkry deur netto wins as 'n persentasie van bedryfskapitaal uit te druk. (vergelyk S.A. Tucker, op. cit., p.286). Hierdie verhouding is waardevol om sekere neigings te openbaar wat nie andersins deur ander verhoudings geopenbaar word nie. Om die verband van die verhouding tot ander verhoudings te illustreer, word die volgende syfers geneem:

Verkope	100
Netto wins	20
Bedryfskapitaal	50
Aandeelhoudersfondse	80

Die verhouding netto wins tot bedryfskapitaal het 'n nouer verband met die verhouding van verkope tot netto wins. Die verhouding van netto wins tot bedryfskapitaal geneem volgens bogenoemde syfers is 40% ($\frac{20}{50}$). Indien die verhouding gedeel word deur die verhouding van netto wins tot verkope wat $.2 (\frac{20}{100})$ is, is die resultaat $2 (\frac{20}{50} \times \frac{100}{20}$ of $\frac{4}{.2}$). Dit stem ooreen met die verhouding van verkope tot bedryfskapitaal wat ook $2 (\frac{100}{50})$ is. Die verhouding het ook 'n noue verband met die verhouding van netto wins tot bedryfskapitaal wat $.4 (\frac{20}{50})$ is. Gedeel deur die verhouding van netto wins tot aandeelhoudersfondse wat $.25 (\frac{20}{80})$ is, is die resultaat $1.6 (\frac{20}{50} \times \frac{80}{20}$ of $\frac{4}{.25}$). Dit is gelyk aan die verhouding van die

aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal wat $1.6(\frac{80}{50})$ is. Indien die verhouding netto wins tot bedryfskapitaal toeneem, is dit 'n aanduiding dat vaste bates te veel kapitaal gebruik en dat daar nie genoegsame bedryfskapitaal is om verkope te finansier nie. Die verhouding bring ons by die probleem van onder- en oorkapitalisasie. Die persentasie netto wins tot bedryfskapitaalverhouding van Phil Morkel kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins	300	-	230	557	1 270	1 423
Bedryfskapitaal	8 052	-	7 676	9 282	13 790	18 942
Persentasie opbrengs	3.7%	-	2.9%	6.0%	9.0%	7.5%

(Vergelyk bylae D17.1 p.A148 en D17.2 p.A150).

Die netto winste het skerp gestyg van 1965 tot in 1970, terwyl die bedryfskapitaal in 'n mindere mate toegeneem het en die gevolg hiervan was 'n gunstige effek op die persentasie opbrengs wat gestyg het van 2.7% in 1965 tot 7.5% in 1970.

2.3.5. Persentasie opbrengs van netto verdienste tot nominale waarde van aandele.

Die verhouding word bereken deur die netto verdienste per aandeel as persentasie van die nominale waarde van die aandeel uit te druk. Die verhouding toon die persentasie verdienste per aandeel tot die nominale waarde van die aandeel aan. Die verhouding is nie baie insiggewend nie aangesien die netto verdienste per aandeel vergelyk moet word met die batewaarde, dit is, nominale kapitaal plus kapitale- en inkomstereserwes. Die verhouding van verdienste per aandeel tot nominale waarde kan egter handig gebruik word waar vergelykings met soortgelyke ondernemings gemaak word. Die persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandele, kan byvoorbeeld soos volg verkry word in die geval van Hart:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto verdienste per aandeel	22c	16c	18c	14c	16c	15c
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Persentasie opbrengs	44.0%	32.0%	36.0%	28.0%	32.0%	31.0%

(Raadpleeg bylae D12.1 p.A123 en D12.2 p.A125).

Die verdienste per aandeel het aansienlike skommeling ondergaan en gevolglik toon die persentasie opbrengs op die nominale waarde wat konstant bly, dienooreenkomstige skommeling.

2.4. Aanwending van netto wins.

Die netto wins, nadat alle uitgawes en belasting in berekening gebring is, is beskikbaar om as dividend verklaar te word of om in die maatskappy teruggeploeg te word. (Vergelyk Husband and Dockery, op.cit., p.459). Hoe die winste bestee gaan word, berus by die Raad van Direkteure wat sal besluit of hulle die winste gaan uitkeer aan aandeelhouders deur die verklaring van 'n dividend en of hulle dit gaan behou as addisionele fondse in die maatskappy. (Vergelyk C.W. Gerstenberg, op.cit., p.397). Volgens artikel 90 bis (2) van die My.-wet moet die direkteure in hulle jaarverslag wat op die algemene vergadering voorgelê word, die bedrag van betaalde en voorgestelde dividende meld, en die algemene vergadering moet dit bekragtig. Die aandeelhouders op die algemene vergadering kan die dividende wat aanbeveel word, verminder, maar mag dit nie vermeerder nie. In tabel A wat as modelstatute deur die My.-wet voorgestel word, verleen in paragraaf 114 die mag aan direkteure.

'n Onderneming wat suksesvol wil wees, moet 'n vasgestelde beleid hê van hoe hy winste gaan aanwend wat uit winsgewende transaksies ontstaan het.

Die eerste probleem by die bepaling van 'n dividendbeleid is om die netto bedrag te bepaal wat beskikbaar is vir verdeling, aannemende " ... that we do not want to curtail future operations by reducing our structure of capital". (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.551). Die netto winste is van wesenlike belang by die bepaling van die dividendbeleid. Ander faktore moet ook in ag geneem word, soos (1) instandhouding van aandeelhoudersfondse, (2) instandhouding en verhoging van die markwaarde van aandele, (3) voorsiening van 'n verbeterde kapitaalstruktuur vir toekomstige finansiering, en (4) verhoging van aandeelhoudersfondse. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.552). Afgesien van die bates en laste wat ondersoek moet word om te sien of 'n werklike wins gemaak is, moet die toekomstige behoeftes van die onderneming ondersoek word om vas te stel of winste nie teruggeploeg moet word in die organisasies om 'n spesifieke uitbreiding te finansier nie. (Vergelyk J. Batty, op.cit., p.393).

Die dividendbeleid van die raad van direkteure sal 'n wesenlike invloed op die kontantposisie van die organisasie hê. (Vergelyk J. Batty, op.cit., p.123). Die bedrag van kontant beskikbaar is altyd 'n beperkende faktor op die bedrag wat as dividend verklaar kan word.

Daar is verskeie soorte dividende wat verklaar kan word. Die mees algemene wat aangestref word onder die meubelmaatskappye wat op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is, is 'n kontantdividend. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.471, asook eie waarneming).

2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeuraandeelhouders.

Voorkeuraandeelhouders ontvang 'n vaste persentasie dividend op hulle voorkeuraandele. Die doel van die verhouding is om aan te toon watter persentasie gedeelte netto wins aan voorkeuraandeelhouders uitgekeer word. Hoe kleiner die persentasie hoe meer verseker is die voorkeuraandelehouer dat sy voorkeurd dividende wel betaal kan word, self al daal die netto wins. 'n Klein persentasie toon ook aan dat daar nie veel van voorkeuraandelekapitaal gebruik gemaak word nie. 'n Hoë persentasie daarenteen toon aan dat voorkeuraandelekapitaal 'n groot gedeelte van die netto winste absorbeer.

Die persentasie netto winste uitgekeer aan voorkeuraandeelhouders van Russell kan byvoorbeeld soos volg verkry word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins	409	424	449	741	1 310	2 024
Voorkeurdividend	6	5	—	—	—	—
Persentasie gedeelte uitgekeer	1.4%	1.1%	.08%	—	—	—

(Raadpleeg bylae D19.1 p.A158 en D19.2 p.A160).

'n Baie klein persentasie netto wins is aan voorkeuraandeelhouders uitgekeer. Dit was dus die beleid van die onderneming om die voorkeuraandelekapitaal van die onderneming te verlaag totdat dit uiteindelik nul geword het.

2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders.

Netto winste kom die aandeelhouer toe as vergoeding vir die aandeelhoudersfondse wat hulle aan die onderneming beskikbaar gestel het. Die opbrengs moet genoegsaam wees " ... to pay the stockholders a normal interest rate plus a reward for the risks assumed". (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.461). Dividende is die medium waardeur die onderneming die aandeelhouders vergoed vir die fondse wat hulle voorsien het. Met die voorgenoemde bespreking in gedagte, moet sekere algemene beginsels in gedagte gehou word by die bepaling van dividende.

Dividende moet gereeld deur die onderneming verklaar word en nie ongeregeld nie. Die finale doel van enige onderneming moet wees: " ... the declaration of dividend on common stock at a fairly stable rate, year in and year out". (Vergelyk C.W. Gerstenberg, op.cit., p.408). Die verklaring van 'n gereelde dividend is noodsaaklik vir die welvaart van die aandeelhouders. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.479).

Aandeelhouders het ook die reg om te verwag dat die dividende sal verhoog soos die pryse van ander lewensmiddele verhoog. Soos C.W. Gerstenberg (op.cit., p.408) dit stel: " ... A stable dividend policy, therefore, does not mean an inflexible policy, but one that involves the payment of a fair rate of return, taking into consideration the gradual growth of the business and the gradual evaluation of external wants".

Die gereelde verklaring van dividende moet so wees dat daar nog in die swakste finansiële jare 'n dividend verklaar kan word. Voordele van 'n stabiele dividend is onder andere:

- i. Vergemaklik langtermyn finansiering. Indien die maatskappy verwag om op die langtermyn addisionele aandeelkapitaal te verkry, moet in gedagte gehou word dat die aandeelhouders die dividendbeleid van die onderneming krities ontleed om te besluit of hulle addisionele aandele gaan koop.
- ii. Vergemaklik langtermyn beplanning.
- iii. Skep vertroue in die bestuur van die organisasie.

Die raad van direkteure besluit oor die dividendbeleid van die onderneming. Die dividendbeleid verskil van onderneming tot onderneming. Die mees algemene vorm wat aangetref word, is die volgende:

- i. 'n Vasgestelde persentasie op die nominale waarde van aandele. Die beleid kom daarop neer dat daar jaarliks 'n vasgestelde bedrag aan dividende betaal word. Die ondernemings met meer stabiele winste volg die beleid. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.559). Die betaling van 'n gereelde vasgestelde persentasie dividend kom baie ooreen met wat op spaarrekenings of op deposito's by finansiële instellings betaal word. Daar is vanselfsprekend ondernemings wat meer en minder as die ander betaal na gelang van omstandighede.
- ii. Persentasie van netto wins. Hier word 'n vasgestelde persentasie van die netto wins aan die aandeelhouders uitgekeer. Gevolglik sal dividende varieer in presies dieselfde verhouding as wat winste varieer. Indien die onderneming se winste 'n dalende neiging of verliese toon, varieer die dividende ooreenkomstig, ongeag van die aandeelhouders se behoefte aan 'n dividend.
- iii. Die beleid van die direkteure mag wees om geen dividendbeleid te hê nie. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.561). Die raad van direkteure oorweeg jaarliks die dividerd wat betaal gaan word na aanleiding van bedryfskapitaal, netto winste en toekomstige finansiering.

- iv. Die onderneming kan ook 'n beleid volg waar daar 'n geleidelike styging in dividende is. Soos die winste van die onderneming styg en die likiditeit toeneem, verhoog die dividende van die maatskappy. Hierdie beleid " ... has enabled many businesses to point with pride at long records of twenty five years or more of dividend payments of some kind". (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.559).
- v. Die onderneming kan ook 'n beleid hê waar 'n vasgestelde bedrag jaarliks uit die netto winste eers oorgedra word na 'n algemene reserwe en daarna word die dividend verklaar uit winste wat nog daardie jaar vir verdeling beskikbaar is. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.559).
- vi. Die onderneming kan ook 'n vaste persentasie van die markwaarde as dividend verklaar. Aandeelhouders verwerk die dividend na die markwaarde van die aandele. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.560). Die onderneming stel 'n redelike persentasie dividend vas wat in ander organisasies van dieselfde grootte en omstandighede, bv. 5.0% is. Sou die markprys nou 60c wees, sal die dividend 3c wees, en as die markprys 50c is, sal die dividend 2.5c wees.

Die ondernemings kan dus verskillende dividendbeleide volg. Basies kom dit egter daarop neer dat 'n sekere gedeelte van die netto winste aan die aandeelhouders uitgekeer word. By Russell lyk die verhouding byvoorbeeld soos volg:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins	409	424	449	741	1 310	2 024
Gewone dividend	150	150	170	203	320	497
Persentasie gedeelte van netto wins ontvang	36.6%	35.3%	37.8%	27.5%	24.5%	24.5%

(Raadpleeg bylaes D19.1 p.A158 en D19.2 p.A160).

Die gewone dividend het net soos die winste gestyg maar nie so radikaal as die netto winste nie. Gevolglik het die persentasie van die winste wat aan aandeelhouders uitgekeer is, gedaal.

2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming.

Die netto winste na aftrekking van voorkeur en gewone dividende, word teruggeploeg in die onderneming en gebruik om uitbreidings te finansier. Die gedeelte van die netto winste wat in die onderneming teruggeploeg word, toon die groeikoers van die onderneming en sy aandele aan. (Vergelyk J. Batty, op.cit., p.409).

Volgens C.W. Gerstenberg, (op.cit., p.397) is dit tradisie by die Amerikaanse ondernemings om nie alle winste uit te keer nie, maar 'n gedeelte in die onderneming terug te ploeg om toekomstige uitbreidings te finansier. Die huidige en toekomstige beplanning van die gedeelte van netto winste wat aan aandeelhouders uitgekeer gaan word en wat teruggeploeg gaan word, berus by die raad van direkteure wat vrywilliglik daaroor besluit. Die direkteure kan besluit om 'n gedeelte van die winste in die maatskappy terug te ploeg om addisionele bedryfskapitaal te kry of om 'n projek te finansier soos byvoorbeeld nuwe masjienerie. (Vergelyk C.W. Gerstenberg, op.cit., p.396). S.H. Archer en C. D'Ambrosia (op.cit., p.274) stel winste wat in die onderneming teruggeploeg word, baie duidelik as volg: " ... A firm with rapidly growing sales may find itself automatically committed to a policy of re-investing capital in accounts receivable and, perhaps, inventory to support the increasing sales".

Baie organisasies beperk dividende tot die minimum en ploeg die maksimum gedeelte van netto winste terug in die onderneming om uitbreidings te finansier. Groot organisasies met 'n goed gevestigde naam in die handels wêreld en 'n groot gevolg van aandeelhouders en wat toegang het tot ander fondse, verkies om van onverdeelde winste gebruik te maak om uitbreiding en bedryfskapitaal te finansier, aangesien daar geen verpligting is om rente te betaal nie. (Vergelyk Husband en Dockery, op.cit., p.464).

Die dividendbeleid moet in dieselfde rigting gerig wees as die beleid op eksterne finansiering en wel soos L.K. Brandt (op.cit., p.550) dit stel: " ... towards maximising long-run profits for the present stockholders, preserving or increasing the quantity of the stockholders' capital, preparing the capital structure for future financing and securing present stockholders' control". Die verhouding van persentasie netto wins teruggeploeg in die onderneming van Russell is byvoorbeeld soos volg:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto wins	409	424	449	741	1 310	2 024
Netto winste teruggeploeg	253	269	275	538	990	1 527
Persentasie netto winste teruggeploeg	61.8%	63.4%	61.2%	72.4%	75.4%	75.5%

(Raadpleeg bylaes D19.1 p.A158 en D19.2 p.A160).

Die persentasie netto winste teruggeploeg in die onderneming het 'n styging getoon van 61.8% in 1965 tot 75.5% in 1970.

Die goeie styging in netto winste het die direkteure in staat gestel om normale persentasie dividende te handhaaf en 'n verhoogde persentasie netto winste in die onderneming terug te ploeg.

3. BALANSSTAATVERHOUDINGS

3.1. Voorsiening van totale kapitaal.

Onder totale kapitaal word verstaan gewone aandeelhoudersfondse, voorkeuraandele, minderheidsbelang, langtermynlaste en bedryfslaste. Die samestelling van die totale kapitaal is van besondere belang by die ontleding van die finansiële posisie van die onderneming. By die bepaling van totale kapitaal moet die aandeelhoudersfondse plus alle laste, soos langtermyn- en bedryfslaste, ingesluit word. (Vergelyk C.W. Gerstenberg, op.cit., p.378).

3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal.

Die verhouding toon aan hoeveel van die onderneming deur die aandeelhouders besit word. Soos Tucker (op.cit., p.289) dit stel: " ... It is the cornerstone of the capital structure, for it clearly shows the respective interest of owned and borrowed capital". Die verhouding toon die fondse wat in bates belê is en wat deur die aandeelhouders voorsien is. (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.381). Die verhouding, ook die eienaarskapverhouding genoem, (vergelyk A.A. Fitzgerald, op.cit., p.80), word bereken deur die totale aandeelhoudersfondse as persentasie van die totale kapitaal uit te druk. Die vergelyking kan gemaak word deur dit as 'n verhouding uit te druk en nie as 'n persentasie nie.

Fondse vir die finansiering van enige onderneming word van die aandeelhouders en krediteure verkry. Daar moet 'n gesonde verhouding wees tussen die fondse van die aandeelhouders en krediteure. Die eienaarskapverhouding toon aan of die finansiële struktuur van die onderneming op 'n gesonde grondslag is. J. Batty (op.cit., p.408) stel dit so: " ... a view generally expressed is that indebtedness should not exceed the total investment of the shareholders in the business". R.A. Foulke (op.cit., p.253) asook H.J.S. Voster (op.cit., p.174) stem basies met J. Batty saam. Sou die laste die aandeelhoudersfondse oorskry, het die krediteure 'n groter belang by die onderneming as die aandeelhouders.

Dit is moeilik om te bepaal wat die mees gewenste verhouding tussen aandeelhoudersfondse en krediteure sal wees. Indien 'n minimum bedrag van geleende geld gebruik word, sal die verhouding van eienaarskapfondse tot totale laste te veilig wees. Indien die maksimum bedrag van krediet gebruik word, sal die verhouding

'n gevaarlike finansiële situasie openbaar. Die vraag ontstaan nou: wat is 'n gesonde verhouding? " ... the answer to this question involves an analysis of this characteristic of the industry and of the company's assets, earnings capacity and factors governing the stability of earnings". (Vergelyk Kennedy en McMullin, op.cit., p.383).

'n Kuns van besigheidsadministrasie is om goedere op krediet te koop en om dit vinnig genoeg te verkoop om daarvoor te betaal, dus om voorraad met krediteure se kapitaal te finansier. (Vergelyk J.N. Myer, op.cit., p.174). Die gebruikmaak van krediteure se kapitaal het 'n invloed op die kredietwaardigheid van die onderneming. Soos J.F. Weston (op.cit., p.51) dit stel: " ... creditors look to the equity, or owner supplied funds, to provide a margin of safety". Indien die eienaars 'n klein gedeeltetjie van die totale fondse voorsien het, word die risiko van die onderneming deur die krediteure gedra. Die gevolg van die gebruikmaking van te veel krediet, is dat die eienaars nog die beheer oor die onderneming behou en dat die eienaarswinste op die geleende geld verdien. Hierdie aspek is al volledig in paragraaf 2.3 bespreek.

Laastens kan genoem word dat die aandeelhoudersfondse die boekwaarde verteenwoordig en nie die markwaardes nie en veral waar die onderneming heelwat vaste bates besit, moet dit in ag geneem word by die interpretasie van die verhouding. (Vergelyk J.C. Clendenin, op.cit., p.312). Die verhouding van aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal in gebruik by Afcol, kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Aandeelhoudersfondse	3 990	5 268	5 160	7 595	17 439	25 404
Totale kapitaal	<u>7 385</u>	<u>15 518</u>	<u>14 602</u>	<u>18 720</u>	<u>34 078</u>	<u>60 969</u>
Gewone aandeelhoudersfondse, voorkeuraandele, minderheidsbelang en langtermynlaste						
	4 652	8 483	8 523	11 092	23 864	36 892
Bedryfslaste	<u>2 733</u>	<u>7 035</u>	<u>6 079</u>	<u>7 628</u>	<u>10 214</u>	<u>24 077</u>
Persentasie belang	54.0%	33.9%	35.4%	40.5%	51.2%	41.6%

(Raadpleeg bylaes D2.1 p.A72 en D2.2 p.A74).

Die persentasie aandeelhoudersfondse wissel soos totale kapitaal wissel. In 1965 was die persentasie 54.0%, in 1966 33.9%, 1967 35.4%, 1968 40.5%, 1969 51.2% en in 1970 41.6%. Die lae persentasie van aandeelhoudersfondse in 1970 kan hoofsaaklik toegeskryf word aan 'n tydelike verhoging in bedryfslaste van R10 214 in 1969 tot R60 969 in 1970.

Die totale kapitaal soos in hierdie paragraaf uiteengesit en bespreek, word weer in paragraaf 3.1.2. tot 3.1.5. gebruik en sal gevolglik nie weer daar in detail getoon word nie.

3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal.

Die minderheidsbelang ontstaan waar 'n maatskappy 'n filiaalmaat-skappy besit wat nie 'n volle filiaalmaat-skappy is nie. Die belang van die minderheidsaandeelhouders in die filiaal word dan in gekonsolideerde finansiële state getoon. Die minderheidsbelang, wat niks anders as gewone aandelekapitaal, kapitale- en inkomstereserwes is nie, is permanente kapitaal wat onder beheer van die onderneming is. Die minderheidsbelang in totale kapitaal word as 'n persentasie uitgedruk.

Die persentasie minderheidsbelang in totale kapitaal van Afcol word byvoorbeeld soos volg bepaal:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Minderheidsbelang	38	193	212	100	130	157
Totale kapitaal	7 385	15 518	14 602	18 720	34 078	60 969
Persentasiebelang	.5%	1.3%	1.4%	.6%	.3%	.3%

(Raadpleeg bylae D2.1 p.A72 en D2.2 p.A74).

Die persentasie minderheidsbelang in die onderneming was baie laag.

3.1.3. Voorkeuraandeelhouders tot totale kapitaal.

Die verhouding van voorkeuraandeelhoudersfondse tot totale kapitaal word bereken deur die voorkeuraandeelhoudersfondse as 'n persentasie van totale kapitaal uit te druk. Die voorkeuraandelekapitaal is 'n permanente vorm van kapitaal, behalwe waar aflosbare voorkeuraandeel aangeskaf word.

Die belang van voorkeuraandeel in totale kapitaal van Afcol kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Voorkeuraandelekapitaal	-	1 343	1 343	1 275	586	552
Totale kapitaal	7 385	15 518	14 602	18 720	34 078	60 969
Persentasie belang	-	8.6%	9.2%	6.8%	1.7%	.9%

(Raadpleeg bylae D2.1. p.A72 en D2.2. p.A74).

Die voorkeuraandelekapitaal het gedaal van R1 343 in 1965 na R552 in 1970. Die gevolg van hierdie daling is dat die persentasiebelang gedaal het van 8.6% na .9% in 1970.

3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal.

Langtermynlaste is laste wat betaalbaar is na een jaar van balansstaatdatum en kan onderverdeel word in versekerde, onversekerde en langtermynlaste. Die verhouding van langtermynlaste tot totale kapitaal word verkry deur die langtermynlaste as persentasie van totale kapitaal uit te druk. (Vergelyk S.A. Tucker, op. cit., p. 294.). Hierdie verhouding toon die kredietverskaffers se belang in die onderneming aan. Hoe hoër die persentasie belang is, hoe groter is die langtermynkrediteure se belang in die onderneming en gevolglik is daar 'n rentelas op die onderneming wat dienoooreenkomstig styg of daal.

By die ontleding en interpretasie van die verhouding moet inaggeneem word dat sekere langtermynlaste deur sekere bates verseker is, met die gevolg dat indien daar 'n likwidasië plaasvind, alle krediteure nie sal deel soos in die verhoudings in die paragraaf getoon nie.

Die belang van langtermynlaste in totale kapitaal van Afcol kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Langtermynlaste	624	1 679	1 808	2 122	5 708	10 779
Totale kapitaal	7 385	15 518	14 602	18 720	34 078	60 969
Persentasie	8.5%	10.8%	12.4%	11.4%	16.9%	17.8%

(Raadpleeg bylae *ol. 2.1 pa. 72 + ol. 2.2 pa. 74.*

Die persentasie belang van langtermynlaste het gestyg van 8.5% in 1965 tot 17.8% in 1970. Die styging kan hoofsaaklik toegeskryf word aan die pro-rata daling in aandeelhoudersfondse.

3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal.

Die verhouding word verkry deur die bedryfslaste as persentasie van totale kapitaal uit te druk. Die verhouding toon die belang van die bedryfslaste in die totale kapitaal van die onderneming aan. Die verhouding toon die beskerming wat die aandeelhoudersfondse aan die krediteure gee, soos S.A. Tucker (op. cit., p. 291.) dit stel: "... The owner's investments acts as a cushion for the short-term creditors: the greater this investment is in relationship to the current liabilities, the more protection is afforded the creditors".

Hoe kleiner die belang van bedryfslaste in die onderneming, hoe sterker is die posisie van die krediteure. (Vergelyk J.N. Myer, op. cit., p. 175.) Wanneer 'n onderneming te veel van bedryfskrediet gebruik maak, is die risiko in die onderneming hoog. Enige daling in verkope of vertraging in die invordering van debiteure mag dit onmoontlik maak vir die onderneming om sy verpligting

na te kom. J.N. Myer (op.cit., p.175) beskryf die neiging om te veel van bedryfskrediteure gebruik te maak, soos volg: " ... The temptation to operate on borrower capital is very great; therefore the analyst seeks to determine to what extent the business has indulged in this practice". Die belang van bedryfslaste in die totale kapitaal van Afc01 kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Bedryfslaste	2 733	7 035	6 079	7 628	10 214	24 077
Totale kapitaal	7 385	15 518	14 602	18 720	34 078	60 969
Persentasiebelang	37.0%	45.4%	41.6%	40.7%	29.9%	39.4%

(Raadpleeg bylaes D2.1. p.A72 en D2.2. p.A74).

Die rede waarom die persentasiebelang van bedryfslaste in totale kapitaal nie gestyg het nie, is omdat die totale kapitaal dienooreenkomstig gestyg het.

3.1.6. Eienaarskapverhouding

In vorige paragrawe is die verhouding van netto winste voor rente tot totale kapitaal in gebruik, asook die verhouding van netto winste tot aandeelhoudersfondse bespreek. Deur voorgenoemde twee verhoudings tot mekaar uit te druk, het ons die eienaarskaprenteverhouding verkry.

Die verhouding het aan ons getoon hoeveel uit elke rand wins verdien aan rente op geleende fondse afgestaan moet word. Die verhouding " ... rank far above any and all others in significance". (Vergelyk J. Langhout, op.cit., p.24). Van net so 'n belang is die finansiële struktuur van die onderneming: " ... its capital gearing, and here, as in the case of earning power, there is only one outstanding ratio, highlighting the relative share of the owner in the capital employed".

Wanneer 'n onderneming van geleende fondse en aandeelhoudersfondse gebruik maak, word daar gesê: " ... it's trading on the equity". (Vergelyk C.W. Gerstenberg, op.cit., p.173). J.C. Clendenin (op.cit., p.75) beskryf die verhouding van geleende fondse tot eienaarsfondse weer soos volg: " ... The average factor indicates the number of dollars employed in the business for every dollar invested by the common stockholder".

Die eienaarskapverhouding toon aan hoeveel fondse die aandeelhouders en krediteure in die onderneming belê het. Onder krediteure word langtermyn- en bedryfslaste verstaan. Sommige skrywers gebruik egter net die langtermynlaste, maar soos J.F. Weston (op.cit., p.284) dit stel: " ... to ignore current debt in measuring the risk incurred by using financial leverage would be to ignore the major (sometimes the only) form of debt employed".

Die verhouding word bereken deur die totale aandeelhoudersfondse met die totale kapitaal te vergelyk. Die totale kapitaal word uit die aandeelhoudersfondse en langtermyn- en bedryfslaste saamgestel. (Vergelyk J. Langhout, op.cit., p.24).

Die gebruik van geleende fondse het tot gevolg dat: " ... a high degree of flexibility is introduced into the financial structure". (Vergelyk J. Batty, op.cit., p.122). Die aandeelhoudersfondse en langtermynlaste kan die normale vaste bates finansier terwyl die bedryfslaste die bedryfsbates tot 'n mate kan finansier.

Die eienaarskapverhouding van Afcol kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Aandeelhoudersfondse	3 990	5 268	5 160	7 595	17 439	25 404
Totale kapitaal	6 385	15 518	14 602	18 720	34 078	60 969
Eienaarskapverhouding	1.2-1	.5-1	.5-1	.6-1	1.0-1	.7-1

(Raadpleeg bylaes D2.1. p.A72 en D2.2. p.A74).

Die eienaarskapverhouding het aansienlike stygings en dalings oor die ses jaar getoon. Die eienaarskaprenteverhouding van 1.2 tot 1 in 1965, 1.9 tot 1 in 1966, 2.7 tot 1 in 1967, 1.7 tot 1 in 1968, 1.4 tot 1 in 1969 en 1.9 tot 1 in 1970 moet met die voorgenoemde verhouding saamgelees word. Alhoewel die aandeelhouders se belang in totale fondse afgeneem het, is daar nog tot voordeel van die onderneming van geleende fondse gebruik gemaak.

3.2. Gewone Aandeelhoudersfondse

Die posisie van die aandeelhouders, die entrepreneurs, in die onderneming is van besondere belang vir die finansiële analitikus by die ontleding van finansiële state. Die aandeelhoudersfondse is alreeds in paragraaf 3.1.1. bespreek terwyl die aandeelhouders se belang in vaste en bedryfskapitaal verdere aandag sal geniet. Die verhouding van bedryfslaste tot aandeelhoudersfondse wat alreeds tot 'n mate in paragrawe 3.1.1. en 3.1.6. bespreek is, word verder bespreek. Die jaarlikse toename van die aandeelhoudersfondse deur netto winste word ten slotte bespreek.

3.2.1. Gewone aandeelhoudersfondse tot vaste bates

Die verhouding word verkry deur vaste bates as 'n persentasie van aandeelhoudersfondse uit te druk. (Vergelyk S.A. Tucker, op.cit., p.292, L.J. Niemand, op.cit., p.15 en W.F. Rademeyer, op.cit., p.419).

Volgens S.A. Tucker (op. cit., p.292) toon die verhouding :
 "... the relationship of owned capital to the investment in productive facilities. It also measures the utilisation of the owned capital in current assets". W.F. Rademeyer (op. cit., p.419) sê die verhouding toon die "... fixed capital utilisation, that is, the utilisation of owned capital in real fixed assets".
Jordan en Dougall (op. cit., p.301) stel dit weer so :
 "... the degree to which the owners' investment is tied up in permanent form". Die verhouding toon aan tot watter mate die aandeelhoudersfondse in vaste bates belê is. Konserwatiewe praktyk is dat die aandeelhoudersfondse die vaste bates asook 'n gedeelte van die bedryfskapitaal moet voorsien. (Vergelyk J.N. Myer, op. cit., p.178; R.A. Foulke, op. cit., p.297 asook W.F. Rademeyer, op. cit., p.421.) J. Batty (op. cit., p.408) stel dit so :
 "... In fact, ideally they should own the fixed assets and part of the current assets".

Die verhouding toon die gedeelte van die aandeelhoudersfondse wat in produktiewe bates belê is. Die gedeelte van die aandeelhoudersfondse wat na aftrekking van die vaste bates oorbly, is noodwendig in netto bedryfskapitaal belê. Indien die aandeelhoudersfondse nie genoegsaam is om vaste bates asook 'n gedeelte van netto bedryfskapitaal te finansier nie, moet die onderneming te veel staat maak op geleende kapitaal. Die gewone aandeelhoudersfondse in vaste bates van Bradlows kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Aandeelhoudersfondse	1 751	1 872	2 126	2 395	2 582	2 965
Vaste bates	893	893	894	902	968	698
Persentasiebelang	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

(Raadpleeg bylae D6.1. p.A93 en D6.2. p.A95.)

3.2.2. Gewone aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal.

Die verhouding word verkry deur vaste bates van aandeelhoudersfondse af te trek. Die saldo word as 'n persentasie van bedryfsbates uitgedruk. Die verhouding vorm 'n baie nou verband met die vorige paragraaf waar die aandeelhouders se belang in vaste bates bespreek is. J. Batty (op. cit., p.408) beskryf die verhouding soos volg:
 "... The owners of the business should have a substantial stake in the fixed assets. In fact, ideally they should own the fixed assets and part of the current assets". Dit is 'n algemeen aanvaarde praktyk dat krediteure deur bedryfsbates gedek moet wees. Krediteure se fondse moet net op die korttermyn gebruik word.

Indien egter te veel fondse in vaste bates belê is, moet addisionele fondse verkry word om bedryfslaste te finansier en dit het tot gevolg " ... that the company will have to retain more profits to increase tangible net worth and repay some creditors, or simply raise more equity capital". (Vergelyk W.F. Rademeyer, op.cit., p.421). Die verhouding is ook een van die verhoudings wat die probleem van oor- of onderkapitalisasie openbaar.

Die gewone aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal van Bradlows kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Aandeelhoudersfondse	1 751	1 872	2 126	2 395	2 582	2 965
Vaste Bates	<u>893</u>	<u>893</u>	<u>894</u>	<u>902</u>	<u>966</u>	<u>698</u>
	858	979	1 332	1 493	624	2 267
Bedryfskapitaal	1 654	1 753	1 986	2 226	2 700	3 302
Persentasiebelang	51.8%	55.8%	62.0%	67.0%	58.7%	68.6%

(Raadpleeg bylae D6.1. p.A93 en D6.2. p.A95).

Die verhouding het nie veel verandering oor die periode getoon nie. Die vernaamste oorsaak vir die veranderings was 'n groter toename in aandeelhoudersfondse as in bedryfskapitaal. Die verhoogde aandeelhoudersfondse was as gevolg van goeie winste in die betrokke jare.

3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse

Die verhouding word verkry deur die aandeelhoudersfondse deur bedryfslaste te deel. Die verhouding toon die verhouding tussen fondse wat die aandeelhouders permanent in die onderneming belê het en dié wat die krediteure tydelik in die onderneming belê het. Die aandeelhoudersfondse dien as dekking of waarborg vir krediteure. Hoe kleiner die verhouding, hoe laer is die krediteure se dekking dus, en hoe hoër die verhouding, hoe groter is die aandeelhouer se dekking. Soos R.A. Foulke (op.cit., p.208) dit stel: " ... Such a situation would mean that all creditors for their own protection, should have no more funds at stake in a particular endeavor than the owner or the owners of that business enterprise".

Die verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse van Bradlows kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Bedryfslaste	1 741	1 966	2 167	2 921	3 548	4 679
Aandeelhoudersfondse	1 751	1 872	2 126	2 395	2 582	2 965
Verhouding	1.0-1	1-9	1-9	1-8	1-7	1-6

(Raadpleeg bylae D6.1. p.A93 en D6.2. p.A95).

Die verhouding van bedryfslaste tot aandeelhoudersfondse het gedaal van 1.0 tot 1.0 in 1965 na 1.0 tot .6 in 1970. So 'n daling in aandeelhoudersfondse sal die voornemende en bestaande aandeelhouer vermaan tot versigtigheid. Die onderneming moes tot 'n groter mate op die krediteure staatmaak. Ander verhoudings wat in so 'n geval nageslaan moet word, is die eienaarskap- en eienaarskaprenteverhouding. Albei laasgenoemde verhoudings toon ook 'n daling. Daar is dus 'n definitiewe afwaartse neiging in die aandeelhoudersfondse en totale kapitaal.

3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse

Die verhouding word bereken deur die verskil tussen aandeelhoudersfondse in twee opeenvolgende jare as 'n persentasie tot mekaar uit te druk. As die aandeelhoudersfondse van jaar een byvoorbeeld R100 is en van jaar twee R150, is daar 'n toename van R50 of 50%. Die verhouding toon in watter mate die aandeelhoudersfondse jaarliks toeneem. Die styging in aandeelhoudersfondse is die gevolg van netto winste wat in die onderneming teruggeploeg is. Die verhouding moet dus saamgelees word met die beleid van die direksie om winste in die onderneming terug te ploeg, soos in paragraaf 2.4 volledig bespreek is. Hoe meer winste in die onderneming teruggeploeg word, hoe groter sal die styging wees, en hoe minder winste in die onderneming teruggeploeg word, hoe laer sal die styging wees.

Hierdie styging in aandeelhoudersfondse word ook na verwys as die kapitale groei van aandele. Die styging in aandeelhoudersfondse het 'n belangrike invloed op die markwaarde van aandele. Die persentasie jaarlikse verhogings in aandeelhoudersfondse van Midalum kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Gewone aandeelhoudersfondse	386	412	466	779	818	572
Verhoging	--	26	54	313	39	(246)
Persentasietoename	--	6.7%	13.1%	67.1%	5.0%	(30.0%)

(Raadpleeg bylaes D18.1 p.A138 en D15.2 p.A140).

Die verhouding toon aansienlike styging en dalings oor die ses jaar. Gedurende 1968 was daar goeie winste en gevolglik 'n aansienlike toename in aandeelhoudersfondse, terwyl daar in 1970 'n verlies was en 'n gevolglike afname in aandeelhoudersfondse.

3.3. Bedryfskapitaal

Bedryfskapitaal is die kapitaal wat nodig word om die onderneming se daaglikse transaksies te finansier. (Vergelyk J. Langhout, op.cit., p.36). Bedryfskapitaal is die verskil tussen bedryfsbates en bedryfslaste. (Vergelyk L.K. Brandt, op.cit., p.45). Die bedryfskapitaalverhouding toon " ... a reflection of a static condition of a relationship on one date between two variables. This fact must be constantly kept in mind". (Vergelyk R.A. Foulke, op.cit., p.191). En dan gaan hy soos volg verder: " ... A fundamental analysis is concerned more with understanding and interpreting the inherent financial condition of a business enterprise than its condition at a particular date". Die bedryfskapitaalposisie verander daaglik soos 'n onderneming sy besige seisoen ingaan, verkope doen, voorrade verhoog, voorrade verkoop, debiteure verhoog, debiteure verlaag en kontant invorder en laste aflos. Soos J. Batty (op.cit., p.400) dit stel: " ... it is not the ratio itself, but rather the content of the totals of the current assets and current liabilities which is the more important". In die hieropvolgende paragrafe gaan die verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste, die likiede verhouding, die gedeelte bedryfskapitaal belê in voorraad en die verhouding van voorraad tot bedryfslaste, bespreek word.

3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste

Die verhouding word verkry deur die bedryfsbates tot bedryfslaste uit te druk. Die verhouding toon aan hoeveel keer bedryfslaste gedek is deur bedryfsbates. Die verhouding toon die onderneming se vermoë aan om sy daaglikse verpligtinge na te kom. Volgens Kennedy en McMullin (op.cit., p.356) toon die verhouding " ... the degree of safety with which short-term credit may be extended to the business by current creditors, i.e. it reflects current debts-paying ability". J.C. Glendenin (op.cit., p.311) stel dit weer so: " ... is used to measure the adequacy of the current assets to meet all early obligations".

Die verhouding word ook genoem die 2 tot 1 verhouding, d.w.s. bedryfsbates tot bedryfslaste. (Vergelyk J. Batty, op.cit., p.398). R.A. Foulke (op.cit., p.178.) beskryf die verhouding soos volg: "... By 1908 one author had written '... many good judges feel that the ratio of quick (current) assets to (current) liabilities should be about 2½ to 1'". J.C. Glendenin omskryf dit weer so: "... Traditionally a 2 to 1 ratio is said to be the dividing line between adequacy and inadequacy".

Volgens J.N. Myer (op. cit., p.181) stem die meeste finansiële analitikusse van die jongste tyd saam dat 'n verhouding van 2 tot 1 by 'n onderneming 'n gesonde finansiële posisie kan toon en by 'n ander 'n geheel en al ongesonde posisie.

Wat as 'n gesonde verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste beskou word, hang af van onderneming tot onderneming. As algemene aanvaarde norm kan die verhouding op 2 tot 1 geneem word. (Eie waarneming). Die samestelling van die bedryfsbates soos voorraad, debiteure en kontant, het egter 'n baie belangrike invloed op die verhouding. Ten slotte moet opgemerk word dat 'n verandering in die verhouding van jaar tot jaar van minder belang is as die verhouding self. Die verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste van Midalum kan byvoorbeeld soos volg bepaal word :

	1965	1966	1967	1968	1969	1970
Bedryfsbates	442	551	780	802	1 228	990
Bedryfslaste	395	445	609	630	992	917
Verhouding	1.1=1	1.2=1	1.2=1	1.5=1	1.3=1	1.0=1

(Raadpleeg bylae D15.1. p.A138 en D15.2. p.A140.)

Die verhouding van die onderneming was laag en het gewissel tussen 1.5 tot 1 en 1.0 tot 1. Gedurende 1970 toe die verhouding op sy laagste was, het die onderneming 'n aansienlike verlies getoon.

3.3.2. Vuurproefverhouding.

Die verhouding word verkry deur die likiede bates, d.w.s. bedryfsbates minus voorraad, te vergelyk met bedryfslaste. J. Batty (op. cit., p.397) beskryf die verhouding soos volg: "... The quick or liquid ratio shows the ability of a business to meet its immediate commitments". J.C. Clendenin (op. cit., p.311) beskryf die verhouding weer so: "... This is a ratio of the most liquid current assets to the current liabilities, often defined as the ratio of all current assets except inventory to the current liabilities". L.J. Niemand (op. cit., p.38) sê weer: "... Die algemene beginsel in hierdie geval is dat solank die likiede bates die likiede laste oorskry, die onderneming se finansiële posisie baie gesond is".

Likiditeit in 'n onderneming toon die vermoë van die onderneming aan om sy korttermyn verpligtinge na te kom. J.N. Myer (op. cit., p.183) beskryf die doel van die verhouding: "... A measure of this ability is afforded not by the amount of working capital but by a comparison of the amount of wealth available to pay debts and the amount of the debts to be paid". Die vuurproefverhouding van Midalum kan byvoorbeeld soos volg bereken word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Bedryfsbates	442	551	780	806	1 228	990
Min: Voorraad	<u>266</u>	<u>379</u>	<u>542</u>	<u>553</u>	<u>767</u>	<u>656</u>
	176	172	238	253	461	334
Bedryfslaste	395	445	609	530	922	917
Verhouding	1.4=1	.4=1	.4=1	.5=1	.5=1	.4=1

(Raadpleeg bylae D15.1. p.A138 en D15.2. p.A140.)

Die likiede verhouding van Midalum is baie laag. Een van die ver-
naamste oorsake hiervoor is 'n oorbelegging in voorraad.

3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad.

Die verhouding van voorraad tot bedryfskapitaal word bereken deur die voorraad as persentasie van bedryfskapitaal uit te druk. Die verhouding toon aan hoeveel van die bedryfskapitaal in voorraad belê is. R.A. Tucker (op. cit., p.291) merk in dié verband op: "... This ratio appraises management's judgement in proportioning its net working capital to least liquid or densest segment of that capital". Hoe meer van die bedryfskapitaal in voorraad belê is, hoe minder likied is die bedryfskapitaal. Tot watter mate bedryfskapitaal in voorraad belê moet word, hang af van onderneming tot onderneming. Volgens W.F. Rademeyer (op. cit., p.423) moet nie meer as 75.0% van die bedryfskapitaal in voorraad belê word nie, terwyl R.A. Foulke (op. cit., p.352) van mening is dat indien die aandeelhoudersfondse in die onder-
neming tussen R50 000 en R250 000 is, die voorraad nie meer moet wees as $\frac{3}{4}$ van die bedryfskapitaal nie, en waar die aandeelhoudersfondse R250 000 te bowe gaan, die voorraad nie meer as die bedryfskapitaal moet wees nie. Die persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad van Phil Morkel kan byvoorbeeld soos volg bereken word:

	<u>1965</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Bedryfskapitaal	8 052	7 676	9 282	13 790	18 942
Voorraad	3 756	3 124	4 016	5 740	8 244
Persentasie	46.6%	40.6%	43.2%	41.6%	44.2%

(Raadpleeg bylae D17.1 p.A148 en D17.2 p.A150.)

Die persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad oor die periode het konstant gebly. Volgens die bogenoemde norms is die verhouding dus baie gesond.

3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste

Die verhouding word verkry deur voorraad uit te druk tot laste. Die verhouding toon die verhouding van voorraad tot bedryfslaste. Normaalweg word van bedryfslaste gebruik gemaak om 'n gedeelte van die bedryfssiklus, van aankope totdat kontant ingevorder van debiteure en krediteure afgelos word, te finansier. Die verhouding gee 'n aanduiding tot watter mate die krediteure voorraad finansier. Indien die verhouding groter as een is, beteken dit dat bedryfslaste net 'n gedeelte van die voorraad finansier. Indien die verhouding kleiner is as een, beteken dit dat die krediteure nie net die voorraad nie, maar ook ander bedryfsbates soos debiteure, finansier. S.A. Tucker (op.cit., p.295) beskryf die verhouding soos volg: "... This ratio is a comparison between obligations which require quick payment and the least liquid of the assets. Since inventory cannot be considered as payment for current debts, this ratio dramatizes the need for an adequate balance among the current assets and also indicates the need for additional working capital that should be supplied by owners".

Die verhouding van voorraad tot bedryfslaste van Midalum kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Voorraad	266	379	542	553	767	656
Bedryfslaste	395	445	609	530	922	917
Verhouding	1-1.4	1-2.3	1-1.1	1-.9	1-1.2	1-1.4

(Raadpleeg bylae D15.1 p.A138 en D15.2 p.A140).

Die verhouding het aansienlike skommeling oor die periode getoon. Die belegging in voorraad het in sekere jare te veel gestyg en gevolglik het dit 'n baie swak verhouding tot gevolg gehad.

3.4. Aantekeninge op die balansstaat

By die ontleding van finansiële state speel die aantekeninge op die balansstaat en wins- en verliesrekening 'n baie belangrike rol. Sekere verpligtinge van die onderneming kan nie in die balansstaat en wins- en verliesrekening vervat word nie vanweë 'n verskeidenheid van omstandighede, maar moet in aanmerking geneem word by die ontleding en interpretasie van die finansiële state.

3.4.1. Voorwaardelike aanspreeklikheid as persentasie van netto bates

Volgens die My.-wet, agste bylae, par. (11) 6, moet die algemene aard van enige ander moontlike laste waarvoor nie voorsiening gemaak is nie, en indien doenlik, die totale bedrag of beraamde bedrag van daardie laste, as dit van belang is, getoon word.

Die aanspreeklikheid word as 'n persentasie uitgedruk van totale bates. Die verhouding toon aan moontlike laste wat mag ontstaan en wat die effek daarvan op die bates van die onderneming gaan wees. Die aard van die voorwaardelike aanspreeklikheid verskil van onderneming tot onderneming, en bepaal tot watter mate die analitikus daaraan aandag moet skenk.

Die voorwaardelike aanspreeklikheid as persentasie van netto bates van Russell kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Voorwaardelike aanspreeklikheid	25	—	53	25	158	158
Netto bates	1 538	1 806	2 080	2 614	5 077	9 546
Persentasie	1.6%	—	2.5%	.9%	3.1%	1.6%

(Raadpleeg bylae D19.1 p.A138 en D19.2 p.A160).

Die voorwaardelike aanspreeklikhede van die onderneming was dus nie besonder hoog nie.

3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates

Hier word die bates verpand ter dekking van ander se laste, as persentasie van totale bates uitgedruk. Die bates verpand ter dekking van ander se laste as verhouding toon die gedeelte van die bates van die onderneming wat as dekking vir ander se laste gegee is. Die verhouding is verwarrend in dié opsig dat die analitikus geen insae het in finansiële state van die onderneming vir wie hy sy bates as dekking vir hulle laste gegee het nie. Wat wel van belang is, is dat die onderneming nie genoegsame sekuriteit van sy eie gehad het nie en van 'n ander maatskappy se bates gebruik het om sy eie laste te verseker. Vanselfsprekend sal die analitikus die verhouding baie versigtig benader.

Die bates verpand as persentasie van netto bates van Russell kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Bates verpand	—	—	1 500	2 000	2 500	2 000
Netto bates	1 538	1 806	2 080	2 614	5 077	9 546
Persentasie	—	—	72.1%	76.5%	49.2%	20.9%

(Raadpleeg bylae D19.1 p.A158 en D19.2 p.A160).

Die persentasie bates van die onderneming verpand, was besonder hoog in sekere jare. Die persentasie van 1967 tot 1970 het 'n skerp daling getoon, wat aantoon dat die direkteure nie meer bereid was om die bates te verpand nie, asook die feit dat die onderneming meer likied geword het en nie meer soveel oortrokke fasiliteite benodig het nie.

3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates.

Die verhouding word verkry deur die kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates uit te druk. Kapitale aanspreeklikheid ontstaan deurdat die onderneming sekere ooreenkomste aangegaan het vir die aankoop van kapitale bates wat nog nie uitgevoer is nie. By die ontleding van die finansiële state moet inaggeneem word hoe die aankope gefinansier word en wat die gevolglike effek op die likiditeit van die onderneming gaan wees. Die aantekening op die finansiële state is nie baie insiggewend nie aangesien dit geen omskrywing gee van wat die kapitale aanspreeklikheid behels nie. Russell het byvoorbeeld net in 1969 'n kapitale aanspreeklikheid gehad.

	1969
Kapitale aanspreeklikheid	236
Netto bates	5 077
Persentasie	4.6%

(Raadpleeg bylae D19.1 p.A138 en D19.2 p.A160.)

Die kapitale aanspreeklikheid van Russell was R236 in 1969. Die netto bates was R5 077 in 1969. Die kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates was 4.6% in 1969.

3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik.

Voorsienings word verkry deur die wins- en verliesrekening te debiteer en op die balansstaat die voorsiening as 'n las te toon of van die bates af te trek. Die gevolg hiervan is dat die winste asook die bates op die balansstaat laer is en gevolglik is die verhouding wat op bates betrekking het, ook laer. Die bedrag waarmee die bates in wins verminder is, het egter nie na buite beweeg in die vorm van kontant nie, en gevolglik kan die voorsienings ook gesien word as 'n bron van finansiering. Die verhouding word verkry deur die voorsienings by die totale kapitaal te tel en dan die voorsiening as persentasie daarvan uit te druk.

Die voorsiening as persentasie van totale kapitaal in gebruik van Russell kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	1965	1966	1967	1968	1969	1970
Totale kapitaal	4 682	5 458	6 081	7 875	18 531	30 030
Voorsienings, waar- devermindering en ander	243	456	772	1 571	1 645	2 168
Persentasie	4.5%	7.1%	10.7%	15.9%	8.0%	7.5%

(Raadpleeg bylae D19.1 p.A158 en D19.2 p.A160.)

Die verhouding toon aan dat daar 'n aansienlike hoeveelheid fondse wat tydelik vir bedryfskapitaal gebruik word, in die voorsienings opgesluit is.

4. SAMEVATTING

Die belegger moet 'n deeglike ontleding van die finansiële state van die onderneming maak deur van die verhoudings gebruik te maak wat in hierdie hoofstuk bepsreek is. Hierdeur kry die belegger 'n diepte kennis van die betrokke maatskappy wat hom in staat stel om dit te gebruik waar daar gepoog word om 'n waarde op die aandele te plaas. Hoe die aandele gewaardeer word, word in die volgende hoofstukke bespreek.

HOOFSTUK 4.

VERGELYKENDE ONTLEDING, GEVOLGTREKKINGS EN AANBEVELINGS VAN DIE VERNAAMSTE WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.

1. WINS- EN VERLIESREKENINGVERHOUDINGS

Aan die hand van die verhoudings in hoofstuk 3 bespreek, word die genoteerde meubelmaatskappye op die Johannesburgse Effektebeurs nou vergelyk. Vanweë die omvang en aantal van die verhoudings in die aangehegte bylaes, is dit onmoontlik om al die verhoudings te bespreek. Die leser word dus aanbeveel om eers die aangehegte bylaes te bestudeer, waarna verwys word met die aanvang van elke paragraaf. Die metode wat gevolg word, is om die verhoudings te bespreek, deur na die rekenkundige gemiddelde en modus se hoogste en laagste verhoudings oor die periode wat ontleed is, te verwys. Daarna word enkele gevolgtrekkings en aanbevelings gemaak.

1.1. Verkope

Die maatskappye genoteer onder die afdeling van die Johannesburgse Effektebeurs het oor die algemeen nie hulle verkoopsyfers openbaar gemaak nie. In 1965, 1966 en 1967 het net Russell sy verkopesyfer getoon, terwyl in 1968 twee maatskappye en in 1969 en 1970 drie maatskappye hulle verkopesyfers getoon het.

Gevolglik kon daar nie veel verhoudings verkry word vir vergelykingsdoeleindes nie.

Gevolgtrekking

Daar kan nie veel waarde aan die verkopeverhoudings geheg word nie en 'n algemene norm kon nie vasgestel word nie. Ons bespreek nogtans die verhoudings, veral daar die neiging op die Effektebeurs bestaan om verkopesyfers te openbaar.

Aanbeveling

In hierdie stadium moet die gebruik wat daar by maatskappye bestaan om hulle verkopesyfers openbaar te maak, voortgesit word en indien moontlik, moet alle maatskappye hulle verkopesyfers openbaar maak. Die verkopesyfer is van besondere belang vir die ontleding van die wins- en verliesrekening.

1.1.1. Voorraadomsetverhouding
(Raadpleeg bylae B.1.1.1. p.A2).

Die rekenkundige gemiddelde van voorraadomset was op sy laagste 5.7 keer in 1965 en op sy hoogste 10.0 keer in 1967. Die omsetsyfer van die meeste maatskappye was op sy laagste 5.7 keer in 1965 en op sy hoogste 10.0 keer in 1967. Die maatskappy wat die hoogste voorraadomset gehad het, was Ellerine met 16.4 keer in 1970. Die maatskappy wat die laagste voorraadomset gehad het, was Phil Morkel met 3.3 keer in 1970.

Gevolgtrekking

Daar is nie voldoende verhoudings om enige gevolgtrekkings oor voorraadomset te maak nie. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was tussen 5 en 10 keer.

Aanbeveling

Indien die maatskappye hulle verkopesyfer openbaar maak, moet hierdie verhouding uitgewerk word aangesien die verhouding 'n baie belangrike aspek openbaar, naamlik die voorraadomset. Die verhouding toon die doeltreffendheid van die verkopedepartement.

1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope
(Raadpleeg bylae B.1.1.2. p.A3).

Die rekenkundige gemiddelde netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope was op sy hoogste 13.8% in 1965 en op sy laagste 8.1% in 1968. Die maatskappy wat die hoogste persentasie gehad het, was Ellerine met 14.1% in 1969. Die maatskappy met die laagste persentasie was Phil Morkel met 9.9% in 1970.

Gevolgtrekking

Daar is nie voldoende verhoudings om enige gevolgtrekkings oor netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope te maak nie. Die persentasie wat die meeste voorgekom het was 13.8% in 1965, 11.2% in 1966, 12.2% in 1967, 12.5% in 1968 en 1969 en 13.3% in 1970. Die persentasie kan as redelik beskou word.

Aanbeveling

'n Redelike persentasie netto wins (voor belasting) van netto verkope kan as 10% beskou word. Daar moet besonder versigtig te werk gegaan word, indien 'n maatskappy vir die persentasie ontleed word en daar

moet veral gelet word op die persentasie netto wins (voor belasting) tot aandeelhoudersfondse. In een geval kan 'n laer persentasie netto wins (voor belasting) van 10.0% nog 'n voldoende opbrengs op aandeelhoudersfondse gee, terwyl in 'n ander geval 'n hoër persentasie as 10.0% nie voldoende opbrengs op aandeelhoudersfondse gee nie.

1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope
(Raadpleeg bylae B.1.1.3. p.A4).

Die rekenkundige gemiddelde netto wins as persentasie van netto verkope was op sy hoogste 9.3% in 1965 en op sy laagste 5.5% in 1968. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 9.3% in 1965 en op sy laagste 6.4% in 1967. Die maatskappy wat die hoogste persentasie gehad het, was Russell met 9.3% in 1965. Die maatskappy met die laagste persentasie was Phil Morkel met 1.9% in 1969.

Gevolgtrekking

Daar is nie voldoende verhoudings om enige gevolgtrekkings oor netto wins as persentasie van netto verkope te maak nie. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was 9.3% in 1965, 7.1% in 1966, 6.4% in 1967, 5.5% in 1968, 6.0% in 1969 en 6.9% in 1970. Die persentasie kan as redelik beskou word.

Aanbeveling

'n Redelike persentasie netto wins van netto verkope kan as 8.0% beskou word. Voor daar egter enige gevolgtrekkings oor die verhouding gemaak kan word, moet die verhouding van netto wins tot aandeelhoudersfondse bestudeer word.

1.2. Direkteursvergoeding

1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)
(Raadpleeg bylae B.1.2.1. p.A5).

Die rekenkundige gemiddelde direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting) was op sy hoogste 18.4% in 1965 en op sy laagste 7.3% in 1969. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 20.0% in 1965 en op sy laagste 10.0% in 1969. Die maatskappy met die hoogste persentasie was Pilotra met 81.8% in 1968. Die maatskappy met die laagste persentasie was Phil Morkel met 1.5% in 1970.

Gevolgtrekking

'n Redelike persentasie van netto wins (voor belasting) wat as direkteursvergoeding beskou kan word, was 20.0% in 1965, 15.0% in 1966, 15.0% in 1967, 12.0% in 1968, 10.0% in 1969 en 13% in 1970. Die persentasie toon 'n daling wat toegeskryf kan word aan stygende winste en direkteursvergoeding wat redelik konstant gebly het. Die maatskappye wat hoogste en laagste persentasies gehad het, word aan verskeie faktore toegeskryf, bv. Pilotra, wat die hoogste persentasie van 57.8% in 1965 gehad het : die maatskappy was besig met 'n reorganisasieprogram en sy netto winste was in daardie jaar besonder laag. Ellis wat die laagste persentasie in 1966 gehad het, het feitlik geen direkteursvergoeding betaal nie.

Aanbeveling

'n Redelike persentasie van netto wins (voor belasting) wat as direkteursvergoeding beskou kan word, is tussen 10.0% en 15.0%. By die interpretasie van die verhouding moet die twee komponente waaruit dit saamgestel is, ook bestudeer word, bv.: toon die netto wins (voor belasting) 'n styging en styg die direkteursvergoeding dienoreenkomstig.

1.3. Dividende

1.3.1. Dekking van voorkeurdividende

(Raadpleeg bylae Bl.3.1. p.A6)

Die rekenkundige gemiddelde dekking van voorkeurdividende was op sy laagste 29.4 keer in 1966 en op sy hoogste 44.2 keer in 1970. Die dekking wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 15.0 keer in 1965 en op sy hoogste 48.0 keer in 1969. Die hoogste dekking van voorkeurdividende was Lewis App. met 101.0 keer in 1967. Die maatskappy met die laagste dekking van voorkeurdividende was Phil Morkel met 1.7 keer in 1967.

Gevolgtrekking

'n Redelike aantal kere wat voorkeurdividende deur netto winste gedek was, was tussen 15.0 keer en 20.0 keer van 1965 tot 1969. Die verhouding het skerp gestyg na 48.0 keer in 1969 en 42.9 keer in 1970. Die stygende persentasie kan toegeskryf word aan die feit dat die maatskappye tot 'n mindere mate van voorkeuraandelekapitaal gebruik maak. Die maatskappy wat die hoogste verhouding gehad het, was bv. Russell wat 'n baie klein voorkeur-aandelekapitaal gehad het wat hy in 1967 in totaal afgelos het. Van die maatskappye wat van die laagste verhouding gehad het, was bv. Phil Morkel wat baie lae netto winste gehad het vanweë 'n reorganisasie in die maatskappy.

Aanbeveling

Die maatskappye maak nie meer gebruik van voorkeuraandelekapitaal nie. Die neiging bestaan by maatskappye om die voorkeuraandelekapitaal af te los. Die vernaamste rede hiervoor is dat die maatskappye dit moeilik vind om fondse teen 'n vasgestelde dividend-opbrengs te werf, terwyl finansiële instellings rentes op beleggings aanpas by veranderde ekonomiese omstandighede. Die laagste aantal kere wat voorkeuraandele se dividend deur netto winste gedek is, was 7.8 keer in 1969 wat aantoon dat daar feitlik geen risiko is ten opsigte van die voorkeurdividend nie. Om hier 'n definitiewe aanbeveling te maak, is moeilik. Elke maatskappy wat van voorkeuraandelekapitaal gebruik maak waarop voorkeurdividende betaal is, moet na gelang van omstandighede oorweeg word.

1.3.2. Dekking van Gewone Dividende

(Raadpleeg bylae B1.3.2. p.A7.)

Die rekenkundige gemiddelde gewone dividenddekking was op sy laagste 2.7 keer in 1965 en op sy hoogste 2.8 keer in 1967. Die gewone dividenddekking wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 3.0 keer in 1967 en op sy laagste 2.0 keer in 1968. Die maatskappy wat die hoogste dekking gegee het, was Pilotra met 6.9 keer in 1969. Die maatskappy wat die laagste dividenddekking gehad het, was Phil Morkel met 1.0 keer in 1967.

Gevolgtrekking

'n Redelike aantal kere wat gewone dividende deur netto winste gedek is, is tussen 2 en 3 keer. Van 1965 tot 1970 het die aantal kere wat die dividende deur netto winste gedek was, gewissel van 2.0 keer in 1965 en 1966, 3.0 keer in 1967, 2.0 keer in 1968, 2.3 keer in 1969 tot 3.0 keer in 1970.

By maatskappye wie se dekking van gewone dividende deur netto winste hoër is as die normale, is hoofsaaklik as gevolg van konserwatiewe dividendbeleid en goeie netto winste. Pilotra het bv. geen dividende verklaar na sy reorganisasie in 1965 nie en eers weer in 1969 dividende betaal, wat baie konserwatief was. Gevolglik het die dividend 'n goeie dekking geniet.

By maatskappye wat 'n lae verhouding gehad het, was dit hoofsaaklik as gevolg van lae netto winste terwyl die dividendbeleid gehandhaaf is, bv. Phil Morkel het in 1967 baie lae netto winste gehad maar het nogtans dieselfde dividend betaal as wat hy in die vorige jaar betaal het. Slegs Pilotra se netto winste het sodanig gedaal dat hy nie kon voortgaan met sy dividendbetalings nie.

Aanbeveling

'n Redelike dekking van gewone dividende deur netto winste kan tussen 2.0 keer en 3.0 keer beskou word. Die verhouding is veral van belang waar die aandeelhouer afhanklik is van dividendinkomste. Indien die winste aansienlik daal, sal daar nog genoegsame winste wees om dividende te betaal.

1.4. Rente

1.4.1. Rentedekking

(Raadpleeg bylae B1.4.1. p.A8.)

Die rentedekking deur netto winste (voor belasting) volgens die rekenkundige gemiddelde was op sy laagste 9.7 keer in 1967 en op sy hoogste 17.9 keer in 1969. Die kere wat rente deur netto winste (voor belasting) gedek is wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 17.0 keer in 1969 en op sy laagste 10.0 keer in 1970. Die maatskappy waar die rentedekking deur netto winste (voor belasting) die hoogste was, was Hart met 34.3 keer in 1965. Die maatskappye wat die laagste rentedekking van netto winste (voor belasting) gehad het, was Pilotra met .3 keer in 1965. Die rede waarom Pilotra so 'n lae dekking gegee het, was omdat die maatskappy 'n reorganisasie gehad het wat 'n verlies (voor belasting) in 1966 getoon het wat jaarliks toegeneem het. Die veranderde omstandighede het egter tot gevolg gehad dat daar aansienlik van geleende fondse gebruik gemaak moes word wat 'n groot rentelas op die onderneming geplaas het.

Gevolgtrekking

'n Redelike dekking van rente betaal deur netto winste (voor belasting) was 11.0% in 1965, 1966 en 1967, 13.0% in 1968 en 17.0% in 1969 en 10.0% in 1970. Die dekking van rente deur netto winste (voor belasting) toon 'n stygende neiging. As rede hiervoor kan aangevoer word dat daar heelwat nuwe maatskappye genoteer is wat openbare fondse getrek het deur openbare aandele-uitgifte en gevolglik nie nodig gehad het om van geleende fondse gebruik te maak soos die ouer en meer gevestigde maatskappye nie.

Aanbeveling

'n Redelike rentedekking deur netto winste kan as tussen 10.0 en 15.0 keer beskou word. Die ouer en meer gevestigde maatskappye maak meer gebruik van geleende fondse as die maatskappye wat eers gedurende 1969 en 1970 genoteer is. Gevolglik moet dié aspek by die interpretasie van hierdie verhouding in ag geneem word. Voor daar 'n definitiewe beslissing oor die verhouding geneem word, moet die eienaarskap-renteverhouding ook geraadpleeg word.

1.5. Kontantvloei van fondse en dekking van rente en dividende

1.5.1. Kontantvloei-rentedekking

(Raadpleeg bylae Bl.5.1. p.A9.)

Die rentedekking van netto winste (voor belasting) insluitende nie-kontant items, het 'n rekenkundige gemiddelde van op sy laagste 10.0 keer in 1968 en op sy hoogste 20.8 keer in 1969 gehad. Die rentedekking wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 9.0 keer in 1968 en op sy hoogste 30.0 keer in 1969. Die kontantvloei-rentedekking van die meubelmaatskappye kan in twee groepe verdeel word naamlik: die ouer en meer gevestigde maatskappye en die maatskappye wat die afgelope twee jaar op die Effektebeurs genoteer is. Die meer gevestigde maatskappye wat die hoogste kontantrentedekking gegee het, was Hart met 39.4 keer in 1965. Die maatskappye onlangs genoteer, is soos bv. B. & S. wat 'n kontant-rentedekking gehad het van 113.0 keer in 1969. Die maatskappye wat die laagste kontant-rentedekking gegee het, was Pilotra met 1.9 keer in 1965.

Gevolgtrekking

'n Redelike dekking van rente deur netto winste (voor belasting) insluitende nie-kontant items soos waardevermindering en voorsienings, was tussen 10.0 keer en 12.0 keer in 1965, 1966, 1967, 14.0 keer in 1968 en 10.0 keer in 1969 en 1970. Die persentasie toon 'n stygende neiging wat toegeskryf kan word aan die nuwe maatskappye wat gedurende 1969 en 1970 genoteer is en wat fondse getrek het deur publieke uitgifte en gevolglik nie van geleende fondse gebruik gemaak het nie, bv. B. & S. met 'n dekking van 113.0 keer. By maatskappye met 'n lae dekking was as gevolg van lae netto winste (voor belasting) bv. Pilotra met .9 keer in 1965 en Midalum met 2.4 keer in 1966.

Aanbeveling

'n Redelike dekking van rente deur netto winste (voor belasting) insluitende die kontant-items soos waardevermindering en voorsienings, kan as 15.0 keer beskou word. Die jonger maatskappye wat gedurende die afgelope jaar genoteer is, moet baie hoër wees.

1.5.2. Kontantvloei-voorkeurdividenddekking

(Raadpleeg bylae Bl.5.2. p.A10.)

Die voorkeurdividenddekking van netto winste insluitend nie-kontant items, se rekenkundige gemiddelde was op sy laagste 38.6 keer in 1965 en op sy hoogste 86.4 keer in 1967. Die aantal kere wat voorkeurd dividende deur netto winste insluitend nie-kontant items gedek is, is op sy laagste 17.0 keer in 1965 en 1966 en op sy hoogste 20.0 keer in 1967. Die maatskappye wat die hoogste dekking gegee het, was Russell

die\likiditeit van die onderneming in so 'n mate geraak word dat dit nie kan voortgaan met sy dividendbeleid nie. Ter staving kan hier net genoem word dat slegs Pilotra se winste in 1966 tot so 'n mate gedaal het dat hy nie kon voortgaan met sy dividendbeleid nie.

1.6. Persentasie Vermeerdering in Netto Winste (Raadpleeg bylae B1.6. p.A16.)

Die rekenkundige gemiddelde persentasie vermeerdering van netto winste van 7.9% in 1965, 5.5% in 1967, 9.4% in 1968, 28.4% in 1969 en 1.0% in 1970. Die persentasie vermeerdering in netto winste wat die meeste voorgekom het, was 20.0% in 1966 en 1967, 14.0% in 1968, 15.0% in 1969 en 20.0% in 1970. Die maatskappy wat die hoogste persentasie vermeerdering in netto winste gehad het, was Russell met 76.2% in 1969. Die maatskappy wat die laagste persentasie styging of daling gehad het, was Midalum met 'n daling van 251.2% in 1970.

Gevolgtrekking

'n Redelike persentasie styging in netto winste was 20.0% van 1965 na 1966 na 1967, 14.0% van 1967 na 1968, 15.0% van 1968 na 1969 en 20% van 1969 na 1970. Die persentasie styging van netto winste varieer aansienlik en dit is moeilik om 'n algemene patroon vas te lê. Russell se netto winste het bv. 'n styging van 76.2% getoon in 1969, terwyl Midalum 'n daling van netto winste getoon het van 40.9% in 1968. Russell se netto winste het van 1967 tot 1970 jaarliks 'n fenomenale styging getoon terwyl Midalum 'n styging van 1966 na 1967 van 167.7% gehad het en die daaropvolgende jaar 'n daling van 40.9%; die daling is dus nie 'n werklike daling nie maar slegs 'n terugkeer na 'n meer normale vlak.

Aanbeveling

'n Redelike persentasie styging in netto winste kan tussen 15% en 20% geneem word. Daar moet egter in gedagte gehou word dat verskeie faktore 'n invloed op die persentasie vermeerdering in netto winste kan hê, bv. faktore soos die kredietbeperkings en die droogte wat in 1966 geheers het. Die verhouding moet ook saamgelees word met die verhouding van netto winste teruggeploeg in die onderneming en die persentasie verhoging in aandeelhoudersfondse.

met 377.0 keer in 1967. Die maatskappy wat die laagste dekking gehad het, was Duros met 7.6 keer in 1968.

Gevolgtrekking

Die voorkeurdividenddekking deur netto winste, insluitend nie-kontant items soos waardevermindering en voorsienings, was tussen 17.0 keer en 20.0 keer van 1965 tot 1970. Die vernaamste rede hiervoor is dat al hoe minder maatskappye van voorkeur-aandelekapitaal gebruik maak en gevolglik moet die verhouding 'n stygende neiging toon. Die vernaamste rede waarom aandeelhouders nie meer in voorkeuraandele belê nie, is omdat bougenootskappe op vaste deposito's dieselfde opbrengspersentasie bied. 'n Vaste deposito is ook makliker realiseerbaar en besit 'n groter kredietwaardigheid indien dit gebruik moet word as sekuriteit om likiede fondse te verkry. Die laagste aantal kere wat voorkeuraandele se dividend deur netto winste gedek is, was 7.6 keer in 1967, wat aantoon dat daar feitlik geen risiko is ten opsigte van die voorkeurdividend nie.

Aanbeveling

Om hier 'n definitiewe aanbeveling te maak, is moeilik. Elke maatskappy wat van voorkeuraandelekapitaal gebruik maak waarop voorkeurd dividende betaal is, moet na gelang van omstandighede oorweeg word.

1.5.3. Kontantvloei Gewone Dividenddekking (Raadpleeg bylae B1.5.3. p.A11.)

Die dekking van gewone dividende deur netto winste, ingesluit nie-kontant items nie, was volgens die rekenkundige gemiddelde op sy laagste 3.7keer in 1965 en op sy hoogste 5.3 keer in 1970. Die maatskappy wat die laagste dekking van gewone dividende deur netto winste insluitend nie-kontant items gehad het, was Bromain met 1.4 keer in 1969.

Gevolgtrekking

'n Redelike aantal kere wat gewone dividende deur netto winste insluitend nie-kontant items gedek is, was 3.0 keer in 1965 tot 1969. Gedurende 1970 was daar 'n styging tot 4.5 keer. By maatskappye wie se dekking van gewone dividende ook hoër is as die normale, was dit hoofsaaklik as gevolg van 'n konserwatiewe dividendbeleid en goeie netto winste. Russell het bv. 'n dekking van 10.4 keer in 1968 gehad, terwyl Hart net 'n 1.5 dekking in 1966 gehad het omdat hy baie lae netto winste in daardie jaar gehad het.

Aanbeveling

'n Redelike dekking van gewone dividende deur netto winste insluitend nie-kontant items, kan as 3 keer beskou word. Die gewone dividende is dus tot groter mate gedek, aangesien die netto winste kan daal sonder dat

2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAATVERHOUDINGS

2.1. Verkope

2.1.1. Verhouding verkope tot vaste bates (Raadpleeg bylae B2.1.1. p.A13.)

Die rekenkundige gemiddelde verhouding van verkope tot vaste bates was op sy laagste 4.8 keer in 1965, en op sy hoogste 21.5 keer in 1968. Die syfer wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 4.8 keer in 1965 en op sy hoogste 14.0 keer in 1970. Die maatskappye wat die hoogste syfer getoon het, was Phil Morkel met 34.3 keer in 1968. Die maatskappye wat die laagste syfer getoon het, was Russell met 4.8 keer in 1965.

Gevolgtrekking

Daar is nie voldoende gegewens om hier 'n gevolgtrekking te maak nie.

Aanbeveling

Die aantal kere wat vaste bates omgesit is deur verkope was tussen 5 en 12 keer. Daar is nie voldoende gegewens om hier 'n aanbeveling te maak nie.

2.1.2. Verhouding van verkope tot bedryfskapitaal (Raadpleeg bylae B2.1.2. p.A14.)

Die rekenkundige gemiddelde verhouding van verkope tot bedryfskapitaal toon 'n bedryfskapitaal-omset van op sy hoogste 3.0 keer in 1967, en op sy laagste 2.1 keer in 1970. Die omsetsyfer wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 3.8 keer in 1968 en op sy laagste 2.0 keer in 1969. Die maatskappy wat die hoogste bedryfskapitaal-omsetsyfer gehad het, was Russell met 4.2 keer in 1969. Die laagste bedryfskapitaal-omsetsyfer was Phil Morkel met 1.4 keer in 1970.

Gevolgtrekking

Daar is nie voldoende gegewens om hier 'n gevolgtrekking te maak nie.

Aanbeveling

Die aantal kere wat bedryfskapitaal omgesit is deur verkope is tussen 2.0 en 4.0 keer. Daar is nie voldoende gegewens om hier 'n aanbeveling te maak nie.

2.1.3. Verhouding van verkope tot voorraad (Raadpleeg bylae B2.1.3. p.A15.)

Die rekenkundige verhouding van verkope tot voorraad was op sy hoogste 9.1 keer in 1966 en op sy laagste 5.6 keer in 1970. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 5.7 keer in 1965, en op sy

hoogste 9.2 keer in 1967. Die hoogste verhouding was Russell met 9.2 keer in 1967. Die laagste verhouding wat voorgekom het, was Phil Morkel met 3.3 keer in 1970.

Gevolgtrekking

Daar is nie voldoende gegewens om hier 'n gevolgtrekking te maak nie.

Aanbeveling

Daar is nie voldoende gegewens om hier 'n aanbeveling te maak nie. Om die omvang van die invloed wat hierdie verhouding op die likiditeit van die onderneming kan hê, te bepaal, moet dit vergelyk word met die verhouding van voorraad tot totale bedryfsbates, en dié van voorraad tot netto bedryfskapitaal.

2.1.4. Verhouding van verkope tot aandeelhoudersfondse (Raadpleeg bylae B2.1.4. p.A16.)

Die rekenkundige verhouding van verkope tot aandeelhoudersfondse was op sy hoogste 3.7 keer in 1968, en op sy laagste 2.3 keer in 1970. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 2.5 keer in 1965 en op sy hoogste 3.5 keer in 1968. Die hoogste verhouding wat voorgekom het, was Phil Morkel met 4.0 keer in 1968. Die laagste verhouding wat voorgekom het, was Ellerine met 1.1 keer in 1970.

Gevolgtrekking

Daar is nie voldoende gegewens om hier 'n gevolgtrekking te maak nie.

Aanbeveling

Die aantal kere wat aandeelhoudersfondse omgesit is deur verkope is tussen 2.5 en 4.0 keer. Daar is nie voldoende gegewens om hier 'n aanbeveling te maak nie.

2.2. Dividende

2.2.1. Persentasie-dividend tot gewone aandeelhoudersfondse (Raadpleeg bylae B2.2.1. p.A17.)

Die rekenkundige gemiddelde opbrengs van dividende tot gewone aandeelhoudersfondse was op sy hoogste 9.2% in 1967 en op sy laagste 7.6% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 7.0% in 1969 en op sy laagste 5.5% in 1970. Die hoogste persentasie was dié van Pilotra met 39.0% in 1967. Die maatskappy wat die laagste persentasie dividendopbrengs gehad het, was Pilotra met 1.1% in 1965.

Gevolgtrekking

'n Redelike persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse kan as tussen 6.0% en 7.5% geneem word. Die persentasie toon nie 'n styging van jaar tot jaar nie, maar varieer tussen voorgenoemde twee persentasies. Die direksies van die verskillende maatskappye volg dus die beleid om 'n redelike opbrengs in kontant aan die aandeelhouders te betaal. Die persentasies wat aansienlik gevarieer het, was bv. Hart wat 'n persentasie gehad het van 17.2% in 1966, wat aantoon dat 'n groot persentasie netto winste uitgekeer word aan aandeelhouders, terwyl Tvl. Matt. slegs 'n opbrengs-persentasie van 3.1% in 1966 gehad het, wat aantoon dat klein persentasie netto winste uitgekeer word aan aandeelhouders.

Aanbeveling

'n Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse van tussen 6.0% en 7.5% kan as redelik beskou word. Die verhouding moet saamgelees word met die verhouding van netto winste teruggeploeg in die onderneming en wat uitgekeer is aan aandeelhouders, asook die persentasie vermeerdering in aandeelhoudersfondse. Deur voorgenoemde verhoudings saam te lees, kan afgelei word wat die dividend-beleid van die direksie is.

2.2.2. Persentasie dividende tot nominale waarde van aandele (Raadpleeg bylae B2.2.2. p.A18.)

Die rekenkundige gemiddelde persentasie dividende tot nominale waarde van aandele was op sy laagste 13.5% in 1968 en op sy hoogste 18.6% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 11.0% in 1966 en op sy hoogste 15.0% in 1968 en 1969. Die maatskappy wat die hoogste persentasie dividende tot nominale waarde van aandele betaal het, was Steel & B. met 60.0% in 1969 en 1970. Die maatskappy wat die laagste persentasie gehad het, was Duros met 4.8% in 1970.

Gevolgtrekking

'n Redelike persentasie dividend tot nominale waarde van aandele was tussen 10.0% en 15.0%. Die verhouding is nie op sigself baie insiggewend nie. Indien dit egter saamgelees word met die persentasie dividend tot totale aandeelhoudersfondse, kan gesien word wat die effek van onverdeelde winste op albei verhoudings is. Hart het bv. 'n persentasie dividend tot nominale waarde van aandele van 18.0% gehad; die verskil van 8.0% moet as vergoeding vir onverdeelde winste beskou word. Steel & B. het 'n persentasie dividend-opbrengs tot nominale waarde van 30.0% in 1966 gehad en 'n persentasie dividend-opbrengs tot aandeelhoudersfondse van 5.0% wat aantoon dat 25.0% as vergoeding vir onverdeelde winste gegaan het.

Aanbeveling

'n Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele van tussen 10.0% en 15.0% kan as redelik beskou word. Die verhouding moet ook saamgelees word met die verhouding van persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse. Die verskil tussen die twee persentasies toon die opbrengs aan op onverdeelde winste. Die persentasie moet ook saamgelees word met die persentasie netto winste tot gewone aandeelhoudersfondse.

2.3. Netto Wins

2.3.1. Netto wins voor rente en voorkeurd dividende tot totale kapitaal in gebruik (Raadpleeg bylae B.2.3.1. p.A19).

Die rekenkundige gemiddelde opbrengs van netto wins voor rente en voorkeurd dividende tot totale kapitaal in gebruik was op sy hoogste 12.9% in 1965 en op sy laagste 10.1% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 9.0% in 1966 en op sy hoogste 15.0% in 1970. Die maatskappy wat die hoogste persentasie gehad het, was Hart met 26.7% in 1965. Die maatskappy met die laagste persentasie was Lewis App. met .2% in 1970.

Gevolgtrekking

'n Redelike persentasie netto wins, maar voor rente en voorkeurd dividende, tot totale kapitaal in gebruik, is tussen 10.0% en 15.0%. Die persentasie het ook groot aantal variasies gehad soos Hart wat in 1967 abnormale hoë netto winste gehad het, en gevolglik 'n hoë persentasie van 19.4% gehad het, terwyl Midalum nie soveel netto winste gehad het nie en gevolglik 'n baie lae persentasie van 5.3% gehad het. Die opbrengspersentasie van vaste deposito en ander kontantbeleggings wissel tussen 4½% tot 9½% afhangende van die termyn waarvoor dit belê word. Die ondernemings toon 'n groter opbrengs op totale kapitaal in gebruik. As rede vir die verskil kan die risiko element aangevoer word.

Aanbeveling

'n Persentasie netto wins, voor rente en voorkeurd dividende tot totale kapitaal in gebruik, kan as redelik beskou word indien dit tussen 10.0% en 15.0% is. Die verhouding alleen beteken nie veel nie. Vir 'n behoorlike interpretasie van die persentasie moet dit saamgelees word met die verhouding van netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse asook met die eienaarskaprenteverhouding en die opbrengs op doodveilige sekuriteite.

2.3.2. Persentasie netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse
(Raadpleeg bylae B.2.3.2. p.A20).

Die rekenkundige gemiddelde persentasie netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse was op sy hoogste 19.4% in 1965 en op sy laagste 14.7% in 1969. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 22.0% in 1965 en op sy laagste 15.0% in 1969. Die maatskappy met die hoogste persentasie netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse was Russell met 36.5% in 1965. Die maatskappy wat die laagste persentasie gehad het, was Pilotra met 1.9% in 1967.

Gevolgtrekking

'n Redelike persentasie netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse kan as tussen 15.0% en 20.0% geneem word. Die maatskappy wat goeie winste getoon het, het 'n hoë persentasie gehad soos Russell in 1968 wat 'n persentasie van 38.3% gehad het, terwyl die maatskappy wat swakker netto winste gehad het, soos Pilotra, 'n lae persentasie gehad het.

Aanbeveling

'n Persentasie netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse kan as redelik beskou word tussen 15.0% en 20.0%. Hier kan net genoem word dat die persentasie dividend tot aandeelhoudersfondse as tussen 6.0% en 7.0% beskou kan word. Die verskil tussen die twee verhoudings toon die kapitale groei van die onderneming.

2.3.3. Eienaarskaprente verhouding
(Raadpleeg bylae B.2.3.3. p.A21).

Die rekenkundige gemiddelde eienaarskaprente verhouding was op sy hoogste 2.2 in 1967 en op sy laagste 1.1 tot 1 in 1969. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 1.5 tot 1 in 1965, 1966 en 1967 en op sy laagste in 1968 en 1969. Die maatskappy wat die hoogste eienaarskaprente verhouding gehad het, was Pilotra met 3.1 tot 1 in 1969. Die maatskappy wat die laagste eienaarskaprente verhouding gehad het, was Bradlows met .8 tot 1 in 1969.

Gevolgtrekking

Die eienaarskaprente verhouding wat as redelik verteenwoordigend beskou kan word, is tussen 1.1 tot 1 en 1.5 tot 1. Sekere maatskappye het minder van geleende fondse gebruik gemaak en gevolglik minder

rente betaal, soos bv. Hart wat 'n eienaarskaprenteverhouding gehad het van 3.1 tot 1 in 1969. Die maatskappy wat tot 'n groot mate van geleende geld gebruik maak en hoë rente moet betaal, het 'n baie laer verhouding, bv. Midalum wat 'n eienaarskaprenteverhouding van .4 tot 1 gehad het.

Aanbeveling

'n Eienaarskaprenteverhouding moet hoër wees as 1.1 tot 1. Oor die algemeen het die eienaarskaprenteverhouding gewissel tussen 1.1 tot 1 en 1.5 tot 1. Waar die verhouding laer is as 1.0 tot 1, moet die belegger die onderneming baie krities ondersoek. Waar die verhouding hier daal, beteken dit dat daar tot nadeel van aandeelhoudersfondse geleen word.

2.3.4. Persentasie netto wins tot bedryfskapitaal (Raadpleeg bylae B.2.3.4. p.A22).

Die rekenkundige gemiddelde persentasie netto wins tot bedryfskapitaal was op sy hoogste 31.2% in 1965 en op sy laagste 19.5% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 25.0% in 1965, en op sy laagste 20.0% in 1970. Die maatskappy wat die hoogste persentasie netto wins tot bedryfskapitaal gehad het, was Midalum met 57.0% in 1965. Die maatskappy met die laagste persentasie was Phil Morkel met 2.9% in 1967.

Gevolgtrekking

'n Redelike persentasie netto wins tot bedryfskapitaal was tussen 20.0% en 25.0%. By maatskappye met 'n hoë persentasie, was dit as gevolg van twee faktore, nl. hoë winste of lae bedryfskapitaal. Hart het in 1967 die hoogste persentasie gehad; dit was die jaar waarin hy abnormale winste gehad het. Midalum wat in 1965 die hoogste persentasie gehad het, het nie besonder hoë winste gehad nie, maar wel min bedryfskapitaal wat 'n resultaat van 'n hoë verhouding gegee het. By maatskappye met 'n lae persentasie was dit ook as gevolg van twee faktore, nl. lae netto winste of te veel fondse wat in bedryfskapitaal belê is en in baie gevalle 'n kombinasie van die twee, soos bv. Phil Morkel en Pilotra wat so min netto winste gehad het asook te veel verouderde, swak voorraad, wat albei maatskappye tot reorganisasie gedurende 1965 en 1966 gedwing het.

Aanbeveling

'n Redelike verteenwoordigende persentasie netto wins tot bedryfskapitaal is tussen 20.0% en 25.0%. By die interpretasie van die verhouding moet

die netto wins deeglik ondersoek word om te sien tot watter mate dit normaal is, asook die bedryfskapitaalposisie. 'n Deeglike ontleding van die bedryfskapitaal is ook nodig. Die verhouding is een van die verhoudings waar abnormale omstandighede baie maklik in 'n maatskappy blootgelê word indien die verhouding met versigtigheid geïnterpreteer word.

2.3.5. Persentasie opbrengs van netto verdienste tot nominale waarde van aandele

(Raadpleeg bylae B.2.3.5. P.A23).

Die rekenkundige gemiddelde persentasie opbrengs van netto verdienste tot nominale waarde van aandele was op sy hoogste 44.3% in 1969. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 42.0% in 1965, en op sy laagste 13.0% in 1970. Die hoogste persentasie opbrengs van netto verdienste tot nominale waarde van aandele wat voorgekom het, was Steel & B. met 193.0% in 1970. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Asmar met 6.0% in 1970.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende persentasie van netto verdienste tot nominale waarde van aandele is tussen 30.0% en 40.0% vir 1965 tot 1970; gedurende 1970 was dit 13.0%. Die verhouding is nie baie insiggewend nie; die maatskappye wat al jare op die Effektebeurs genoteer is, val tussen voorgenoemde persentasies. Die maatskappye wat die afgelope twee jaar op die Effektebeurs genoteer is, het almal 'n opbrengspersentasie van ongeveer 15.0% wat ooreenstem met die persentasie opbrengs van netto winste tot totale aandeelhoudersfondse van die ouer gevestigde maatskappye.

Aanbeveling

'n Redelike verteenwoordigende persentasie van netto verdienste tot nominale waarde van aandele is tussen 30.0% en 40.0% vir die maatskappye wat al 'n geruime tyd op die Effektebeurs genoteer is, terwyl die maatskappye wat onlangs op die Effektebeurs genoteer is, ongeveer 15.0% is. Omdat eersgenoemde hoër aandeelhoudersfondse het by wyse van winste teruggeploeg in die onderneming.

2.4. Aanwending van netto wins

2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeuraandeelhouders

(Raadpleeg bylae B.2.4.1. p.A24).

Die rekenkundige gemiddelde persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeuraandeelhouders was op sy hoogste 14.5% in 1969 en op sy laagste 6.7% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 6.0% in 1968 en op sy hoogste 10.0% in 1970. Die hoogste persentasie netto wins wat uitgekeer is aan voorkeuraandeelhouders, was Afcol met 16.2% in 1969. Die maatskappy wat die laagste persentasie gehad het, was Russell met 1.1% in 1966.

Gevolgtrekking

Die persentasie netto winste uitgekeer aan voorkeuraandeelhouders was tussen 6.0% en 8.0% wat as redelik beskou word. Die maatskappye het oor die algemeen nie meer van die tipe finansiering gebruik gemaak nie, hoofsaaklik omdat beleggers nie meer bereid was om in hierdie tipe aandele te belê nie, omdat doodveilige beleggings 'n hoër opbrengs lewer.

Aanbeveling

Die persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeuraandeelhouders was tussen 6.0% en 8.0%. Die persentasie moet egter nie verwar word met die persentasie dividend op nominale waarde van die voorkeuraandele nie.

2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders (Raadpleeg bylae B.2.4.2. p.A25).

Die rekenkundige gemiddelde persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders was op sy laagste 40.8% in 1967, en op sy hoogste 45.0% in 1969 en 41.7% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 50.0% in 1965 en op sy laagste 30.0% in 1968. Die hoogste persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders, was Hart met 83.3% in 1968 en 1970. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Pilotra met 14.3% in 1969.

Gevolgtrekking

Die persentasie netto winste, na belasting, uitgekeer aan gewone aandeelhouders, was tussen 35.0% en 45.0% wat as redelik beskou word. Die maatskappye wat lae winste gehad het en nogtans hulle normale dividende betaal het, het 'n baie hoër verhouding gehad, soos Phil Morkel wat 83.5% van sy netto winste aan aandeelhouders uitgekeer het. Die netto winste het gedaal terwyl dieselfde dividend betaal is as in vorige jare. By die maatskappye wat 'n lae persentasie netto winste aan gewone aandeelhouders uitgekeer het, was dit hoofsaaklik as gevolg van 'n konserwatiewe dividendbeleid soos Steel & B. wat slegs 18.3% in 1967 betaal het.

Aanbeveling

Persentasie netto winste uitgekeer aan gewone aandeelhouders was tussen 35.0% en 45.0%. Voorgenoemde persentasie gee aan aandeelhouders 'n redelike deel van die netto winste terwyl daar genoegsame netto winste oorbly om toekomstige uitbreiding asook addisionele bedryfskapitaal te finansier.

2.4.3. Persentasie netto wins, teruggeploeg in onderneming
(Raadpleeg bylae B.2.4.3. p.A26).

Die rekenkundige gemiddelde netto wins teruggeploeg in onderneming, was op sy laagste 53.1% in 1967 en op sy hoogste 61.7% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 65.0% in 1967 en op sy laagste 50.0% in 1968. Die hoogste persentasie netto wins teruggeploeg in die onderneming, was Lewis App. met 100.0% in 1965 en World met 100.0% in 1970. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Phil Morkel met 3.4% in 1967.

Gevolgtrekking

Die persentasie netto wins teruggeploeg in die maatskappye was tussen 55.0% en 65.0% wat as redelik beskou kan word. Die maatskappye wat 'n hoë persentasie netto wins in die maatskappy teruggeploeg het, kon dit doen as gevolg van 'n konserwatiewe dividendbeleid; Russell het bv. 61.2% in 1967 van sy netto winste in die maatskappy teruggeploeg. By maatskappye wat 'n lae persentasie gehad het, was dit as gevolg van hoë dividende.

Aanbeveling

'n Persentasie netto winste teruggeploeg in die maatskappye is tussen 55.0% en 65.0%. Indien daar 'n daling is in netto winste, neig die maatskappy om dieselfde dividende te verklaar as in die vorige jare, bv. Phil Morkel, Tvl. Matt., Midalum en Hart, het hierdie beleid gevolg.

3. BALANSSTAATVERHOUDINGS

3.1. Voorsiening van totale kapitaal

3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal (Raadpleeg bylae B.3.1.1. p.A27).

Die rekenkundige gemiddelde aandeelhoudersfondse in totale kapitaal was

op sy laagste 44.2% in 1967 en op sy hoogste 49.9% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 45.0% in 1969 en op sy laagste 40.0% in 1970. Die hoogste persentasie aandeelhoudersfondse in totale kapitaal was Duros met 81.8% in 1966. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Pilotra met 13.3% in 1966.

Gevolgtrekking

Die rekenkundige gemiddelde van die persentasie aandeelhoudersfondse is tussen 40.0% en 45.0%. Sommige maatskappye het 'n hoër persentasie aandeelhoudersfondse gehad en gevolglik is daar minder van langtermyn en bedryfslaste gebruik gemaak, bv. Tvl. Matt. en Steel & B. in 1966. Sommige maatskappye moet tot 'n groot mate van geleende fondse gebruik maak en het gevolglik nie 'n baie lae verhouding gehad nie, soos bv. Phil Morkel met 17.4% in 1967.

Aanbeveling

'n Redelike persentasie aandeelhoudersfondse in totale kapitaal kan as tussen 40.0% en 45.0% beskou word. 'n Algemene aanvaarde persentasie is dat die aandeelhoudersfondse ten minste 50.0% van die totale kapitaal moet verteenwoordig. As rede hiervoor word aangevoer dat die aandeelhouders 'n groter belang as die krediteure in die onderneming moet hê. Die rede waarom die persentasie laer is as 50.0%, is omdat dit voorkuraandeelhoudersfondse en minderheidsbelang uitsluit wat ook 'n vorm van eienaarskap is. Hoe meer die maatskappy van geleende fondse gebruik maak, hoe laer sal die persentasie wees, terwyl die maatskappye wat minder van geleende fondse gebruik maak 'n hoër persentasie het. Die rente-eienaarskapverhouding moet saam met die verhouding gelees word.

3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal (Raadpleeg bylae B. 3.1.2. p.A28).

Die rekenkundige gemiddelde persentasie minderheidsbelang tot totale kapitaal was op sy laagste .5% in 1965 en op sy hoogste 2.3% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste .5% in 1965 en op sy hoogste 1.3% in 1967. Die hoogste persentasie minderheidsbelang in totale kapitaal was Steel & B. met 8.2% in 1969. Die maatskappy wat die laagste persentasie gehad het, was Beares met .2% in 1970.

Gevolgtrekking

Die persentasie minderheidsbelang tot totale kapitaal van die maatskappye was baie laag en baie min maatskappye het 'n minderheidsbelang

gehad. Slegs vier maatskappye het minderheidsbelange waarvan drie maatskappye s'n in die omgewing van 1.0% en die van een 8.0% was.

Aanbeveling

Die enkele maatskappye wat 'n minderheidsbelang gehad het, was baie laag. Die item moet egter in gedagte gehou word in enige gekonsolideerde balansstaat.

3.1.3. Voorkeuraandeelhoudersbelang tot totale kapitaal (Raadpleeg bylae B.3.1.3. P.A29).

Die rekenkundige gemiddelde voorkeuraandeelhouders tot totale kapitaal was op sy hoogste 8.3% in 1966 en op sy laagste 4.7% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 3.0% in 1965 en op sy hoogste 9.5% in 1967. Die hoogste persentasie voorkeuraandeelhouders tot totale kapitaal was Steel & B. met 12.8% in 1966. Die maatskappy wat die laagste persentasie gehad het, was Afcol met .9% in 1970.

Gevolgtrekking

Die persentasie voorkeuraandeelhouders tot totale kapitaal van die maatskappye was baie laag en baie min maatskappye het voorkeuraandeelhoudersfondse gehad. Slegs nege maatskappye het voorkeuraandeelhoudersfondse gehad wat gewissel het tussen 6.0% en 9.0%.

Aanbeveling

Die maatskappye wat voorkeuraandeelhoudersbelang in die totale kapitaal gehad het, het 'n belang van ongeveer 5.0% tot 9.0% gehad. Die voorkeuraandeelhoudersfondse moet sorgvuldig bestudeer word in enige onderneming veral aangesien daar 'n morele verpligting rus op die direksie om die voorkeurdividend te betaal.

3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal (Raadpleeg bylae B.3.1.4. P.A30).

Die rekenkundige gemiddelde persentasie langtermynlaste in totale kapitaal was op sy hoogste 14.7% in 1967 en op sy laagste 9.3% in 1969. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 8.0% in 1967 en op sy hoogste 16.0% in 1970. Die hoogste persentasie langtermynlaste in totale kapitaal wat voorgekom het, was Phil Morkel met 46.8% in 1965. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Ellerine met 1.4% in 1969.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende persentasie langtermynlaste tot totale kapitaal kan as tussen 8.0% en 10.0% beskou word van 1965 tot 1969; gedurende 1970 het die persentasie gestyg tot 16.0%. Die ondernemings maak in 1970 meer gebruik van langtermynlaste, hoofsaaklik as gevolg van die kredietbeperkings wat in die jaar ingestel is wat tot gevolg gehad het dat daar minder van korttermyn oortrokke bankfasiliteite gebruik gemaak kon word. Slegs twee maatskappye wat die hoogste en laagste persentasies gehad het, het afgewyk van die persentasie en die redes vir albei se afwyking is abnormale omstandighede.

Aanbeveling

'n Verteenwoordigende persentasie langtermynlaste in totale kapitaal kan as tussen 8.0% en 10.0% beskou word. Maatskappye moet net in abnormale omstandighede van die persentasie verskil.

3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal (Raadpleeg bylae B.3.1.5. P.A31).

Die rekenkundige gemiddelde persentasie bedryfslaste tot totale kapitaal was op sy laagste 40.5% in 1966 en op sy hoogste 42.7% in 1969 en 40.0% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 35.0% in 1967 en op sy hoogste 45.0% in 1968. Die hoogste persentasie bedryfslaste in totale kapitaal was Pilotra met 83.0% in 1967. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Duros met 6.1% in 1966.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende persentasie bedryfslaste tot totale kapitaal kan as tussen 40.0% en 45.0% beskou word. Slegs enkele maatskappye se persentasie het wesenlik hiervan verskil, nl. Phil Morkel en Pilotra wat in 'n proses van reorganisasie was en Duros wat feitlik geen bedryfslaste gehad het nie.

Aanbeveling

'n Verteenwoordigende persentasie van bedryfslaste in totale kapitaal was tussen 40.0% en 45%. Waar die persentasie hoër is as die voorge-noemde, moet die finansiële struktuur van die maatskappy sorgvuldig bestudeer word en daar moet veral gelet word op die eienaarskapverhouding en die eienaarskaprenteverhouding.

3.1.6. Eienaarskapverhouding
(Raadpleeg bylae B.3.1.6. p.A32).

Die rekenkundige gemiddelde eienaarskapverhouding was op sy laagste .9 tot 1 in 1968, 1.2 tot 1 in 1969, en op sy hoogste 1.6 tot 1 in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste .6 tot 1 in 1966, en op sy hoogste .9 tot 1 in 1969. Die hoogste eienaarskapverhouding wat voorgekom het, was Duros met 4.3 tot 1 in 1966. Die laagste verhouding wat voorgekom het, was Phil Morkel met .2 tot 1 in 1965.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende eienaarskapverhouding kan as tussen .6 tot 1 tot .9 tot 1 geneem word. Die rede waarom die verhouding so laag is, is omdat slegs die aandeelhoudersfondse met die totale kapitaal in gebruik vergelyk word; sou egter die voorkeuraandeelhouders wat redelikerwys tussen 6.0% en 9.0% en die minderheidsbelang wat redelikerwys tussen 1.0% en 2.0% as by die aandeelhoudersfondse getel word, sal die verhouding wel 1.0 tot 1.0 wees. Die voorkeuraandeelhoudersfondse en minderheidsbelang is vanweë die langtermyn aard daarvan, 'n vorm van indirekte eienaarskap.

Aanbeveling

'n Verteenwoordigende eienaarskapverhouding word as .6 tot 1 beskou. Die voorkeuraandeelhouders en minderheidsbelang wat 'n indirekte eienaarsbelang is, kan by die totale aandeelhoudersfondse getel word om 'n meer verteenwoordigende eienaarskapverhouding te kry. Die eienaarskaprente-verhouding moet saam gelees word met hierdie verhouding.

3.2. Gewone aandeelhoudersfondse

3.2.1. Persentasie gewone aandeelhoudersfondse tot vaste bates
(Raadpleeg bylae B.3.2.1. P.A33).

Die rekenkundige gemiddelde persentasie gewone aandeelhoudersfondse tot vaste bates was op sy hoogste 100.0% in 1966 en op sy laagste 97.5% in 1966. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was 100.0% in 1966 tot 1970. Die hoogste persentasie gewone aandeelhoudersfondse in vaste bates was 100.0% vir 1965 tot 1970. Die laagste persentasie wat voorgekom het was Lewis App. met 89.6% in 1966.

Gevolgtrekking

Die persentasiebelang in vaste bates was 100.0%. Baie min maatskappye

het nie 'n 100.0% belang in vaste bates gehad nie en indien die belang nie 100.0% was nie, was dit baie na aan 100.0%.

Aanbeveling

Die persentasie aandeelhoudersfondse in vaste bates was 100.0%. Maatskappye behoort nie van die persentasie af te wyk nie.

3.2.2. Aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal (Raadpleeg bylae B.3.2.2. p.A34)

Die rekenkundige gemiddelde persentasie aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal was op sy laagste 62.1% in 1966 en op sy hoogste 83.4% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 70.0% in 1965 en 1966 en op sy hoogste 100.0% in 1969 en 1970. Die hoogste persentasie aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal was 100.0% in 1965 tot 1970. Verskeie maatskappye het die persentasie gehad. Die laagste persentasie was Phil Morkel met 23.4% in 1965.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende persentasie gewone aandeelhoudersfondse belê in bedryfskapitaal kan as tussen 70.0% en 100.0% beskou word. Onder die verhouding het daar 'n groot verskeidenheid persentasies voorgekom, wat hoofsaaklik toegeskryf kan word aan die bedryfskapitale posisie. Die bedryfskapitaal word verkry uit die verskil tussen die bedryfsbates en bedryfslaste wat aansienlik varieer van maatskappy tot maatskappy. So kan 'n maatskappy wat 'n swak bedryfskapitaal het, 'n goeie verhouding van aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal toon, terwyl 'n maatskappy wat 'n goeie bedryfskapitaal besit, 'n swakker verhouding kan toon.

Aanbeveling

'n Verteenwoordigende persentasie gewone aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal is tussen 70.0% en 100.0%. Hier moet egter 'n aanname gemaak word, naamlik die verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste moet 2.0 tot 1 wees. Indien die persentasie hoër of laer is, moet die persentasie gewone aandeelhoudersfondse in bedryfskapitaal dienooreenkomstig aangepas word.

3.2.3. Bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse (Raadpleeg bylae B.3.2.3. p.A35).

Die rekenkundige gemiddelde verhouding van bedryfslaste tot aandeel-

houersfondse was op sy laagste 1 tot 1.2 in 1966 en op sy hoogste 1 tot 2.5 in 1967. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 1 tot 1.2 in 1968 en op sy hoogste 1 tot .9 in 1969 en 1970. Die hoogste verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse was Duros met 1 tot 13.4 in 1966. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Afcol met 1 tot .1 in 1970.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse kan as tussen 1.0 tot 1.6 van 1965 tot 1968 en tot .9 in 1969 en 1970 beskou word. Die vernaamste redes waarom daar 'n afname in die verhouding was, was 'n daling in netto winste as gevolg van die inflasie-maatreëls en die kredietbeperkinge wat in die jare afgekondig is. By die maatskappy wat wesenlik van hierdie verhouding verskil, was dit as gevolg van abnormale omstandighede, soos Duros met 'n verhouding van 1 tot 13.4 in 1966 wat geen bedryfslaste gehad het nie, en Pilotra wat 'n verhouding van 1 tot 2 in 1967 gehad het, en wie se aandeelhoudersfondse besonder laag was na sy reorganisasie in 1967.

Aanbeveling

Verteenwoordigende verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse was tussen 1.0 tot 1.6 en 1.0 tot 2.0. Die verhouding is 'n variasie van die eienaarskapverhouding en moet daarmee saamgelees word.

3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse (Raadpleeg bylae B.3.2.4. p.A36).

Die rekenkundige gemiddelde persentasie styging in gewone aandeelhoudersfondse was op sy laagste 13.3% van 1966 tot 1967 en op sy hoogste 35.6% van 1968 tot 1969. Die persentasie verhoging wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 8.0% van 1965 tot 1966 en op sy hoogste 45.0% van 1968 tot 1969. Die hoogste persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse was Afcol met 129.6% van 1968 tot 1969. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Pilotra wat 'n daling getoon het van 65.2% van 1965 tot 1966.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse was van 1965 tot 1966 - 8.0%, 1966 tot 1967 - 13.0%, 1967 tot 1968 - 15.0%, 1968 tot 1969 - 45.0% en 18.0% van 1969 tot 1970.

Daar is dus 'n stygende neiging in aandeelhoudersfondse wat veral skerp styg in 1968 tot 1969. Die aansienlike persentasie styging kan toegeskryf word aan hoë netto winste wat in die onderneming teruggeploeg is. Dit is dus voor die handliggend waarom die Regering inflasie-maatreëls en veral kredietbeperkinge in 1969 so verskerp het.

Aanbeveling

'n Redelike persentasie styging kan as tussen 10.0% en 15.0% beskou word. Die persentasie styging in gewone aandeelhoudersfondse moet saamgelees word met die aanwending van netto wins. Dit is gewoonlik waaruit dit hoofsaaklik bestaan.

3.3. Bedryfskapitaal

3.3.1. Bedryfsbates tot Bedryfslaste (Raadpleeg bylae B3.3.1. p.A37.)

Die rekenkundige gemiddelde verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste was op sy laagste 1.8 tot 1 in 1965 en op sy hoogste 2.3 tot 1 in 1968. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 1.7 tot 1 in 1967 en op sy hoogste 1.8 tot 1 in 1970. Die hoogste verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste wat voorgekom het, was Duros met 8.0 tot 1 in 1969. Die laagste verhouding wat voorgekom het, was Midalum met 1.0 tot 1 in 1970.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste kan as tussen 1.7 tot 1 en 2.2 tot 1 beskou word. By die maatskappye wie se verhouding wesenlik bo die verhouding was, wat dit hoofsaaklik as gevolg van lae bedryfsbates, bv. Duros wat feitlik geen bedryfslaste gehad het nie. By die maatskappye wie se verhouding onder die normale was, was dit weer hoofsaaklik as gevolg van abnormale omstandighede, soos bv. Pilotra en Phil Morkel wat in die proses van reorganisasie was.

Aanbeveling

'n Verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste van tussen 1.7 tot 1 en 2.2 tot 1 kan as redelik beskou word. Dit is 'n baie belangrike verhouding en behoort een van die prominente verhoudings te wees waaruit 'n gevolgtrekking vir 'n finale beslissing gemaak word.

3.3.2. Vuurproefverhouding (Raadpleeg bylae B3.3.2. p.A38.)

Die rekenkundige gemiddelde vuurproefverhouding was op sy laagste 1.1 tot 1 in 1965 en op sy hoogste 1.4 tot 1 in 1970. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 1.6 tot 1 in 1966 en op sy laagste 1.2 tot 1 in 1968. Die hoogste vuurproefverhouding wat voorgekom het, was Duros met 4.2 tot 1 in 1969. Die laagste verhouding wat voorgekom het, was Pilotra met .3 tot 1 in 1968.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende vuurproefverhouding kan as tussen 1.5 tot 1 beskou word. Die verhouding het oor die algemeen voorgekom en baie min maatskappye se verhouding het wesenlik met die verhouding verskil. Die maatskappye wat wesenlik van die verhouding verskil, is maatskappye waar tydelike abnormale omstandighede geheers het, soos by Phil Morkel en Pilotra, soos reeds genoem.

Aanbeveling

'n Verteenwoordigende vuurproefverhouding is 1.5 tot 1. Indien die verhouding veel laer is, kan dit die maatskappy in finansiële verleentheid plaas.

3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal in voorraad belê (Raadpleeg bylae B3.3.3. p.A39.)

Die rekenkundige gemiddelde persentasie bedryfskapitaal in voorraad belê was op sy hoogste 284.9% in 1966 en op sy laagste 103.7% in 1969. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 50.0% in 1965 en op sy hoogste 60.0% in 1970. Die hoogste persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad was Midalum met 940.0% in 1965. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Montays met 9.3% in 1970.

Gevolgtrekking

Die persentasie bedryfskapitaal in voorraad belê was oor die algemeen 50.0%. Die bedryfskapitaal word bepaal deur die verskil tussen bedryfsbates en bedryfslaste wat verskil van maatskappy tot maatskappy en 'n invloed op die persentasie kan uitoefen.

Aanbeveling

'n Redelike persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad is ongeveer 50.0%. Hier moet egter 'n aanname gemaak word dat die verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste minstens 2.0 tot 1 moet wees. Indien die verhouding hoër of laer is, moet die verhouding dienooreenkomstig aangesuiwer word.

3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste
(Raadpleeg bylae B3.3.4. p.A40.)

Die rekenkundige gemiddelde verhouding van voorraad tot bedryfslaste was op sy laagste 1.5 in 1965 en op sy hoogste 1 tot 2.1 in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 1 tot 1.4 in 1965 en op sy hoogste 1 tot 1.8 in 1967. Die hoogste verhouding van voorraad tot bedryfslaste wat voorgekom het, was Montays met 1 tot 5.6 in 1970. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Hart met 1 tot .6 in 1965.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende verhouding van voorraad tot bedryfslaste is ongeveer 1 tot 1.5. Die maatskappye met 'n goeie finansiële struktuur neig om 'n hoër verhouding te hê, bv. Russell wat 'n verhouding van 1 tot 2.9 in 1965 gehad het, terwyl die maatskappye met 'n swakker finansiële struktuur 'n laer verhouding gehad het, bv. Pilotra met 'n verhouding van 1 tot 1.2 in 1965.

Aanbeveling

'n Verteenwoordigende verhouding van voorraad tot bedryfslaste is ongeveer 1 tot 1.5. Indien die maatskappy 'n gesonde finansiële struktuur het, neig die verhouding om hoër te wees, maar as die maatskappy 'n swakker finansiële struktuur het, neig die verhouding weer om laer te wees.

3.4. Aantekeninge op Balansstaat

3.4.1. Voorwaardelike aanspreeklikheid as persentasie van netto bates
(Raadpleeg bylae B3.4.1. p.A41.)

Die rekenkundige gemiddelde voorwaardelike aanspreeklikheid as persentasie van netto bates was op sy hoogste 37.0% in 1966 en op sy laagste 4.3% in 1968. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 50.0% in 1966, en op sy laagste 2.0% in 1970. Die hoogste persentasie voorwaardelike aanspreeklikheid as persentasie van netto bates was Pilotra met 71.7% in 1966. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Steel & B. met 1.3% in 1970.

Gevolgtrekking

Daar is so 'n verskeidenheid van persentasies oor die voorwaardelike aanspreeklikheid tot netto bates dat dit moeilik is om 'n algemene gevolgtrekking te maak.

Aanbeveling

Wat betref die voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates kon daar nie 'n definitiewe persentasie voorgestel word nie. Die belangrikste is egter dat daar wel 'n voorwaardelike aanspreeklikheid op die maatskappye rus wat deur die finansiële analitikus in ag geneem moet word en na gelang van omstandighede geïnterpreteer moet word.

3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates (Raadpleeg bylae B3.4.2. p.A42.)

Die rekenkundige gemiddelde van bates verpand as persentasie van netto bates was op sy hoogste 43.9% in 1967 en op sy laagste 21.6% in 1969. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy hoogste 30.0% in 1965 en op sy laagste 15.0% in 1969. Die hoogste persentasie van bates verpand as persentasie van netto bates was Russell met 113.6% in 1969. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Lewis App. met .3% in 1969.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende persentasie bates verpand as persentasie van netto bates is tussen 25.0% en 30.0%. Die persentasie wissel egter aansienlik en die voorgenoemde moet deeglik ondersoek word voordat gevolgtrekkings gemaak word.

Aanbeveling

'n Verteenwoordigende persentasie bates verpand as persentasie van netto bates is tussen 25.0% en 30.0%. Elke maatskappy moet na gelang van omstandighede ondersoek en geïnterpreteer word.

3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates (Raadpleeg bylae B3.4.3. p.A43.)

Die rekenkundige gemiddelde persentasie kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates was op sy laagste 1.8% in 1966, en op sy hoogste 9.0% in 1968. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 1.6% in 1965, 1968 en 1969 en op sy hoogste 4.0% in 1970. Die hoogste persentasie van kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates was Afcol met 2.9% in 1966, 13.1% in 1967, 35.7% in 1968. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Bromain met .1% in 1967.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende persentasie van kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates is ongeveer 2.0%. Nie veel maatskappye het kapitale aanspreeklikheid gehad nie en die persentasie het aansienlik gewissel, met die gevolg dat dit moeilik was om 'n algemene norm vas te stel.

Aanbeveling

Nie veel maatskappye het kapitale aanspreeklikheid gehad nie en gevolglik kon nie 'n algemene norm vasgestel word nie. Die finansiële analitikus moet egter die kapitale aanspreeklikheid na gelang van omstandighede ontleed en interpreteer.

3.4.4. Voorsiening as persentasie van totale kapitaal in gebruik (Raadpleeg bylae B3.4.4. p.A44.)

Die rekenkundige gemiddelde persentasie van totale kapitaal in gebruik was op sy hoogste 17.0% in 1967 en op sy laagste 9.3% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was op sy laagste 8.0% in 1965 en op sy hoogste 15.0% in 1966 tot 1969. Die hoogste persentasie voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik was Cohen met 78.9% in 1967. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Tedelex met 1.7% in 1970.

Gevolgtrekking

'n Redelike verteenwoordigende persentasie voorsienings tot totale kapitaal in gebruik is ongeveer 15.0%. By die maatskappye waar abnormale omstandighede geheers het, soos by Duros, Pilotra en Phil Morkel, het die persentasie wesenlik verskil.

Aanbeveling

'n Verteenwoordigende persentasie voorsienings tot totale kapitaal in gebruik is ongeveer 15.0%. Die verhouding moet ook saam met die eienaarskapverhouding geles word aangesien die voorsienings ook 'n indirekte vorm van eienaarskap is.

4. SAMEVATTING

In hierdie hoofstuk is die wins- en verliesrekening en balansstaatverhoudings van die maatskappye met mekaar vergelyk en daar is verwys na die rekenkundige gemiddelde, modus, die hoogste en laagste verhouding of persentasie wat voorgekom het.

Daar is enkele gevolgtrekkings gemaak oor die vernaamste wins- en verliesrekening en balansstaatverhoudings. Oor die algemeen was daar gepoog om redelike gevolgtrekkings te maak en is kortliks die redes gegee waarvoor sekere maatskappye abnormale hoë of lae verhoudings of persentasies gehad het.

Enkele aanbevelings is gemaak oor die vernaamste wins- en verliesrekening en balansstaatverhoudings. Daar is ook deurgaans gepoog om aan die voornemende belegger 'n idee te gee van watter verhoudings 'n invloed op mekaar het.

HOOFSTUK 5.

ENKELE OPMERKINGS OOR DIE INDIVIDUELE MAATSKAPPY SE BALANSSTAAT-- EN WINS-- EN VERLIESREKENINGVERHOUDINGS.

1. INLEIDING

In hierdie hoofstuk word die individuele maatskappy se balansstaat-- en wins-- en verliesrekeningverhoudings kortliks bespreek. Slegs die meer opvallende verhoudings word bespreek, m.a.w. waar daar 'n goeie of swak verhouding is in vergelyking met die algemeen aanvaarde verhoudings soos vasgestel in die vorige hoofstuk, word die aandag daarop gevestig. Vir 'n meer volledige studie, moet elke verhouding van die maatskappy vergelyk word.

2. Asmar

(Raadpleeg bylae D1. p.A67.)

Asmar is 'n maatskappy wat gedurende 1970 vir die eerste maal op die Effektebeurs genoteer is. Die verhoudings vergelyk goed met die algemeen aanvaarde verhoudings wat in die verhandelings voorgestel word en geen verdere kommentaar is nodig nie.

3. Afcol

(Raadpleeg bylae D2. p.A72.)

Die ontledings van die finansiële state van Afcol toon enkele verhoudings wat opvallend is.

- (i) Die netto winste het in die jare 1969 tot 1970 toegeneem met 86.3%, wat as 'n aansienlike toename beskou kan word. 'n Normale vermeerdering in netto winste kan as tussen 15.0% en 20.0% geneem word. (Raadpleeg bylae B1.6. p.A12.) Die verhouding van netto wins na voorkeurdividende tot gewone aandeelhoudersfondse het egter gedaal van 22.1% in 1965 tot 13.3% in 1970. Die verhoging in netto winste het dus nie 'n verhoogde opbrengs op gewone aandeelhoudersfondse gehad nie.
- (ii) Die verhoogde netto winste wat jaarliks in die onderneming teruggeploeg word, het tot gevolg gehad dat die onderneming minder van geleende fondse gebruik gemaak het. Gevolglik het die eienaarskaprenteverhouding van die onderneming aansienlik verbeter. Die eienaarskaprenteverhouding was 1.2 tot 1 in 1965 en het verbeter na 1.9 tot 1 in 1970. 'n Normale eienaarskaprenteverhouding kan as tussen .6 tot 1 beskou word. (Raadpleeg bylae B3.1.6. p.A32.) Afcol se eienaarskaprenteverhouding is dus baie gesond.

- (iii) Uit die samestelling van die balansstaatverhoudings word opgemerk dat die eienaarskaprenteverhouding in 1970 .7 tot 1 was. 'n Algemene aanvaarde verhouding kan as .6 tot 1 beskou word. (Raadpleeg bylae B3.1.6. p.A32.) Afcol maak dus tot voordeel van sy aandeelhouders van geleende fondse gebruik.

Die maatskappy se netto winste neem aansienlik toe; daar word tot voordeel van die aandeelhouders van geleende fondse gebruik gemaak en die kapitale-struktuur van die onderneming is gesond.

4. B. & S.

(Raadpleeg bylae D3. p.A78.)

B. & S. is 'n maatskappy wat in 1969 genoteer is. Enkele opmerkings kan gemaak word oor die verhoudings van dié maatskappy, naamlik :

- (i) Die maatskappy het 'n gesonde toename in netto winste gehad van 1969 tot 1970. Al die verhoudings van die maatskappy, soos : rentedekking, netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse, eienaarskaprente en netto wins tot bedryfskapitaalverhoudings, kan as bo-gemiddeld beskou word. Die maatskappy vertoon dus baie winsgewend.
- (ii) Die balansstaatverhoudings is ook baie gesond en almal vergelyk goed met die algemeen aanvaarde verhoudings. Een opvallende verhouding is die bates verpand as persentasie van netto bates wat 25.8% in 1970 was. Die verhouding wat nog as normaal beskou kan word, het meer voorgekom by die maatskappye wat al geruime tyd op die Effektebeurs genoteer is. (Raadpleeg bylae B3.4.2. p.A42.)

5. Bakstey

(Raadpleeg bylae D4. p.A83.)

Bakstey is nog 'n maatskappy wat gedurende 1969 genoteer is. Tot op datum van die finalisering van die verhandeling kon die 1970 state van die maatskappy nog nie verkry word nie. Die gebruik van maatskappye om hulle finansiële state so laat te publiseer, moet ten sterkste gekritiseer word.

Vanweë die feit dat die 1970 se finansiële syfers nie verkry kon word nie, kon daar nie van die maatskappy se finansiële state van jaar tot jaar vergelykings gemaak word nie.

Voordat 'n maatskappy deur die Effektebeurs genoteer word, word die onderneming in besonder ontleed deur die Beurskomitee. Gevolglik sal al die ondernemings in die eerste jaar waarop hulle op die Beurs genoteer word gesonde verhoudings hê. Die feit dat die tweede jaar se finansiële state so vertraag word, wek agterdog.

6. Beares

(Raadpleeg bylae D6. p.A89).

Uit die ontleding van die finansiële state van Beares is die volgende opvallend. Die vergelyking van die 1969 en 1970 verhoudings toon nie veel veranderings nie. Die vernaamste verandering is die daling in rentedekking van 31.3 keer in 1969 na 7.2 keer in 1970. Die algemeen aanvaarde verhouding van rentedekking is tussen 10.0 keer en 15.0 keer. (Raadpleeg bylae B1.4.2. p.A6). Die vernaamste rede vir die daling is die feit dat daar meer van geleende fondse gebruik gemaak is deur die maatskappy. Voorgenoemde kan duidelik waargeneem word uit die daling in die verhouding van aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal en die styging in die verhouding van bedryfslaste tot totale kapitaal. Die veranderings het tot gevolg gehad dat die eienaarskapverhouding gedaal het van .8 tot 1 in 1969 tot .5 tot 1 in 1970. Daar het dus 'n kapitaalstruktuur verandering by die maatskappy ingetree.

7. Bradlows

(Raadpleeg bylae D6. p.A93).

Bradlows, 'n maatskappy wat al geruime tyd op die Effektebeurs genoteer is, toon die volgende verhoudings wat opvallend is : 'n Daling in die rentedekking van 13.0 keer in 1965 na 4.7 keer in 1970. Die algemeen aanvaarde verhouding van rentedekking is tussen 10.0 keer en 15.0 keer. (Raadpleeg bylae B1.4.2. p.A6). Die daling in rentedekking het voorgekom nieteenstaande die styging in netto winste van 61.0% in 1970 en die verhoogde persentasie netto wins teruggeploeg in die onderneming van 69.0%. Die algemeen aanvaarde styging in netto winste kan as tussen 15.0% en 20.0% geneem word en die persentasie netto winste teruggeploeg in die onderneming as tussen 55.0% en 65.0% beskou word. (Raadpleeg bylae B1.6 p.A12 en B2.4.3. p.A26). Die onderneming het dus tot 'n groter mate van krediet gebruik gemaak as wat daar 'n toerame in aandeelhoudersfondse was, gevolglik het die persentasie aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal gedaal van 40.9% in 1965 tot 34.2% in 1970. Die algemeen aanvaarde persentasie aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal is tussen 40.0% en 45.0%. (Raadpleeg bylae B3.1.1. p.A27).

8. Bromain

(Raadpleeg bylae D7. p.A98).

Verhoudings wat opvallend is by die maatskappy is : die dekking van gewone dividende was in 1969 so laag as 1.4 keer. Die algemeen aanvaarde dekking van gewone dividende kan as tussen 2.0 keer en 3.0 keer beskou word. (Raadpleeg bylae B1.3.2. p.A17).

'n Persoon wat dus 'n aandeel soek wat 'n goeie dividendopbrengs op aandeelhoudersfondse lewer, met min risiko, moet dus hierdie aandeel vermy.

9. Cohen

(Raadpleeg bylae D8. p.A103.)

Die maatskappy was net tot 1967 op die Effektebeurs genoteer. Verhoudings wat opvallend was van die maatskappy is dié wat betrekking het op die aantekeninge op die balansstaat :

- (i) Die voorwaardelike aanspreeklikheid as persentasie van netto bates was 55.0% in 1965, 47.9% in 1966 en 54.7% in 1967. Die verhouding is die hoogste wat voorgekom het vir al die maatskappye wat op die Beurs genoteer is. (Raadpleeg bylae B3.4.2. p.A41.)
- (ii) Bates verpand as persentasie van netto bates naamlik 29.8% in 1965, 31.1% in 1966 en 27.9% in 1967. Die algemeen aanvaarde persentasie vir die verhouding was tussen 25.0% tot 30.0%. (Raadpleeg bylae B3.4.2. p.A41.)
- (iii) Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik, was 18.4% in 1965, 68.7% in 1966 en 78.9% in 1967. Die algemeen aanvaarde persentasie was 15.0%. (Raadpleeg bylae B3.4.4. p.A44.)

Uit voorgenoemde verhoudings is dit duidelik dat die maatskappy ondergekapitaliseer was. Die onderkapitalisasie probleem van die maatskappy het dus tot 'n groot mate aanleiding gegee tot die oornome van die maatskappy.

10. Duros

(Raadpleeg bylae D9. p.A108.)

Duros is 'n maatskappy wat oorgekapitaliseer is. Die oorkapitalisasie probleem van die maatskappy is veral opvallend uit die volgende verhoudings:

- (i) Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal was in 1970 81.9%. Die algemeen aanvaarde verhouding hier was tussen 40.0% en 45.0%. (Raadpleeg bylae B3.1.1. p.A27.)
- (ii) Bedryfslaste tot totale kapitaal was 6.8% in 1970. Die algemeen aanvaarde persentasie vir dié verhouding was tussen 40.0% en 45.0%. (Raadpleeg bylae B3.1.5. p.A30.)
- (iii) Die persentasie netto wins en voorkeurdividende tot gewone aandeelhoudersfondse was 7.2% in 1970. Die algemeen aanvaarde verhouding was tussen 15.0% en 20.0%. (Raadpleeg bylae B2.3.2. p.A20.)

Uit bogenoemde verhoudings is dit dus duidelik dat die aandeelhoudersfondse al die kapitaal van die onderneming voorsien het en dat die maatskappy besonder min van geleende fondse gebruik maak. Daar kon egter nie voldoende opbrengs van netto wins tot aandeelhoudersfondse verkry word nie.

11. Ellerine

(Raadpleeg bylae D10. p.A113.)

Ellerine is 'n maatskappy wat in 1969 vir die eerste maal genoteer is. Een van die kenmerke van die finansiële state van die maatskappy is dat dit sy verkope-syfer openbaar gemaak het. Die openbaring van die verkope-syfer het tot die gevolg gehad dat ons onder andere die volgende verhoudings kon bepaal :

- (i) Netto wins as persentasie van netto verkope wat 8.9% was in 1970. Aangesien daar baie min ondernemings was wat hulle verkope-syfers geopenbaar het, kon daar nie 'n algemene aanvaarde verhouding bepaal word nie.
- (ii) Die verhouding van netto wins en voorkeurdividende tot gewone aandeelhoudersfondse was 9.9% in 1970. Die algemeen aanvaarde verhouding word as tussen 15.0% en 20.0% beskou. (Raadpleeg bylae B2.3.2. p.A20.) 'n Opbrengs persentasie van 9.9% moet dus as te laag beskou word.

Uit voorgenoemde twee verhoudings kan afgelei word dat die omset van die onderneming te laag is of alternatiewelik kan gesê word die netto wins as persentasie van netto verkope was te laag. Die toets van voorgenoemde lê in die verhouding van netto wins en voorkeurdividende tot gewone aandeelhoudersfondse.

12. Ellis

(Raadpleeg bylae D11. p.A118.)

Ellis was 'n maatskappy wat net in 1966 en 1967 op die Effektebeurs genoteer was. Daarna is die maatskappy oorgeneem.

Uit die finansiële state se ontledings is daar nie veel wat genoem kan word nie. Die voorwaardelike aanspreeklikheid as persentasie van netto bates was 50.0% in 1966 en 41.4% in 1970. Dit kan as redelik hoog beskou word.

Moontlik was die verhouding een van die deurslaggewende verhoudings in die oorname van die maatskappy.

13. Hart

(Raadpleeg bylae D12. p.A123.)

Wat baie opvallend is van die maatskappy is dat die dividendbeleid van die onderneming deurgaans gehandhaaf was, afgesien daarvan of daar 'n styging of daling in die netto winste was. Die volgende verhoudings is baie opvallend :

- (i) Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse was deurgaans tussen 18.0% en 14.8%. 'n Algemeen aanvaarde verhouding kan as tussen 6.0% en 7.5% beskou word. (Raadpleeg bylae B2.2.1. p.A17.) Die dividende wat die maatskappy betaal, is dus aansienlik hoër as die algemeen aanvaarde standaard.
- (ii) Die persentasie vermeerdering in netto winste lyk egter so :
27.3% styging in 1964 tot 1965, 26.6% daling van 1965 tot 1966,
22.6% styging van 1966 tot 1967, 20.5% daling van 1967 tot 1968,
19.0% styging van 1969 tot 1970. Daar was dus aansienlike styging en daling in netto winste. 'n Algemeen aanvaarde styging in netto winste kan as tussen 15.0% en 20.0% beskou word.
(Raadpleeg bylae B1.6. p.A12.)

Die maatskappy het dus sy dividendbeleid gehandhaaf, afgesien van die onstabiele netto winste. Die terugploeging van netto winste in die onderneming is dus van sekondêre belang tot die dividendbeleid van die maatskappy beskou.

14. Kaister

(Raadpleeg bylae D13. p.A128.)

Die maatskappy is gedurende 1970 vir die eerste maal genoteer, gevolglik is daar nie vergelykende syfers nie.

Soos alreeds genoem, toon al die maatskappye in die eerste jaar van notering goeie verhoudings.

Byvoorbeeld :

- (i) Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse was 8.7%. Die opbrengs-persentasie vergelyk goed met die opbrengs wat van finansiële instellings verkry kan word. Die algemeen aanvaarde dividendopbrengs is tussen 6.0% en 7.5%. (Raadpleeg bylae B2.2.1. p.A17.)
- (ii) Netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse is 17.3%. Die algemeen aanvaarde verhouding is tussen 15.0% en 20.0%. (Raadpleeg bylae B2.3.2. p.A20.)

- (iii) Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal is 66.3%. Die algemeen aanvaarde verhouding is tussen 40.0% en 45.0%. (Raadpleeg bylae B3.1.1. p.A27.)

15. Lewis App.

(Raadpleeg bylae D14. p.A133.)

Enkele verhoudings van die maatskappy is baie opvallend. Byvoorbeeld :

- (i) Die kapitaalstruktuur van die maatskappy lyk op die oog af redelik. Die verhouding van aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal was 43.5% in 1970. In die vorige jare het die persentasies nie veel van dié persentasie verskil nie. Die algemeen aanvaarde persentasie hier word as tussen 40.0% en 45.0% beskou. (Raadpleeg bylae B3.1.1. p.A27.)
- (ii) Die verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste is 1.3 tot 1. Die algemeen aanvaarde verhouding hier word as 1.7 tot 1 en 2.2 tot 1 beskou. (Raadpleeg bylae B3.3.1. p.A37.) Die verhouding is dus heelwat laer as wat wenslik is en toon tot 'n mate aan dat daar 'n tekort aan bedryfskapitaal is.
- (iii) Die vuurproefverhouding van die onderneming was .3 tot 1 in 1970. Die algemeen aanvaarde verhouding hier is 1.5 tot 1. (Raadpleeg bylae B3.3.2. p.A38.) Die verhouding is baie laer as wat wenslik is. Die verhouding toon dus 'n dringende likiede probleem in die onderneming aan. Die verhouding toon tot 'n mate 'n oorbelegging in voorraad aan.

Ter opsomming kan dus gesê word dat die kapitaalstruktuur van die onderneming redelik voorkom, maar dat die onderneming dringende likiede probleme het.

16. Midalum

(Raadpleeg bylae D15. p.A138.)

Midalum is een van die min maatskappye wat 'n netto verlies vir die 1970 jaar getoon het. Afgesien van die netto verlies probleem, sit die direksie nog met verdere probleme soos :

- (i) Die eienaarskapverhouding is deurgaans .6 tot 1. 'n Redelike aanvaarde verhouding is .6 tot 1. (Raadpleeg bylae B3.1.6. p.A32.) Die onderneming is dus nie ondergekapitaliseerd nie.

- (ii) Die aanwending van die aandeelhoudersfondse was egter nie doel-treffend nie. Die verhouding van bedryfsbates tot bedryfslaste was 1.0 tot 1 in 1970. 'n Algemeen aanvaarde verhouding word as tussen 1.7 tot 1 en 2.2 tot 1 beskou. (Raadpleeg bylae B3.3.1. p.A37.) Die bedryfskapitaal van die onderneming is dus laag en kan aanleiding gee tot likiede probleme.
- (iii) 'n Verdere aanduiding van die bedryfskapitaal probleem van die onderneming is die verhouding van persentasie bedryfskapitaal in voorraad belê wat 898.0% in 1970 was. 'n Algemeen aanvaarde verhouding word as 50.0% beskou. (Raadpleeg bylae B3.3.3. p.A39.) Die bedryfskapitaal is dus te laag om die belegging in voorraad te regverdig.

17. Montays

(Raadpleeg bylae D16. p.A143.)

Montays was ook gedurende 1970 op die Effektebeurs genoteer, gevolg-lik kon nie veel kommentaar oor sy finansiële state gelewer word nie. Al die verhoudings kom redelik voor en verskil nie veel van die alge-meen-aanvaarde verhoudings nie.

18. Phil Morkel

(Raadpleeg bylae D17. p.A148.)

Phil Morkel is 'n maatskappy wat verliese gehad het van 1965 tot 1967. Die netto verliese het die maatskappy tot 'n reorganisasie geforseer. Al die verhoudings van die onderneming is nog onder die algemeen aan-vaarde verhoudings.

'n Verhouding wat opvallend is, is die verhouding van persentasie dividend tot nominale waarde van aandele wat 12.9% in 1965, 8.7% in 1967, 4.3% in 1968, 6.6% in 1969 en 4.9% in 1970 was. Die algemeen aanvaarde verhouding was 6.0% en 7.5%. Die maatskappy het dus deur-gaans geprobeer om openbare verhoudings te handhaaf.

Verder is dit opvallend dat nieteenstaande dat die eienaarskapver-houding van die onderneming so laag is, het die onderneming nog ge-sonde bedryfskapitaal-verhoudings. Die eienaarskapverhouding was .2 tot 1 in 1970. Die algemeen aanvaarde verhouding is .6 tot 1. (Raadpleeg bylae B3.1.6. p.A32.) Die vuurproefverhouding is egter tussen 2.0 tot 1 en 1.7 tot 1. Die algemeen aanvaarde verhouding is 1.5 tot 1. (Raadpleeg bylae B3.3.2. p.A38.)

Uit die ontledings is dit dus duidelik dat die bestuur van die onderneming met die reorganisasie van die onderneming hom ten doel gestel het om goeie openbare verhoudings te hê deur 'n gesonde dividendbeleid te handhaaf, asook die likiditeit van die onderneming te verhoog.

19. Pilotra

(Raadpleeg bylae D.18 p.A153).

Pilotra is 'n maatskappy waarna heelwat in die verhandeling verwys is. Netto verliese het die maatskappy tot reorganisasie gedwing. Die volgende verhoudings is baie opmerklik en toon voorgenoemde posisie duidelik aan:

- (i) Die netto wins voor rente en voorkeur en dividende tot totale kapitale in gebruik, was 6.5% in 1965, (27.6%) in 1966, 4.3% in 1967, 8.3% in 1968, 9.5% in 1969 en 8.6% in 1970. Die algemeen aanvaarde verhouding was tussen 10.0% en 15.0%. (Raadpleeg bylae B.2.3.1. p.A60).
- (ii) Die netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse was 5.3% in 1965, (107.6%) in 1966, 1.9% in 1967, 20.4% in 1968, 30.0% in 1969 en 24.1% in 1970. Die algemeen aanvaarde verhouding was tussen 15.0% en 20.0%. (Raadpleeg bylae B.2.3.2. p.A61).
- (iii) Die eienaarskaprenteverhouding het as gevolg van bogenoemde twee verhoudings soos volg daaruit gesien: .8 tot 1 in 1965 en het verbeter tot 2.8 tot 1 in 1970. Die netto winste van die onderneming het die verhouding aansienlik verbeter.
- (iv) Die eienaarskapverhouding het egter nie in dieselfde verhouding verbeter nie. Die verhouding het gewissel tussen .5 tot 1 en .2 tot 1. Die algemeen aanvaarde verhouding was .6 tot 1. (Raadpleeg bylae B.3.1.6. p.A32).
- (v) Die bedryfskapitaalverhoudings, soos die bedryfsbates tot bedryfslaste, vuurproefverhouding, persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad en die voorraad tot bedryfslaste, vertoon oor die algemeen swak in vergelyking met die algemeen aanvaarde verhoudings.

Ter samevatting kan dus gesê word dat die maatskappy besonder swak netto winste in 1965 en 1966 gehad het; in daardie jaar het die maatskappy hom gereorganiseer en is in die daaropvolgende jare op 'n behoorlike wins basis

geplaas. Die verliese wat die onderneming gehad het, is nog nie verhaal nie en gevolglik het die onderneming nog swak bedryfskapitaalverhoudings.

20. Russells

(Raadpleeg bylae D.19 p.A158).

Russells is een van die ouer en meer gevestigde ondernemings op die Effektebeurs. Die onderneming is ook een van die min maatskappye wat sy verkope-syfers geopenbaar het.

Die verhoudings van die onderneming stem baie ooreen met die algemeen aanvaarde standaarde soos uiteengesit in die verhandeling. Die onderneming kan dus as 'n model-onderneming beskou word.

21. Tvl. Matt.

(Raadpleeg bylae D.20 p.A163).

Die maatskappy was net tot 1967 op die Effektebeurs genoteer.

Enkele verhoudings wat opmerklik is van die onderneming is die volgende:

- (i) Die persentasie dividend tot nominale waarde van aandele was 15.0% in 1967. Die algemeen aanvaarde verhouding in daardie jaar was 13.0%. (Raadpleeg B.2.2.2 . p.A18).
- (ii) Die persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders was 28.8% in 1967. Die algemeen aanvaarde verhouding was tussen 35.0% en 45.0%. (Raadpleeg bylae B.2.4.2. p.A25).

Die onderneming het dus 'n goeie dividendopbrengs op aandeelhoudersfondse betaal en het ook genoegsame fondse in die onderneming teruggeploeg om toekomstige uitbreiding te finansier.

22. Steel & B.

(Raadpleeg bylae D.21 p.A168).

Steel & B. is ook een van die ouer en meer gevestigde maatskappye.

Die onderneming het nie sy verkope-syfers openbaar gemaak nie. Die ander verhoudings van die maatskappy vergelyk goed met die algemeen aanvaarde verhoudings. Enkele verhoudings wat genoem kan word, is:

- (i) Gewone kontant-dividenddekking wat op sy laagste 3.0 keer was. Die algemeen aanvaarde verhouding is 3.0 keer. (Raadpleeg bylae B.1.5.3. p.A11).

- (ii) Eienaarskaprenteverhouding was op sy laagste 1.2 tot 1. Die algemeen aanvaarde verhouding is 1.1 tot 1. (Raadpleeg bylae B.2.3.3. p.A21).
- (iii) Die onderneming het 'n redelike groot persentasie netto winste teruggeploeg in die onderneming. In 1966 is byvoorbeeld 74.9% teruggeploeg in die onderneming. Die algemeen aanvaarde persentasie is tussen 55.0% en 65.0%. (Raadpleeg bylae B.2.4.3. p.A26).

Die ander verhoudings van die onderneming kom oor die algemeen ooreen met die algemeen aanvaarde verhoudings.

23. Tedelex

(Raadpleeg bylae D.22 p.A173).

Tedelex is nog een van die jong maatskappye wat in 1970 op die Effektebeurs genoteer is.

Soos alreeds genoem, vergelyk die maatskappy se finansiële state en verhoudings goed met die algemeen aanvaarde standaarde. Verskeie aksepanke spesialiseer daarin om maatskappye wat by die Effektebeurs aansoek doen om notering eers vooraf voor te berei ten einde te verseker dat hulle aan die voorgeskrewe vereistes van die Effektebeurs voldoen.

24. World

(Raadpleeg bylae D.23 p.A178).

World is ook gedurende 1970 op die Effektebeurs genoteer en gevolglik word daar geen verdere kommentaar gelewer nie.

25. SAMEVATTING

Die balansstaat, wins- en verliesrekening en ander verslae is volledig bespreek; die besprekings is toegelig met praktiese voorbeelde van die individuele maatskappye. Die ontleding van die balansstaat, wins- en verliesrekening en ander verslae is bespreek en toegelig met praktiese voorbeelde van die individuele maatskappye. Die finansiële state van die maatskappye is ontleed en op vergelykende wyse is dit bespreek, gevolgtrekkings en aanbevelings is gemaak. In hierdie hoofstuk is daar kortliks op enkele opsigtelike verhoudings gelet van die individuele maatskappye. Die voornemende belegger het dus nou 'n volledige kennis van die individuele maatskappy. Gevolglik word daar oorgegaan op die bespreking van die waardasie van aandele.

HOOFSTUK 6

VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

1. VERDIENSTE VAN AANDELE

In die voorafgaande hoofstukke is die tipe onderneming, kapitaal-struktuur, finansiële posisie van bates, die winsgewendheid en produktiwiteit van die onderneming asook die dividendbeleid, bespreek. Met die ontledings van die maatskappye wat ons in die vorige hoofstukke gemaak het, het ons nou genoegsame gegewens om 'n waarde op die aandele van die verskillende ondernemings te plaas.

Die waarde van aandele of die beleggingsmotief by die verkoop van aandele, word bepaal deur die inkomste en kapitaalvermeerdering van die onderneming, soos Dowrie en Fuller (op.cit., p.12) dit stel: " ... Boiled down and stripped for income and investment for appreciation". J.C. Clendenin (op.cit., p.1) beskryf die waarde van 'n belegging so: " ... In the broad and customary sense of the term, an investment is any asset or property right acquired or held for the purpose of conserving capital or earning an income".

R.J. van Jaarsveld (op.cit., p.12) stel die vereiste vir 'n belegging soos volg: " (a) Sekuriteit vir sy kapitaal; (b) die opbrengswaarde van sy belegging, met ander woorde die dividend wat hy kan verwag, en (c) die moontlikheid van appresiasie in sy kapitaal deur toekomstige groei van die maatskappy". Volgens Badger en Coffman (op.cit., p.97) is 'n tipiese belegger " ... interested in building a portfolio containing securities having average income producing qualities and moderate growth potentials with stocks paying relatively low dividends but which it is hoped will demonstrate strong growth characteristics". L.J. Niemand (op.cit., p.22) beskou 'n aandeelhouer as " 'n persoon wat strewe om sy kapitaal te belê waar hy die hoogste opbrengs kan verdien". Hayes (op.cit., p.69) stel 'n belegging soos volg: " ... The specific purpose of all commitments to securities is to obtain some kind of return. To most non-professional investors, the phrase 'return on investment' would imply dividend or interest income. But that is not the whole story, because when common stocks are brought into the picture, possible appreciation in value also becomes an important factor". Die voornemende aandeelhouer stel dus belang in:

- (i) huidige en toekomstige dividende;
- (ii) die opbrengs op sy belegging;
- (iii) die intrinsieke waarde van sy aandele;
- (iv) hy wil vasstel of dit wenslik is om sy fondse in die betrokke maatskappy te hou of elders te belê.

Die belegger in gewone aandele wat op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is, kan periodiek gebruik maak van die verhoudings wat in hierdie hoofstuk bespreek word om die redelikheid van die markwaarde van die aandele te bepaal. Die waardasie of waardes is nie finale en definitiewe waardes van aandele nie, maar is bruikbare aanduidings wat tesame met die belegger se kennis van die industrie, die onderneming en algemene ekonomiese toestande, aantoon of die markwaarde van die aandele bruikbaar is al dan nie. Die konstante en periodieke hersiening van die waardasie van aandele kan nie oorbeklemtoon word nie, soos Dowrie en Fuller (op.cit., p.271) dit stel: " ... The valuation of a security, even though only approximate, requires occasional revision under the impact of changing conditions".

1.1. Dividendverdienste

1.1.1. Persentasie dividendverdienste tot hoogste en laagste markprys

Die dividend-opbrengsverhouding word bereken deur die huidige jaarlikse dividend as 'n persentasie van die markwaarde van die aandele uit te druk. (Vergelyk H.J.S. Voster, op.cit., p.162, en J.C. Clendenin, op.cit., p.97). Die verhouding toon dus die vergoeding aan wat die belegger op 'n belegging sal ontvang indien hy die belegging teen huidige markwaarde aankoop.

Stabiliteit in die opbrengspersentasie toon dus dat daar 'n stabiliteit in die markprys is. En soos F. Amling (op.cit., p.110) dit stel: "... These features, both stability of price and stability of income, make these securities attractive for individuals or institutions that require these features". Die dividendopbrengs toon die huidige stand van die markprys aan, d.w.s. of die prys hoog of laag is. (Vergelyk J.C. Clendenin, op.cit., p.79). 'n Lae verhouding toon aan dat die markpryse hoog is, d.w.s. dat daar 'n goeie vraag na aandele is, terwyl 'n hoë verhouding aantoon dat die markprys laag is en dat daar geen vraag is nie.

Die dividende van die maatskappye onder die afdeling op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer, is nie onderhewig aan aansienlike stygings en dalings nie. Daar is 'n geleidelike toename in die dividende. Die markwaardes van die aandele wissel egter aansienlik. (Eie waarneming).

Die persentasie dividendverdienste tot hoogste en laagste markprys van Afcol kan byvoorbeeld soos volg bereken word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Dividend	6.5c	6.5c	7.5c	7.5c	8.5c	10.5c
Hoogste markwaarde	80c	105c	102c	205c	440c	560c
Persentasie dividend- verdienste	8.1%	6.1%	7.3%	3.6%	1.9%	1.8%
Laagste markwaarde	67c	65c	70c	100c	190c	330c
Persentasie dividend- verdienste	9.7%	10.0%	10.7%	7.5%	4.4%	3.1%

(Raadpleeg bylae D.23 p.A76).

Die persentasie dividend-verdienste op die hoogste markwaarde van die aandele was 8.1% in 1965, 6.1% in 1966, 7.3% in 1967, 3.6% in 1968, 1.9% in 1969 en 1.8% in 1970. Gedurende 1968 het die vraag na die aandele toegeneem en die kopers van die aandele was tevrede om 'n laer dividend-verdienste te aanvaar. Die persentasie dividend-verdienste op die laagste markwaarde was 9.7% in 1965, 10.0% in 1966, 10.7% in 1967, 7.5% in 1968, 4.4% in 1969 en 3.1% in 1970. Die dividende het 'n styging getoon van 1965 tot 1970. Die aandelepryse het egter tot 'n groter mate toegeneem as die dividende en gevolglik toon die opbrengs-persentasie 'n daling.

Dividende is egter afhanklik van die netto verdienste per aandeel. Aandeelhouders beskou die netto winste en die neiging van netto winste as van besondere belang.

1.2. Verdienste

1.2.1. Persentasie netto verdienste per aandeel tot hoogste en laagste markprys

Die verdienste-opbrengsverhouding is dus die verdienste per aandeel, uitgedruk as 'n persentasie van die markwaarde van die aandeel (vergelyk H.J.S. Voster, op.cit., p.161).

J.C. Clendenin (op. cit., p.160) beskryf die belangrikheid van die verhouding soos volg: "Investors generally place very great emphasis upon earnings per share and the trend of earnings per share arguing that both present and future dividends are dependent upon earnings."

F. Amling (op. cit., p.273) beskryf die probleem ten opsigte van verdienste per aandeel so: "The basic problem of analysis is to find the Company that is profitably based on its earnings per share both now and for the estimated future. It is desirable to invest in that company that has the best potential for growth, stability, and quality of earnings." Die verhouding toon aan die persentasie verdienste op die markwaarde van die aandeel. Die belegger kan uit die verhouding aflei hoe winsgewind sy belegging is en hoe dit vergelyk met ander soortgelyke beleggings.

Die verhouding moet saamgelees word met die verhouding wat in die vorige paragraaf bespreek is en wat oor die persentasie dividendverdienste handel. Die verdienste-opbrengsverhouding toon die totale opbrengs, terwyl die persentasie dividendverdienste die gedeelte van die opbrengs wat aan die aandeelhouer uitgekeer word, aantoon. Die persentasie verdienste-verhouding word uit twee veranderlikes saamgestel, naamlik: Verdienste wat verander na gelang van produktiwiteit van die onderneming en markwaarde van die aandeel wat wissel na gelang van vraag en aanbod op die Effektebeurs. Albei, maar veral laasgenoemde, is moeilik voorspelbaar.

Die verdienste-opbrengsverhouding van Hart kan byvoorbeeld soos volg bereken word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Verdienste per aandeel	22c	16c	18c	14c	16c	18c
Hoogste markwaarde	250c	275c	240c	200c	185c	170c
Persentasie verdienste	8.8%	5.8%	7.5%	7.0%	8.6%	9.4%
Laagste markwaarde	200c	180c	195c	115c	140c	105c
Persentasie verdienste	11.0%	8.8%	9.2%	12.1%	11.0%	15.2%

(Raadpleeg bylae D.12.3 p.A127).

Die persentasie verdienste toot hoogste markwaarde was 8.8% in 1965, 5.8% in 1966, 7.5% in 1967, 7.0% in 1968, 8.6% in 1969 en 9.4% in 1970. Die persentasie verdienste tot laagste markwaarde was 11.0% in 1965, 8.8% in 1966, 9.2% in 1967, 12.1% in 1968, 11.0% in 1969 en 15.2% in 1970. Die veranderings in die persentasie kan in albei voorgenoemde gevalle toegeskryf word aan toe- of afname in netto verdienste asook 'n toe- of afname in markwaarde van aandele. Die persentasie verskil egter nie wesenlik van mekaar nie.

1.3. Prysverdienste

1.3.1. Prysverdienste-verhouding tot hoogste en laagste markprys

Die prysverdienste-verhouding word verkry deur die markwaarde van die aandeel uit te druk tot netto verdienste per aandeel (vergelyk J.F. Rademeyer, op. cit., p.458; J.C. Glendenin, op. cit., p.77). Die verhouding toon die aantal kere wat netto verdienste deur die markwaarde gedek is. J.C. Glendenin (op. cit., p.77) beskryf die verhouding soos volg: "The price earnings ratio is a conventional and highly regarded measure of stock value, because it gives an excellent indication of corporate success measure against the price of the stock." Die Sunday Times (Business Times, 14th January, 1968) sien die verhouding weer soos volg: "The price earnings ratio is one of the most important factors to be considered including whether a share is undervalued or overvalued.

Investors in Britain and the United States make significant use of this tool; but their South African counter parts seem to overlook its analytical value."

Indien die prysverdiens-te-verhouding konstant bly oor 'n periode, beteken dit dat die maatskappy se winste redelik konstant is en dat die markprys ook konstant bly. Die verhouding word saamgestel uit twee veranderlikes, naamlik die netto verdienste per aandeel en die markwaarde van die aandeel. Gevolglik moet albei ontleed word indien daar 'n verandering in die verhouding is om vas te stel watter een van die twee veranderlikes die oorsaak is.

By die goedgevestigde ondernemings waar die winste 'n gereelde en konstante styging toon en daar geen abnormale winste verwag word nie, neig die verhouding om hoër te wees as by jong lewenskragtige ondernemings waar daar abnormale hoë winste in die toekoms verwag word. Die rede hiervoor is dat daar verwag word dat die markwaarde van die aandele waar daar hoë abnormale winste is, meer in waarde sal styg as die onderneming waar daar konstante winste is (vergelyk J.C. Clendenin, op. cit., p.77, asook die waarneming). Ten opsigte van die verhouding merk W.F. Rademeyer (op. cit., p.462) die volgende op: "It is sometimes claimed that the trend of the market price of a given share will follow a pattern which shows some close relationship to the trend in earnings. It is said that the shares sell on a earnings basis, and not on a dividend basis". Die verhoudings is van besondere belang, maar aan die voornemende belegger moet dan ook die waarskuwing gerig word om hom nie te laat mislei deur die groot waarde wat daar, veral deur die finansiële pers en sommige maatskappye, aan die verdienste per aandeel geheg word nie (vergelyk R.J. van Jaarsveld, op. cit., p.13).

Die prysverdiens-te-verhouding van Lewis kan byvoorbeeld soos volg bereken word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Hoogste markwaarde	55c	65c	95c	375c	370c	110c
Verdiens-te per aandeel	14c	11c	13c	22c	15c	—
Prysverdiens-te-verhouding	3.9 keer	5.9 keer	7.3 keer	17.0 keer	24.0 keer	—

(Raadpleeg bylae D14.3. p.A137).

Die waarde van die aandele het aansienlik gestyg van 1967 tot 1969. Die verdienste per aandeel het ook gestyg van 1965 tot 1969. Die prysverdiens-te-verhouding was 3.9 keer in 1965, 5.9 keer in 1966, 7.3 keer in 1967, 17.0 keer in 1968 en 24.0 keer in 1969. Die vernaamste oorsaak vir die styging in die verhouding is die styging in die waarde van die aandele

in 1968. Gedurende 1970 was daar 'n verlies en gevolglik kan geen verhouding bereken word nie. Die prysverdienste-verhouding van die laagste markwaarde word op dieselfde basis bereken.

1.4. Verdiskontering van winste

1.4.1. Aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot hoogste en laagste markprys ná aftrekking van batewaarde

Die verhouding word verkry deur van die markwaarde van die aandele, na aftrekking van batewaarde, uit te druk tot die netto verdienste per aandeel om die aantal jare te kry wat in die netto verdienste verdiskonteer is. By die verhouding word die onderneming in sy geheel gesien; daar is bates wat inkomste produseer. Die waarde van die bates is die waarde van hulle toekomstige produksie of inkomste verdienvermoë. Die realisasiewaarde van die bates is van geen of baie min betekenis. Die inkomste wat die bates produseer bo en behalwe wat redelikerwys verwag kon word, het tot gevolg dat daar superwinste is. Onder superwinste word verstaan: "... the amount by which expected profits exceed the fair economic return on the capital employed in the business". (Vergelyk Nasionale Raad van Openbare Rekenmeesters (S.A.); The Valuation of Business Shares and Other Proprietary Interest, Cape Times Ltd., Johannesburg, 1959, op.cit., p.6). Die verhouding toon aan hoeveel jaar se superwinste verdiskonteer is. Die verhouding moet saamgelees word en vorm 'n integrale deel van die waardasie van aandele wat in paragraaf 2.2. bespreek word.

Die aantal jare wat Russell se superwinste verdiskonteer is, kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Hoogste markwaarde	120	170	295	1 210	2 900	1 200
<u>Min:</u> Batewaarde	77	90	104	127	149	235
	43	80	191	1 083	2 751	965
Netto verdienste	20c	21c	22c	37c	56c	79c
Aantal jare	2.6jr.	3.8jr.	8.6jr.	29.2jr.	48.6jr.	12.2jr.

(Raadpleeg bylae D.19.3 p.A162).

Die aantal jare wat superwinste verdiskonteer is, is 2.6 jr in 1965, 3.8 jr. in 1966, 8.6jr. in 1967, 29.2jr. in 1968, 48.6jr. in 1969 en 12.2jr. in 1970. Die geweldige toename in die markprys van die aandeel in 1969 is hoofsaaklik die oorsaak dat die verhouding so toegeneem het in 1969.

1.4.2. Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot hoogste en laagste markprys verdiskonteer is.

Die verhouding word verkry deur die markwaarde van die aandele uit te druk tot die netto verdienste per aandeel om die aantal jare te kry wat die netto verdienste verdiskonteer is. Die verhouding toon hoeveel jaar se netto verdienste verdiskonteer is. Die verhouding vorm 'n onderafdeling van die voorgenoemde verhouding.

Die aantal jare wat Russell se netto verdienste verdiskonteer is, kan byvoorbeeld soos volg bepaal word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Hoogste markwaarde	120c	170c	295c	1,210c	2,900c	1,200c
Netto verdienste	20c	21c	22c	37c	56c	79c
Aantal jare	6.0jr.	8.0jr.	13.4jr.	32.7jr.	51.7jr.	15.1jr.

(Raadpleeg bylae D.19.3. p.A162).

Die aantal jare wat netto verdienste tot hoogste markwaarde verdiskonteer is het toegeneem van 6.0jr. in 1965 na 51.7jr. in 1969. Gedurende 1965 was die markwaarde van aandele op hulle laagste punt terwyl die markwaarde in 1969 besonder hoog was. Gedurende 1970 is daar weer teruggekeer na meer realistiese verhouding. Die netto verdienste van die aandele het 'n geleidelike toename getoon van 1965 tot 1970.

SAMEVATTING

In die vorige paragrafe is die verdienste van aandele en metodes om die verdienste te bepaal bespreek. Die waarde van die bates van 'n onderneming is die toekomstige verdienste verdiskonteer. Hoe die verdienste van aandele gebruik moet word om 'n waarde op aandele te plaas word in die volgende paragrafe bespreek.

2. Waardasie van Aandele

Daar moet onderskei word tussen die markwaarde waarteen aandele verhandel word op die Johannesburgse Effektebeurs en die teoretiese waarde van die aandele. Soos W.F. Rademeyer (op. cit., p.366) dit stel: "We must again point out that we must distinguish between the valuation of a given share or group of shares and the theory on share price economics in general". Die markwaarde van 'n aandeel op die Johannesburgse Effektebeurs is 'n subjektiewe waardasie van 'n groot groep individue. Die Effektebeurs is 'n mark waar die markprys die huidige en toekomstige verwagtinge aan die algemene publiek openbaar en die individue vergelyk sy eie subjektiewe waardasie van 'n aandeel met die huidige markprys, en gevolglik is die markprys van die aandele soos W.F. Rademeyer (op. cit., p.366) dit stel: "The market price, or the value placed on the security by the market is the social objectification of an otherwise subjective phenomenon."

Die waardasie van die aandele gee 'n waardevolle indruk wat die intrinsieke waarde van aandele is. 'n Voornemende belegger stel in twee dinge belang: "What is the effective rate of return on the market price of the shares? And as a secondary consideration, what is the tangible assets backing in relation to the market price?" (Vergelyk A.V. Adamson, "The Valuation of Company Shares and Businesses" : The Law Book Company of Australia (Pty) Limited, Sydney, p.38.) J.F. Weston en E.F. Brigham (op. cit., p.317) stem basies hiermee saam. Wat die effektiewe opbrengs op die markwaarde van die aandele is, is reeds in die vorige paragraaf bespreek, terwyl die waardes van die aandele in die volgende paragrawe bespreek gaan word. By die waardasie van aandele moet daar gewaak word teen omvattende en ingewikkelde berekenings wat baie faktore in ag neem en 'n resultaat tot gevolg het wat meer akademiese waarde as praktiese waarde het. A.V. Adamson (op. cit., p.38) stel dit so: "When a person is considering which share to buy or sell, he would not ask himself a series of obscure questions such as what percentage should be used to calculate super profits, what number of years' purchases of super profits is applicable, how long the goodwill might be expected to last, and at what rate of interest should he capitalise the super profits." In die waardasie van die aandele wat in die verhandeling gemaak is, is slegs die algemene beginsels in gedagte gehou en is daar nie in absolute diepte in die onderneming ingegaan nie, maar slegs tot so 'n mate as wat redelikerwys nodig geag is.

Voor die belegger egter aandele koop, moet die aandele wees soos Dowrie en Fuller (op. cit., p.502) dit stel: "The most practical approach to selection of common stock for investment requires that in order to be of

interest they qualify as undervalued". Die waardasie wat in die volgende paragrafe bespreek word, sal die voornemende koper in staat stel om 'n redelike opinie te vorm van die waarde van die aandele, soos Husband and Dockery (op. cit., p.72) dit stel: "... it is clear that none may be regarded as an absolute test. Rather, each serves a particular purpose and must be judged in that light."

2.1. Batewaarde

Die boekwaarde van gewone aandele word verkry deur die totale aandeelhoudersfondse (uitgesonderd in belang van voorkeuraandeelhouders) te deel deur die aantal uitgereikte gewone aandele van die maatskappy. Dowrie en Fuller (op. cit., p.268) sê die volgende ten opsigte van die verhouding: "At one time great reliance was placed on 'book value' or the valuation of assets reflected on the books of a corporation, as a measure of intrinsic value. Book value is a definite and readily ascertainable sum." Volgens Husband en Dockery (op. cit., p.70) is: "... the book value of common stock is its worth as shown by the accounting records". J.C. Clendenin (op. cit., p.74) omskryf die batewaarde soos volg: "The asset value per share, sometimes referred to as the book value per share, attempts to measure the amount of assets which the corporation has working on behalf of each share of common stock."

Die batewaarde is die waarde gebaseer op die rekeningkundige rekords en die indruk word verkry dat dit 'n baie realistiese basis vir waardasie bied. Die batewaarde is 'n historiese rekord van al die transaksies van die onderneming sedert sy ontstaan en gevolglik stem dit selde ooreen met die markwaarde van die aandele wat die beleggers se toekomstige verwagtinge verdiskonteer tot huidige waarde (vergelyk Husband en Dockery (op. cit., p.70). Tog kan hierdie verhouding volgens Myer (op. cit., p.269) vir die belegger soos volg van nut wees: "... where there is a great discrepancy between the book value and the market price it would be well for the analyst to seek to account for the difference. Such procedure might lead to the discovery of a stock that is underpriced in the market."

Die batewaarde van Russel kan byvoorbeeld soos volg bereken word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Gewone aandeelhoudersfondse	1,538	1,806	2,080	2,614	5,077	9,546
Min: Klandisiewaarde	—	—	—	60	1,633	3,407
Netto tasbare bates	R1,538	R1,806	R2,080	R2,544	R3,444	R6,139
Uitgereikte gewone aandele	2,000	2,000	2,000	2,000	2,310	2,610
Batewaarde	77c	90c	104c	127c	149c	235c

(Raadpleeg bylae D.19.3. p.A162).

Die batewaarde van die aandele was 77c in 1966, 90c in 1967, 104c in 1967, 127c in 1968, 149c in 1969 en 235c in 1970. Die toename in die batewaarde is as gevolg van die netto winste wat in die onderneming teruggeploeg word.

2.2. Superwinste-basis

Die superwinste-basis van waardasie van aandele neem meer faktore in aanmerking as die batewaarde. By die waardasie van aandele op die superwinste-basis word sekere faktore in ag geneem soos bates, netto verdienste, dividend-verdienste, toekomstige verwagtinge en die bestuur se vermoë (vergelyk J.F. Weston en Brigham, op. cit., p.312). Die waarde van aandele wat uit die waardasie van aandele op dié basis ontstaan, verander van jaar tot jaar en selfs in korter periodes soos nuwe inligting beskikbaar word ten opsigte van die onderneming. In die meeste gevalle verander die superwinste-waarde minder drasties as die markprys en gevolglik kan die aanceelhouer maklik enige abnormaliteit wat in markprys van aandele ontstaan, raaksien.

Om die waarde van aandele op die superwinste-basis te bereken, moet die klandisiewaarde van die onderneming bereken word. 'n Onderneming mag sekere voordele hê oor sy mededingers wat hoër winste tot gevolg het as in die normale ondernemings: die ekstra winste word as superwinste beskou (vergelyk J. Langhout, op. cit., p.98). By die berekening van die superwinste moet die volgende faktore in ag geneem word: die verdienste van die onderneming asook die verdienste van soortgelyke ondernemings (vergelyk J. Langhout, op. cit., p.99). Superwinste ontstaan in die gewone loop van besigheid as gevolg van "... location, management, organisation or, in certain cases, monopoly rights. In addition to these, a manufacturing business may possess advantages such as special machinery, secret manufacturing methods, expert factory management and organisation." Aldus J. Langhout (op. cit., p.98). A.E. Cutford (Methods of Amalgamation and Valuation of Business (1926) p.26, soos aangehaal in A.V. Adamson, (op. cit., p.25)) sê: To the mind of an accountant the word 'goodwill' may perhaps be described by saying that it represents the capitalised value of accrual or prospective 'super earnings'. A.V. Adamson (op. cit., p.25) stel klandisiewaarde soos volg: "Goodwill is the advantage which arises from the good name, reputation and connection of a business; alternatively, the benefit which accrues to the owner of a business from the likelihood that such business will earn, in the future, profits in excess of those required to provide an economic rate of remuneration for the capital and labour employed therein." P.D. Leake (Commercial Goodwill, 1930) Sir Isaac Pitman and Sons Limited, London, p.18, soos aangehaal in A.V. Adamson,

op. cit., p.24) omskryf klandisiewaarde weer soos volg: "Commercial goodwill is the right which grows out of all kinds of past effort in seeking profit, increase of value or other advantages. The exchangeable value of the right depends upon the probability of earning future super profits the term 'super profit' meaning the amount by which revenue, increase of value, or other advantages received exceeds any and all economic expenditure incidental to its production." Die Nasionale Raad van Geoktrooieerde Rekenmeesters in S.A. (op. cit., p.6) definieer klandisiewaarde as: "The value of goodwill being nothing but the present value of super-profit expected to arise out of the business in future years, it is clear that as profits arise in future years the value of the original goodwill which was purchased will be gradually worked off and will ultimately disappear."

Die prosedure wat gevolg word met die waardasie van aandele op die superwinste-basis is soos volg:

- (a) Gaan die netto winste van die onderneming oor 'n aantal jare na. (Die netto winste is alreeds volledig in vorige paragrafe bespreek.)
- (b) Maak redelike aansuiwerings tot die batewaarde van aandele, soos klandisiewaarde. (Ook dié aangeleentheid is alreeds volledig in die vorige paragrafe bespreek.)
- (c) Bepaal wat 'n redelike opbrengs op die batewaarde van die onderneming is. Uit die besprekings wat in die vorige paragrafe gemaak is, is dit moontlik om af te lei wat 'n redelike opbrengs op die aandele sal wees. Die voornemende aandeelhouer kan egter vir hom spesifieke beleggingsdoelstellings stel soos minstens 'n 5% of 10% opbrengs, afhangende van verskeie faktore. Vir vergelykingsdoeleindes is as redelike opbrengs beskou 5%, 6%, $7\frac{1}{2}\%$ en 10%.
- (d) Die redelike wins word afgetrek van werklike wins en die resultaat is die superwinste.
- (e) Nadat die superwinste verkry is, moet die aandeelhouer besluit hoe lank die superwinste gaan duur. Superwinste kan, soos die Nasionale Raad van Openbare Rekenmeesters in S.A. (op. cit., p.7) dit stel: "... never be expected to continue in perpetuity, and while, in some cases, they may reasonably be expected to continue for a period as long as ten, or perhaps even twenty years, in the majority of cases they must be expected to disappear over a comparatively short period of between two and five years". Vir vergelykingsdoeleindes is 5 jaar as basis vir die verwagte duur van alle superwinste geneem.

- (f) Die superwinste is nou vir 5 jaar verdiskonteer na huidige waarde.
- (g) Die totale verdiskonteerde superwinste, wat ook klandisie-waarde genoem word, word nou by die batewaarde getel, soos bereken in paragraaf (b).

Voor genoemde metode van waardasie word voorgestel deur die Nasionale Raad van Openbare Rekenmeesters in S.A. (op. cit., p.6, 7, en 8), A.V. Adamson (op. cit., p.31), asook deur J. Langhout (op. cit., p.98). By die berekening van superwinste volgens dié metode is daar drie moontlike resultate wat verkry kan word:

- (a) Die redelike opbrengs is gelyk aan die werklike winste van die onderneming, in welke geval daar geen klandisiewaarde is nie en die waarde van die aandele slegs die batewaarde is.
- (b) Die werklike winste oorskry die redelike winste wat verwag kan word en gevolglik is daar superwinste wat die batewaarde van aandele verhoog.
- (c) Die werklike winste is laer as die redelike winste wat verwag kan word en gevolglik is daar negatiewe superwinste wat afgetrek moet word van die batewaarde. Die negatiewe superwinste stel J. Langhout (op. cit., p.99) so : "This does not mean that the business is not worth anything but, broadly speaking, it may be said that the business is worth less than the amount of capital tied up in it."

Die waardasie van Afccl se aandele op die superwinste-basis kan byvoorbeeld soos volg gedoen word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. Batewaarde	52c	75c	74c	90c	132c	143c
2. Netto verdienste	8c	11c	16c	15c	17c	21c
<u>Min</u> Redelike verdienste van 5.0%	2.6c	3.7c	3.6c	4.5c	6.6c	7.1c
	5.4c	7.3c	12.4c	10.5c	10.4c	13.9c
Superwinste (Verdiskonteer vir 5 jr. teen 5%)	23	32	53	49	45	57
Waarde (Batewaarde plus Klandisiewaarde)	75c	107c	127c	139c	177c	194c
Markwaarde - Hoogste	80c	105c	102c	205c	440c	560c
- Laagste	67c	65c	70c	100c	190c	330c

(Raadpleeg bylae D.2.3. p.A76).

Die waarde van die aandele was 75c in 1965, 107c in 1966, 127c in 1967, 139c in 1968, 177c in 1969 en 194c in 1970. Indien die waarde met markwaardes vergelyk word, word gemerk dat die waarde in 1965, 1966, 1967 en 1968 naby die hoogste en laagste markwaardes val. In dié periodes was die metode van waardasie dus 'n redelike metode. In 1969 en 1970 was die waarde van die aandeel op dié basis bereken heelwat laer as die laagste markwaarde. Gedurende die periode was die kopers van die aandele dus tevrede met 'n laer opbrengs as 5.0% op hulle aandele. Die verhouding toon ook aan dat die aandele gedurende die periode oorgewaardeer was.

2.3. Netto-verdienste basis

Die beleggers begin besef dat vir die doeleindes van aandelewaardasie, die waardes van die bates, hetsy tasbaar of ontasbaar, onbelangrik is.

Die waarde van die onderneming hang hoofsaaklik af van sy vermoë om inkomste te verdien en die batedekking is van sekondêre belang (vergelyk J. Langhout, op. cit., p.101). D.A. Hayes (op. cit., p.289) beskryf dit soos volg: "Realistic appraisal of values, though it by no means neglects assets, looks primarily to earning power, for the reason that assets unable to produce income seldom have much worth to their owners, whatever their book value may be." Jordan and Dougall (op. cit., p.337) maak die volgende opmerking: "It is income that is important, not the investment in assets the securities represent. Save in sale or liquidation, assets in general are worth what their future earnings are worth."

Die netto-verdienste basis metode van waardasie berus op die filosofie dat die huidige waarde van 'n aandeel afhang van die inkomste wat dit na verwagting sal produseer. Soos J. Langhout (op. cit., p.102) dit stel: "It is the earning power of the business that will provide income to the owners and it is this income that they value rather than the net assets of the business." J.C. Clendenin (op. cit., p.2) stel dit so: "No investment is intrinsically worth more or less than the present value of the expected future benefits from it." Jordan en Dougall (op. cit., p.337) sê weer: "They are worth the present value of their expected future income." 'n Belegging is huidige fondse wat belê word om inkomste in die toekoms te verdien. Die belegging is dus die ruil van huidige fondse vir toekomstige fondse.

Die verdienstebasis van waardasie van aandele bestaan daaruit dat 'n toekomstige, redelike opbrengs op kapitaal belê wat verlang word, te beraam. 'n Eenvoudige illustrasie van die metode van waardasie is: 'n Redelike opbrengs wat verwag kan word, is $22\frac{1}{2}\%$ na belasting en die verwagte jaarlikse wins is R50.00.

Die waardasie sal dus wees:

$$\frac{100}{22.5} \times R50.00 = \underline{R222.00}.$$

(Vergelyk die Nasionale Raad van Openbare Rekenmeesters (S.A.), op. cit., p.9.) Dit kom dus neer op kapitalisering van die winste teen die betrokke persentasie.

By die verdienstebasis van waardasie moet 'n redelike opbrengs wat verwag kan word, beraam word. Uit die besprekings in vorige paragrawe kan sekere gevolgtrekkings gemaak word, ook wat 'n redelike opbrengs is. Vir diëdoeleindes van vergelyking is gebruik gemaak van die volgende persentasies as redelike opbrengs, naamlik: 5%, 6%, $7\frac{1}{2}\%$, 10%, $12\frac{1}{2}\%$ en 15%.

Die netto verdiensteverhouding van Bradlows kan byvoorbeeld soos volg verkry word deur gebruik te maak van bogenoemde verhouding:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Netto verdienste	17c	12c	23c	25c	$21\frac{1}{2}c$	36c
Redelike verdienste 5%	340c	360c	460c	500c	430c	720c
Redelike verdienste 6%	282c	199c	381c	415c	357c	597c
Redelike verdienste $7\frac{1}{2}\%$	226c	159c	305c	332c	285c	478c
Redelike verdienste 10%	170c	120c	230c	250c	210c	360c
Redelike verdienste $12\frac{1}{2}\%$	136c	96c	184c	200c	172c	316c
Redelike verdienste 15%	112c	79c	151c	165c	141c	237c
Markwaarde – Hoogste	115c	100c	145c	365c	520c	270c
– Laagste	85c	80c	100c	150c	240c	95c

(Raadpleeg bylae D6.3 p.A97).

Die waarde van die aandeel, bereken op die netto-verdiensite basis met 'n redelike opbrengspersentasie van $12\frac{1}{2}\%$ en 15.0%, stem ooreen met die hoogste en laagste markwaarde vir die jare 1965, 1966 en 1967. In 1968 en 1969 was die kopers van die aandele tevrede met 'n redelike opbrengs van 5.0%; gedurende 1970 is daar egter weer teruggekeer na die opbrengspersentasie van tussen $12\frac{1}{2}\%$ en 15.0%.

Verskeie finansiële instellings bied aan beleggers opbrengspersentasies tot $9\frac{1}{2}\%$, afhangende van die termyn wat dit belê word. Die verskil tussen die persentasie en die persentasie van $12\frac{1}{2}\%$ tot 15.0% kan beskou word as vergoeding vir die risiko van die belegging.

2.4. Netto dividendverdiensite basis

In die vorige paragraaf is die netto-verdiensite basis van waardasie van aandele bespreek. Die netto-verdiensite van die aandeel is beskou as toegeval aan die aandeelhouer; die aandeelhouer ontvang egter net 'n gedeelte van die wins in die vorm van dividende, soos D.A. Hayes (op. cit., p.284)

dit stel: "In fact, if the presumption is made that a corporation will exist as a going concern indefinitely (or that the prospects of assets liquidation are negligible) then strictly speaking the only returns available to the common stockholder from the corporation are in the form of dividends." Gevolglik is die teoretiese waarde van aandele die huidige waarde van die toekomstige stroom van dividende verdiskonteer teen 'n toepaslike rentekoers. (Vergelyk D.A. Hayes, op. cit., p.284 en Amling, op. cit., p.139.) Die metode van waardasie is, net soos die vorige metodes, slegs 'n aanduiding van die waarde. Wat as redelike opbrengs beskou kan word, hang van baie faktore af. Vir doeleindes van die verhandeling is as redelike opbrengs geneem 5%, 6%, 7½% en 10%. Die waardasie kan geïllustreer word deur 'n praktiese voorbeeld te gebruik. Bradlows het in 1965 'n 5c dividend verklaar; 'n redelike opbrengs word as 10% beskou. Die waarde is soos volg:

$$\frac{100}{10} \times \frac{5}{1} = 50c.$$

(Vergelyk die Nasionale Raad van Openbare Rekenmeesters S.A., op. cit., p.9.)

Die dividendverdiensie waardasie basis van Bradlows kan byvoorbeeld soos volg bereken word:

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
	5c	5c	6c	7c	10c	10c
Dividendverdiensie						
Redelike opbrengs 5%	100c	100c	120c	140c	200c	200c
Redelike opbrengs 6%	83c	83c	99c	116c	166c	166c
Redelike opbrengs 7½%	66c	66c	80c	93c	133c	133c
Redelike opbrengs 10%	50c	50c	60c	70c	100c	100c
Markwaarde - Hoogste	115c	100c	145c	365c	520c	270c
- Laagste	85c	80c	100c	150c	240c	95c

(Raadpleeg bylae D6.3 p.A97).

Die dividendverdiensie-basis van waardasie waar 'n redelike opbrengs as 5% en 6% beskou word, vergelyk goed met die hoogste en laagste markwaarde van aandele vir die jare 1965, 1966, 1967 en tot 'n mindere mate in 1969. Uit die verhouding kan dus afgelei word dat 'n 5.0% dividend-opbrengs as redelik beskou is vir die periode. Gedurende 1969 en 1970 was 5.0% as te hoog deur die kopers van aandele beskou. Alternatiewelik kan gesê word dat die aandele te hoog gewaardeer was.

2.5. Markwaarde

Die waarde van aandele verander daagliks as gevolg van verskeie faktore, soos : ekonomiese, politieke en arbeidsomstandighede, vraag na produkte, daling in vraag, massa-sielkunde van die algemene publiek. Soos Husband

en Dockery, (op. cit., p.69) dit stel: "The 'prince and pauper' characteristics of common stocks are particularly evident in the magnitude of fluctuation of their market price". In die volgende hoofstuk sal die markwaarde van aandele bespreek word.

3.

Samevatting

In die voorafgaande hoofstukke is die ontleding en interpretasie van finansiële state bespreek. Die netto-verdiensle en dividend-verdiensle is vergelyk met die markwaardes van die aandele waaruit enkele persentasies verkry word soos onder andere aantal jare wat toekomstige winste verdiskonteer is en 'n redelike opbrengs het. In die tweede deel van die hoofstuk is daar op moontlike metodes gewys wat as basis gebruik kan word om die aandele te waardeer. In die volgende hoofstukke word al die verhoudings wat vir al die maatskappye uitgewerk is, vergelyk en enkele gevolgtrekkings en aanbevelings gemaak.

HOOFSTUK 7VERGELYKENDE ONTLEDINGS,
GEVOLGTREKKINGS EN AANBEVELINGS OOR DIE VERDIENSTE EN WAARDASIE
VAN AANDELE1. VERDIENSTE VAN AANDELE1.1. Dividende1.1.1. Persentasie dividendverdienste tot hoogste markprys
(Raadpleeg bylae Cl.1.1. p.A45.)

Die rekenkundige gemiddelde persentasie dividendverdienste tot hoogste markprys was 4.6% in 1965, 5.1% in 1966, 4.8% in 1967, 2.2% in 1968, 1.9% in 1969 en 2.9% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was 4.3% in 1965, 5.0% in 1966 en 1967, 2.0% in 1968 en 1969 en 4.0% in 1970.

Die hoogste persentasie wat voorgekom het, was Afcol met 8.1% in 1965, Ellis met 6.9% in 1966, Afcol met 7.3% in 1967, Hart met 6.0% in 1968, 7.0% in 1969 en 7.69% in 1970. Die maatskappye met die laagste persentasie was Midalum met 2.4% in 1965, 2.5% in 1966, Russel met 2.0% in 1967, .8% in 1968, .4% in 1969 en Tedelex met .5% in 1970.

Die persentasie dividendverdienste tot hoogste markprys was 5.0% in 1965 tot 1966. Aandelepryse in dié periode is as redelik beskou. Gedurende 1968 en 1969 het die aandelepryse 'n aansienlike styging getoon en het die opbrengspersentasie 'n gevolglike daling na 2.0% getoon. Die lae opbrengspersentasie het tot gevolg gehad dat beleggers besef het dat aandele teen te hoë pryse verkoop is en gevolglik het die aandelepryse verminder. Die daling in aandelepryse het weer 'n styging van 4.0% in die opbrengspersentasie in 1970 getoon.

Die verdienste persentasie van aandele van maatskappye wat finansieel sterk is, het opmerklik skerp gedaal. So byvoorbeeld het Afcol se dividendverdienste gedaal van 8.1% in 1965 tot 1.8% in 1970, asook Russels wat van 6.2% in 1965 tot 1.9% in 1969 gedaal het. Anders gestel, die waarde van die aandele het aansienlik toegeneem in vergelyking met die ander. Die beleggers konsentreer dus op goeie aandele.

Slegs een maatskappy het deurgaans 'n hoë persentasie dividendverdienste gehad, nl. Hart. Ons het egter reeds gesien dat dit die beleid van die direksie is om 'n hoë persentasie gedeelte van die netto wins aan aandeelhouders uit te keer.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Die persentasie dividendverdienste tot hoogste markprys moet as 5.0% beskou word.

1.1.2. Persentasie dividendverdienste tot laagste markprys
(Raadpleeg bylae Cl.1.2. p.A46.)

Die rekenkundige gemiddelde persentasie verdienste tot laagste markprys was 6.5% in 1965, 7.6% in 1966, 7.5% in 1967, 5.3% in 1968, 3.9% in 1969 en 6.6% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was 5.5% in 1965, 7.0% in 1966, 8.0% in 1967, 6.0% in 1968, 4.0% in 1969 en 6.0% in 1970.

Die hoogste persentasie netto verdienste tot laagste markprys wat voorgekom het, was Afcol met 9.7% in 1965, Lewis met 10.5% in 1966, Phil Morkel met 13.3% in 1967, Hart met 10.4% in 1968, 9.2% in 1969 en Bradlows met 10.5% in 1970. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Midalum met 2.7% in 1965, 2.9% in 1966, Steel en B. met 4.1% in 1967, 2.7% in 1968, Russel met 1.3% in 1969 en Pilotra met .7% in 1970.

Die persentasie van dividendverdienste tot laagste markprys kan as 6.0% in 1965, 7.0% in 1966, 8.0% in 1967, 6.0% in 1968, 4.0% in 1969 en 6.0% in 1970 beskou word. Die verhouding het tot 'n mindere mate as die vorige verhouding van dividendverdienste tot hoogste markwaarde gefluktueer. Die verhouding toon baie duidelik die daling in markwaarde van 1965 tot 1968 waar 'n laagtepunt bereik is, die verhoging in die markwaardes en die gevolglike daling in die opbrengs in 1968 en 1969 en die terugkeer na 'n redelike markwaarde en dividendopbrengs in 1970.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Die persentasie dividendverdienste tot laagste markprys moet as 6.0% beskou word.

1.2. Netto verdienste per aandeel

1.2.1. Persentasie netto verdienste tot hoogste markprys
(Raadpleeg bylae Cl.2.1. p.A47.)

Die rekenkundige gemiddelde persentasie netto verdienste tot hoogste markprys was 11.7% in 1965, 13.4% in 1966, 11.2% in 1967, 5.2% in 1968, 8.6% in 1969 en 6.9% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was 8.0% in 1965, 11.0% in 1966, 15.0% in 1967, 7.0% in 1968, 4.0% in 1969 en 9.0% in 1970.

Die hoogste persentasie netto verdienste tot hoogste markprys was Lewis App. met 25.4% in 1965, Ellis met 28.0% in 1966, 18.0% in 1967, Phil Morkel met 7.7% in 1968, 28.3% in 1969 en Montays met 10.0% in 1970. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Pilotra met .7% in 1965, Midalum met 5.0% in 1966, Russel met 7.4% in 1967, Midalum met 22% in 1968, Russel met 1.9% in 1969 en Tedelex met 1.2% in 1970.

Die persentasie netto verdienste tot hoogste markprys was 8.0% in 1965, 11.0% in 1966, 15.0% in 1967, 7.0% in 1968, 4.0% in 1969 en 9.0% in 1970. Die verhouding word saamgestel uit die netto verdienste en die hoogste markprys. Die netto verdienste van die aandele het van 1965 tot 1970 toegeneem. Dit was 'n geleidelike toename. Die markwaardes van aandele het van 1965 af gedaal tot 'n laagtepunt in 1967 bereik is, waar 'n hoë opbrengs van 15.0% was. In 1968 het die algemene publiek bewus geword van dié feit en die aandelewaardes het 'n styging getoon. In 1970 is daar egter 'n terugkeer na 'n meer redelike aandeleprys en persentasieverdienste.

Die maatskappye wat 'n besonder hoë opbrengspersentasie gehad het, was Lewis App. met 25.4% in 1965, Ellis met 16.0% in 1967, en Phil Morkel met 28.3% in 1969. Lewis App. het in 1965 'n hoë persentasie getoon. Anders gestel, sy aandeleprys was laag; daarna het die algemene publiek dit geleidelik ontdek sodat die maatskappy se aandeleprys gestyg het en 'n lae verhouding van 4.0% in 1969 getoon het. Ellis is oorgeneem deur Phil Morkel. Hierdie oorname en die effek van die reorganisasie-program en swak winste van Phil Morkel en die feit dat die algemene publiek vertroue in sy aandele verloor het, het tot gevolg gehad dat die maatskappy lae aandeleprys gehad het en 'n gevolglike hoë persentasie netto verdienste tot hoogste markwaarde.

Onder die maatskappye wat 'n lae persentasie netto verdienste tot hoogste markwaarde gehad het, was Pilotra met .7% in 1965 en Russel met 1.9% in 1969. Pilotra se aandeelhouders en die publiek het nog nie die effek van die reorganisasie-program besef nie. Gevolglik is die markwaarde van die aandele nog te hoog om 'n redelike persentasie netto verdienste tot hoogste markwaarde te gee. Die abnormale hoë netto winste van Russel het tot gevolg gehad dat die aandele oorgevalueer is en derhalwe nie 'n redelike persentasie netto verdienste tot markwaarde gegee het nie.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Die persentasie netto verdienste tot hoogste markprys kan as 10.0% beskou word.

1.2.2. Persentasie netto verdienste tot laagste markprys (Raadpleeg bylae Cl.2.2. p.A48.)

Die rekenkundige gemiddelde netto verdienste tot laagste markprys was 15.5% in 1965, 20.4% in 1966, 15.6% in 1967, 12.7% in 1968, 8.5% in 1969 en 16.1% in 1970. Die persentasie wat die meeste voorgekom het, was 11.0% in 1965, 18.0% in 1966, 18.0% in 1967, 13.0% in 1968, 8.5% in 1969 en 20.0% in 1970.

Die hoogste persentasie netto verdienste tot laagste markprys was Lewis App. met 35.0% in 1965, Ellis met 39.0% in 1966, Bradlows met 23.0% in 1967, Lewis App. met 22.0% in 1968, Midalum met 13.3% in 1969 en Montays met 30.0% in 1970. Die laagste persentasie wat voorgekom het, was Phil Morkel met 1.5% in 1965, Midalum met 5.8% in 1966, Afcol met 2.2% in 1967, Midalum met 5.7% in 1968, Bromain met 4.5% in 1969 en Tedelex met 3.7% in 1970.

Die netto verdienste tot laagste markprys was 11.0% in 1965, 18.0% in 1966 en 1967, 13.0% in 1968, 8.5% in 1969 en 20.0% in 1970. Alhoewel die persentasie tot 1967 'n styging toon en daarna tot 8.5% in 1969 daal, keer dit in 1970 terug na die persentasie wat in 1966 en 1967 geheers het.

Uit die verhouding is dit duidelik dat die beleggers wat aandele teen die laagste markwaarde koop, 'n hoër opbrengspersentasie verlang. Die vernaamste rede hiervoor is die risiko wat aan die belegging verbonde is.

Gevolgtrekking en aanbeveling :

Die persentasie netto verdienste tot laagste markwaarde kan as 20.0% beskou word.

1.3. Prysverdiensle

1.3.1. Prysverdiensle tot hoogste markprys

(Raadpleeg bylae Cl.3.1. p.A49.)

Die rekenkundige gemiddelde prysverdiensle-verhouding was 22.4 keer in 1965, 9.5 keer in 1966, 9.7 keer in 1967, 22.9 keer in 1968, 27.3 keer in 1969 en 18.9 keer in 1970. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was 11.0 keer in 1965, 8.0 keer in 1966, 13.0 keer in 1967, 14.0 keer in 1968, 22.0 keer in 1969 en 10.0 keer in 1970.

Die hoogste prysverdiensle-verhouding wat voorgekom het, was Pilotra met 137.2 keer in 1965, 20.0 keer in 1966, 17.0 keer in 1967, 45.0 keer in 1968, 51.3 keer in 1969 en Tedelex met 81.0 keer in 1970. Die laagste verhouding wat voorgekom het, was Steel en B. met 5.0 keer in 1965, en 1966, Ellis met 5.6 keer in 1967, Pilotra met 9.6 keer in 1968, Afcol met 2.5 keer in 1969 en World met 2.7 keer in 1970.

Die prysverdiensle-verhouding word bepaal deur die markwaarde van die aandeel uit te druk tot die netto verdienste. Die verhouding toon aan hoeveel keer die aandeelprys die netto verdienste verteenwoordig.

Die prysverdiensle-verhouding van die hoogste markprys was 11 keer in 1965, 9 keer in 1966, 13 keer in 1967, 14 keer in 1968, 22 keer in 1969 en 10 keer in 1970. Die modus wat in voorgenoemde geval gebruik

is, toon nie die tendens van styging en daling in aandelepryse wat ons in die vorige paragrawe waargeneem het, so duidelik aan as die rekenkundige gemiddelde wat 22.4 keer in 1965, 9.5 keer in 1966, 9.7 keer in 1967, 22.9 keer in 1968, 27.3 keer in 1969 en 18.9 keer in 1970 was nie. In 'n mark waar aandelepryse 'n dalende neiging toon, toon die verhouding ook 'n dalende neiging; as die aandelepryse weer 'n stygende neiging toon, toon die verhouding ook 'n stygende neiging.

Die maatskappye wat 'n hoë verhouding gehad het, was Pilotra met 13.7 keer in 1965, Midalum met 45.0 keer in 1966 en Russel met 51.3 keer in 1969. Die redes waarom Pilotra en Midalum so 'n hoë verhouding gehad het, was omdat die maatskappye swak netto winste gehad het. Die maatskappye se finansiële jaarverslae het laat in die finansiële jaar verskyn. Gevolglik was die effek van die swak netto winste nog nie in die aandelepryse weerspieël nie. Die waarde van Russel-aandele was abnormaal hoog en gevolglik het die maatskappy 'n hoë verhouding gehad.

Die maatskappye wat baie laer verhoudings gehad het, was Steel & B. met 5.0 keer in 1965, Ellis met 5.6 keer in 1967 en Hart met 11.5 keer in 1969. Die persentasie kan as redelik normaal beskou word, aangesien dit nie veel minder is as die persentasie wat oor die algemeen voorkom nie.

Gevolgtrekking en aanbeveling :

'n Konserwatiewe verhouding van prysverdiens te tot hoogste markprys kan as 10.0 keer beskou word.

1.3.2. Prysverdiens te tot laagste markprys

(Raadpleeg bylae C1.3.2. p.A50.)

Die rekenkundige gemiddelde prysverdiens te-verhouding tot laagste markprys was 12.5 keer in 1965, 6.8 keer in 1966, 6.3 keer in 1967, 9.0 keer in 1968, 12.8 keer in 1969 en 7.0 keer in 1970. Die hoogste prysverdiens te-verhouding tot laagste markprys wat voorgekom het, was Pilotra met 60.0 keer in 1965, Midalum met 17.0 keer in 1966, Hart met 10.8 keer in 1967, Midalum met 18.0 keer in 1968, Beares met 18.0 keer in 1969 en Tedalex met 26.0 keer in 1970.

Die laagste prysverdiens te-verhouding wat voorgekom het, was Steel & B. met 2.3 keer in 1965, 2.7 keer in 1966, Bradlows met 4.3 keer in 1967, Lewis App. met 4.5 keer in 1968, 5.6 keer in 1969 en World met 1.0 keer in 1970.

'n Redelike verteenwoordigende prysverdiens te-verhouding tot laagste markprys kan as 6.0 keer in 1965 en 1966, 7.0 keer in 1967, 8.0 keer in 1968, 12.0 keer in 1969 en 7.0 keer in 1970 beskou word. Die modus wat in voorgenoemde geval gebruik is, toon nie die tendens van styging in aandelepryse in 1968 en 1969 wat ons in die vorige paragrawe waargeneem het, so duidelik aan as die rekenkundige verhouding wat 12.5

keer in 1965, 6.8 keer in 1966, 6.3 keer in 1967, 9.0 keer in 1968, 12.8 keer in 1969 en 9.0 keer in 1970 was nie.

Die maatskappy wat 'n besonder hoë verhouding gehad het, was Pilotra met 60.0 keer in 1965, Midalum met 18.0 keer in 1969 en Bradlows met 22.0 keer in 1969. Pilotra en Midalum se netto verdienste was baie laag terwyl Bradlows se waarde van aandele redelik hoog was. Die maatskappye wat die hoogste verhoudings gehad het, was Steel & B. met 2.3 keer in 1965 en Lewis App. met 4.5 keer in 1968. Nie een se verhouding verskil wesenlik van die verhouding wat oor die algemeen voorgekom het nie.

Gevolgtrekking en aanbeveling: 'n Prysverdiensteverhouding tot laagste markprys kan as 6.0 keer beskou word. Die verhouding is baie konserwatief en moet as die absolute minimum beskou word.

1.4. Verdiskontering van Winste

1.4.1. Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde) verdiskonteer is (Raadpleeg bylae Cl.4.1. p.A51.)

Die rekenkundige gemiddelde aantal jare wat toekomstige pryswinste, na aftrekking van batewaarde, verdiskonteer is tot hoogste markprys, is 9.6 jr. in 1965, 3.4 jr. in 1966, 20.0 jr. in 1968, 20.8 jr. in 1969 en 14.2 jr. in 1970. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was 4.0 jr. in 1965, 3.0 jr. in 1967, 18.0 jr. in 1968, 16.0 jr. in 1969 en 6.5 jr. in 1970.

Die hoogste aantal jare wat toekomstige pryswinste, na aftrekking van batewaarde, verdiskonteer is tot hoogste markprys, is Pilotra met 47.5 jr. in 1965, Hart met 12.5 jr. in 1966, 8.9 jr. in 1967, Russel met 8.6 jr. in 1967, 29.2 jr. in 1968, 48.6 jr. in 1969 en Phil Morkel met 23.0 jr. in 1970. Die laagste verhouding wat voorgekom het, was Steel & B. met .8 jr. in 1965, .6 jr. in 1966, Lewis App. met .9 jr. in 1967, Phil Morkel met 2.5 jr. in 1968, Duros met 7.4 jr. in 1969 en World met 1.6 jr. in 1970.

Die aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde) verdiskonteer is, was 4.0 jr. in 1965, 4.0 jr. in 1966, 2.5 jr. in 1967, 18.0 jr. in 1968, 16.0 jr. in 1969 en 6.5 jr. in 1970. Die daling in 1965 tot 1967 is nie so skerp as die styging van 1967 tot 1969 nie. In 1965 tot 1967 was daar 'n daling in aandelepryse; gedurende 1968 en 1969 het daar abnormale hoë aandelepryse geheers wat die skerp styging in die verhoudings tot gevolg gehad het.

Die maatskappye met die hoogste aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde), was Pilotra met 47.5 jr. in 1965 en Russel met 29.2 jr. in 1968 en 48.6 jr. in 1969. Pilotra het swak netto winste gehad wat die hoë verhouding tot gevolg gehad het. Die maatskappye met die laagste verhoudings was Steel en B. met .8 jr. in 1965 en Lewis App. met .9 jr. in 1967. Die lae verhoudings toon aan dat die markwaardes van die aandele nie veel hoër was as die batewaarde van die aandele nie en gevolglik was daar baie min superwinste.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Die aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde) verdiskonteer is, is 5.0 jr.

1.4.2. Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde) verdiskonteer is (Raadpleeg bylae C1.4.2. p.A52.)

Die rekenkundige gemiddelde aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot laagste markprys na aftrekking van batewaarde, is 4.9 jr. in 1965, 8.2 jr. in 1966, 3.5 jr. in 1967, 3.9 jr. in 1968, 7.6 jr. in 1969 en 8.8 jr. in 1970. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was 4.0 jr. in 1965, 6.5 jr. in 1966, 6.5 jr. in 1967, 2.3 jr. in 1968, 3.4 jr. in 1969 en 4.0 jr. in 1970. Die hoogste aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot laagste markprys na aftrekking van batewaarde, is Midalum met 14.0 jr. in 1965, 17.0 jr. in 1966, 6.6 jr. in 1967, Pilotra met 7.7 jr. in 1968, Russel met 15.0 jr. in 1969 en Tedelex met 19.0 jr. in 1970. Die laagste verhouding wat voorgekom het, was Russel met .6 jr. in 1965, Bromain met 1.1 jr. in 1966, Steel en B. met .4 jr. in 1967, Bradlows met .1 jr. in 1968, 3.0 jr. in 1969 en Hart met 1.1 jr. in 1970.

Die verhouding van aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde), was 4.9 jr. in 1965, 6.5 jr. in 1966, 6.5 jr. in 1967, 2.3 jr. in 1968, 3.4 jr. in 1969 en 4.0 jr. in 1970. Die neiging wat die verhouding openbaar, is 'n styging van 1965 tot 1967 en 'n daling van 1967 tot 1969 en 1970. As rede hiervoor kan aangevoer word dat die laagste aandeelpryse dus die minimum prys waarvoor verkoper bereid is om te verkoop nie laer daal as 'n sekere vlak nie. Gevolglik toon die verhouding 'n geheel en al ander neiging as die verhouding van 'n aantal jare waar toekomstige netto verdienste tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde) verdiskonteer is.

Die maatskappye wie se verhoudings wesenlik bo 'n redelike gemiddelde was, was Midalum met 14.0 jr. in 1965 en Russel met 15.0 jr. in 1969. Die markwaarde van Midalum se aandele was redelik hoog terwyl sy netto verdienste normaal was en gevolglik het daar 'n hoë verhouding ontstaan. Russel se markwaarde van aandele was ook redelik hoog terwyl sy verdienste van aandele as redelik beskou kan word en gevolglik was daar 'n hoë verhouding. By maatskappye wie se verhoudings baie laag was, was dit hoofsaaklik omdat hulle markwaarde van aandele baie laag was, byvoorbeeld Russel met .6 jr. in 1965, Bromain met 1.1 jr. in 1966 en Bradlows met .1 jr. in 1968. Baie maatskappye het geen toekomstige netto verdienste tot laagste markprys na aftrekking van batewaarde, verdiskonteer nie, bv. Bradlows in 1965, 1966 en 1967, Duros van 1966 tot 1969 en Phil Morkel van 1966 tot 1968.

Gevolgtrekking en aanbeveling :

Die aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde) verdiskonteer is, is 4.0 jr. Die verhouding is baie konserwatief en moet as die minimum beskou word.

1.4.3. Aantal jare wat netto verdienste tot hoogste markprys verdiskonteer is

(Raadpleeg bylae Cl.4.3. p.A53.)

Die rekenkundige gemiddelde aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot hoogste markprys, is 23.9 jr. in 1965, 11.0 jr. in 1966, 10.9 jr. in 1967, 20.7 jr. in 1968, 25.0 jr. in 1969 en 44.8 jr. in 1970. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was 12.0 jr. in 1965, 9.0 jr. in 1966, 14.0 jr. in 1967, 15.0 jr. in 1968, 24.0 jr. in 1969 en 13.0 jr. in 1970. Die hoogste verhouding van aantal jare wat toekomstige pryswinste verdiskonteer is tot hoogste markprys, is Pilotra met 137.2 jr. in 1965, Midalum met 20.0 jr. in 1966, Phil Morkel met 17.3 jr. in 1967, 34.1 jr. in 1968, Russel met 51.3 jr. in 1969 en Tedex met 81.0 jr. in 1970. Die laagste verhouding wat voorgekom het, was Lewis App. met 3.9 jr. in 1966, Ellis met 4.6 jr. in 1966, Afcol met 6.3 jr. in 1967, Steel & B. met 4.1 jr. in 1968, 2.5 jr. in 1969 en World met 2.7 jr. in 1970.

Die verhouding word bereken deur die netto verdienste te vergelyk met hoogste markprys en toon aan hoeveel jaar se netto verdienste verdiskonteer is. Die verhouding is gebaseer op die beginsel dat die huidige waarde van 'n belegging sy toekomstige verdienvermoë is.

Die verhouding van aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot hoogste markprys, is 12.0 jr. in 1965, 9.0 jr. 1966, 14.0 jr. in 1967, 15.0 jr. in 1968, 24.0 jr. in 1969 en 13.0 jr. in 1970. Die verhouding toon oor die algemeen dat die aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot hoogste markprys, in die omgewing van tussen 20.0 jr. en 15.0 jr. van 1965 tot 1968 was. Gedurende 1969 toe die aandeelpryse abnormale hoogtes bereik het, het die verhouding aansienlik tot 24.0 jr. gestyg maar het in 1970 na 'n meer normale vlak van 13.0 jr. teruggekeer.

Die maatskappye wie se aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot hoogste markprys, wesenlik bo 'n redelike gemiddelde was, was Pilotra met 137.2 jr. in 1965, Phil Morkel met 34.1 jr. in 1968 en Russel met 51.3 jr. in 1969. Pilotra se netto verdienste van aandele was baie laag en die markwaardes van die aandele het nog nie die swak winste verdiskonteer nie en gevolglik het die kombinasie 'n hoë verhouding tot gevolg gehad. Phil Morkel het tot 1967 geen netto verdienste getoon nie en in 1968 vir die eerste keer netto verdienste getoon terwyl die aandeelpryse redelik laag was vir sy aandele en gevolglik het hy 'n hoë verhouding gehad. Russel se aandeelpryse was gedurende 1969 besonder hoog en gevolglik het hy 'n hoë verhouding gehad. Die maatskappye wie se verhoudings wesenlik onder die redelike gemiddelde was, was Lewis App. met 3.9 jr. in 1965 en Ellis met 3.5 jr. in 1969. Al die voorgenoemde maatskappye se aandele was redelik laag op die Effektebeurs.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Die aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot hoogste markprys, is 13.0 jr.

1.4.4. Aantal jare wat toekomstige netto verdienste tot laagste markprys verdiskonteer is.
(Raadpleeg bylae C1.4.4. p.A54.)

Die rekenkundige gemiddelde aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot laagste markprys, was 15.7 jr. in 1965, 10.1 jr. in 1966, 7.4 jr. in 1967, 9.2 jr. in 1968, 14.6 jr. in 1969 en 9.8 jr. in 1970. Die verhouding wat die meeste voorgekom het, was 6.0 jr. in 1965, 6.0 jr. in 1966, 7.0 jr. in 1967, 6.0 jr. in 1968, 8.0 jr. in 1969 en 8.0 jr. in 1970.

Die hoogste aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot laagste markprys, was Steel en B. met 34.7 jr. in 1965, 36.4 jr. in 1966, 18.3 jr. in 1967, Midalum met 18.0 jr. in 1968, Ellis met 40.6 jr. in 1969, en Tedelex met 26.0 jr. in 1970. Die laagste verhouding wat voorgekom het, was Russel met 4.5 jr. in 1965, Ellis met 3.3 jr. in 1966, 3.1 jr. in 1967, Lewis App. met 4.5 jr. in 1968, 6.6 jr. in 1969 en Montays met 3.3 jr. in 1970.

Die aantal jare wat toekomstige netto winste verdiskonteer is tot laagste markprys, kan as 6.0 jr. in 1965 en 1966, 7.0 jr. in 1967, 6.0 jr. in 1968, 8.0 jr. in 1969 en 8.0 jr. in 1970, geneem word. Die verhoudings toon min variasies oor die periode 1965 tot 1969. As rede hiervoor kan aangevoer word dat aandele net tot op 'n sekere vlak daal en nie laer nie.

Die maatskappye wie se aantal jare wat toekomstige pryswinste verdiskonteer is tot laagste markprys wesenlik hoër as redelike gemiddelde was, was Steel en B. met 34.7 jr. in 1965, Midalum met 18.0 jr. in 1968 en Ellerine met 40.6 jr. in 1969. Steel en B. se netto verdienste wat in 1965 laag was, het 'n hoër verhouding tot gevolg gehad. Ellerine se aandeelpryse was te hoog en gevolglik was daar 'n hoër verhouding.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Die aantal jare wat toekomstige netto verdienste verdiskonteer is tot laagste markprys, is 7.0 jr.

2. WAARDASIE VAN AANDELE

2.1. Batewaarde in vergelyking tot hoogste en laagste markwaarde van aandele (Raadpleeg bylae C2.1. p.A55.)

Die aantal maatskappye wie se batewaarde tussen die hoogste en laagste markwaarde was, was 1 uit 12 in 1965, 2 uit 13 in 1966, 5 uit 14 in 1967, 1 uit 11 in 1968, 2 uit 13 in 1969 en 3 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se batewaarde naby die hoogste markwaarde was, was 3 uit 12 in 1965, 0 uit 13 in 1969, 1 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 0 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se batewaarde naby die laagste markwaarde was, was 0 uit 12 in 1965, 2 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 3 uit 11 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 5 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se batewaarde wesenlik bo die hoogste markwaarde was, was 2 uit 12 in 1965, 6 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 3 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se batewaarde wesenlik onder die laagste markwaarde was, was 6 uit 12 in 1965, 3 uit 13 in 1966, 6 uit 14 in 1967, 7 uit 11 in 1968, 10 uit 13 in 1969 en 7 uit 18 in 1970.

Gedurende die periode 1965 tot 1969, met uitsondering van 1966, was die meerderheid van die maatskappye se batewaarde wesenlik onder die laagste markwaarde. Gedurende 1966 was die batewaarde wesenlik bo die hoogste markwaarde. Gevolglik moet afgelei word dat die Effektebeurs gedurende 1966 'n absolute laagtepunt bereik het. Dit is opmerklik dat daar in 1967, die jaar na die absolute laagtepunt, 5 uit 14 maatskappye was wie se batewaarde tussen die

hoogste en die laagste markprys was wat aantoon dat daar 'n styging in aandeelpryse gedurende die jaar ingetree het. Gedurende 1969 is daar 'n skerp styging in aandeelpryse en gevolglik was 10 uit 13 maatskappye se batewaarde onder die laagste markwaarde.

Gevolgtrekking en aanbeveling:

- i. Die batewaarde neig om laer te wees as die laagste markwaarde.
- ii. Gedurende laagtepunte op die Effektebeurs neig die batewaarde om hoër te wees as die hoogste markwaarde.
- iii. 'n Goeie aanduiding van 'n stygende mark is waar die grootste aantal maatskappye se batewaardes onder die laagste markwaarde is, soos byvoorbeeld gedurende 1969 waar 10 uit 13 onder die laagste markwaarde was.
- iv. Normaalweg is nagenoeg 50% van die totale aantal maatskappye se batewaarde onder die laagste markprys.

Uit die bogenoemde bespreking moet tot die gevolgtrekking gekom word dat die batewaarde gewoonlik laer is as die laagste markwaarde.

2.2. Superwinste-basis van waardasie van aandele

2.2.1. Superwinste-basis (met redelike opbrengs 5%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele
(Raadpleeg bylae C2.2.1. p.A56.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele, gebaseer op die superwinste-metode met 'n redelike opbrengs van 5%, tussen die hoogste en laagste markpryse was, was 4 uit 12 in 1965, 1 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 2 uit 11 in 1968, 3 uit 13 in 1969 en 10 uit 18 in 1970.

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die laagste markwaarde was, was 2 uit 12 in 1965, 2 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 7 uit 11 in 1968, 4 uit 13 in 1969 en 2 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik bo die hoogste markwaarde was, was 4 uit 12 in 1965, 5 uit 13 in 1966, 4 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 2 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde wesenlik onder die laagste markwaarde was, was 2 uit 12 in 1965, 1 uit 13 in 1966, 5 uit 14 in 1967, 2 uit 11 in 1968, 6 uit 13 in 1969 en 3 uit 18 in 1970.

Al die maatskappye se aandeelwaardes op die superwinste-basis het gedurende 1965 tussen die hoogste en laagste markwaarde gevarieer. Gevolglik kan afgelei word dat 5% as 'n redelike opbrengs beskou kan word. Gedurende 1966 was die maatskappye se aandeelwaardes bo en naby die hoogste markprys. Gevolglik is 'n opbrengs van 5% gedurende hierdie jaar as te laag beskou. Gedurende 1967 het daar twee

algemene neigings ontstaan: die een groep se aandelewaardes was naby of bo die hoogste markwaarde, terwyl die ander groep se waardes onder die laagste markwaardes gedaal het. Gevolglik kan afgelei word dat daar in hierdie jaar onsekerheid by die algemene belegger was oor wat as 'n redelike opbrengs beskou kon word. Gedurende 1968 was die meeste maatskappye se aandelewaardes naby die laagste markwaarde van aandele. 'n Redelike opbrengs van 5.0% blyk dus 'n baie konserwatiewe opbrengspersentasie te wees om in 1968 by die superwinste-basis van waardasie van aandele te gebruik. Gedurende 1969 was die meeste maatskappye se aandelewaardes onder die laagste markwaarde van aandele. In 1970 is 'n opbrengspersentasie van 5.0% weer algemeen deur die algemene belegger as 'n redelike opbrengs aanvaar.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Die superwinste-basis van waardasie met 'n opbrengspersentasie van 5.0% kan as 'n redelike metode van waardasie beskou word. Die waardasie toon 'n baie konserwatiewe en realistiese waardasie.

2.2.2. Superwinste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 6%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde (Raadpleeg bylae C2.2.2. p.A57.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele gebaseer op die superwinste-metode met 'n redelike opbrengs van 6% tussen die hoogste en laagste markprys was, was 1 uit 12 in 1965, 2 uit 13 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 2 uit 11 in 1968, 3 uit 13 in 1969 en 13 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die hoogste markwaarde was, was 0 uit 12 in 1965, 4 uit 13 in 1966, 3 uit 14 in 1967, 1 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969, 0 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die laagste markwaarde was, was 5 uit 12 in 1965, 0 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 5 uit 11 in 1968, 3 uit 13 in 1969 en 1 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik bo die hoogste markwaarde was, was 4 uit 12 in 1965, 5 uit 13 in 1966, 5 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 1 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik onder die laagste markwaarde was, was 2 uit 12 in 1965, 2 uit 13 in 1966, 3 uit 14 in 1967, 3 uit 11 in 1968, 7 uit 13 in 1969 en 3 uit 18 in 1970.

Die superwinste-basis van waardasie tot hoogste en laagste markprys was in 1965 bo die hoogste markprys asook naby die laagste. Gevolglik kan afgelei word dat 6% in 1965 as 'n redelike opbrengspersentasie beskou is. Gedurende 1966 en 1967 was die meerderheid van die maatskappye se aandelewaardes gebaseer op die superwinste-basis, bo of naby die hoogste markprys. Hieruit kan afgelei word dat 6% te laag

is om in dié periode as 'n redelike opbrengs beskou te word. Gedurende 1968 vind daar 'n verandering plaas wat tot gevolg het dat superwinste-basis naby die laagste markprys val wat aantoon dat 6.0% as 'n redelike opbrengs beskou kan word. Gedurende 1969 het die aandelewaardes op die superwinste-basis geneig om laer te wees as die laagste markwaarde wat aantoon dat daar 'n laer opbrengs as 6.0% verwag is. In 1970 is die persentasie algemeen aanvaar.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Die waardasie van aandele op die superwinste-basis met 'n redelike opbrengs van 6.0% is ook 'n redelik aanvaarbare metode van waardasie.

2.2.3. Superwinste-basis (met redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$) in vergelyking met hoogste en laagste markpryse
(Raadpleeg bylae C2.2.3. p.A58.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele, gebaseer op die superwinste-metode met 'n redelike opbrengs van $7\frac{1}{2}\%$, tussen die hoogste en laagste markwaarde geval het, was 0 uit 12 in 1965, 1 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 2 uit 11 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 0 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die hoogste markwaarde geval het, was 0 uit 12 in 1965, 4 uit 13 in 1966, 3 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 0 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die laagste markwaarde geval het, was 4 uit 12 in 1965, 1 uit 13 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 6 uit 11 in 1968, 3 uit 13 in 1969 en 5 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik bo die hoogste markwaarde was, was 4 uit 12 in 1965, 5 uit 13 in 1966, 5 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 1 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wat wesenlik onder die laagste markwaarde was, was 4 uit 12 in 1965, 2 uit 13 in 1966, 3 uit 14 in 1967, 3 uit 11 in 1968, 9 uit 13 in 1969 en 3 uit 18 in 1970.

Die aandelewaardes gebaseer op die superwinste-basis in vergelyking met hoogste en laagste markprys was in 1965 naby en onder die laagste markprys, wat aantoon dat 7.5% as redelik dog baie konserwatief vir 'n redelike opbrengs beskou word. In 1966 en 1967 was die aandelewaardes op dié basis naby en bo die hoogste markwaarde wat aantoon dat die waardasie te hoog is of alternatiewelik dat aandelepryse laag is, wat wel die geval was. Gedurende 1968 was die basis van waardasie naby die laagste markwaarde wat aantoon dat die aandeelhouders 7.5% as 'n redelike opbrengs beskou het of alternatiewelik dat aandelepryse 'n styging getoon het. In 1969 was die basis van waardasie onder die laagste markwaarde wat aantoon dat die waardasie te laag is of dat aandelepryse te hoog is, wat wel in dié jaar die geval was. In 1970 was die waardasie egter as baie redelik beskou.

Gevolgtrekking en Aanbeveling: Soos in voorgenoemde paragrafe is 'n $7\frac{1}{2}\%$ opbrengs by die waardasie van aandele op die basis nog 'n redelike aanvaarbare metode van waardasie. Die waardasie toon ook tot 'n mate aan dat die maksimum opbrengspersentasie wat gebruik kan word, in die omgewing van $7\frac{1}{2}\%$ is.

2.2.4. Superwinste-basis van waardasie (redelike opbrengs 10%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde
(Raadpleeg bylae C2.2.4. p.A59.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele gebaseer op die superwinste-metode met 'n redelike opbrengs van 10%, tussen die hoogste en laagste markwaarde geval het, was 0 uit 12 in 1965, 3 uit 13 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 9 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die hoogste markwaarde van aandele was, was 0 uit 12 in 1965, 1 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 0 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die laagste markwaarde was, was 4 uit 12 in 1965, 1 uit 13 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 5 uit 11 in 1968, 2 uit 13 in 1969 en 2 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik bo die hoogste waarde was, was 4 uit 12 in 1965, 5 uit 13 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 1 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik onder die laagste markwaarde was, was 4 uit 12 in 1965, 3 uit 13 in 1966, 4 uit 14 in 1967, 6 uit 11 in 1968, 10 uit 13 in 1969 en 6 uit 18 in 1970.

Die superwinste-basis van waardasie in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele was in 1965 naby of onder die laagste markwaarde. Gedurende 1966 was die superwinste-basis van waardasie bo die hoogste markwaarde wat aantoon dat die opbrengspersentasie van 10% as te laag beskou word. Heelwat maatskappye se aandeelwaardes op die basis was tussen die hoogste en laagste asook naby die hoogste en laagste markwaarde van aandele. Gevolglik dui dit aan dat ons vir 1966 'n persentasie het wat nader as redelik beskou kan word. Gedurende 1967 het die maatskappye se aandeelwaardes goed tussen die verhoudings versprei gelê wat aantoon dat 10% 'n aanvaarde persentasieopbrengs in 1967 was. Dit is opmerklik dat daar in die verhouding waar 10% as 'n redelike opbrengs geneem is, 'n effense wysiging voorgekom het in die algemene neiging wat ons in die vorige paragrafe waargeneem het. Gedurende 1968 het die superwinste-basis van waardasie ook 'n nuwe neiging ingeslaan. Vyf uit die 11 maatskappye se waardes was naby die laagste markwaarde en 6 uit 11 maatskappye se waardes was onder die laagste markwaarde. In die vorige paragrafe was die maatskappye se waardasies

vir 1968 nog altyd onder die laagste markwaarde. In 1969 was die superwinste-basis van waardasie wesenlik onder die laagste markwaarde wat aantoon dat 10.0% as te hoog vir 'n redelike opbrengs beskou word. In 1970 was die meeste maatskappye se waardes van aandele tussen die hoogste en laagste markprys asook onder die laagste markprys.

Gevolgtrekking en aanbeveling: 'n Redelike opbrengspersentasie van 10% kan as die maksimum opbrengs beskou word vir die waardasie van aandele op die superwinste-basis. Verdere waardasie op die superwinste-basis is met 'n redelike opbrengspersentasie van 12½% en 15.0% gemaak en het voorgenoemde gevolgtrekking bevestig.

2.3. Netto verdienste-basis van waardasie van aandele

2.3.1. Die netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 5.0%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele (Raadpleeg bylae C2.3.1. p.A60.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele, gebaseer op die netto verdienste-basis van waardasie met 'n redelike opbrengs van 5%, tussen die hoogste en laagste markwaarde was, was 0 uit 12 in 1965, 0 uit 12 in 1966, 0 uit 14 in 1967, 3 uit 11 in 1968, 4 uit 13 in 1969 en 2 uit 18 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die hoogste markwaarde was, was 4 uit 12 in 1965, 1 uit 12 in 1966, 0 uit 14 in 1967, 3 uit 11 in 1968, 3 uit 13 in 1969 en 0 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die laagste markprys gelê het, was 0 uit 12 in 1965, 0 uit 12 in 1966, 0 uit 14 in 1967, 1 uit 11 in 1968, 4 uit 13 in 1969 en 2 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik bo die hoogste markwaarde was, was 8 uit 12 in 1965, 9 uit 12 in 1966, 12 uit 14 in 1967, 3 uit 11 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 12 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik onder die laagste markwaarde was, was 1 uit 12 in 1965, 2 uit 12 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 1 uit 11 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 1 uit 17 in 1970.

Die netto verdienste-basis van waardasie in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele toon aan dat die waarde van die aandele op die basis van 1965 tot 1967 bo die hoogste markwaarde was. Gevolglik kan afgelei word dat 5.0% nie as 'n redelike opbrengspersentasie vir dié periode beskou is nie. Waar dit moeilik was om 'n gevolgtrekking by die superwinste te maak, kry ons by die netto verdienste-basis van waardasie van aandele 'n nuwe neiging. Gedurende 1968 tot 1969 was die aandelewaardes goed versprei tussen die moontlikes, waaruit afgelei kan word dat 5.0% 'n baie realistiese

persentasie was. Gedurende dié twee jaar het aandelepryse geweldig gestyg en was die belegger tevrede om 'n laer opbrengspersentasie te aanvaar. In 1970 was die waardasie weer bo die hoogste markwaarde wat aantoon dat die persentasie te laag is.

Gevolgtrekking en aanbeveling: 'n Algemene gevolgtrekking en aanbeveling wat dus hier gemaak kan word, is dat 5.0% as te laag vir 'n redelike opbrengs by die metode van waardasie van aandele beskou word.

2.3.2. Die netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 6.0%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele
(Raadpleeg bylae C2.3.2. p.A61.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele, gebaseer op die superwinste-metode met 'n redelike opbrengs van 6%, tussen die hoogste en laagste markprys geval het, was 0 uit 12 in 1965, 0 uit 12 in 1966, 0 uit 14 in 1967, 4 uit 14 in 1968, 7 uit 13 in 1969 en 2 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wat naby die hoogste markwaarde van aandele was, was 0 uit 12 in 1965, 1 uit 12 in 1966, 0 uit 14 in 1967, 1 uit 14 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 2 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die laagste markprys was, was 1 uit 12 in 1965, 3 uit 12 in 1966, 0 uit 14 in 1967, 2 uit 14 in 1968, 3 uit 13 in 1969, en 10 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik bo die hoogste markwaarde van aandele was, was 8 uit 12 in 1965, 8 uit 12 in 1966, 12 uit 14 in 1967, 3 uit 14 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 10 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik onder die laagste markwaarde was, was 3 uit 12 in 1965, 1 uit 12 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 1 uit 14 in 1968, 2 uit 13 in 1969 en 2 uit 17 in 1970.

Die netto verdienste-basis van waardasie in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele toon aan dat die waardes van die aandele op dié basis in 1965, 1966 en 1967 bo die hoogste markwaarde was. Gevolglik kan afgelei word dat 6.0% nie as 'n redelike opbrengspersentasie vir 1965, 1966 en 1967 beskou is nie. Gedurende 1968 was die aandelewaardes goed versprei tussen die moontlikes, waaruit afgelei kan word dat 6.0% 'n realistiese opbrengspersentasie vir dié jaar was. In 1969 neig die meeste maatskappye se aandelewaardes gebaseer op dié metode om tussen die hoogste en laagste markprys te wees waaruit afgelei kan word dat 6.0% as 'n redelike opbrengspersentasie deur die algemene belegger beskou is. Soos alreeds genoem, was dit die jaar met die abnormale hoë aandelepryse. In 1970 is die persentasie weer as te laag beskou.

Gevolgtrekking en aanbeveling: 'n Opbrengspersentasie van 6.0% by die waardasie van aandele op die verdienste-basis word dus as te laag beskou.

2.3.3. Die netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 7.5%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele
(Raadpleeg bylae C2.3.3. p.A62.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele, gebaseer op die netto verdienste-basis, met 'n redelike opbrengs van $7\frac{1}{2}\%$, tussen die hoogste en laagste markprys geval het, was 0 uit 12 in 1965, 1 uit 12 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 2 uit 11 in 1968, 2 uit 13 in 1969 en 4 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die hoogste waarde van aandele geval het, was 1 uit 12 in 1965, 0 uit 12 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 2 uit 11 in 1968, 2 uit 13 in 1969 en 7 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele tot naby die laagste markwaarde geval het, was 0 uit 12 in 1965, 0 uit 12 in 1966, 0 uit 14 in 1967, 3 uit 11 in 1968, 6 uit 13 in 1969 en 0 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik bo die hoogste markwaarde van aandele was, was 7 uit 12 in 1965, 8 uit 12 in 1966, 9 uit 14 in 1967, 1 uit 11 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 3 uit 17 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik onder die laagste markwaarde was, was 4 uit 12 in 1965, 3 uit 12 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 2 uit 11 in 1968, 4 uit 13 in 1969 en 3 uit 17 in 1970.

Die netto verdienste-basis van waardasie in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele op dié basis was in 1965, 1966 en 1967 bo die hoogste markwaarde. Gevolglik kan afgelei word dat 7.5% nie as 'n redelike opbrengspersentasie beskou is vir 1965, 1966 en 1967 nie. Gedurende 1968 was die aandeelwaardes goed versprei tussen die moontlikes, waaruit afgelei kan word dat 7.5% 'n realistiese opbrengspersentasie vir dié jaar was. In 1969 vind daar ook 'n wysiging van die algemene patroon plaas wat tot nou toe waargeneem is in die vorige paragrawe waar die persentasie as redelik beskou is. Die meeste maatskappye se aandeelwaardes neig om tot naby die laagste markprys te val wat aantoon dat die kruispunt bereik is waar 'n redelike opbrengspersentasie bepaal kan word, asook dat die persentasie as 'n redelik konserwatiewe opbrengspersentasie beskou kan word.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Dit word nou duidelik dat $7\frac{1}{2}\%$ nog as te laag vir 'n redelike opbrengs beskou word. Ons is egter baie na aan 'n redelike waarde. In 'n mark waar aandeelpryse besonder hoog is, is $7\frac{1}{2}\%$ 'n redelike aanvaarbare persentasie.

2.3.4. Die netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 10.0%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele
(Raadpleeg bylae C2.3.4. p.A63.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele, gebaseer op die netto verdienste-metode van waardasie met 'n redelike opbrengs van 10%, tussen die hoogste en laagste markprys van aandele geval het, was 1 uit 12 in 1965, 0 uit 12 in 1966, 3 uit 14 in 1967, 3 uit 11 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 10 uit 16 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die hoogste markwaarde geval het, was 2 uit 12 in 1965, 2 uit 12 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 3 uit 16 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die laagste markwaarde van aandele geval het, was 1 uit 12 in 1965, 0 uit 12 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 3 uit 11 in 1968, 4 uit 13 in 1969 en 4 uit 16 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik bo die hoogste markwaarde van aandele was, was 4 uit 12 in 1965, 6 uit 12 in 1966, 6 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 0 uit 16 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik onder die laagste markwaarde was, was 4 uit 12 in 1965, 4 uit 12 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 5 uit 11 in 1968, 8 uit 13 in 1969 en 4 uit 16 in 1970.

Die netto verdienste-basis van waardasie van aandele in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele op dié basis toon 'n verandering aan vir die jare 1965, 1966 en 1967 van wat uit die vorige paragrawe waargeneem is. Gedurende 1965, 1966 en 1967 het die aandelewaardes tussen die moontlikes gevarieer. Gevolglik kan afgelei word dat 10.0% 'n meer aanvaarbare opbrengspersentasie was. Gedurende 1968 was die aandelewaardes onder die laagste markwaarde wat aantoon dat die kruispunt hier bereik is. In 1969 was die aandelewaardes bereken op dié basis onder die laagste markwaardes wat aantoon dat die persentasie nie 'n aanvaarbare persentasie vir 1969 was nie. In 1970 was die persentasie as ideaal beskou.

Gevolgtrekking en aanbeveling: 'n Redelike minimum opbrengspersentasie kan as 10.0% beskou word, waar dié basis van waardasie gebruik word.

2.3.5. Samevatting

- i. Uit voorgenoemde paragrawe is dit duidelik dat 'n opbrengspersentasie van 7.5% waar aandelepryse besonder hoog is, as redelik beskou word.
- ii. Die algemene belegger beskou 10.0% as die minimum opbrengs.

- iii. Uit verdere verhoudings wat gemaak is maar wat nie hierby ingesluit is nie en waar die opbrengspersentasie as $12\frac{1}{2}\%$ en 15.0% geneem is, blyk dit dat $12\frac{1}{2}\%$ oor die algemeen deur die beleggers as 'n redelike verdienvermoë beskou word, terwyl 15.0% as 'n te hoë verdienvermoë beskou word.

2.4. Netto dividendverdiens-te-basis van waardasie

2.4.1. Netto dividendverdiens-te-basis van waardasie (redelike opbrengs 5%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele (Raadpleeg bylae C2.4.1. p.A64.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele, gebaseer op die netto dividendverdiens-te-basis van waardasie (redelike opbrengs 5%) tussen die hoogste en laagste markprys van aandele was, was 1 uit 12 in 1965, 1 uit 13 in 1966, 3 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 11 uit 15 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die hoogste markwaarde van aandele was, was 3 uit 12 in 1965, 5 uit 13 in 1966, 3 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 0 uit 15 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die laagste markwaarde van aandele was, was 3 uit 12 in 1965, 0 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 3 uit 11 in 1968, 2 uit 13 in 1969 en 0 uit 15 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik naby die hoogste markwaarde was, was 3 uit 12 in 1965, 5 uit 13 in 1966, 6 uit 14 in 1967, 2 uit 11 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 1 uit 15 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik onder die laagste markwaarde was, was 2 uit 12 in 1965, 2 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 6 uit 11 in 1968, 10 uit 13 in 1969 en 3 uit 15 in 1970.

Die netto dividendverdiens-te-basis van waardasie in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele was in 1965, 1966 en 1967 naby of bo die hoogste markwaarde van aandele. Gevolglik is 5.0% nie as 'n baie goeie opbrengspersentasie beskou nie. In 1968, en tot 'n meerdere mate in 1969, was hierdie aandelewaarde onder die laagste markwaarde. Gevolglik kan afgelei word dat 5.0% as 'n te hoë opbrengspersentasie beskou is. In 1970 is die persentasie as ideaal beskou.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Alhoewel die waardasie ietwat hoog is, kan dit as 'n redelike opbrengspersentasie by die waardasie van aandele op die dividendverdiens-te-basis beskou word.

2.4.2. Netto dividendverdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 6.0%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele
(Raadpleeg bylae C2.4.2. p.A65.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele, gebaseer op die netto dividendverdienste-basis van waardasie (redelike opbrengs 6%) tussen die hoogste en laagste markprys van aandele was, was 3 uit 12 in 1965, 4 uit 13 in 1966, 3 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 0 uit 14 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die hoogste waarde geval het, was 2 uit 12 in 1965, 4 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 1 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 0 uit 14 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die laagste markwaarde was, was 2 uit 12 in 1965, 2 uit 13 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 1 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 0 uit 14 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik bo die hoogste markwaarde van aandele was, was 1 uit 12 in 1965, 1 uit 13 in 1966, 4 uit 14 in 1967, 1 uit 11 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 1 uit 14 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik onder die laagste markwaarde van aandele was, was 4 uit 12 in 1965, 2 uit 13 in 1966, 4 uit 14 in 1967, 8 uit 11 in 1968, 10 uit 13 in 1969 en 5 uit 14 in 1970.

Die netto dividendverdienste-basis van waardasie in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele was in 1965, 1966 en 1967 tussen die hoogste en laagste markprys versprei wat aantoon dat dit redelikerwys 'n aanvaarbare persentasie was. In 1968 en 1969 was die meeste maatskappye se aandelewaardes op die basis onder die laagste markwaarde wat aantoon dat die persentasie as te hoog beskou word. In 1970 is die opbrengspersentasie as ideaal beskou.

Gevolgtrekking en aanbeveling: 'n Redelike dividendverdienste-persentasie is dus 6.0%, om te gebruik by die waardasie van aandele op die dividendverdienste-basis van waardasie van aandele.

2.4.3. Netto dividendverdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 7.5%) in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele
(Raadpleeg bylae C2.4.3. p.A66.)

Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele, gebaseer op die netto dividendverdienste-basis van waardasie (redelike opbrengs 7½%) tussen die hoogste en laagste markprys van aandele was, was 1 uit 12 in 1965, 3 uit 13 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 1 uit 11 in 1968, 1 uit 13 in 1969 en 4 uit 14 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die hoogste markwaarde van aandele was, was 0 uit 12 in 1965, 1 uit 13 in 1966, 2 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968,

0 uit 13 in 1969 en 1 uit 14 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele naby die laagste markwaarde van aandele was, was 0 uit 12 in 1965, 0 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 1 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 5 uit 14 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele bo die hoogste markwaarde van aandele was, was 4 uit 12 in 1965, 4 uit 13 in 1966, 1 uit 14 in 1967, 0 uit 11 in 1968, 0 uit 13 in 1969 en 0 uit 14 in 1970. Die aantal maatskappye wie se waarde van aandele wesenlik onder die laagste markwaarde van aandele was, was 7 uit 12 in 1965, 5 uit 13 in 1966, 8 uit 14 in 1967, 9 uit 11 in 1968, 12 uit 13 in 1969 en 5 uit 14 in 1970.

Die netto dividendverdiensbasis van waardasie in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele was onder die laagste markwaarde vir die jare 1965 tot 1970.

Gevolgtrekking en aanbeveling: Gevolglik kan afgelei word dat 7.5% 'n te hoë persentasie vir 'n redelike opbrengs was.

2.4.4. Samevatting

In die vorige paragrafe is die redelike opbrengspersentasie van dividendverdiensbasis bespreek. 'n Redelike opbrengspersentasie kan as 6.0% beskou word.

3.1. SAMEVATTING

In hierdie hoofstuk is die netto verdienste van aandele vergelyk met die markwaarde en is daar oor die algemeen verwys na die rekenkundige gemiddelde, modus, die hoogste en laagste verhouding of persentasie.

Die waarde van aandele is op verskeie metodes bepaal en vergelyk met die hoogste en laagste markprys van aandele en daar is oor die algemeen verwys na die waarde wat tussen die hoogste en laagste markprys, bo die hoogste markprys, naby die hoogste markprys, naby die laagste markprys en onder die laagste markprys geval het. Daar is ook enkele gevolgtrekkings en aanbevelings gemaak wat soos volg saamgevat kan word :

- 3.1.1. Die superwinstebasis van waardasie in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele het 'n opbrengspersentasie van tussen 5.0% en 7.5% as 'n redelike opbrengspersentasie vir die jare 1965, 1966 en 1967 beskou. Die maksimale opbrengspersentasie kan as 10.0% beskou word.

- 3.1.2. Vir die jare 1968 en 1969 het die superwinste-basis van waardasie in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele waar moontlik persentasies tussen 5.0% en 15.0% geneem is, getoon dat selfs 5.0% as te hoog vir 'n redelike opbrengs beskou word. Uit die basis van waardasie kan daar nie bevredigende gevolgtrekkings en aanbevelings vir 1968 en 1969 gemaak word nie. Die algemene belegger het dus nie dié metode van waardasie as handleiding gebruik nie.
- 3.1.3. Waar die superwinste-metode van waardasie 'n definitiewe tendens in die jare 1965 tot 1967 getoon het en daar moeilik 'n gevolgtrekking gemaak kan word vir 1968 en 1969, toon die netto verdienste-metode van waardasie geen tendens vir 1965 tot 1967 nie en 'n baie definitiewe tendens vir 1968 en 1969 wat aandui dat die algemene belegger die superwinste-basis van waardasie tot 1967 gebruik het en daarna die netto verdienste-basis vir 1968 en 1969.
- 3.1.4. Die waardasie van aandele op die netto verdienste-basis in vergelyking met hoogste en laagste markwaarde van aandele het in die jare 1968 en 1969 getoon dat 'n redelike opbrengspersentasie as tussen 5.0% en 10.0% beskou kan word. In die jare 1965 tot 1967 was dié metode van waardasie nie aanvaarbaar nie.
- 3.1.5. Die dividendverdienste-basis van waardasie, met die persentasie wat gebruik is, tot hoogste en laagste markwaarde van aandele, toon aan dat daar nie besondere gevolgtrekkings gemaak kan word nie.

HOOFSTUK 8.

PRYSSTYGINGS EN --DALINGS OP DIE JOHANNESBURGSE EFFEKTEBEURS.

1. Inleiding

Een van die mees uitstaande eienskappe van die Effektebeurs is realistiese waardasie van aandele in die lig van die huidige ver-
 anderde ekonomiese omstandighede. Dit is dus nie verbasend nie dat
 " ... the market may not accept the value of the corporation as
 expressed in its books". (Vergelyk Husband & Dockery, op.cit., p.71).
 Die markwaarde van 'n suksesvolle maatskappy is heel dikwels bo die
 batewaarde. Die rekeningkundige boeke stel die historiese gegewens
 te boek, terwyl die Effektebeurs 'n waarde op die aandele plaas na
 gelang van wat die toekomstige verwagtinge is. 'n Maatskappy mag
 ook 'n batewaarde hê wat op verskillende stadiums hoër of laer as die
 markwaarde van die aandele is. Dit mag veroorsaak word deur veran-
 dering in die onderneming self, of deur eksterne oorsake soos algemene
 besigheidsomstandighede.

Die doel van hierdie verhandeling is om 'n vergelykende analise
 van die meubelmaatskappye wat op die Effektebeurs genoteer is, te
 gee. Die vergelykende analise word gemaak aan die hand van die
 Balansstaat, Wins- en Verliesrekening, Direkteurs-, Ouditeurs- en
 Voorsittersverslae, asook deur sekere gegewens in voorgenoemde ver-
 vat, met die heersende markpryse te vergelyk. Oor die vernaamste
 oorsake van stygings en dalings van aandelepryse kan en is al ver-
 skeie boeke geskryf. Dit val egter nie binne die bestek van hierdie
 verhandeling nie. Daar word tog enkele opmerkings gemaak oor die
 vernaamste neigings wat daar bestaan en die tegnieke om die neigings
 te voorspel.

2. Besigheidssiklus

Die Besigheidssiklusse word al vir verskeie jare intensief deur
 ekonome bestudeer. Die konsep van die Besigheidssiklusse het volgens
R.E. Badger (op.cit., p.166) ontwikkel " ... from the wavelike
 movements in economic activity and from the fact that these move-
 ments, although not always similar in all characteristics, are
 sufficiently uniform to justify reference to a completed movement as
 a Business Cycle".

Die eerste fase van 'n Besigheidssiklus word die voorspoedige fase ge-
 noem. Gedurende dié periode beweeg al die ekonomiese tegnieke wat eko-
 nomiese voorspoed meet, opwaarts. Wanneer dit 'n toppunt bereik, word
 'n posisie verkry waar produksie op 'n maksimum kapasiteit is, nuwe
 masjiene is ge-installeer en voorrade is hoog. Op hierdie stadium

spandeer die bestuur min aandag aan algemene ekonomiese omstandighede aangesien al hulle aandag in beslag geneem word deur die maksimale produksie. Die gebruik van krediet neem toe, winste is op hulle hoogste, daar is volle indiensname en die vraag na verbruikersgoedere is hoog. Die voorspoedige fase moet egter reggestel word aangesien die addisionele masjiene te veel kapasiteit het, wat te veel voorrade tot gevolg het. Daarom poog die ondernemings om van hulle addisionele voorrade teen verminderde pryse ontslae te raak. Rentes styg en aandelepryse styg tot hoogtes wat nie deur verdienste van die ondernemings geregverdig is nie.

Die tweede fase van die Besigheidssiklus is die resessie-fase wat gekenmerk word deur 'n vermindering in produksie, werkloosheid, voorrade in vergelyking tot vraag is te groot met die gevolg dat daar geen aankope van ru-materiaal is nie. Kredietterme verminder en winste daal. Indien die resessie-fase lank genoeg is, kan dit lei tot depressie. Met 'n depressie is produksie op 'n laagtepunt, werkloosheid algemeen, die vraag na verbruikersgoedere is klein en aandelepryse is op laagtepunte.

Op 'n sekere stadium kry ons die posisie waar voorrade tot 'n minimum verminder is, rentes wat daal en krediet wat makliker bekombaar is. Besigheid toon 'n algemene verbetering en die vraag na verbruikersgoedere neem toe. En met verloop van tyd word 'n nuwe periode van voorspoed ingelei.

3. Tipe prysstygings en -dalings

Verskeie tegnieke mag gebruik word om prysstygings en -dalings te voorspel. Die tegnieke " ... assume that the market itself contain forces, or builds up forces, that result in a change in direction, or they rely on a series of indicators whose movements in one way or another are believed to be correlated with the movement in stock prices". (Vergelyk R.E. Badger, op.cit., p.167).

Die neigings op die Effektebeurs kan in drie groepe verdeel word:

- i. Langtermyn neigings;
- ii. Sekondêre neigings;
- iii. Dag-tot-dag bewegings.

3.1. Die langtermyn neiging, soos J.C. Clendenin (op.cit., p.219) dit stel: " ... usually conforming to business cycle stages in normal times, for the market to move in general upward or downward direction for many months or years at a time". Die effektebeurspryse beweeg dus oor 'n lang periode in 'n sekere rigting. Die langtermyn neiging is die resultaat van fundamentele ekonomiese omstandighede. Daar is

verskeie faktore wat 'n invloed het op en bydrae het tot die primêre neiging of langtermyn neiging, soos:

- i. Die algemene verwagting oor besigheidsaktiwiteit;
- ii. Die verwagte winste;
- iii. Spekulatiewe element;
- iv. Die fondse wat beskikbaar is vir belegging;
- v. Die fondse wat deur beleggers uit die Effektebeurs onttrek word en wat nie weer terugvloei na die Beurs toe nie.

3.2. Die sekondêre neigings is die neigings wat oor die korttermyn voorkom. Die meeste van die korttermyn bewegings wat voorkom, kan toegeskryf word aan die haastige spekulante " ... who 'overdo it' in attempting to take advantages of impending price changes and who then overdo it in the opposite direction in attempting to correct their errors". (Vergelyk J.C. Clendenin, op.cit., p.223). Indien die nuus wat die mark kan laat styg of daal, vinnig geïnterpreteer word en daar opgetree word, kan dit tot groot voordeel van die belegger wees. Die algemene publiek raak gou gewoond aan die algemene prysneigings. Indien die pryse neig om op te beweeg, is die belegger geneig om vinnige winste te maak deur te verkoop 'n paar weke na aankope. Die aanhoudende verkope deur vinnig winste te maak, sal egter, soos J.C. Clendenin (op.cit., p.223) dit stel, die volgende tot gevolg hê: " ... This will reverse the direction of movement, stampede panicky speculators and 'Touch off' an extensive market 'correction' ".

3.3. Die dag-tot-dag fluktuasies is daardie fluktuasies wat voorkom van dag tot dag, uur tot uur en week tot week. Die stygings of dalings is moeilik voorspelbaar en hang tot 'n groot mate van die nuusflitse af.

4. Tegnieke om prysstygings en -dalings te voorspel

Die vermoë om die regte momente te bepaal waarop aandele gekoop of verkoop moet word, is van besondere belang. Die meerderheid van beleggers beskik egter nie oor die vermoë om die regte tydstip te bepaal nie. Daar bestaan verskeie tegnieke wat deur die aandeelhouer gebruik kan word om prysstygings en -dalings te voorspel en wat derhalwe gebruik kan word om die momentum te voorspel waarop aandele gekoop of verkoop moet word, soos:

4.1. Dow-teorie

Daar is baie skrywers met baie idees om prysstygings of -dalings

te voorspel. Die beste en mees algemene metodes is verwant aan die Dow-teorie. Die teorie is in 1900 deur Charles H. Dow ontwikkel en is later verder deur William Peter Hamilton en Robert Rhea ontwikkel. (Vergelyk R.E. Badger, op.cit., p.168). Tot 'n sekere mate word die prysstygings en -dalings op die mark aan die getye van die see gekoppel. In 'n inkomende gety ('n bulmark) breek elke brander verder as die vorige een. 'n Tweede stadium word verkry waar 'n brander kort van die hoogwatermerk breek. Jordan en Dougall (op.cit., p.261) bespreek die teorie soos volg: "Stated in its simplest form, the Dow Theory is a mechanism which is designed to indicate the major trend of the market without forecasting the extent of the movement in time or degree". 'n Vergelyking van die hoë of lae punte wat verkry word, stel 'n waarnemer wat merk dat opeenvolgende punte 'n styging of daling toon, in staat om 'n primêre neiging op die mark waar te neem. Indien die prysgemiddelde byvoorbeeld van 520c na 'n hoër punt 530c styg, daarna tot 525c daal en weer tot 535c styg, word 'n stygende neiging aangetoon toe die laagtepunt van 525c bereik is en bevestig is deur 'n tweede hoër prys van 535c. Die Dow-teorie is ontwerp om die vernaamste primêre neigings van prysstygings of -dalings waar te neem en soos J.C. Clendenin (op.cit., p.224) tereg opmerk, word die Dow-teorie gebaseer op die beginsel dat, indien winste gemaak moet word, moet dit gemaak word deur van die stygende primêre neiging gebruik te maak: "... Since a primary trend 'usually' last 1 to 4 years and produces changes of 25 to 90 per cent or when greater in the market averages, there is ample time and ample room to make profits, for well-selected individual stocks should move further than the averages". Hoe waar die bewering is, kan gesien word na aanleiding van 'n berig wat in die Sunday Tribune (Sunday Tribune, Finance, 8th March, 1970, p.1) verskyn het: "... At a very rough guess, about a quarter of a million South Africans have directly suffered financial loss as a result of share price falls".

Soos alle ander teorieë, is ook hierdie een nie onfeilbaar nie, maar hy het die toets van die tyd deurstaan en homself bewys as 'n belangrike tegniese hulpmiddel. Met verwysing na bewegings op die Beurs verklaar die teorie dat elke soort mark bul of beer in drie fases voorkom. Dit is een van die basiese stelreëls. In die eerste fase in 'n bulmark behou die uiterste pessimisme van die voorafgaande beermark nog 'n houvas op die mense. Pryse beweeg op, maar baie stadig en sukkelend, terwyl beleggers versigtig bly. In die tweede fase begin beleggers gewoond raak aan die beter toestande en die opswaai is sterker. In die derde fase word alle versigtigheid oor boord gegooi. Almal val oor mekaar om aandele te koop, 'n regte stormloop ontwikkel en dit is waarskynlik dat 'n mens oral hoor hoe mense oor aandele gesels.

Wat die beerfase betref, is daar ook drie primêre fases. Die eerste fase word gekenmerk deur 'n atmosfeer van ongeloof. Aandele kan nie daal nie, word geglo. Baie mense glo dat alles binne 'n jare trap oor sal wees. Hulle het te gewoon geraak aan die stygende mark. In die tweede fase begin mense beseef wat werklik aan die gebeur is. Pryse daal sterk. In die derde fase kry jy paniek en niemand glo meer dat die son weer oor die Beurs sal skyn nie. Uiterste vorms van pessimisme heers.

Daar is veral twee redes waarom hierdie teorie meriete het. Baie beleggers glo in die teorie en sal daarop reageer en deur daarop te reageer, kan hulle help om 'n stygende of dalende neiging te bewerkstellig. Die teorie het ook heelwat logika: dit is 'n algemeen aanvaarde beginsel dat die Effektebeurs die ekonomiese toestand van die Maatskappye wat daarop genoteer is weerspieël. Dit neem egter tyd voordat die toestande hulle tot in die markpryse van aandele deur-gewerk het.

Daar is egter enkele nadele aan die grafiek verbonde:

- (a) Die teorie toon nie die duur van die primêre neiging aan nie;
- (b) Tot watter mate die aandelepryse gaan styg of daal nie;
- (c) Dit toon nie 'n verandering in die primêre neiging aan nadat dit alreeds 'n geruime tyd gelede plaasgevind het nie;
- (d) Daar word te veel van gemiddeldes gebruik gemaak, "... no one buys the averages, all common stocks do not rise and fall together". (Vergelyk Jordan en Dougall, op.cit., p.261). Die belegger is meer geïnteresseerd in sy eie aandelebelegging as in 'n vergelyking van gemiddeldes.

5. Samevatting

Die hoofdoel van aandelebeleggings is om 'n program uit te werk wat aan die belegger se doeleindes sal beantwoord sonder om meer risiko te neem as wat die belegger kan bekostig en wat 'n opbrengs sal lewer wat vir die risiko sal vergoed. Die oordeelkundige belegging van fondse is belangrik: "... Rather than being a haphazard process, it should be based on a well-considered plan that takes into account the needs of the investor and the degree of risk he is able to assume". (Vergelyk Jordan en Dougall, op.cit., p.235).

Die ontwikkeling van 'n beleggingsprogram sluit vyf stappe in, naamlik:

- i. Vaststelling van fondse wat beskikbaar is vir belegging;
- ii. Vaststelling van die beleggingsdoeleindes in orde van belangrikheid;
- iii. Analise van die risiko wat aanwesig is in die verskillende moontlike beleggings;
- iv. Korrekte berekening van die momentum waarop aandele gekoop of verkoop moet word;
- v. Die aanhoudende nasiening van die beleggings en beleggingsprogram in die lig van veranderde ekonomiese omstandighede.

Ten slotte kan die waar woorde van Jordan en Dougall (op.cit., p. 100) nie nagelaat word nie: "... there are many sound policies, but none that will be succesful if it is not followed with reasonable care and consistency".

BYLAE NR. A1.LYS VAN MAATSKAPPYE

Die maatskappye wat bespreek gaan word is die volgende:

<u>Volle naam</u>	<u>Afkorting in verhandeling gebruik</u>
1. Asmar Beperk	Asmar
2. Associated Furniture Companies Limited	Afcol
3. B. & S. Steel Furniture Company Limited	B. & S.
4. Baker & Steyger Beperk	Bakstey
5. Beares Beperk	Beares
6. Bradlows Stores Beperk	Bradlows
7. Bromain Holdings Beperk	Bromain
8. Cohen Bros. Furniture Limited	Cohen
9. Duros Beperk	Duros
10. Ellerine Holdings Beperk	Ellerine
11. Ellis Furnishers Beperk	Ellis
12. Hart Beperk	Hart
13. Kaister Holdings Beperk	Kaister
14. Lewis Appliance Corporation Beperk	Lewis App.
15. Midland Aluminium S.A. Beperk	Midalum
16. Montays Beperk	Montays
17. Phil Morkel Beperk	Phil Mork
18. Pilot Radio & Television Industries Beperk	Pilotra
19. Russel Holdings Beperk	Russells
20. Transvaal Mattress and Furnishing Company Beperk	Tvl.Matt.
21. Steel & Barrett	Steel & B.
22. Television and Electrical Holdings Beperk	Tedelex
23. World Furnishers Group Beperk	World

Voorraadomzet

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	-	-	-	-	-	-
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	-	-	-	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	15.3	16.4
Ellis	-	-	-	-	-	-
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	-
Lewis App.	-	-	-	-	-	-
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	-	-	-	4.4	4.9	3.3
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	5.7	8.5	10.0	10.9	8.5	5.4
Tvl.Matt.	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	5.7	8.5	10.0	7.6	9.5	8.3
Modus	5.7	8.5	10.0	7.6	9.5	5.4
Hoogste persentasie	5.7	8.5	10.0	10.9	15.3	16.4
Laagste persentasie	5.7	8.5	10.0	4.4	4.9	3.3
Gevolgtrekking :	Tussen 5.0 en 10.0					
Aanbeveling :	Geen					

Nettowins (voor belasting) as persentasie van netto verkope.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	-	-	-	-	-	-
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	-	-	-	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	14.1	15.5
Ellis	-	-	-	-	-	-
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	-
Lewis App.	-	-	-	-	-	-
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	-	-	-	3.8	8.3	9.0
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	13.8	11.2	12.2	12.5	12.3	13.3
Tvl. Matt.	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	13.8	11.2	12.2	8.1	11.5	12.6
Modus	13.8	11.2	12.2	12.5	12.5	13.3
Hoogste persentasie	13.8	11.2	12.2	12.5	14.1	15.5
Laagste persentasie	13.8	11.2	12.2	3.8	8.3	9.9
Gevolgtrekking :	13.8	11.2	12.2	12.5	12.5	13.3
Aanbeveling :	10.0					

Netto wins as persentasie van netto verkope.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	-	-	-	-	-	-
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	-	-	-	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	8.9	8.9	
Ellis	-	-	-	-	-	-
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	-
Lewis App.	-	-	-	-	-	-
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morke1	-	-	- 3.7	1.9	5.0	
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	9.3	7.1	6.4	7.3	7.2	6.9
Tvl. Matt.	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	9.3	7.1	6.4	5.5	6.0	6.9
Modus	9.3	7.1	6.4	7.3	8.0	6.9
Hoogste persentasie	9.3	7.1	6.4	7.3	8.9	8.9
Laagste persentasie	9.3	7.1	6.4	7.3	8.9	8.9
Gevolgtrekking :	9.3	7.1	6.4	7.3	8.0	6.9
Aanbeveling :	8.0					

Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	6.2
Afcol	10.9	13.6	10.4	6.0	6.0	1.9
B. & S.	-	-	-	-	8.6	6.1
Bakstey	-	-	-	-	9.4	-
Beares	-	-	-	-	10.2	9.6
Bradlows	17.0	24.4	14.4	11.4	12.2	7.4
Bromain	12.7	12.8	18.6	8.9	2.5	-
Cohen	11.1	17.2	12.6	-	-	-
Duros	-	26.3	30.5	27.6	27.8	26.2
Ellerine	-	-	-	-	2.2	-
Ellis	-	6.5	5.3	-	-	-
Hart	7.8	10.7	9.1	11.0	9.5	-
Kaistar	-	-	-	-	-	12.7
Lewis App.	8.4	17.1	5.6	8.5	9.8	69.2
Midalum	41.0	38.0	14.0	22.1	18.2	20.2
Montays	-	-	-	-	-	5.5
Phil Morkel	5.3	-	6.6	4.0	1.6	1.5
Pilotra	57.8	7.2	81.8	2.0	1.6	13.5
Russells	9.2	11.1	7.8	6.9	15.1	4.3
Tvl. Matt.	22.6	17.1	19.1	-	-	-
Steel & B.	17.9	13.2	12.9	12.3	12.6	15.0
Tedelex	-	-	-	-	-	7.6
World	-	-	-	-	-	4.6
Rekenkundige gemid- delde	18.4	14.6	15.6	8.9	7.3	13.2
Modus	20.0	15.0	15.0	12.0	10.0	13.0
Hoogste persentasie	57.8	38.0	81.8	27.6	27.8	69.2
Laagste persentasie	5.3	6.5	5.3	2.0	1.6	1.5
Gevolgtrekking :	20.0	15.0	15.0	12.0	10.0	13.0
Aanbeveling :	Tussen 10.0 en 15.0					

Dekking voorkeurdividende

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	—	—	—	—	—	—
Afcol	—	—	12.8	15.2	61.0	100.0
B. & S.	—	—	—	—	—	—
Bakstey	—	—	—	—	—	—
Beares	—	—	—	—	—	—
Bradlows	12.3	9.3	15.6	17.8	15.0	24.9
Bromain	57.9	46.8	55.6	57.5	48.6	—
Cohen	42.5	27.5	26.1	—	—	—
Duros	—	7.7	6.5	7.8	7.8	9.2
Ellerine	—	—	—	—	—	—
Ellis	—	19.2	21.1	—	—	—
Hart	—	—	—	—	—	—
Kaistar	—	—	—	—	—	—
Lewis App.	—	35.5	101.0	79.3	49.0	—
Midalum	—	—	—	—	—	—
Montays	—	—	—	—	—	—
Phil Morkel	14.6	—	1.7	43.8	—	—
Pilotra	—	—	—	—	—	—
Russells	68.1	84.8	112.1	—	—	—
Tvl. Matt.	12.4	14.6	14.7	—	—	—
Steel & B.	16.6	20.0	14.5	19.3	33.3	42.9
Tedelex	—	—	—	—	—	—
World	—	—	—	—	—	—
Rekenkundige gemiddelde	32.0	29.4	34.7	34.3	35.5	44.2
Modus	15.0	20.0	15.0	18.0	48.0	42.9
Hoogste persentasie	68.1	84.8	101.0	79.3	61.0	100.0
Laagste persentasie	12.3	7.7	1.7	7.8	7.8	9.2
Gevolgtrekking:	15.0	20.0	15.0	18.0	48.0	42.9
Aanbeveling:	Geen.					

Dekking van gewone dividende.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	1.3
Afcol	1.9	1.8	2.1	2.3	1.9	2.0
B. & S.	-	-	-	-	1.4	2.5
Bakstey	-	-	-	-	2.2	-
Beares	-	-	-	-	2.2	2.6
Bradlows	3.3	2.4	3.4	3.5	2.1	3.5
Bromain	2.0	1.7	1.9	2.0	1.4	-
Cohen	4.3	2.9	2.6	-	-	-
Duros	-	2.2	1.8	2.3	2.3	3.1
Ellerine	-	-	-	-	5.0	3.0
Ellis	-	4.1	3.8	-	-	-
Hart	2.4	1.7	2.0	1.8	2.0	1.2
Kaistar	-	-	-	-	-	2.5
Lewis App.	-	1.5	5.4	3.5	2.4	-
Midalum	1.2	2.2	2.9	1.7	2.3	-
Montays	-	-	-	-	-	2.1
Phil MorkeI	1.9	-	1.0	2.5	2.3	2.1
Pilotra	1.5	-	-	-	6.9	6.9
Russells	2.6	2.7	2.6	3.6	4.0	4.0
Tvl. Matt.	4.0	4.8	3.2	-	-	-
Steel & B.	4.8	4.9	3.5	4.3	2.5	2.9
Tedelex	-	-	-	-	-	2.3
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	2.7	2.7	2.8	2.7	2.7	2.8
Modus	2.0	2.0	3.0	2.0	2.3	3.0
Hoogste	4.8	4.9	5.4	3.5	6.9	6.9
Laagste	1.2	1.5	1.0	1.7	1.4	1.2
Gevolgtrekking:	2.0	2.0	3.0	2.0	2.3	3.0
Aanbeveling :	Tussen 2.0 en 3.0					

Rente dekking.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	10.4
Afcol	11.8	5.6	4.8	5.4	7.0	3.4
B. & S.	-	-	-	-	101.0	48.6
Bakstey	-	-	-	-	10.5	-
Beares	-	-	-	-	23.0	6.1
Bradlows	13.0	20.3	15.0	14.9	17.6	4.7
Bromain	17.3	9.0	10.7	14.2	6.4	-
Cohen	10.9	5.1	6.6	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	16.0	9.9
Ellis	-	10.7	13.0	-	-	-
Hart	34.3	25.9	31.4	21.5	26.0	87.0
Kaistar	-	-	-	-	-	59.2
Lewis App.	5.6	3.7	9.4	8.3	6.1	.2
Midalum	5.8	2.4	4.1	4.0	4.1	-
Montays	-	-	-	-	-	12.3
Phil Morkel	2.0	-	1.6	2.0	3.0	2.2
Pilotra	.3	-	.9	1.5	2.5	2.5
Russells	10.6	11.7	9.4	7.7	8.9	9.2
Tvl. Matt.	5.5	7.1	7.4	-	-	-
Steel & B.	18.8	14.1	11.8	10.4	11.9	5.2
Tedelex	-	-	-	-	-	5.5
World	-	-	-	-	-	13.0
Rekenkundige gemid- delde	11.3	10.5	9.7	8.9	17.9	17.5
Modus	11.0	11.0	11.0	13.0	17.0	10.0
Hoogste	34.3	25.9	31.4	21.5	101.0	87.0
Laagste	.3	2.4	.9	1.5	2.5	.2
Gevolgtrekking :	11.0	11.0	11.0	13.0	17.0	10.0
Aanbeveling :	Tussen 10.0 en 15.0					

A9.

Kontantvloei rentedekking

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	—	—	—	—	—	13.3
Afcol	13.6	7.3	6.5	7.2	8.6	5.2
B. & S.	—	—	—	—	113.0	52.1
Bakstey	—	—	—	—	11.5	—
Beares	—	—	—	—	31.3	7.2
Bradlows	8.4	5.5	7.1	7.1	6.4	4.9
Bromain	19.5	10.4	12.5	15.6	6.6	—
Cohen	11.5	5.5	7.1	—	—	—
Duros	—	—	—	—	—	—
Ellerine	—	—	—	—	25.0	10.3
Ellis	—	12.4	14.3	—	—	—
Hart	39.4	31.8	38.4	27.7	33.3	90.0
Kaistar	—	—	—	—	—	61.8
Lewis App.	6.6	5.0	10.6	9.6	7.7	1.3
Midalum	6.6	2.4	4.1	2.7	4.9	—
Montays	—	—	—	—	—	16.6
Phil Morkel	2.5	—	2.1	2.5	3.6	2.4
Pilotra	.9	—	.4	1.9	3.2	2.8
Russells	9.8	9.3	12.0	14.1	12.8	10.2
Tvl. Matt.	6.6	7.8	8.2	—	—	—
Steel & B.	21.7	16.5	14.0	12.5	14.2	6.4
Tedelex	—	—	—	—	—	5.7
World	—	—	—	—	—	13.2
Rekenkundige gemiddelde	12.3	10.3	10.5	10.0	20.8	18.9
Modus	10.0	10.0	12.0	9.0	10.0	10.0
Hoogste	39.4	31.8	38.4	27.7	113.0	61.8
Laagste	.9	2.4	.4	1.9	3.2	1.3
Gevolgtrekking:	10.0	10.0	12.0	9.0	10.0	10.0
Aanbeveling:	15.0					

Kontantvloei, voorkeurdividenddekking

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	-	-	14.6	19.2	68.5	138.6
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	17.6	15.7	22.6	25.7	22.5	22.9
Bromain	-	-	-	-	-	-
Cohen	41.1	30.1	31.1	-	-	-
Duros	9.0	7.6	9.0	8.8	10.6	-
Ellis	19.7	21.9	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	-	-
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	-
Lewis App.	-	68.5	148.5	141.3	103.4	-
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	25.6	21.0	66.9	-	-	-
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	161.0	220.0	377.0	-	-	-
Tvl. Matt.	16.2	18.8	19.3	-	-	-
Steel & B.	18.8	22.9	17.5	22.7	39.8	83.3
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemiddelde	38.6	46.8	86.4	49.6	44.0	53.1
Modus	17.0	20.0	20.0	-	-	-
Hoogste	161.0	220.0	377.0	141.3	103.4	83.3
Laagste	9.0	7.6	9.0	7.0	10.6	22.6
Gevolgtrekking:	Tussen 17.0 en 20					
Aanbeveling:	Geen					

Kontantvloei, gewone dividenddekking.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar						19.0
Afcol	2.1	2.1	2.4	4.1	2.2	2.8
B. & S.					1.7	2.7
Bakstey						
Beares					5.1	3.9
Bradlows	4.9	4.3	5.3	5.2	3.1	3.4
Bromain	2.4	2.2	2.5	2.1	1.4	
Cohen	4.0	2.9	2.7			
Duros		2.4	2.2	2.6	2.6	3.2
Ellis		4.2	3.9		5.9	3.3
Ellerine						
Hart	1.9	1.5	1.6	1.6	1.6	1.5
Kaistar						2.7
Lewis App.		2.5	6.4	4.5	3.6	
Midalum	2.3	2.2	2.9	2.7	3.5	
Montays						12.4
Phil Morkel	3.7		3.1	3.9	4.0	2.4
Pilotra	2.3				8.8	8.1
Russells	6.4	7.3	8.8	10.4	11.5	8.1
Tvl. Matt.	5.3	6.3	4.3			
Steel & B.	5.5	5.6	4.3	5.1	3.0	4.3
Tedelex						2.4
World						
Rekenkundige gemiddelde	3.7	3.6	3.8	4.1	4.1	5.3
Modus	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	4.5
Hoogste	6.4	7.3	8.8	10.4	11.5	19.0
Laagste	1.9	1.5	1.6	2.1	1.4	1.5
Gevolgtrekking:	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	4.5
Aanbeveling:	3.0					

Persentasie vermeerdering in netto wins.

	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-
Afcol	2.4	27.8	26.7	45.7	86.3
B. & S.	-	-	-	-	117.9
Bakstey	-	-	-	2.6	-
Beares	-	-	-	-	21.6
Bradlows	(24.2)	66.6	14.4	13.2	61.0
Bromain	(19.1)	18.1	3.3	(15.3)	-
Cohen	35.2	50.0	-	-	-
Duros	-	(16.1)	21.1	-	17.3
Ellis	-	23.2	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	20.9
Hart	(26.6)	22.6	(20.5)	19.0	(2.4)
Kaistar	-	-	-	-	-
Lewis App.	54.6	326.0	(21.4)	(17.3)	(158.4)
Midalum	14.8	167.7	(40.9)	36.7	(251.2)
Montays	-	-	-	-	-
Phil Morkel	-	-	14.2	12.3	2.4
Pilotra	-	-	-	72.1	10.7
Russells	3.6	5.8	64.3	76.2	54.5
Tvl. Matt.	18.0	.4	-	-	-
Steel & B.	20.7	(27.9)	33.5	42.0	32.8
Tedelex	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-
Rekenkundige Gemid- delde	7.9	5.5	9.4	28.4	1.0
Modus	20.0	20.0	14.0	15.0	20.0
Hoogste	54.6	326.0	64.3	76.2	117.9
Laagste	(26.6)	(27.9)	(40.9)	(15.3)	(251.2)
Gevolgtrekking :	20.0	20.0	14.0	15.0	20.0
Aanbeveling :	Tussen 15.0 en 20.0				

Verhouding van verkope tot vaste batea.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	-	-	-	-	-	-
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	-	-	-	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	15.3	16.4
Ellis	-	-	-	-	-	-
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	-
Lewis App.	-	-	-	-	-	-
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	-	-	-	34.2	12.4	9.6
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	4.8	6.3	7.7	8.8	4.6	18.5
Tvl. Matt.	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	4.8	6.3	7.7	21.5	12.4	14.8
Modus	4.8	6.3	7.7	8.8	12.4	14.0
Hoogste	4.8	6.3	7.7	34.3	15.3	18.5
Laagste	4.8	6.3	7.7	8.8	4.6	9.6
Gevolgtrekking :	Geen					
Aanbeveling :	Geen					

Verhouding van verkope tot bedryfskapitaal.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	-	-	-	-	-	-
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	-	-	-	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellis	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	2.0	2.2
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	-
Lewis App.	-	-	-	-	-	-
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	-	-	-	2.1	1.7	1.4
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	2.1	2.8	3.0	3.8	4.2	2.7
Tvl. Matt.	-	-	-	-	-	-
Steel & S.	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	2.1	2.8	3.0	3.0	2.6	2.1
Modus	2.1	2.8	3.0	3.8	2.0	2.2
Hoogste	2.1	2.8	3.0	3.8	4.2	2.7
Laagste	2.1	2.8	3.0	2.1	1.7	1.4
Gevolgtrekking :	Geen					
Aanbeveling :	Geen					

Verhouding van verkope tot voorraad.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	-	-	-	-	-	-
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	-	-	-	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellis	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	7.4	8.2
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	-
Lewis App.	-	-	-	-	-	-
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	-	-	-	4.4	4.9	3.3
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	5.7	9.1	9.2	9.2	5.7	5.4
Tvl. Matt.	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	5.7	9.1	9.2	6.8	6.0	5.6
Modus	5.7	9.1	9.2	9.2	6.0	5.4
Hoogste	5.7	9.1	9.2	9.2	7.4	8.2
Laagste	5.7	9.1	9.2	4.4	4.9	3.3
Gevolgtrekking :	Geen					
Aanbeveling :	Geen					

Verhouding van verkope tot totale aandeelhoudersfondse.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	-	-	-	-	-	-
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	-	-	-	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellis	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	1.9	1.1
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	-
Lewis App.	-	-	-	-	-	-
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil. Morkel	-	-	-	4.0	3.0	2.8
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	2.5	3.0	3.1	3.4	3.2	3.0
Tvl. Matt.	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	2.5	3.0	3.1	3.7	2.7	2.3
Modus	2.5	3.0	3.1	3.5	3.0	3.0
Hoogste	2.5	3.0	3.1	4.0	3.2	3.0
Laagste	2.5	3.0	3.1	3.4	1.9	1.1
Gevolgtrekking :	Geen					
Aanbeveling :	Geen					

Persentasie dividende tot gewone aandeelhoudersfondse.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	5.8
Afcol	12.5	8.6	9.8	8.3	6.4	7.3
B. & S.	-	-	-	-	8.5	8.8
Bakstey	-	-	-	-	6.7	-
Beares	-	-	-	-	7.0	6.3
Bradlows	4.6	4.3	4.5	-	6.3	5.5
Bromain	7.3	6.9	6.5	7.0	4.7	-
Cohen	6.0	5.4	5.7	-	-	-
Duros	-	2.7	2.6	2.5	2.4	2.5
Ellis	-	7.6	5.4	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	1.7	3.2
Hart	18.0	17.2	17.6	14.6	15.2	14.8
Kaistar	-	-	-	-	-	6.7
Lewis App.	-	6.6	6.0	12.0	11.0	-
Midalum	3.4	3.4	6.0	3.5	3.4	-
Montays	-	-	-	-	-	8.7
Phil Morkel	12.9	-	8.7	4.3	6.6	4.9
Pilotra	1.1	-	39.0	26.2	32.8	24.1
Russells	9.7	8.3	8.1	7.7	6.3	5.2
Tvl. Matt.	3.6	3.1	4.2	-	-	-
Steel & B.	5.1	5.0	4.4	4.3	10.0	5.7
Tedelex	-	-	-	-	-	5.6
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	7.6	6.6	9.2	8.4	8.7	7.6
Modus	6.0	7.0	6.0	3.0	7.0	5.5
Hoogste	18.0	17.2	39.0	26.2	32.8	24.1.
Laagste	1.1	3.1	4.2	2.5	1.7	2.5
Gevolgtrekking :	6.0	7.0	6.0	3.0	7.0	5.5
Aanbeveling :	Tussen 6.0 en 7.5					

Persentasie dividende tot nominale waarde van aandele.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	6.0
Afcol	13.0	13.0	15.0	15.0	17.0	21.0
B. & S.	-	-	-	-	10.0	12.0
Bakstey	-	-	-	-	8.0	-
Beares	-	-	-	-	8.0	8.0
Bradlows	12.4	12.4	14.9	17.5	24.9	25.3
Bromain	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	-
Cohen	12.0	12.0	12.0	-	-	-
Duros	-	5.0	5.0	5.0	5.0	4.8
Ellis	-	18.0	22.0	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	6.0	11.9
Hart	26.0	26.0	28.0	24.0	26.0	26.0
Kaistar	-	-	-	-	-	10.0
Lewis App.	-	8.0	10.0	5.4	4.3	-
Midalum	5.0	5.0	10.0	10.0	10.0	-
Montays	-	-	-	-	-	14.0
Phil Morkel	24.0	-	32.0	13.0	20.0	24.0
Pilotra	20.0	-	-	-	10.0	10.0
Russells	15.0	15.0	17.0	20.0	26.0	36.0
Tvl. Matt.	10.0	10.0	15.0	-	-	-
Steel & B.	25.0	30.0	30.0	30.0	60.0	60.0
Tedelex	-	-	-	-	-	10.0
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	15.6	13.7	16.9	13.5	16.9	18.6
Modus	11.0	12.5	13.0	15.0	15.0	12.0
Hoogste	26.0	30.0	32.0	30.0	60.0	60.0
Laagste	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	4.8
Gevolgtrekking :	11.0	12.5	13.0	15.0	15.0	12.0
Aanbeveling :	Tussen 10.0 en 15.0					

Persentase netto wins (voor rente) en voorkeur-
dividende tot totale kapitaal in gebruik.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	6.1
Afcol	18.6	8.0	12.5	10.3	8.3	7.0
B. & S.	-	-	-	-	10.8	15.0
Bakstey	-	-	-	-	9.7	-
Beares	-	-	-	-	11.9	7.7
Bradlows	13.6	10.8	16.0	17.7	15.4	8.4
Bromain	9.9	8.1	8.4	6.7	5.5	-
Cohen	11.0	7.2	6.4	-	-	-
Duros	-	5.6	4.6	5.4	5.3	6.6
Ellis	-	10.0	12.3	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	8.4	6.5
Hart	26.7	19.4	20.9	16.2	17.7	13.9
Kaistar	-	-	-	-	-	14.6
Lewis App.	16.2	7.3	22.6	14.4	8.8	.2
Midalum	5.3	5.6	10.0	7.3	7.2	-
Montays	-	-	-	-	-	21.0
Phil Morke	6.9	-	8.2	9.4	11.1	5.8
Pilotra	6.5	-	4.3	8.3	9.5	8.6
Russells	16.3	16.3	14.9	19.4	14.5	12.9
Tvl. Matt.	8.7	10.0	9.2	-	-	-
Steel & B.	15.5	15.9	7.4	13.5	12.3	16.3
Tedelex	-	-	-	-	-	4.8
World	-	-	-	-	-	15.6
Rekenkundige gemid- delde	12.9	7.4	11.3	11.6	10.4	10.1
Modus	15.0	9.0	14.0	10.0	10.0	15.0
Hoogste	26.7	19.4	22.6	19.4	17.7	21.0
Laagste	5.3	5.6	4.3	5.4	5.3	.2
Gevolgtrekking :	15.0	9.0	14.0	20.0	10.0	15.0
Aanbeveling :	10.0 en 15.0					

Persentasie netto wins en voorkeurdividende tot
gewone aandeelhoudersfondse

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	—	—	—	—	—	7.3
Afcol	22.1	15.9	21.3	17.8	12.4	13.3
B. & S.	—	—	—	—	12.0	22.6
Bakstey	—	—	—	—	14.9	—
Beares	—	—	—	—	15.5	16.9
Bradlows	15.5	10.7	16.5	16.9	13.4	14.9
Bromain	15.3	11.7	12.9	11.6	6.6	—
Duros	—	6.4	4.9	5.8	5.6	7.2
Cohen	25.9	15.2	13.4	—	—	—
Ellerine	—	—	—	—	8.9	9.9
Ellis	—	27.5	26.6	—	—	—
Hart	30.0	21.5	22.9	17.5	19.1	17.7
Kaistar	—	—	—	—	—	17.3
Lewis App.	21.0	10.6	33.0	19.6	10.7	3.7
Midalum	6.9	7.5	17.8	6.2	8.1	—
Montays	—	—	—	—	—	31.5
Phil Morkel	13.4	—	10.5	11.1	15.4	14.3
Pilotra	5.3	(107.6)*	1.9	20.4	30.0	24.1
Russels	36.5	23.4	21.5	38.3	25.6	21.2
Tvl. Matt.	15.7	16.2	14.8	—	—	—
Steel & B.	25.2	24.8	16.0	19.0	24.4	18.6
Tedelex	—	—	—	—	—	7.4
World	—	—	—	—	—	15.1
Rekenkundige gemiddelde	19.4	15.9	16.7	16.7	14.7	15.0
Modus	22.0	22.0	22.0	18.0	15.0	18.0
Hoogste	36.5	27.5	33.0	38.3	30.0	31.5
Laagste	5.3	6.4	1.9	6.2	5.6	3.7

*Nie in ag geneem nie.

Gevolgtrekking: 22.0 22.0 22.0 18.0 15.0 18.0

Aanbeveling: Tussen 15.0 en 20.0

Eienaarskap renteverhouding.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	1.2-1
Afcol	1.2-1	1.9-1	2.7-1	1.7-1	1.4-1	1.9-1
B. & S.	-	-	-	-	1.1-1	1.5-1
Bakstey	-	-	-	-	1.5-1	-
Beares	-	-	-	-	1.3-1	2.2-1
Bradlows	1.1-1	.9-1	1.0-1	.9-1	.8-1	1.7-1
Bromain	1.5-1	1.4-1	1.5-1	1.7-1	1.2-1	-
Duros	-	1.1-1	1.1-1	1.1-1	1.1-1	1.1-1
Cohen	2.3-1	2.3-1	2.0-1	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	1.2-1	1.5-1
Ellis	-	2.7-1	2.2-1	-	-	-
Hart	1.1-1	1.1-1	1.1-1	1.1-1	1.1-1	1.3-1
Kaistar	-	-	-	-	-	1.2-1
Lewis App.	1.3-1	1.5-1	1.5-1	1.4-1	1.2-1	.2-1
Montays	-	-	-	-	-	1.5-1
Midalum	1.3-1	1.3-1	1.7-1	.8-1	1.1-1	-
Phil Morkel	1.9-1	-	1.3-1	1.2-1	1.4-1	2.4-1
Pilotra	.8-1	-	.4-1	2.4-1	3.1-1	1.8-1
Russells	1.6-1	1.4-1	1.4-1	1.4-1	1.7-1	1.6-1
Tvl.Matt.	1.8-1	1.6-1	1.6-1	-	-	-
Steel & B.	1.6-1	1.5-1	2.1-1	1.4-1	1.9-1	1.2-1
Tedelex	-	-	-	-	-	1.5-1
World	-	-	-	-	-	.9-1
Rekenkundige gemid- delde	1.5-1	1.6-1	2.2-1	1.1-1	1.1-1	1.5-1
Modus	1.5-1	1.5-1	1.5-1	1.1-1	1.1-1	1.5-1
Hoogste	2.3-1	2.7-1	2.7-1	2.4-1	3.1-1	2.8-1
Laagste	.8-1	.9-1	.4-1	.8-1	.8-1	.2-1
Gevolgtrekking :	1.5-1	1.5-1	1.5-1	1.1-1	1.1-1	1.5-1
Aanbeveling :	1.1 - 1					

Persentasie netto wins tot bedryfskapitaal.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	37.9
Afcol	47.0	27.3	23.4	21.9	24.2	14.9
B. & S.	-	-	-	-	34.4	37.6
Bakstey	-	-	-	-	30.4	-
Beares	-	-	-	-	12.9	21.2
Bradlows	17.9	12.8	18.8	19.2	13.7	18.1
Bromain	35.0	26.8	31.6	22.4	39.0	-
Cohen	21.0	11.9	10.7	-	-	-
Duros	-	14.8	10.9	12.5	11.6	13.4
Ellis	-	20.9	21.4	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	20.4	20.5
Hart	56.3	40.1	39.7	29.1	32.2	35.6
Kaistar	-	-	-	-	-	34.3
Lewis App.	49.3	-	80.3	52.6	20.5	9.2
Midalum	57.4	29.2	48.5	17.7	23.3	-
Montays	-	-	-	-	-	4.7
Phil Morkel	3.7	-	2.9	6.0	9.0	7.5
Pilotra	7.4	-	3.2	28.1	48.4	30.8
Russells	22.4	21.6	20.8	30.4	33.6	19.8
Tvl. Matt.	26.5	27.4	22.2	-	-	-
Steel & B.	30.6	29.4	18.9	31.6	20.0	20.4
Tedelex	-	-	-	-	-	9.4
World	-	-	-	-	-	19.5
Rekenkundige gemid- delde	31.2	23.8	25.2	24.5	24.8	19.5
Modus	25.0	25.0	25.0	20.0	22.0	20.0
Hoogste	57.0	40.1	23.4	31.6	48.4	37.4
Laagste	3.7	11.9	2.9	6.0	9.0	4.7
Gevolgtrekking :	25.0	25.0	25.0	20.0	22.0	20.0
Aanbeveling :	Tussen 20.0 en 25.0					

Persentasie opbrengs van netto verdienste tot
nominale waarde van aandeel.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	6.0
Afcol	16.0	22.0	32.0	30.0	34.0	42.0
B. & S.	-	-	-	-	20.0	31.0
Bakstey	-	-	-	-	18.4	-
Beares	-	-	-	-	18.0	21.5
Bradlows	42.5	30.0	57.5	62.5	53.7	
Bromain	20.7	16.7	19.9	16.6	13.8	-
Cohen	15.0	15.0	17.0	-	-	-
Duros	-	15.0	11.0	9.0	11.0	13.4
Ellis	-	60.4	65.2	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	30.0	27.8
Hart	44.0	32.0	36.0	28.0	32.0	31.0
Kaistar	-	-	-	-	-	10.0
Lewis App.	28.0	22.0	26.0	44.0	30.0	-
Midalum	9.4	6.8	18.0	5.7	8.2	(32.6)
Montays	-	-	-	-	-	14.0
Phil Morkel	48.0	-	32.0	34.0	46.0	55.6
Pilotra	40.0	-	50.0	52.0	70.0	70.0
Russells	40.0	42.0	44.0	72.0	112.0	158.0
Tvl. Matt.	44.5	51.8	52.0	-	-	-
Steel & B.	116.0	142.0	132.0	124.0	142.0	193.0
Tedelex	-	-	-	-	-	13.3
World	-	-	-	-	-	15.1
Rekenkundige gemid- delde	38.6	37.9	42.3	33.2	44.3	41.7
Modus	42.0	35.0	40.0	30.0	30.0	13.0
Hoogste	116.0	142.0	132.0	124.0	142.0	193.0
Laagste	9.4	6.8	11.0	5.7	8.2	6.0
Gevolgtrekking :	40.0	40.0	40.0	30.0	30.0	13.0
Aanbeveling :	30.0 en 40.0					

Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur-
aandeelhouders.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	-	-	7.7	6.5	16.2	10.0
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	8.0	10.6	6.4	5.5	6.4	4.0
Bromain	1.7	2.1	1.8	1.7	2.1	-
Cohen	2.3	3.6	3.8	-	-	-
Duros	-	12.9	15.4	12.7	12.6	10.8
Ellis	-	5.2	4.6	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	-	-
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	-
Lewis App.	-	2.8	.9	1.3	2.0	-
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	7.4	-	13.0	2.3	-	-
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	1.4	1.1	.1	-	-	-
Tvl. Matt.	8.0	6.8	6.8	-	-	-
Steel & B.	6.0	4.9	6.9	5.8	3.6	2.0
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	7.0	7.2	8.0	7.5	14.5	6.7
Modus	8.0	6.0	7.0	6.0	8.0	10.0
Hoogste	8.0	10.6	15.4	12.7	16.2	10.0
Laagste	1.4	1.1	.1	1.7	2.1	2.0
Gevolgtrekking :	8.0	6.0	7.0	6.0	8.0	10.0
Aanbeveling :	Tussen 6.0 en 8.0					

Persentase netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	80.5
Afcol	51.4	54.1	34.8	43.7	50.2	48.4
B. & S.	-	-	-	-	70.6	38.8
Bakstey	-	-	-	-	43.0	-
Beares	-	-	-	-	45.1	37.3
Bradlows	27.7	36.0	25.8	26.5	43.5	27.0
Bromain	48.2	59.6	50.1	60.5	72.0	-
Cohen	23.1	35.7	42.6	-	-	-
Duros	-	38.7	45.1	38.0	38.1	32.4
Ellis	-	22.8	25.0	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	20.0	33.0
Hart	60.0	80.2	76.7	83.3	80.0	83.8
Kaistar	-	-	-	-	-	39.1
Lewis App.	-	61.9	18.1	27.7	40.3	-
Midalum	51.8	45.0	33.7	57.1	41.7	-
Montays	-	-	-	-	-	46.4
Phil Morkel	48.0	-	83.5	38.9	42.6	46.8
Pilotra	65.0	-	-	-	14.3	14.3
Russells	36.6	35.3	37.8	27.5	24.5	24.5
Tvl. Matt.	22.8	19.3	28.8	-	-	-
Steel & B.	20.4	20.2	28.1	23.0	47.7	31.0
Tedelex	-	-	-	-	-	42.7
World.	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	41.3	42.4	40.8	42.6	45.0	41.7
Modus	50.0	35.0	35.0	30.0	40.0	35.0
Hoogste	60.0	80.2	83.5	83.3	80.0	83.8
Laagste	20.4	19.3	18.1	23.0	14.3	14.3
Gevolgtrekking :	45.0	35.0	35.0	35.0	45.0	35.0
Aanbeveling :	Tussen 35.0 en 45.0					

Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	19.4
Afcol	48.6	45.9	48.6	49.8	33.6	41.6
B. & S.	-	-	-	-	29.4	61.2
Bakstey	-	-	-	-	58.0	-
Beares	-	-	-	-	54.9	62.7
Bradlows	64.6	53.3	67.7	70.1	50.0	69.0
Bromain	50.0	38.3	48.1	37.7	25.9	-
Cohen	74.6	60.6	53.6	-	-	-
Duros	-	48.4	38.5	49.3	49.3	56.8
Ellerine	-	-	-	-	80.0	67.0
Hart	40.0	19.8	23.3	16.7	20.0	16.2
Kaistar	-	-	-	-	-	60.9
Lewis App.	100.0	35.3	81.0	71.0	57.7	(100.0)
Midalum	49.2	65.0	66.3	42.9	59.3	-
Montays	-	-	-	-	-	53.6
Phil Mork el	44.6	-	3.4	58.8	57.4	53.2
Pilotra	35.0	-	-	-	87.7	87.7
Russells	61.8	63.4	61.2	72.4	75.4	75.5
Tvl. Matt.	69.2	73.8	64.4	-	-	-
Steel & B.	73.6	74.9	65.0	71.2	48.7	67.0
Tedelex	-	-	-	-	-	57.3
World	-	-	-	-	-	100.0
Rekenkundige gemid- delde	59.2	54.2	53.1	53.9	52.0	61.7
Modus	50.0	60.0	65.0	50.0	55.0	60.0
Hoogste	100.0	74.9	81.0	72.4	87.7	100.0
Laagste	35.0	35.3	3.4	16.7	20.0	16.2
Gevolgtrekking :	55.0	60.0	65.0	55.0	55.0	60.0
Aanbeveling :	Tussen 55.0 en 65.0					

Persentasie aandeelhoudersfondse in totale kapitaal.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	72.3
Afcol	54.0	33.9	35.4	40.5	51.2	41.6
B. & S.	-	-	-	-	46.2	65.0
Bakstey	-	-	-	-	56.3	-
Beares	-	-	-	-	45.0	39.4
Bradlows	40.9	40.6	42.1	39.6	35.6	34.2
Bromain	61.3	60.6	59.6	52.5	71.5	-
Cohen	38.7	36.8	35.8	-	-	-
Duros	-	81.8	81.2	81.1	81.8	81.9
Ellis	-	41.6	42.9	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	54.8	58.0
Hart	68.1	73.8	72.5	74.8	72.9	78.0
Kaistar	-	-	-	-	-	66.3
Lewis App.	43.4	38.6	40.2	44.9	47.0	43.1
Midalum	49.5	38.3	36.0	59.5	45.6	37.4
Montays	-	-	-	-	-	63.2
Phil Morkel	17.8	-	17.4	33.5	33.0	26.8
Pilotra	36.4	13.3	16.2	18.2	10.2	21.0
Russells	32.8	33.1	34.2	32.7	27.4	35.8
Tvl. Matt.	48.6	54.8	54.9	-	-	-
Steel & B.	50.8	52.1	51.2	49.2	29.6	33.0
Tedelex	-	-	-	-	-	47.0
World	-	-	-	-	-	54.6
Rekenkundige gemid- delde	45.2	46.1	44.2	47.8	47.9	49.9
Modus	45.0	40.0	40.0	40.0	45.0	40.0
Hoogste	68.1	81.8	72.5	74.8	81.8	81.9
Laagste	17.8	13.3	16.2	18.2	20.2	21.0
Gevolgtrekking :	45.0	40.0	40.0	40.0	45.0	40.0
Aanbeveling :	Tussen 40.0 en 45.0					

Persentasie minderheidsbelang tot totale kapitaal.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	.5	1.3	1.9	.6	.3	.3
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	.7	.2
Bradlows	-	-	-	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellis	-	1.2	1.3	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	.4	-
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	-
Lewis App.	-	-	-	-	-	-
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	-	-	-	-	-	1.4
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	.6	.5	.5	.7	.5	5.5
Tvl. Matt.	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	-	-	-	-	8.2	6.0
Tedelex	-	-	-	-	-	.3
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	.5	1.2	1.3	.7	2.0	2.3
Modus	.5	1.2	1.3	.7	.6	1.0
Hoogste	.6	1.3	1.9	.7	8.2	6.0
Laagste	.5	.5	.5	.6	.3	.2
Gevolgtrekking :	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Aanbeveling :	Geen					

Persentase voorkeuraandeelhoudersbelang tot totale kapitaal

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Afcol	0.0	8.6	9.2	6.8	1.7	.9
B. & S.	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bakstey	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Beares	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bradlows	9.3	8.7	7.9	6.6	5.5	4.6
Bromain	2.7	2.5	2.4	1.8	1.6	0.0
Cohen	3.8	3.5	3.1	0.0	0.0	0.0
Duros	0.0	12.8	12.5	12.0	11.8	11.3
Ellis	0.0	9.3	8.3	0.0	0.0	0.0
Ellerine	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Hart	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kaistar	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Lewis	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Midalum	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Montays	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Phil Morkel	2.4	0.0	2.4	0.0	0.0	0.0
Pilotra	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Russells	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Tvl. Matt.	10.8	10.8	9.8	0.0	0.0	0.0
Steel & B.	12.8	10.6	9.7	8.1	3.6	2.0
Tedelex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
World	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Rekenkundige gemiddelde	6.9	8.3	7.2	7.0	4.8	4.7
Modus	3.0	9.0	9.5	6.8	5.0	4.0
Hoogste	12.8	12.8	12.5	12.0	11.8	11.3
Laagste	2.4	2.5	2.4	1.8	1.6	.9
Gevolgtrekking:	5.0	9.0	9.0	9.0	5.0	5.0
Aanbeveling:	Tussen 5.0 en 9.0					

Persentasie langtermynlaste tot totale kapitaal.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	3.9
Afcol	8.5	10.8	12.4	11.4	16.9	17.8
B. & S.	-	-	-	-	3.8	18.8
Bakstey	-	-	-	-	7.1	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	9.2	8.1	7.0	5.5	9.9	7.3
Bromain	-	-	-	-	-	-
Cohen	9.5	9.8	9.3	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellis	-	19.9	16.6	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	1.4	4.0
Hart	9.9	7.8	8.6	8.3	7.2	-
Kaistar	-	-	-	-	-	8.3
Lewis App.	5.3	4.6	3.4	2.6	3.1	2.8
Midalum	-	20.3	16.6	-	2.8	2.6
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	46.8	-	44.4	32.8	29.7	33.8
Pilotra	3.3	3.6	-	-	-	-
Russells	23.1	18.1	14.6	10.3	12.7	18.0
Tvl. Matt.	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	-	-	-	6.1	5.4	8.0
Tedelex	-	-	-	-	-	15.3
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	14.4	11.4	14.7	11.0	9.3	11.7
Modus	9.0	10.0	8.0	8.0	10.0	16.0
Hoogste	46.8	20.3	44.4	32.8	29.7	33.8
Laagste	3.3	3.6	3.4	5.5	1.4	2.6
Gevolgtrekking :	9.0	10.0	8.0	8.0	10.0	16.0
Aanbeveling :	Tussen 8.0 en 10.0					

Persentasie bedryfslaste tot totale kapitaal.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	23.9
Afcol	37.0	45.4	41.6	40.7	29.9	39.4
B. & S.	-	-	-	-	50.0	16.2
Bakstey	-	-	-	-	36.6	-
Beares	-	-	-	-	54.0	60.4
Bradlows	40.6	42.6	43.0	48.3	49.0	53.9
Bromain	36.0	36.9	38.0	45.7	26.9	-
Cohen	47.9	49.9	51.8	-	-	-
Duros	-	6.1	6.3	6.8	6.4	6.8
Ellis	-	28.0	30.9	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	33.4	38.0
Hart	22.0	16.4	18.9	16.9	19.9	22.0
Kaistar	-	-	-	-	-	25.4
Lewis App.	51.3	56.8	56.4	52.5	49.9	53.7
Midalum	50.5	41.4	47.4	40.5	51.6	60.0
Montays	-	-	-	-	-	36.8
Phil Morkel	33.0	-	35.8	33.8	35.5	38.0
Pilotra	60.3	83.0	83.8	81.8	79.8	72.0
Russells	43.5	48.3	50.7	56.3	59.4	40.7
Tvl. Matt.	40.6	34.4	35.3	-	-	-
Steel & B.	-	-	-	-	-	37.4
World	-	-	-	-	-	45.4
Rekenkundige gemid- delde	41.5	40.5	41.3	41.8	42.7	40.0
Modus	40.0	45.0	35.0	45.0	45.0	39.0
Hoogste	60.3	83.0	83.8	81.8	79.8	72.0
Laagste	22.0	6.1	6.3	6.8	6.4	6.8
Gevolgtrekking :	40.0	45.0	40.0	45.0	45.0	40.0
Aanbeveling :	Tussen 40.0 en 45.0					

Eigenaarskapverhouding.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	2.5-1
Afcol	1.2-1	.5-1	.5-1	.6-1	1.0-1	.7-1
B. & S.	-	-	-	-	.9-1	1.9-1
Bakstey	-	-	-	-	1.3-1	-
Beares	-	-	-	-	.8-1	.5-1
Bradlows	.7-1	.7-1	.7-1	.7-1	.6-1	.6-1
Bromain	1.6-1	1.5-1	1.5-1	1.1-1	2.5-1	-
Cohen	.6-1	.6-1	.6-1	-	-	-
Duros	-	4.3-1	4.3-1	4.3-1	4.5-1	4.5-1
Ellis	-	.7-1	.8-1	-	-	-
Ellerine-	-	-	-	1.8-1	1.4-1	-
Hart	2.1-1	2.8-1	2.7-1	3.0-1	2.7-1	3.5-1
Kaistar	-	-	-	-	-	1.9-1
Lewis App.	.8-1	.7-1	.7-1	.8-1	.9-1	.8-1
Midalum	.9-1	.6-1	.5-1	1.4-1	.8-1	.6-1
Montays	-	-	-	-	-	1.7-1
Phil Morkel	.2-1	-	.2-1	.5-1	.4-1	.2-1
Pilotra	.5-1	.2-1	.2-1	.2-1	.2-1	.3-1
Russells	.5-1	.5-1	.5-1	.5-1	.4-1	.5-1
Tvl. Matt.	.9-1	1.2-1	1.2-1	-	-	-
Steel & B.	1.0-1	1.1-1	1.1-1	.9-1	.4-1	.5-1
Tedelex	-	-	-	-	-	.9-1
World	-	-	-	-	-	1.2-1
Rekenkundige gemid- delde	.9-1	1.2-1	1.1-1	.9-1	1.2-1	1.6-1
Modus	.6-1	.6-1	.7-1	.7-1	.9-1	.8-1
Hoogste	1.6-1	4.3-1	4.3-1	4.3-1	2.7-1	3.5-1
Laagste	.2-1	.5-1	.2-1	.2-1	.2-1	.2-1
Gevolgtrekking :	.6-1	.6-1	.7-1	.7-1	.9-1	.8-1
Aanbeveling :	.6-1					

Persentase gewone aandeelhoudersfondse tot vaste bates

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	—	—	—	—	—	100.0
Afcol	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
B. & S.	—	—	—	—	100.0	100.0
Bakstey	—	—	—	—	100.0	—
Beares	—	—	—	—	100.0	100.0
Bradlows	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Bromain	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	—
Cohen	100.0	100.0	100.0	—	—	—
Ouros	—	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Ellis	—	100.0	100.0	—	—	—
Ellerine	—	—	—	—	100.0	100.0
Hart	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kaistar	—	—	—	—	—	100.0
Lewis App.	100.0	89.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Midalum	100.0	78.9	91.0	100.0	100.0	100.0
Montays	—	—	—	—	—	100.0
Phil Morkel	100.0	—	100.0	100.0	100.0	100.0
Pilotra	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Russells	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tvl. Matt.	100.0	100.0	100.0	—	—	—
Steel & B.	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tedelex	—	—	—	—	—	100.0
World	—	—	—	—	—	100.0
Rekenkundige gemid- delde	100.0	97.5	99.1	100.0	100.0	100.0
Modus	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Hoogste	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Laagste	100.0	89.6	91.0	100.0	100.0	100.0
Gevolgtrekking :	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Aanbeveling :	100.0					

Persentase gewone aandeelhoudersfondse tot bedryfskapitaal

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	100.0
Afcol	100.0	26.0	34.1	42.8	29.6	53.1
B. & S.	-	-	-	-	100.0	100.0
Bakstey	-	-	-	-	100.0	-
Beares	-	-	-	-	100.0	100.0
Bradlows	51.8	55.8	62.0	67.0	58.7	68.6
Bromain	89.0	90.0	90.0	77.0	100.0	-
Cohen	71.8	71.8	72.2	-	-	-
Duros	-	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Ellis	-	44.4	51.2	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	93.0	100.0
Hart	72.0	72.5	79.3	81.7	83.1	100.0
Kaistar	-	-	-	-	-	100.0
Lewis App.	72.3	-	79.3	84.2	87.6	84.6
Midalum	100.0	-	-	100.0	83.0	51.0
Montays	-	-	-	-	-	100.0
Phil Morkel	23.4	-	23.4	47.3	44.1	35.6
Pilotra	87.6	32.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Russells	39.1	48.0	57.4	63.9	37.4	73.7
Tvl. Matt.	61.8	66.8	73.2	-	-	-
Steel & B.	69.5	75.8	78.3	52.3	52.4	44.4
Tedex	-	-	-	-	-	91.0
World	-	-	-	-	-	100.0
Rekenkundige gemid- delde	69.8	62.1	69.2	74.2	76.3	83.4
Modus	70.0	70.0	75.0	90.0	100.0	100.0
Hoogste	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Laagste	23.4	26.0	23.4	42.8	29.6	35.6
Gevolgtrekking :	70.0	70.0	75.0	90.0	100.0	100.0
Aanbeveling :	Tussen 70.0 en 100.0					

Verhouding van bedrijfslaste tot gewone aandeel-
houdersfondse.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	1- 3.0
Afcol	1- 1.4	1- .7	1- .8	1- 1.0	1- 1.7	1- .1
B. & S.	-	-	-	-	1- 3.6	1- 4.0
Bakstey	-	-	-	-	1- 2.0	-
Beares	-	-	-	-	1- .8	1- 1.2
Bradlows	1- 1.0	1- .9	1- .8	1- .7	1- .7	1- .6
Bromain	1- 1.7	1- 1.6	1- 1.6	1- 1.1	1- 2.6	-
Cohen	1- .8	1- .7	1- .7	-	-	-
Duros	-	1-13.4	1-13.1	1-11.8	1-12.8	1-12.2
Ellerine	-	-	-	-	1- 1.9	1- 1.5
Hart	1- 3.1	1- 4.5	1- 3.8	1- 4.4	1- 3.6	1- 3.5
Kaistar	-	-	-	-	-	1- 2.6
Lewis App.	1- .8	1- .3	1- 7.1	1- .8	1- .9	1- .8
Midalum	1- .9	1- .9	1- .7	1- 1.4	1- .8	1- .6
Montays	-	-	-	-	-	1- 1.7
Phil Morkel	1- 1.8	-	1- 2.0	1- 1.0	1- 1.1	1- 1.9
Pilotra	1- .6	1- .2	1- .2	1- .2	1- .3	1- .3
Russells	1- .7	1- .6	1- .5	1- .4	1- .4	1- .8
Tvl. Matt.	1- 1.9	1- 1.6	1- 1.6	-	-	-
Steel & B.	1- 1.4	1- 1.4	1- 1.3	1- 1.3	1- .5	1- .7
Tedelex	-	-	-	-	-	1- .6
World	-	-	-	-	-	1- 1.2
Rekenkundige gemid- delde	1- 1.3	1- 2.1	1- 2.5	1- 2.3	1- 2.1	1- 2.0
Modus	1- 1.6	1- 1.6	1- 1.6	1- 1.2	1- .9	1- .9
Hoogste	1- 2.1	1-13.4	1-13.1	1-11.8	1-12.8	1-12.2
Laagste	1- .6	1- .2	1- .2	1- .2	1- .3	1- .1
Gevolgtrekking :	1- 1.6	1- 1.6	1- 1.6	1- 1.2	1- .9	1- .9
Aanbeveling :	Tussen 1- 1.6 en 1- 2.0					

Persentasie verhoging tot gewone aandeelhoudersfondse.

	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-
Afcol	32.0	.2	32.0	129.6	45.6
B. & S.	-	-	-	-	16.0
Bakstey	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	11.6
Bradlows	6.9	13.5	12.6	7.8	14.8
Bromain	5.9	7.7	14.1	49.8	-
Cohen	10.0	15.7	-	-	-
Duros	-	2.4	3.4	3.3	4.3
Ellis	-	14.8	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	8.6
Hart	4.4	5.5	3.0	3.9	2.9
Kaistar	-	-	-	-	-
Lewis App.	10.3	36.6	32.6	49.8	(3.6)
Midalum	6.7	13.1	67.1	50.0	(30.0)
Montays	-	-	-	-	-
Phil Morkel	-	40.6	43.2	41.6	19.1
Pilotra	(65.2)	1.9	54.7	16.8	24.5
Russells	16.8	13.4	18.1	14.7	88.0
Tvl. Matt.	14.5	10.1	-	-	-
Steel & B.	22.2	11.6	12.4	24.4	68.4
Tedelex	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	17.7	13.3	26.5	35.6	20.7
Modus	8.0	13.0	15.0	45.0	18.0
Hoogste	32.0	40.6	43.2	129.6	88.0
Laagste	(65.2)	.2	3.0	3.3	(30.0)
Gevolgtrekking :	8.0	13.0	15.0	45.0	18.0
Aanbeveling :	Tussen 10.0 en 15.0				

Verhouding van bedrijfsbates tot bedrijfslaste.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	1.5-1
Afcol	1.3-1	1.4-1	1.8-1	1.8-1	1.8-1	1.9-1
B. & S.	-	-	-	-	2.2-1	3.4-1
Bakstey	-	-	-	-	1.7-1	-
Beares	-	-	-	-	1.6-1	1.5-1
Bradlows	1.9-1	1.8-1	1.9-1	1.7-1	1.7-1	1.7-1
Bromain	1.7-1	1.7-1	1.6-1	1.5-1	1.4-1	-
Cohen	2.0-1	1.9-1	1.8-1	-	-	-
Duros	-	7.7-1	7.8-1	7.3-1	8.0-1	7.6-1
Ellis	-	1.2-1	1.7-1	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	1.8-1	1.7-1
Hart	2.6-1	3.4-1	3.2-1	3.6-1	3.1-1	2.7-1
Kaistar	-	-	-	-	-	2.3-1
Lewis App.	1.3-1	1.0-1	1.2-1	1.3-1	1.4-1	1.3-1
Midalum	1.1-1	1.2-1	1.2-1	1.5-1	1.3-1	1.0-1
Montays	-	-	-	-	-	2.1-1
Phil Morkel	2.9-1	-	2.7-1	2.8-1	2.6-1	2.3-1
Pilotra	1.4-1	1.0-1	1.1-1	1.2-1	1.2-1	1.2-1
Russells	1.8-1	1.7-1	1.6-1	1.5-1	1.3-1	1.7-1
Tvl. Matt.	1.7-1	1.9-1	2.0-1	-	-	-
Steel & B.	2.1-1	2.1-1	2.0-1	1.3-1	1.6-1	1.6-1
Tedelex	-	-	-	-	-	1.5-1
World	-	-	-	-	-	1.6-1
Rekenkundige gemid- delde	1.8-1	2.2-1	2.3-1	2.3-1	2.2-1	2.1-1
Modus	1.8-1	1.8-1	1.7-1	1.7-1	1.7-1	1.8-1
Hoogste	2.9-1	7.7-1	7.8-1	7.3-1	8.0-1	7.6-1
Laagste	1.1-1	1.0-1	1.1-1	1.2-1	1.2-1	1.0-1
Gevolgtrekking :	1.8-1	1.8-1	1.7-1	1.7-1	1.7-1	1.8-1
Aanbeveling :	Tussen 1.7-1 en 2.2-1					

Vuurproefverhouding.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	1.0-1
Afcol	1.0-1	.8-1	1.2-1	1.2-1	1.3-1	.9-1
B. & S.	-	-	-	-	1.7-1	2.6-1
Bakstey	-	-	-	-	1.1-1	-
Beares	-	-	-	-	1.3-1	1.3-1
Bradlows	1.3-1	1.3-1	1.3-1	1.3-1	1.3-1	1.3-1
Bromain	.8-1	1.2-1	.8-1	.9-1	1.2-1	-
Cohen	1.6-1	1.6-1	1.6-1	-	-	-
Duros	-	3.2-1	4.0-1	3.5-1	4.2-1	3.6-1
Ellis	-	1.5-1	2.3-1	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	1.6-1	1.5-1
Hart	1.2-1	1.4-1	1.5-1	2.0-1	1.7-1	1.2-1
Kaistar	-	-	-	-	-	1.7-1
Lewis App.	.3-1	.3-1	.4-1	.4-1	.5-1	.3-1
Midalum	.4-1	.4-1	.4-1	.5-1	.5-1	.4-1
Montays	-	-	-	-	-	1.9-1
Phil Morkel	2.0-1	-	2.0-1	2.0-1	1.9-1	1.9-1
Pilotra	.6-1	.4-1	.7-1	.6-6	.7-1	.8-1
Russells	1.5-1	1.5-1	1.4-1	1.3-1	1.0-1	1.4-1
Tvl. Matt.	1.1-1	.8-1	1.2-1	-	-	-
Steel & B.	1.4-1	1.6-1	1.6-1	1.2-1	1.2-1	1.2-1
Tedelex	-	-	-	-	-	.7-1
World	-	-	-	-	-	1.6-1
Rekenkundige gemid- delde	1.1-1	1.2-1	1.4-1	1.3-1	1.4-1	1.4-1
Modus	1.5-1	1.6-1	1.6-1	1.2-1	1.4-1	1.3-1
Hoogste	2.0-1	3.2-1	4.0-1	3.5-1	4.2-1	3.6-1
Laagste	.6-1	.3-1	.4-1	.4-1	.5-1	.3-1
Gevolgtrekking:	1.5-1	1.5-1	1.5-1	1.2-1	1.4-1	1.3-1
Aanbeveling :	1.5-1					

Persentase Bedryfskapitaal in voorraad belê

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	57.0
Afcol	95.7	125.8	73.8	74.0	64.2	68.3
B. & S.	-	-	-	-	41.7	31.8
Bakstey	-	-	-	-	86.5	-
Beares	-	-	-	-	52.4	51.2
Bradlows	62.5	63.8	57.5	59.2	59.2	56.8
Bromain	125.0	115.0	119.0	115.0	44.0	-
Cohen	40.8	35.8	32.3	-	-	-
Duros	-	66.3	56.0	59.9	54.9	60.5
Ellis	-	27.3	26.3	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	34.7	27.7
Hart	84.9	81.7	75.1	58.8	64.0	87.5
Kaistar	-	-	-	-	-	40.2
Lewis App.	227.0	1 332.0	300.0	295.0	205.0	304.0
Midalum	940.0	519.0	459.0	292.0	401.0	898.0
Montays	-	-	-	-	-	9.3
Phil Morke1	46.6	-	40.6	43.2	41.6	44.2
Pilotra	189.8	1 174.4	351.0	299.4	248.0	243.2
Russells	37.9	30.9	32.7	41.8	74.8	1.4
Tvl. Matt.	86.1	84.1	86.9	-	-	-
Steel & B.	58.0	48.3	48.0	72.0	66.1	63.4
Tedelex	-	-	-	-	-	139.7
World	-	-	-	-	-	11.3
Rekenkundige gemiddelde	166.1	284.9	125.5	119.1	103.7	121.9
Modus	50.0	50.0	50.0	60.0	55.0	60.0
Hoogste	940.0	1 332.0	459.0	299.4	401.0	898.0
Laagste	37.9	27.3	32.3	41.8	44.0	1.4
Gevolgtrekking:	50.0	50.0	50.0	60.0	55.0	60.0
Aanbeveling:	50.0					

Verhouding van voorraad tot bedrijfslaste.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	1-1.7
Afcol	1-1.4	1-1.8	1-1.6	1-1.6	1-1.7	1-1.5
B. & S.	-	-	-	-	1-1.8	1-1.3
Bakstey	-	-	-	-	1-1.5	-
Beares	-	-	-	-	1-1.3	1-3.7
Bradlows	1-1.6	1-1.7	1-1.8	1-2.2	1-2.2	-
Bromain	1-1.1	1-1.2	1-1.3	1-1.4	1-5.0	-
Cohen	1-2.3	1-2.9	1-3.5	-	-	-
Duros	-	1- .2	1- .2	1- .2	1- .2	1- .2
Ellis	-	1-1.8	1-2.2	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	1-4.1	1-5.0
Hart	1- .6	1- .5	1- .5	1- .6	1- .7	
Kaistar	-	-	-	-	-	
Lewis App.	1-1.3	1-1.4	1-1.4	1-1.3	1-1.4	1-1.0
Midalum	1-1.4	1-2.3	1-1.1	1- .9	1-1.2	1-1.4
Montays	-	-	-	-	-	1-5.6
Phil Morkel	1-1.1	-	1-1.4	1-1.2	1-1.5	1- .8
Pilotra	1-1.2	1-1.5	1-2.4	1-1.0	1-2.0	1-1.9
Russells	1-2.9	1-32.	1-3.0	1-4.4	1-3.7	1-2.7
Tvl. Matt.	1-1.2	1-1.1	-	-	-	-
Steel & B.	1-1.4	1-1.7	1-1.8	1-1.7	1-2.2	1-2.4
Tedelex	-	-	-	-	-	1-1.3
World	-	-	-	-	-	1-1.3
Rekenkundige gemid- delde	1-1.5	1-1.6	1-1.6	1-1.6	1-2.0	1-2.1
Modus	1-1.4	1-1.7	1-1.8	1-1.6	1-1.5	1-1.4
Hoogste	1-2.9	1-3.2	1-3.5	1-4.4	1-5.0	1-5.6
Laagste	1- .6	1- .2	1- .2	1- .2	1- .2	1- .2
Gevolgtrekking :	1-1.5	1-1.5	1-1.5	1-1.5	1-1.5	1-1.5
Aanbeveling :	1-1.5					

Voorwaardelijke aanspreeklikheid as persentasie van netto bates

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	-	-	9.1	11.1	42.9	64.9
B. & S.	-	-	-	-	-	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	22.5	-
Bradlows	-	-	-	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	2.0	-
Cohen	55.0	47.9	54.7	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellis	-	50.0	41.4	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	4.7	9.8
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	2.4
Lewis App.	10.7	-	-	-	-	2.1
Widalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	8.2
Phil Morkel	-	-	-	2.8	1.6	-
Pilotra	20.0	71.7	30.9	-	-	18.8
Russells	1.6	-	2.5	.9	3.1	1.6
Tvl. Matt.	11.3	12.6	23.1	-	-	-
Steel & B.	7.5	3.2	3.0	2.5	2.2	1.3
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemiddelde	17.6	37.0	23.5	4.3	11.2	13.6
Modus	10.0	50.0	2.5	3.0	2.0	
Hoogste	55.0	71.7	54.7	11.1	42.9	64.9
Laagste	1.6	3.2	2.5	.9	2.0	1.3
Gevolgtrekking:	Geen					
Aanbeveling:	Geen					

Bates verpand as persentasie van netto bates.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	4.2	27.2	24.8	25.2	16.5	29.3
B. & S.	-	-	-	-	13.9	25.8
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	.5	-
Bradlows	12.1	12.7	9.5	8.5	5.8	4.2
Bromain	-	-	-	-	4.1	-
Cohen	29.8	31.3	27.9	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellis	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	8.1	-
Hart	-	-	-	-	-	-
Kaistar	-	-	-	-	-	8.0
Lewis App.	.6	-	1.7	.7	.3	1.6
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	81.4	-	110.0	2.4	5.6	1.2
Pilotra	18.7	53.4	89.5	64.8	113.6	83.2
Russells	-	-	72.1	76.5	49.2	20.9
Tvl. Matt.	24.1	24.0	25.5	-	-	-
Steel & B.	31.0	30.8	34.1	33.9	23.0	31.7
Tedelex	-	-	-	-	-	-
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	25.2	29.8	43.9	30.3	21.6	22.8
Modus	30.0	30.0	25.0	25.0	15.0	25.0
Hoogste	81.4	53.4	110.0	76.5	113.6	83.2
Laagste	.6	12.7	1.7	.7	.3	1.2
Gevolgtrekking :	30.0	30.0	25.0	25.0	25.0	25.0
Aanbeveling :	Tussen 25.0 en 30.0					

Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	8.7	2.9	13.1	35.7	4.5	4.7
B. & S.	-	-	-	-	.2	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-
Bradlows	1.7	2.6	1.1	1.5	.8	-
Bromain	1.3	1.3	.1	-	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellis	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	-	-
Hart	4.9	1.5	2.0	1.4	1.9	4.2
Kaistar	-	-	-	-	-	25.1
Lewis App.	1.6	-	-	2.2	2.6	1.3
Midalum	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	-	-	-	-	-	1.2
Pilotra	-	-	-	-	-	-
Russells	-	-	-	-	4.6	-
Tvl. Matt.	19.0	-	-	-	-	-
Steel & B.	3.2	-	-	3.3	6.1	5.1
Tedelex	-	-	-	-	-	1.2
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	5.7	1.8	4.1	9.0	2.3	6.1
Modus	1.6	2.6	2.0	2.0	2.0	4.0
Hoogste	19.0	2.9	13.1	35.7	6.1	25.1
Laagste	1.3	.3	.1	1.4	.2	1.2
Gevolgtrekking :	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	
Aanbeveling :	Geen					

Persentasie voorsienings tot totale kapitaal.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	2.5
Afcol	-	6.5	8.1	7.5	4.9	7.4
B. & S.	-	-	-	-	3.7	5.5
Bakstey	-	-	-	-	5.4	-
Beares	-	-	-	-	9.8	9.7
Bradlows	18.6	18.6	18.6	18.7	19.0	21.1
Bromain	9.8	10.7	11.2	9.5	11.0	-
Cohen	18.4	68.7	78.9	-	-	-
Duros	-	-	11.4	11.6	11.6	6.1
Ellis	-	15.0	16.2	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	5.3	5.9
Hart	8.8	11.9	14.6	17.4	19.9	19.2
Kaistar	-	-	-	-	-	7.4
Lewis App.	14.0	15.4	13.7	13.5	11.8	13.3
Midalum	-	1.7	3.5	4.7	5.2	8.4
Montays	-	-	-	-	-	7.7
Phil Mork el	6.9	-	8.6	10.5	11.9	11.0
Pilotra	3.3	4.1	4.3	2.9	3.8	3.2
Russells	4.5	7.1	10.7	15.9	8.0	7.5
Tvl. Matt.	14.6	14.9	14.4	-	-	-
Steel & B.	13.2	10.6	10.9	21.5	11.5	19.9
Tedelex	-	-	-	-	-	1.7
World	-	-	-	-	-	11.1
Rekenkundige gemid- delde	11.2	16.6	17.0	12.9	10.1	9.3
Modus	8.0	15.0	15.0	15.0	15.0	9.0
Hoogste	18.6	68.7	78.9	21.5	19.9	21.1
Laagste	3.3	4.1	4.3	2.9	3.7	1.7
Gevolgtrekking :	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0
Aanbeveling :	15.0					

Persentasie dividendverdienste tot hoogste markprys

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	4.0
Afcol	8.1	6.1	7.3	3.6	1.9	1.8
B. & S.	-	-	-	-	2.2	4.0
Bakstey	-	-	-	-	4.2	-
Beares	-	-	-	-	1.0	2.2
Bradlows	4.3	5.0	4.1	1.9	1.9	3.7
Bromain	4.3	5.0	4.7	2.1	2.1	-
Cohen	5.6	6.2	6.9	-	-	-
Duros	-	6.2	6.9	2.4	2.1	3.8
Ellerine	-	-	-	-	.4	2.4
Ellis	-	6.9	4.7	-	-	-
Hart	5.2	4.7	5.8	6.0	7.0	7.6
Kaistar	-	-	-	-	-	3.7
Lewis App.	-	6.1	5.2	1.6	1.6	-
Midalum	2.4	2.5	2.6	1.3	1.6	-
Montays	-	-	-	-	-	4.3
Phil Morkel	3.9	-	7.2	1.1	1.2	1.5
Pilotra	2.7	-	-	-	-	.6
Russells	6.2	4.4	2.8	.8	.4	1.5
Steel & B.	4.3	4.2	2.7	1.0	1.9	3.0
Tvl. Matt.	5.0	4.0	3.0	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	.5
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemiddelde	4.6	5.1	4.8	2.2	1.9	2.9
Modus	4.3	5.0	5.0	2.0	2.0	4.0
Hoogste	8.1	6.9	7.3	6.0	7.0	7.6
Laagste	2.4	2.5	2.0	.8	.4	.5
Gevolgtrekking:	5.0	5.0	5.0	2.0	2.0	4.0
Aanbeveling:	5.0					

Persentasie dividendverdiens te tot laagste markprys.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	10.0
Afcol	9.2	10.0	10.7	7.5	4.4	3.1
B. & S.	-	-	-	-	4.0	7.3
Bakstey	-	-	-	-	10.0	-
Beares	-	-	-	-	2.3	7.5
Bradlows	5.8	6.2	6.0	4.6	4.1	10.5
Bromain	5.7	6.0	6.0	5.0	3.3	-
Cohen	8.8	8.8	8.3	-	-	-
Duros	-	8.3	8.3	6.5	3.8	6.2
Ellerine	-	-	-	-	1.3	7.0
Ellis	-	9.4	8.5	-	-	-
Hart	6.5	7.2	7.1	10.4	9.2	12.3
Kaistar	-	-	-	-	-	5.0
Lewis App.	-	10.5	8.3	6.0	6.0	-
Midalum	2.7	2.9	5.0	3.5	5.5	-
Montays	-	-	-	-	-	13.0
Phil Morkel	7.5	-	13.3	4.4	3.0	3.6
Pilotra	3.2	-	-	-	-	.7
Russells	8.3	8.3	5.2	3.3	1.3	5.2
Steel & B.	7.4	7.6	4.1	2.7	3.5	6.6
Tvl. Matt.	7.6	7.2	6.7	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	1.6
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemid- delde	6.5	7.6	7.5	5.3	3.9	6.6
Modus	5.5	7.0	8.0	6.0	4.0	6.0
Hoogste	9.7	10.5	13.3	10.4	9.2	10.5
Laagste	2.7	2.9	4.1	2.7	1.3	.7
Gevolgtrekking :	6.0	7.0	8.0	6.0	4.0	6.0
Aanbeveling :	6.0					

Persentasie netto verdienste per aandeel tot hoogste markprys.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	4.6
Afcol	10.0	10.0	15.6	7.3	2.5	3.8
B. & S.	-	-	-	-	4.3	10.0
Bakstey	-	-	-	-	9.6	-
Beares	-	-	-	-	2.4	6.1
Bradlows	14.7	12.0	15.8	6.8	4.1	8.1
Bromain	8.6	10.1	10.2	3.5	2.9	-
Cohen	23.0	17.0	15.0	-	-	-
Duros	-	13.7	12.5	5.2	4.7	10.0
Ellerine	-	-	-	-	2.4	8.0
Ellis	-	28.0	18.0	-	-	-
Hart	8.8	5.8	7.4	7.0	8.6	9.4
Kaistar	-	-	-	-	-	9.6
Lewis App.	25.4	16.9	13.6	5.8	4.0	-
Midalum	4.9	5.0	11.5	2.2	4.0	-
Montays	-	-	-	-	-	10.0
Phil Morkel	7.8	-	7.6	7.7	3.9	3.4
Pilotra	.7	-	11.3	5.0	-	4.2
Russells	16.6	12.3	7.4	3.0	1.9	6.5
Steel & B.	20.0	20.0	12.4	4.1	4.5	7.5
Tvl. Matt.	-	-	-	-	-	1.2
World	-	-	-	-	-	9.3
Rekenkundige gemid- delde	11.7	13.4	11.2	5.2	8.6	6.9
Modus	8.0	11.0	15.0	7.0	4.0	9.0
Hoogste	25.4	28.0	18.0	7.7	28.3	10.0
Laagste	.7	5.0	7.4	2.2	1.9	1.2
Gevolgtrekking :	8.0	11.0	15.0	7.0	4.0	9.0
Aanbeveling :	10.0					

Persentasie netto verdienste per aandeel tot laagste markprys.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	11.6
Afcol	11.9	16.9	2.2	15.0	8.9	6.4
B. & S.	-	-	-	-	8.0	18.2
Bakstey	-	-	-	-	22.9	-
Beares	-	-	-	-	5.3	20.7
Bradlows	20.0	15.0	23.0	16.6	8.9	23.1
Bromain	11.5	12.1	13.0	8.2	4.5	-
Cohen	36.0	24.0	23.0	-	-	-
Duros	-	18.3	15.0	14.4	8.4	16.5
Ellerine	-	-	-	-	6.8	23.5
Ellis	-	39.0	32.0	-	-	-
Hart	11.0	8.8	9.2	12.1	11.0	15.2
Kaistar	-	-	-	-	-	13.0
Lewis App.	35.0	28.9	21.6	22.0	15.0	-
Midalum	5.5	5.8	15.0	5.7	13.3	-
Montays	-	-	-	-	-	30.0
Phil Morkel	15.0	-	11.1	14.1	6.9	8.4
Pilotra	1.6	-	13.8	8.6	-	5.0
Russells	22.2	23.3	13.4	12.5	5.6	22.8
Steel & B.	34.7	36.4	18.3	11.4	8.3	16.6
Tedelex	-	-	-	-	-	3.7
Tvl. Matt.	30.0	36.0	18.0	-	-	-
World	-	-	-	-	-	23.7
Rekenkundige gemid- delde	15.5	20.4	15.6	12.7	8.5	16.1
Modus	11.0	18.0	18.0	13.0	8.5	20.0
Hoogste	35.0	39.0	23.0	22.0	13.3	30.0
Laagste	1.5	5.8	2.2	5.7	4.5	3.7
Gevolgtrekking :	11.0	18.0	18.0	13.0	8.5	20.0
Aanbeveling :	15.0					

Prysverdienste per aandeel tot hoogste markprys.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	20.4
Afcol	10.0	9.5	6.3	13.6	25.0	26.3
B. & S.	-	-	-	-	23.0	10.0
Bakstey	-	-	-	-	10.3	-
Beares	-	-	-	-	41.0	16.0
Bradlows	6.7	8.3	6.3	14.6	24.1	12.2
Bromain	11.5	9.8	9.7	28.4	34.0	-
Cohen	4.3	5.7	6.7	-	-	-
Duros	-	7.2	8.0	19.0	20.9	10.0
Ellerine	-	-	-	-	40.6	12.5
Ellis	-	4.6	5.6	-	-	-
Hart	11.3	17.1	13.3	14.2	11.5	10.6
Kaistar	-	-	-	-	-	10.3
Lewis App.	3.9	5.9	7.3	17.0	24.0	-
Midalum	20.0	20.0	17.0	45.0	25.0	-
Montays	-	-	-	-	-	10.0
Phil Morke1	12.7	-	13.7	34.1	35.2	28.9
Pilotra	137.2	-	8.8	9.6	-	24.0
Russells	6.0	8.0	13.4	32.7	51.3	15.1
Steel & B.	5.0	5.0	8.0	24.0	22.0	13.3
Tedelex	-	-	-	-	-	81.0
World	-	-	-	-	-	2.7
Rekenkundige gemid- delde	22.4	9.5	9.7	22.9	27.3	18.9
Modus	11.0	8.0	13.0	14.0	22.0	10.0
Hoogste	137.2	20.0	17.0	45.0	51.3	81.0
Laagste	5.0	5.0	5.6	9.6	2.5	2.7
Gevolgtrekking :	11.0	9.0	13.0	14.0	22.0	10.0
Aanbeveling :	10.0					

Prysverdieste verhouding tot laagste marktprys.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	8.5
Afcol	8.3	5.9	4.3	6.6	11.1	25.4
B. & S.	-	-	-	-	12.5	5.4
Bakstey	-	-	-	-	4.3	-
Beares	-	-	-	-	18.0	4.8
Bradlows	5.0	6.6	4.3	6.0	11.1	4.3
Bromain	8.5	8.2	7.8	12.1	22.2	-
Cohen	2.7	4.0	4.3	-	-	-
Duros	-	5.5	6.6	6.9	11.8	6.0
Ellerine	-	-	-	-	14.6	4.2
Ellis	-	3.3	3.1	-	-	-
Hart	9.0	11.2	10.8	8.2	8.7	6.5
Kaistar	-	-	-	-	-	7.6
Lewis App.	2.8	3.4	4.6	4.5	6.6	-
Midalum	18.0	17.0	7.0	18.0	7.0	-
Montays	-	-	-	-	-	3.3
Phil Morkel	6.6	-	7.5	8.8	14.3	11.7
Pilotra	60.0	-	7.2	11.5	-	20.0
Russells	4.5	4.2	7.4	7.9	17.6	4.3
Steel & B.	2.3	2.7	5.4	8.7	11.2	6.0
Tvl. Matt.	3.2	2.8	4.6	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	26.0
World	-	-	-	-	-	1.0
Rekenkundige gemid- delde	12.5	6.8	6.3	9.0	12.8	9.0
Modus	6.0	6.0	7.0	8.0	12.0	7.0
Hoogste	60.0	17.0	10.8	18.0	18.0	16.0
Laagste	2.3	2.7	4.3	4.5	6.6	1.0
Gevolgtrekking :	6.0	6.0	7.0	8.0	12.0	7.0
Aanbeveling :	6.0					

Aantal jaren wat toekomstige netto verdienste tot hoogste
markprijs na aftrekking van batewaarde verdiskonteer is

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	10.0
Afcol	3.5	2.7	1.7	7.6	12.2	19.5
B. & S.	-	-	-	-	18.9	6.6
Bakstey	-	-	-	-	3.9	-
Beares	-	-	-	-	35.8	11.0
Bradlows	.4	-	.6	8.7	16.8	4.0
Bromain	4.7	2.7	2.5	19.5	16.5	-
Cohen	.4	-	.4	-	-	-
Duros	-	-	-	6.1	7.4	-
Ellerine	-	-	-	-	35.4	7.9
Ellis	-	-	2.3	-	-	-
Hart	8.0	12.5	8.9	8.4	6.2	5.1
Kaistar	-	-	-	-	-	6.1
Lewis App.	-	-	.9	12.5	15.5	-
Midalum	10.0	5.2	3.1	2.7	12.0	-
Montays	-	-	-	-	-	6.4
Phil Morkel	9.7	-	2.4	2.5	27.7	23.0
Pilotra	47.5	-	6.2	16.1	-	19.8
Russells	2.6	3.8	8.6	29.2	48.6	12.2
Tvl. Matt.	-	-	3.0	-	-	-
Steel & B.	.8	.6	1.6	18.8	17.5	6.4
Tedelex	-	-	-	-	-	74.0
World	-	-	-	-	-	1.6
Rekenkundige gemiddelde	9.6	3.4	3.4	12.0	20.8	14.2
Modus	4.0	3.0	2.5	18.0	16.0	6.5
Hoogste	47.5	12.5	8.9	29.2	48.6	23.0
Laagste	.8	.6	.9	2.5	7.4	1.6
Gevolgtrekking:	4.0	3.0	2.5	18.0	16.0	6.5
Aanbeveling:	5.0					

Aantal jaren wat toekomstige netto verdienste tot laagste
marktprijs na aftrekking van batewaarde verdiskonteer is

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-
Afcol	1.8	-	-	.6	3.4	8.7
B. & S.	-	-	-	-	8.4	2.1
Bakstey	-	-	-	-	-	-
Beares	-	-	-	-	13.1	-
Bradlows	-	-	-	.1	3.0	-
Bromain	4.0	1.1	.5	2.8	4.7	-
Cohen	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	-	-	9.4	-
Ellis	-	-	-	-	-	-
Hart	5.8	6.5	6.4	2.3	3.4	1.1
Kaistar	-	-	-	-	-	4.6
Lewis App.	-	-	-	-	-	-
Midalum	14.0	17.0	6.6	1.7	7.5	-
Montays	-	-	-	-	-	-
Phil Morkel	3.6	-	-	-	6.8	5.8
Pilotra	-	-	4.6	7.7	-	15.8
Russells	.6	-	2.6	4.5	15.0	13.9
Steel & B.	-	-	.4	1.1	7.6	-
Tvl. Matt.	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	-	-	-	19.0
World	-	-	-	-	-	-
Rekenkundige gemiddelde	4.9	8.2	3.5	3.9	7.6	8.8
Modus	4.0	6.5	6.5	2.3	3.4	4.0
Hoogste	14.0	17.0	6.6	7.7	15.0	19.0
Laagste	.6	1.1	.4	.1	3.0	1.1
Gevolgtrekking:	4.0	6.5	6.5	2.3	3.4	4.0
Aanbeveling:	4.0					

Aantal jaren wat toekomstige netto verdienste tot hoogstemarktprijs verdiskonteer is

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	—	—	—	—	—	21.4
Afcol	10.0	9.5	6.3	13.6	2.5	26.3
B. & S.	—	—	—	—	23.0	10.0
Bakstey	—	—	—	—	9.6	—
Beares	—	—	—	—	41.0	16.0
Bradlows	6.7	8.3	6.3	14.6	24.1	12.2
Bromain	11.5	9.8	9.7	28.4	34.0	—
Cohen	4.3	5.7	6.7	—	—	—
Duros	—	7.2	8.0	14.4	8.4	10.0
Ellerine	—	—	—	—	40.6	12.5
Ellis	—	4.6	5.6	—	—	—
Hart	11.3	17.1	13.3	14.2	11.5	10.6
Kaistar	—	—	—	—	—	10.3
Lewis App.	3.9	5.9	17.3	17.0	24.6	—
Midalum	20.0	20.0	17.0	45.0	25.0	—
Montays	—	—	—	—	—	10.0
Phil Morkel	12.7	—	13.7	34.1	35.2	28.9
Pilotra	137.2	—	8.8	9.6	—	24.0
Russells	6.0	8.0	13.4	32.7	51.3	15.1
Steel & B.	5.0	5.0	8.0	24.0	22.0	13.3
Tvl. Matt.	5.0	5.1	10.1	—	—	—
Tedelex	—	—	—	—	—	81.0
World	—	—	—	—	—	2.7
Rekenkundige gemiddelde	23.9	11.0	10.9	20.7	25.0	44.8
Modus	12.0	9.0	14.0	15.0	24.0	13.0
Hoogste	137.2	20.0	17.3	34.1	51.3	81.0
Laagste	3.9	4.6	6.3	4.1	2.5	2.7
Gevolgtrekking	12.0	9.0	14.0	15.0	24.0	13.0
Aanbeveling:	13.0					

Aantal jaren wat toekomstige netto verdienste tot laagste
marktprijs verdiskonteer is

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Asmar	—	—	—	—	—	8.5
Afcol	8.3	5.9	4.3	6.6	11.1	25.4
B. & S.	—	—	—	—	12.5	18.2
Bakstey	—	—	—	—	22.0	—
Beares	—	—	—	—	18.0	4.8
Bradlows	5.0	6.6	4.3	6.0	11.1	4.3
Bromain	8.5	8.2	7.8	12.1	22.2	—
Cohen	2.7	4.0	4.3	—	—	—
Duros	—	5.5	6.6	6.9	11.8	6.0
Ellerine	—	—	—	—	14.6	4.2
Ellis	—	3.3	3.1	—	—	—
Hart	9.0	11.2	10.8	8.2	8.7	6.5
Kaistar	—	—	—	—	—	7.6
Lewis App.	2.8	3.4	4.6	4.5	—	—
Midalum	18.0	17.0	7.0	18.0	7.0	—
Montays	—	—	—	—	—	3.3
Phil Morkel	6.6	—	7.5	8.8	14.3	11.7
Pilotra	60.0	—	7.2	11.5	—	20.0
Russells	4.5	4.2	7.4	7.9	17.6	4.3
Steel & B.	2.3	2.7	5.4	8.7	11.2	6.0
Tvl. Matt.	3.2	2.8	4.6	—	—	—
Tedelex	—	—	—	—	—	26.0
World	—	—	—	—	—	10.0
Rekenkundige gemiddelde	15.7	10.1	7.4	9.2	14.6	9.8
Modus	6.0	6.0	7.0	6.0	8.0	8.0
Hoogste	34.7	36.4	18.3	18.0	40.6	26.0
Laagste	4.5	3.3	3.1	4.5	6.6	3.3
Gevolgtrekking:	6.0	6.0	7.0	6.0	8.0	8.0
Aanbeveling:	7.0					

Batewaarde in vergelyking tot hoogste en laagste markwaarde van aandele

	<u>1965</u>		<u>1966</u>		<u>1967</u>		<u>1968</u>		<u>1969</u>		<u>1970</u>	
	<u>1.</u>	<u>2.</u>	<u>1.</u>	<u>2.</u>	<u>1.</u>	<u>2.</u>	<u>1.</u>	<u>2.</u>	<u>1.</u>	<u>2.</u>	<u>1.</u>	<u>2.</u>
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	550	40
B. & S.	67	52	65	75	70	74	100	90	190	312	330	143
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	150	-
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	152	41	82	50
Bradlows	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-	-	-	40	59	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
Duros	-	-	-	-	-	-	-	-	170	52	50	58
Ellerine	115	-	100	-	145	-	365	-	520	-	270	-
Ellis	85	108	80	115	100	131	150	147	240	158	95	182
Hart	230	-	197	-	210	-	170	-	460	-	-	-
Kaistar	175	135	165	143	165	156	200	253	300	236	-	-
Lewis App.	135	-	115	-	155	-	-	-	-	-	-	-
Midalum	85	122	80	135	100	145	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	40	-	36	-	105	-	115	-	65	-
Phil Mork.	-	-	30	65	30	68	38	71	60	74	40	78
Pilotra	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
Russells	-	-	-	-	-	-	-	-	220	79	85	91
Steel & B.	-	-	130	-	230	-	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	95	143	128	165	-	-	-	-	-	-
World	250	-	175	-	240	-	200	-	185	-	170	-
1. Tussen	200	72	180	75	195	79	115	82	140	85	105	87
2. Naby hoogste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
3. Naby laagste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	74
4. Bo hoogste	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
5. Onder laagste	40	68	38	75	60	83	100	110	100	137	33	132
6. Totaal	102	-	100	-	130	-	180	-	150	-	45	-
	90	53	90	73	90	83	70	69	45	73	35	51
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	54
	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	36	-	-	60	91	75	75	165	86	60	83
	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	180	145	63	180	64	300	99	-	115	700	144
	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	77	90	90	163	104	295	127	1 000	149	345	235
	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	111	55	127	87	140	-	-	-	-	-	-
	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 550	-	1 000	-
	167	243	195	299	360	334	540	341	850	307	450	517
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	45
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	38
1. Tussen		1		2		5		1		2		3
2. Naby hoogste		3		-		1		-		-		-
3. Naby laagste		-		2		1		3		1		5
4. Bo hoogste		2		6		1		-		-		3
5. Onder laagste		6		3		6		7		10		7
6. Totaal		<u>12</u>		<u>13</u>		<u>14</u>		<u>11</u>		<u>13</u>		<u>18</u>

Gevolgtrekking:

Altyd onder laagste markwaarde.

Aanbeveling :

Moet altyd onder laagste markwaarde wees.

Nota:

1. Hoogste en laagste markwaarde
2. Batewaarde

Superwinste-basis (met redelike opbrengs 5%) in vergelyking tot hoogste en laagste markprys van aandele.

	1965		1966		1967		1968		1969		1970	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	560	46
B. & S.	67	75	66	107	70	127	100	139	190	177	330	194
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	125	75	82	114
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	40	85	-	-
Bradlows	115	-	100	-	145	-	365	-	375	-	180	-
	85	158	80	142	100	202	150	223	170	79	50	92
Bromain	230	-	197	-	210	-	470	-	520	79	270	92
	175	192	165	198	165	214	200	191	240	216	95	240
Cohen	135	-	115	-	155	-	-	-	460	-	-	-
	85	109	80	115	100	122	-	-	300	309	-	-
Duros	-	-	40	-	36	-	105	-	-	-	-	-
	-	-	30	75	30	73	88	80	115	-	65	-
Ellerine	-	-	-	-	-	-	-	-	65	81	40	89
	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
Ellis	-	-	130	-	230	-	-	-	220	126	85	91
	-	-	95	242	128	271	-	-	-	-	-	-
Hart	250	-	275	-	240	-	200	-	185	-	170	-
	200	151	180	124	195	130	115	125	140	136	105	138
Kaistar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	112
Lewis App.	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
	40	118	36	107	60	121	100	181	100	172	33	103
Midalum	102	-	100	-	130	-	180	-	150	-	45	-
	90	75	85	88	100	100	70	83	45	88	35	43
Montays	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	107
Phil Mork.	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	80	-	-	60	106	75	95	165	117	60	125
Pilotra	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	150	145	49	180	154	300	189	-	239	700	263
Russells	120	-	170	-	295	-	1 210	-	1 900	-	1 200	-
	52	136	90	161	163	177	195	160	1 000	359	345	525
Tvl. Matt.	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	157	55	183	89	193	-	-	-	-	-	-
Steel. & B.	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 500	-	1 000	-
	167	196	195	242	360	212	540	194	850	240	450	729
Tedelex	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	60
World	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	69
1. Tussen		4		1		1		2		3		10
2. Naby hoogste		-		4		3		-		-		1
3. Naby laagste		2		2		1		7		4		2
4. Bo hoogste		4		5		4		-		-		2
5. Onder laagste		<u>2</u>		<u>1</u>		<u>5</u>		<u>2</u>		<u>6</u>		<u>3</u>
6. Totaal		<u>12</u>		<u>13</u>		<u>14</u>		<u>11</u>		<u>13</u>		<u>18</u>

Gevolgtrekking :Waardasie :-

Redelik

Te hoog

Te hoog Baie konserwatief

Te hoog

Redeli

Nota:

1. Hoogste en laagste markwaarde

2. Superwinste-basis (met redelike opbrengs 5%)

Superwinste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 6%) in vergelyking tot hoogste en laagste markwaarde van aandele.

	1965		1966		1967		1968		1969		1970	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	30	45
B. & S.	67	72	65	102	70	132	100	121	190	191	560	204
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	330	101
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	125	59	150	-
Bradlows	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	82	-
Bromain	-	-	-	-	-	-	-	-	40	82	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
Duros	-	-	-	-	-	-	-	-	170	76	50	89
Ellerine	115	-	100	-	145	-	365	-	520	-	270	-
Ellis	85	152	80	136	100	194	150	206	240	208	95	230
Hart	230	-	197	-	210	-	470	-	460	-	-	-
Kaistar	175	184	165	190	165	207	200	183	300	233	-	-
Lewis App.	135	-	115	-	155	-	-	-	-	-	-	-
Midalum	85	105	80	110	100	117	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	40	-	36	-	105	-	115	-	65	-
Phil Mork.	-	-	30	72	30	70	88	77	65	79	40	87
Pilotra	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
Russells	-	-	-	-	-	-	-	-	220	122	85	152
Steel & B.	-	-	130	-	230	-	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	95	234	128	264	-	-	-	-	-	-
World	250	-	175	-	240	-	200	-	185	-	170	-
1. Tussen	200	146	180	118	195	135	115	120	140	131	105	133
2. Naby hoogste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
3. Naby laagste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	108
4. Bo hoogste	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
5. Onder laagste	40	110	38	102	60	116	100	174	100	170	33	99
6. Totaal	102	66	100	91	130	103	180	84	150	91	45	38
	90	-	85	-	100	-	70	-	45	-	35	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	103
	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	77	-	-	60	102	75	243	165	112	60	121
	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	143	145	48	180	152	300	183	-	132	700	252
	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	142	90	156	163	170	295	151	1 000	347	345	508
	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	151	55	176	89	186	-	-	-	-	-	-
	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 550	-	1 000	-
	167	183	195	223	360	193	540	175	850	221	450	702
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	58
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	68
1. Tussen		1		2		2		2		3		13
2. Naby hoogste		-		4		3		1		-		-
3. Naby laagste		5		-		1		5		3		1
4. Bo hoogste		4		5		5		-		-		1
5. Onder laagste		2		2		3		3		7		3
6. Totaal		12		13		14		11		13		18

Gevolgtrekking : Redelik Te hoog Te hoog Baie konserwatief Te hoog Redelik
 Aanbeveling : Die superwinste-basis van waardasie met 'n opbrengs persentasie van 5.0% is 'n aan-
 vaarbare metode van waardasie.

Nota:

1. Hoogste en laagste markwaarde
2. Superwinste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 6%)

Superwinste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 7½%) in vergelyking tot hoogste en laagste markprys van aandele.

	<u>1965</u>		<u>1966</u>		<u>1967</u>		<u>1968</u>		<u>1969</u>		<u>1970</u>	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	560	42
B. & S.	67	68	65	96	70	116	100	123	190	150	330	174
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	150	-
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	125	69	82	95
Bradlows	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-	-	-	40	78	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
Duros	-	-	-	-	-	-	-	-	170	73	50	84
Ellerine	115	-	100	-	145	-	365	-	520	-	270	-
Ellis	85	143	80	128	100	187	150	203	240	196	95	217
Hart	230	-	197	-	210	-	470	-	460	-	-	-
Kaistar	175	175	165	180	165	199	200	173	300	219	-	-
Lewis App.	135	-	115	-	155	-	-	-	-	-	-	-
Midalum	85	98	80	102	100	110	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	40	-	36	-	105	-	115	-	65	-
Phil Mork.	-	-	30	68	30	65	88	72	65	74	40	81
Pilotra	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
Russells	-	-	-	-	-	-	-	-	220	115	85	143
Steel & B.	-	-	130	-	230	-	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	95	225	128	264	-	-	-	-	-	-
World	250	-	275	-	240	-	200	-	185	-	170	-
	200	138	180	111	195	127	115	122	140	123	105	125
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	102
	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
	40	103	38	97	60	110	100	165	100	156	33	93
	102	-	100	-	130	-	180	-	150	-	45	-
	90	68	85	94	100	107	70	89	45	94	35	36
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	98
	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	73	-	-	60	139	75	87	165	105	60	114
	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	134	145	45	180	144	300	175	-	219	700	-
	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	134	90	147	163	161	163	237	1 000	326	345	480
	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	142	55	166	89	175	-	-	-	-	-	-
	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 550	-	1 000	-
	167	159	195	194	360	164	540	146	850	192	450	662
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	55
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	64
1. Tussen	-	-	-	1	-	1	-	2	-	1	-	9
2. Naby hoogste	-	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-
3. Naby laagste	-	4	-	1	-	2	-	6	-	3	-	5
4. Bo hoogste	-	4	-	5	-	5	-	-	-	-	-	1
5. Onder laagste	-	4	-	2	-	3	-	3	-	9	-	3
6. Totaal	-	12	-	13	-	14	-	11	-	13	-	18

Gevolgtrekking : Waardasie :
Aanbeveling :

Redelik Te hoog Te hoog Baie konserwatief Te hoog Redelik
Die superwinste-basis van waardasie met 'n opbrengs persentasie van 7½% is 'n aan-
vaarbare metode van waardasie.

Nota:

1. Hoogste en laagste markwaarde
2. Superwinste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 7½%)

Superwinste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 10%) in vergelyking tot hoogste en laagste markwaarde van aandele.

	1965		1966		1967		1968		1969		1970	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	38
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	560	-
	67	62	65	88	70	106	100	112	190	146	330	196
B. & S.	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	150	-
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	125	64	82	88
	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	40	74	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
Bradlows	115	-	100	-	145	-	365	-	170	66	50	77
	85	131	80	117	100	172	150	186	520	-	270	-
Bromain	230	-	197	-	210	-	470	-	240	179	95	198
	175	160	165	165	165	173	200	148	460	-	-	-
Cohen	135	-	115	-	155	-	-	-	300	198	-	-
	85	88	80	91	100	98	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	40	-	36	-	105	-	-	-	-	-
	-	-	30	61	30	59	88	65	115	-	65	-
Ellerine	-	-	-	-	-	-	-	-	65	81	40	73
	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
Ellis	-	-	130	-	230	-	-	-	220	106	85	132
	-	-	95	203	128	226	-	-	-	-	-	-
Hart	250	-	275	-	240	-	200	-	185	-	170	-
	200	128	180	100	195	117	115	104	140	113	105	114
Kaistar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	94
Lewis App.	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
	40	100	38	90	60	103	100	157	100	147	33	82
Midalum	102	-	100	-	130	-	180	-	150	-	45	-
	90	73	85	100	100	114	70	105	45	100	35	32
Montays	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	95
Phil Mork.	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	68	-	-	60	91	75	79	165	97	60	104
Pilotra	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	120	145	40	180	98	300	227	-	202	700	222
Russells	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	123	90	135	163	148	295	219	1 000	304	345	445
Tvl. Matt.	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	131	55	161	89	167	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 500	-	1 000	-
	167	134	195	163	360	130	540	113	850	160	450	607
Tedelex	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	49
World	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	60
1. Tussen	-	-	-	3	-	2	-	-	-	1	-	9
2. Naby hoogste	-	-	-	1	-	4	-	-	-	-	-	-
3. Naby laagste	-	4	-	1	-	2	-	5	-	2	-	2
4. Bo hoogste	-	4	-	5	-	2	-	-	-	-	-	1
5. Onder laagste	-	4	-	3	-	4	-	6	-	10	-	6
6. Totaal	-	12	-	13	-	14	-	11	-	13	-	18

Gevolgtrekking : Waardasie : Redelik Te hoog Te laag Te laag Te laag Baie konserv
 Aanbeveling : Opbrengs persentasie van 10.0% word as te hoog vir die waardasie van aandele op die
 superwinste-basis

Nota:

1. Hoogste en laagste markwaarde

2. Superwinste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 10%)

Netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 5%) in vergelyking tot hoogste en laagste markprys van aandele.

	1965		1966		1967		1968		1969		1970	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	30	70
B. & S.	67	160	65	220	70	320	100	300	190	340	560	426
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	330	-
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	125	200	150	300
Bradlows	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	82	-
Bromain	-	-	-	-	-	-	-	-	40	183	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
Duros	-	-	-	-	-	-	-	-	170	180	50	220
Ellerine	115	-	100	-	145	-	365	-	520	-	270	-
Ellis	85	340	80	360	100	460	150	500	240	430	95	440
Hart	230	-	197	-	210	-	470	-	460	-	-	-
Kaistar	175	400	165	400	165	434	200	330	200	-	-	-
Lewis App.	135	-	115	-	155	-	-	-	-	-	-	-
Midalum	85	620	80	400	100	400	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	40	-	36	-	105	-	115	-	65	-
Phil Mork.	-	-	30	110	30	90	88	110	65	110	40	132
Pilotra	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
Russells	-	-	-	-	-	-	-	-	220	300	85	400
Steel & B.	-	-	130	-	230	-	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	95	604	128	652	-	-	-	-	-	-
World	250	-	275	-	240	-	200	-	185	-	170	-
1. Tussen	200	440	180	320	195	368	115	200	140	320	105	320
2. Naby hoogste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
3. Naby laagste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	254
4. Bo hoogste	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
5. Onder laagste	40	280	38	220	60	260	100	440	100	300	33	200
6. Totaal	102	-	100	-	130	-	180	-	150	-	45	-
	90	100	85	100	100	300	70	80	45	120	35	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	300
	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	240	-	-	60	160	75	170	165	230	60	280
	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	60	145	-	180	500	520	520	-	700	700	700
	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	400	90	420	163	440	295	740	1 000	1 120	345	1 580
	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	324	55	380	89	380	-	-	-	-	-	-
	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 500	-	1 000	-
	167	116	195	142	360	132	540	124	850	142	450	150
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	116
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	190
1. Tussen	-	-	-	-	-	-	3	-	4	-	2	-
2. Naby hoogste	4	-	1	-	-	-	3	-	3	-	-	-
3. Naby laagste	-	-	-	-	-	-	1	-	4	-	2	-
4. Bo hoogste	8	-	9	-	12	-	3	-	1	-	12	-
5. Onder laagste	1	-	2	-	2	-	1	-	1	-	1	-
6. Totaal	12	-	12	-	14	-	11	-	13	-	17	-

Gevolgtrekking : Waardasie : Te hoog Te hoog Te hoog Redelik Redelik Te hoog
 Aanbeveling : n Redelike opbrengs persentasie van 5.0% by die waardasie van aandele op die
 verdienste basis word as te laag beskou.

Nota:

1. Hoogste en laagste markprys

2. Netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 5%)

Netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 6%) in vergelyking met hoogste en laagste markprys van aandele.

	1965		1966		1967		1968		1969		1970	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-
Afcol	80	-	105	-	102	-	305	-	440	-	30	61
B. & S.	67	132	65	182	70	265	100	249	190	282	560	353
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	150	-
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	125	166	82	249
Bradlows	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-	-	-	40	152	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
Duros	-	-	-	-	-	-	-	-	170	149	50	182
Ellerine	115	-	100	-	145	-	365	-	520	-	270	-
Ellis	85	282	80	199	100	381	150	415	240	357	95	365
Hart	230	-	197	-	210	-	470	-	460	-	-	-
Kaistar	175	320	165	320	165	344	200	264	300	224	-	-
Lewis App.	135	-	115	-	155	-	-	-	-	-	-	-
Midalum	85	514	80	332	100	332	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	40	-	36	-	105	-	115	-	65	-
Phil Mork.	-	-	30	91	30	74	88	91	65	91	40	109
Pilotra	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
Russells	-	-	-	-	-	-	-	-	220	249	85	332
Steel & B.	-	-	130	-	230	-	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	95	501	128	541	-	-	-	-	-	-
World	250	-	275	-	240	-	200	-	185	-	170	-
	200	365	180	265	195	298	115	232	140	265	105	265
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	210
	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
	40	232	68	182	60	215	100	365	100	249	33	166
	102	-	100	-	130	-	180	-	150	-	45	-
	90	83	85	83	100	249	70	66	45	99	35	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	249
	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	199	-	-	60	132	75	141	165	190	60	232
	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	33	145	-	180	415	300	430	-	581	700	581
	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	332	90	348	163	365	295	614	1 000	929	345	1 245
	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	265	55	315	89	315	-	-	-	-	-	-
	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 500	-	1 100	-
	167	96	195	117	360	109	540	102	850	117	450	124
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	96
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	157
1. Tussen	-	-	-	-	-	-	4	-	7	-	2	-
2. Naby hoogste	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2	-
3. Naby laagste	1	-	3	-	-	-	2	-	3	-	1	-
4. Bo hoogste	8	-	8	-	12	-	3	-	1	-	10	-
5. Onder laagste	3	-	1	-	2	-	1	-	2	-	2	-
6. Totaal	12	-	12	-	14	-	14	-	13	-	17	-

Gevolgtrekking : Waardasie:

Aanbeveling :

Te hoog Te hoog Te hoog Redelik Redelik Te hoog
 n Redelike opbrengs persentasie van 6.0% by die waardasie van aandele op die
 verdienste-basis word as te laag beskou.

Nota:

1. Hoogste en laagste markprys

2. Netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 6%)

Netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 7½%) in vergelyking tot hoogste en laagste markprys van aandele.

	1965		1966		1967		1968		1969		1970	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	30	46
B. & S.	67	106	65	146	70	212	100	199	190	226	330	283
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	150	-
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	125	133	82	199
Bradlows	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-	-	-	40	122	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
Duros	-	-	-	-	-	-	-	-	170	119	50	146
Ellerine	115	-	100	-	145	-	365	-	520	-	270	-
Ellis	85	226	80	159	100	305	150	332	240	285	95	292
Hart	230	-	197	-	210	-	470	-	460	-	-	-
Kaistar	175	266	165	266	165	279	200	219	300	179	-	-
Lewis App.	135	-	115	-	155	-	-	-	-	-	-	-
Midalum	85	412	80	266	100	266	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	40	-	36	-	105	-	115	-	65	-
Phil Mork.	-	-	30	73	30	59	88	73	65	73	40	87
Pilotra	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
Russells	-	-	-	-	-	-	-	-	220	199	85	266
Steel & B.	-	-	130	-	230	-	-	-	-	-	-	-
Tedelex	-	-	95	401	128	433	-	-	-	-	-	-
World	250	-	275	-	240	-	200	-	185	-	170	-
1. Tussen	200	292	180	212	195	239	115	186	140	212	105	212
2. Naby hoogste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
3. Naby laagste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	168
4. Bo hoogste	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
5. Onder laagste	40	182	38	146	60	172	100	295	100	199	33	133
6. Totaal	102	66	100	66	130	212	180	53	150	79	45	-
Gevolgtrekking : Waardasie :	90	-	85	-	100	-	70	-	45	-	35	-
Aanbeveling :	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	199
Nota:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-
1. Hoogste en laagste markprys	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
2. Netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 7½%)	80	159	-	-	60	106	75	113	165	152	60	186
	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	27	145	-	180	332	300	345	-	465	700	465
	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	266	90	279	163	292	295	492	1 000	744	345	997
	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	212	55	252	89	252	-	-	-	-	-	-
	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 500	-	1 000	-
	167	77	195	94	360	87	540	82	850	94	450	99
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	77
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	126
1. Tussen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Naby hoogste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Naby laagste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Bo hoogste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Onder laagste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Totaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Gevolgtrekking : Waardasie : Te hoog Te hoog Te hoog Redelik Redelik Te hoog
 Aanbeveling : n Redelike opbrengs persentasie van 7½% by die waardasie van aandele op die
 verdienste-basis word as te laag beskou.

Nota:

1. Hoogste en laagste markprys

2. Netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 7½%)

Netto verdienste basis van waardasie (met redelike opbrengs 10.0%) in vergelyking tot hoogste en laagste markwaarde van aandele.

	1965		1966		1967		1968		1969		1970	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	30	35
B. & S.	67	80	65	110	70	160	100	150	190	170	560	213
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	330	150
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	120	100	82	150
Bradlows	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-
Bromain	-	-	-	-	-	-	-	-	40	91	-	-
Cohen	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
Duros	-	-	-	-	-	-	-	-	170	90	50	110
Ellerine	115	-	100	-	145	-	365	-	520	-	270	-
Ellis	85	170	80	120	100	230	150	250	240	210	95	220
Hart	230	-	197	-	210	-	470	-	460	-	-	-
Kaistar	175	200	165	200	165	215	200	165	300	135	-	-
Lewis App.	135	-	115	-	155	-	-	-	-	-	-	-
Midalum	85	310	80	200	100	200	-	-	-	-	-	-
Montays	-	-	40	-	36	-	105	-	115	-	65	-
Phil Mork.	-	-	30	55	30	45	88	55	65	55	40	65
Pilotra	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
Russells	-	-	130	-	230	-	-	-	220	150	85	200
Steel & B.	-	-	95	302	128	326	-	-	-	-	-	-
Tedelex	250	-	275	-	240	-	200	-	185	-	170	-
World	200	220	180	160	195	180	115	140	140	160	105	160
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	127
	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
	40	140	38	110	60	130	100	220	100	150	33	100
	102	-	100	-	130	-	180	-	150	-	45	-
	90	50	85	50	100	150	70	40	45	60	35	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	150
	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	120	-	-	60	80	75	85	165	115	60	140
	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	20	145	-	180	200	300	260	-	350	700	350
	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	200	90	210	163	220	295	370	1 000	560	345	790
	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	160	55	190	89	190	-	-	-	-	-	-
	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 550	-	1 000	-
	167	58	195	71	360	66	540	62	850	71	450	75
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	58
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	95
1. Tussen		1		-		3		3		1		10
2. Naby hoogste		2		2		2		-		-		3
3. Naby laagste		1		-		1		3		4		-
4. Bo hoogste		4		6		6		-		-		-
5. Onder laagste		4		4		2		5		8		4
6. <u>Totaal</u>		<u>12</u>		<u>12</u>		<u>14</u>		<u>11</u>		<u>13</u>		<u>16</u>

Gevolgtrekkings : Waardasie : Te hoog Te hoog Te hoog Te laag Te laag Redeli
 Aanbeveling : n Opbrengs persentasie van 10.0% by die waardasie van aandele op die verdienste-
 basis word as te laag beskou.

Nota:

1. Hoogste en laagste markwaarde

2. Netto verdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 10.0%)

Netto dividendverdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 5%) in vergelyking tot hoogste en laagste markprys van aandele.

	1965		1966		1967		1968		1969		1970	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	60
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	560	-
B. & S.	67	130	65	130	70	150	100	150	190	170	330	210
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	125	100	82	120
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	40	80	-	-
Bradlows	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	170	80	50	80
Bromain	115	-	100	-	145	-	365	-	520	-	270	-
	85	100	80	100	100	120	150	140	240	200	95	200
Cohen	230	-	197	-	210	-	470	-	460	-	-	-
	175	200	165	200	165	200	200	200	300	200	-	-
Duros	135	-	115	-	155	-	-	-	-	-	-	-
	85	150	80	150	100	170	-	-	-	-	-	-
Ellerine	-	-	40	-	36	-	105	-	115	-	65	-
	-	-	30	50	36	50	88	50	65	50	40	50
Ellis	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	220	60	85	120
Hart	-	-	130	-	230	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	95	180	128	220	-	-	-	-	-	-
Kaistar	250	-	275	-	240	-	200	-	185	-	170	-
	200	260	180	260	195	180	115	240	140	260	105	260
Lewis App.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
Midalum	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
	40	-	38	80	60	100	100	120	100	120	33	-
Montays	102	-	100	-	130	-	180	-	150	-	45	-
	90	50	85	50	100	100	70	50	45	50	35	-
Phil Mork.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	130
Pilotra	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	80	-	-	60	160	75	66	165	100	60	120
Russells	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	125	145	-	180	-	300	-	-	100	740	100
Tvl. Matt.	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	150	90	150	163	170	295	200	1 000	260	345	360
Steel & B.	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	80	55	80	89	120	-	-	-	-	-	-
Tedelex	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 550	-	1 000	-
	167	250	195	300	360	300	540	300	850	600	450	600
World	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	50
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-
1. Tussen		1		1		3		-		-		11
2. Naby hoogste		3		5		3		-		-		-
3. Naby laagste		3		-		1		3		2		-
4. Bo hoogste		3		5		6		2		1		1
5. Onder Laagste		2		2		1		6		10		3
6. Totaal		12		13		14		11		13		15

Gevolgtrekking : Waardasie

Te hoog

Te hoog

Te hoog

Te laag

Te laag

Redelik

Aanbeveling :

Alhoewel die waardasie ietwat hoog is, kan dit as 'n redelike opbrengs persentasie beskou word by die waardasie van aandele op die dividend verdienste basis.

Nota:

1. Hoogste en laagste markprys

2. Netto dividendverdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 5%)

Netto dividendverdiensbasis van waardasie (met redelike opbrengs 6%) in vergelyking tot hoogste en laagste markprys van aandele.

	1965		1966		1967		1968		1969		1970	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	49
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	560	-
	67	107	65	107	107	124	20	124	190	141	330	174
B. & S.	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	125	83	82	99
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	40	66	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	170	66	50	66
Bradlows	115	-	100	-	145	-	365	-	520	-	270	-
	85	83	80	83	100	99	150	116	240	166	95	166
Bromain	230	-	197	-	210	-	470	-	460	-	-	-
	175	166	165	166	165	166	200	166	300	166	-	-
Cohen	135	-	115	-	155	-	-	-	-	-	-	-
	85	124	80	124	100	141	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	40	-	36	-	105	-	115	-	65	-
	-	-	30	42	30	42	88	42	65	42	40	42
Ellerine	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	220	49	85	99
Ellis	-	-	130	-	230	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	95	149	128	182	-	-	-	-	-	-
Hart	250	-	275	-	240	-	200	-	185	-	170	-
	200	215	180	215	195	232	115	199	140	215	105	215
Kaistar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	83
Lewis App.	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
	40	-	38	66	60	83	100	99	100	99	33	-
Midalum	102	-	100	-	130	-	180	-	150	-	45	-
	90	41	85	41	100	82	70	41	45	41	35	-
Montays	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	107
Phil Mork.	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	66	-	-	60	132	75	54	165	83	60	99
Pilotra	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	840	-
	120	103	145	-	180	-	300	-	-	85	700	85
Russells	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	124	90	124	163	141	295	166	1 000	215	345	298
Tvl. Matt.	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	66	55	66	89	100	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 550	-	1 000	-
	167	207	195	249	360	249	540	249	850	498	450	498
Tedalex	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	41
World	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-
1. Tussen		3		4		3		-		-		9
2. Naby hoogste		2		4		1		1		-		-
3. Naby laagste		2		2		2		1		2		-
4. Bo hoogste		1		1		4		1		1		1
5. Onder laagste		4		2		4		8		10		5
6. Totaal		12		13		14		11		13		14

Gevolgtrekking : Waardasie : Redelik Redelik Redelik Te laag Te laag Redelik
 Aanbeveling : n Opbrengs persentasie van 6.0% by die waardasie van aandele op die dividend-verdiensbasis kan as redelik beskou word.

Nota:

1. Hoogste en laagste markprys

2. Netto dividendverdiensbasis van waardasie (met redelike opbrengs 6%)

Netto dividendverdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 7½%) in vergelyking tot hoogste en laagste markprys van aandele.

	1965		1966		1967		1968		1969		1970	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Asmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	39
Afcol	80	-	105	-	102	-	205	-	440	-	560	-
	67	86	65	86	70	99	100	99	190	113	330	139
B. & S.	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	125	66	82	79
Bakstey	-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	40	53	-	-
Beares	-	-	-	-	-	-	-	-	375	-	180	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	170	53	50	53
Bradlows	115	-	100	-	145	-	365	-	520	-	270	-
	85	66	80	66	100	80	150	93	240	133	95	133
Bromain	230	-	197	-	210	-	470	-	460	-	-	-
	175	133	165	133	165	133	200	133	300	133	-	-
Cohen	135	-	115	-	155	-	-	-	-	-	-	-
	85	100	80	100	100	113	-	-	-	-	-	-
Duros	-	-	40	-	36	-	105	-	115	-	65	-
	-	-	30	33	30	33	88	33	65	33	40	33
Ellerine	-	-	-	-	-	-	-	-	610	-	250	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	220	39	85	79
Ellis	-	-	130	-	230	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	95	119	128	146	-	-	-	-	-	-
Hart	250	-	275	-	240	-	200	-	185	-	170	-
	200	172	180	172	195	186	115	159	140	172	105	172
Kaistar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	66
Lewis App.	55	-	65	-	95	-	375	-	370	-	110	-
	40	-	38	153	60	66	100	80	100	80	33	-
Midalum	102	-	100	-	130	-	180	-	150	-	45	-
	90	33	85	33	100	66	70	33	45	33	35	-
Montays	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	94
Phil Mork.	153	-	-	-	110	-	290	-	405	-	195	-
	80	53	-	-	60	106	75	43	165	66	60	79
Pilotra	275	-	260	-	220	-	520	-	-	-	800	-
	120	83	145	-	180	-	300	-	-	66	700	66
Russells	120	-	170	-	295	-	1 210	-	2 900	-	1 200	-
	90	98	90	99	163	130	295	133	1 000	173	345	189
Tvl. Matt.	80	-	98	-	197	-	-	-	-	-	-	-
	52	53	55	53	89	79	-	-	-	-	-	-
Steel & B.	290	-	355	-	540	-	1 500	-	1 550	-	1 000	-
	167	166	195	199	360	199	540	399	850	399	450	399
Tedelex	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	475	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155	33
World	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-
1. Tussen		1		3		2		1		1		4
2. Naby hoogste		-		1		2		-		-		1
3. Naby laagste		-		-		1		1		-		5
4. Bo hoogste		4		4		1		-		-		-
5. Onder laagste		7		5		8		9		12		5
6. Totaal		12		13		14		11		13		14
Gevolgtrekking :	Te laag		Te laag		Te laag		Te laag		Te laag		Te laag	
Aanbeveling :	n Opbrengs persentasie van 7½% word as te hoog beskou deur die beleggers.											

Nota:

1. Hoogste en laagste markprys

2. Netto dividendverdienste-basis van waardasie (met redelike opbrengs 7½%)

ASMAR BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT

	<u>R000</u> <u>1970</u>
<u>Kapitaal en Reserwes</u>	
Aandelekapitaal	
Gewone aandele	1 930
Kapitale Reserwe	13
Inkomste Reserwe	<u>29</u>
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	1 972
<u>Voorkeur Aandele</u>	—
<u>Minderheidsbelang</u>	—
<u>Langtermynlaste</u>	<u>107</u>
Verseker	59
Onverseker	48
Ander	<u>—</u>
	<u><u>R 2 079</u></u>
 Verteenwoordig deur:—	
<u>Vaste Bates</u>	<u>1 283</u>
Eiendomme	634
Masjinerie, Motors, Meubels en toebehore	479
Handelsbeleggings:	
— genoteer	—
— ongenoteer	—
— lenings	—
Ander	<u>170</u>
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	417
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>379</u>
	<u><u>R 2 079</u></u>
<u>Bedryfsbates</u>	<u>1 033</u>
Voorraad	374
Debiteure	584
Kontant	75
Handelsbelegging — lening	—
Ander	<u>—</u>
<u>Bedryfslaste</u>	<u>654</u>
Krediteure	296
Oortrokke Bank	190
Belasting	52
Onversekerde lenings	—
Uitgestelde belasting	—
Dividende — voorkeur	—
— gewone	<u>116</u>
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 379</u>

ASMAR BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u>
	1970
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	177
<u>Min: Belasting</u>	<u>33</u>
Normale belasting	33
Uitgestelde belasting	<u> </u>
	144
<u>Min: Dividende</u>	<u>116</u>
Gewone dividende	<u> </u>
Voorkeur dividende	<u>116</u>
	26
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	<u> </u>
	28
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	<u> </u>
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	<u>R 28</u>

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	72
2. Rente op geleende geld	17
3. Direkteursvergoeding	11
4. Verkope	<u> </u>
5. Voorsienings	69
6. Voorlopige aanspreeklikheid	<u> </u>
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	<u> </u>
8. Kapitale aanspreeklikheid	<u> </u>
9. Kapitaal	<u> </u>
Gemagtig - gewone aandele	
Aantal aandele	4 000
Nominale waarde	50c
Totale waarde	<u>R 2 000</u>
Gemagtig - voorkeur aandele	
Aantal aandele	<u> </u>
Nominale waarde	<u> </u>
Totale waarde	<u> </u>
Uitgereik - gewone aandele	
Aantal aandele	3 860
Nominale waarde	50c
Totale waarde	<u>R 1 930</u>
Uitgereik - voorkeur aandele	
Aantal aandele	<u> </u>
Nominale waarde	<u> </u>
Totale waarde	<u> </u>

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae.

ASMAR BEPERK19701. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS1.1. Verkope

1.1.1. Voorraad omset

1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope

1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope

1.2. Direkteursvergoeding

1.2.1. Direktorsvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)

6.2%

1.3. Dividende

1.3.1. Dekking van voorkeur dividende

1.3.2. Dekking van gewone dividende

1.3 keer

1.4. Rente

1.4.1. Rente dekking

10.4 keer

1.5. Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking

1.5.1. Rente dekking

13.3. keer

1.5.2. Voorkeur dividend dekking

1.5.3. Gewone aandele dekking

19.0 keer

1.6. Persentasie vermeerdering in netto wins2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS2.1. Verkope

2.1.1. Verkope tot vaste bates

2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal

2.1.3. Verkope tot voorraad

2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse

2.2. Dividende

2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse

5.8%

2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele

6.0%

2.3. Netto wins

2.3.1. Netto wins, voor rente en voorkeur dividende tot totale kapitaal in gebruik

6.1%

2.3.2. Netto wins en voorkeur dividende tot gewone aandeelhoudersfondse

7.3%

2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding

1.2 - 1

2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal

37.9%

2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel

6.0%

ASMAR BEPERK19702.4. Aanwending van netto wins

2.4.1.	Persentasie netto wins, uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	—
2.4.2.	Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	80.5%
2.4.3.	Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	19.4%

3. BALANSSTAAT VERHOUDINGS3.1. Voorsiening van Totale Kapitaal

3.1.1.	Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	72.2%
3.1.2.	Minderheidsbelang tot totale kapitaal	—
3.1.3.	Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	—
3.1.4.	Langtermynlaste tot totale kapitaal	3.9%
3.1.5.	Bedryfslaste tot totale kapitaal	23.9%
3.1.6.	Eienaarskapverhouding	2.5 — 1

3.2. Gewone aandeelhoudersfondse

3.2.1.	Persentasie belang tot vaste bates	100.0%
3.2.2.	Persentasie belang tot bedryfskapitaal	100.0%
3.2.3.	Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 — 3.0
3.2.4.	Persentasie verhoging tot gewone aandeelhoudersfondse	—

3.3. Bedryfskapitaal

3.3.1.	Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.5 — 1
3.3.2.	Vuurproefverhouding	1.0 — 1
3.3.3.	Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	57.0%
3.3.4.	Voorraad tot bedryfslaste	1 — 1.7

3.4. Aantekeninge op Balansstaat

3.4.1.	Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	—
3.4.2.	Bates verpand as persentasie van netto bates	—
3.4.3.	Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	—
3.4.4.	Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	2.5%

ASMAR BEPERK

BYLAE NR. D1.3

VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE1970

1.	<u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>	
1.1.	<u>Dividende.</u>	
1.1.1.	Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	4.0%
1.1.2.	Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	10.0%
1.2.	<u>Verdiens.</u>	
1.2.1.	Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	4.6%
1.2.2.	Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	11.6%
1.3.	<u>Prysverdiens.</u>	
1.3.1.	Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	21.4c
1.3.2.	Prysverdiens verhouding - laagste markprys	8.5c
1.4.	<u>Verdiskontering van verdienste.</u>	
1.4.1.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	10.0 jr.
1.4.2.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys (na aftrekking van Batewaarde).	21.4 jr.
1.4.3.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys	8.5 jr.
1.4.4.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys	
2.	<u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>	
2.1.	<u>Batewaarde.</u>	40c
2.2.	<u>Super winste basis.</u>	
2.2.1.	Redelike opbrengs 5%	46c
2.2.2.	Redelike opbrengs 6%	45c
2.2.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	42c
2.2.4.	Redelike opbrengs 10%	38c
2.3.	<u>Netto verdienste basis</u>	
2.3.1.	Redelike opbrengs 5%	70c
2.3.2.	Redelike opbrengs 6%	61c
2.3.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	46c
2.3.4.	Redelike opbrengs 10%	35c
2.4.	<u>Netto dividendverdiens basis.</u>	
2.4.1.	Redelike opbrengs 5%	60c
2.4.2.	Redelike opbrengs 6%	49c
2.4.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	39c
2.5.	<u>Markwaarde.</u>	
2.5.1.	Hoogste markwaarde	75c
2.5.2.	Laagste markwaarde	30c

ASSOCIATED FURNITURE COMPANIES LIMITED

GEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT 31 DESEMBER.

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>						
Aandelekapitaal						
Gewone	3 500	3 500	3 500	4 182	6 247	7 640
Kapitale reserwe	362	1 320	669	1 789	8 966	13 892
Inkomste reserwe	128	448	991	1 624	2 226	3 872
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	3 990	5 268	5 160	7 595	17 439	25 404
<u>Voorkeur aandele</u>	-	1 343	1 343	1 275	586	552
<u>Minderheidsbelang</u>	38	193	212	100	131	157
<u>Langtermynlaste</u>	624	1 679	1 808	2 122	5 708	10 779
Verseker	563	1 656	1 798	1 222	2 634	5 292
Onverseker	61	23	10	600	1 574	4 487
Ander	-	-	-	300	1 500	-
	<u>R 4 652</u>	<u>R 8 483</u>	<u>R 8 523</u>	<u>R11 092</u>	<u>R23 864</u>	<u>R36 892</u>
Verteenwoordig deur:-						
<u>Vaste Bates</u>	1 820	4 468	3 415	4 970	14 731	13 646
Eiendomme	1 155	3 243	2 094	3 435	6 655	8 119
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	524	872	1 023	1 207	885	4 926
Handelsbeleggings:						
Genoteer	-	67	68	67	227	1
Ongenoteer	141	286	218	218	6 811	273
Lenings	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	12	43	153	327
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	943	943	-	-	-	1 143
<u>Bedryfskapitaal</u>	1 879	3 072	5 108	6 122	9 133	22 103
	<u>R 4 642</u>	<u>R 8 483</u>	<u>R 8 523</u>	<u>R11 092</u>	<u>R23 864</u>	<u>R36 892</u>
<u>Bedryfsbates</u>	4 612	10 107	11 187	13 750	19 348	46 180
Voorraad	1 799	3 867	3 771	4 535	5 865	15 113
Debiteure	2 566	6 004	7 045	8 389	12 504	28 802
Kontant	115	14	46	157	156	570
Handelsbelegging - lening	132	222	325	669	823	1 695
Ander	-	-	-	-	-	-
<u>Bedryfslaste</u>	2 733	7 035	6 079	7 628	10 214	24 077
Krediteure	1 290	2 409	2 472	2 790	3 833	8 204
Oortrokke Bank	595	1 438	1 284	1 916	2 885	7 468
Belasting	295	180	377	588	563	539
Onversekerede lenings	98	2 280	1 092	1 518	1 378	5 459
Uitgestelde belasting	-	273	329	440	920	1 412
Dividende - voorkeur	-	-	-	-	-	-
- gewone	455	455	525	376	635	995
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 1 879</u>	<u>R 3 072</u>	<u>R 5 108</u>	<u>R 6 122</u>	<u>R 9 134</u>	<u>R22 103</u>

ASSOCIATED FURNITURE COMPANIES LIMITEDGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>
	1965	1966	1967	1968	1969	1970
<u>Netto wins (voor belasting)</u>	1 232	1 243	1 715	2 064	3 491	5 515
<u>Min: Belasting</u>	348	402	519	720	1 278	2 200
Normale belasting	348	368	464	609	1 196	1 678
Uitgestelde belasting	-	34	55	111	82	522
	884	841	1 196	1 344	2 213	3 315
<u>Min: Dividende</u>	455	455	618	676	1 149	1 639
Gewone dividende	455	455	525	588	1 113	1 606
Voorkeur dividende	-	-	93	88	36	33
	429	386	578	668	1 064	1 676
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	8	66	19	27	24	26
	421	320	559	641	1 040	1 650
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	-	128	448	991	1 186	2 116
	421	448	1 007	1 632	2 226	3 876
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	293	-	15	8	-	3
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	<u>R 128</u>	<u>R 448</u>	<u>R 992</u>	<u>R 1 624</u>	<u>R 2 226</u>	<u>R 3 873</u>
<u>Aantekeninge:-</u>						
1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	83	117	202	227	208	771
2. Rente of geleende geld	104	219	353	382	496	1 586
3. Direkteursvergoeding	135	196	210	240	223	290
4. Verkope	-	-	-	-	-	-
5. Voorsienings	-	1 093	1 299	1 538	1 792	4 903
6. Voorlopige aanspreeklikheid	-	-	470	680	7 495	1 650
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	168	1 438	1 284	1 916	2 885	7 468
8. Kapitale aanspreeklikheid	349	155	680	2 719	794	1 210
9. Kapitaal						
Gemagtig - gewone aandele						
Aantal aandele	7 000	7 000	7 000	8 415	13 178	17 500
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	<u>R 3 500</u>	<u>R 3 500</u>	<u>R 3 500</u>	<u>R 4 207</u>	<u>R 6 589</u>	<u>R 8 750</u>
Gemagtig - voorkeur aandele	-					
Aantal aandele	-	550	550	550	550	550
Nominale waarde	-	R 1	R 1	R 1	R 1	R 1
Totale waarde	-	<u>R 550</u>	<u>R 550</u>	<u>R 550</u>	<u>R 550</u>	<u>R 550</u>
Gemagtig - omskepbare voorkeuraandele						
Aantal aandele	-	815	815	749	58	1
Nominale waarde	-	R 1	R 1	R 1	R 1	R 1
Totale waarde	-	<u>R 815</u>	<u>R 815</u>	<u>R 749</u>	<u>R 58</u>	<u>R 1</u>
Uitgereik - gewone aandele						
Aantal aandele	7 000	7 000	7 000	8 363	12 494	15 280
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	<u>R 3 500</u>	<u>R 3 500</u>	<u>R 3 500</u>	<u>R 4 181</u>	<u>R 6 247</u>	<u>R 7 640</u>
Uitgereik - voorkeur aandele						
Aantal aandele	-	550	550	550	550	550
Nominale waarde	-	R 1	R 1	R 1	R 1	R 1
Totale waarde	-	<u>R 550</u>	<u>R 550</u>	<u>R 550</u>	<u>R 550</u>	<u>R 550</u>
Uitgereik - omskepbare voorkeur aandele						
Aantal aandele	-	793	793	725	36	1
Nominale waarde	-	R 1	R 1	R 1	R 1	R 1
Totale waarde	-	<u>R 793</u>	<u>R 793</u>	<u>R 725</u>	<u>R 36</u>	<u>R 1</u>

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae.

ASSOCIATED FURNITURE COMPANIES LIMITED

<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1.1. <u>Verkope</u>						
1.1.1. Voorraad omzet	-	-	-	-	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>						
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	10.9%	13.6%	10.4%	10.4%	6.0%	1.9%
1.3. <u>Dividende</u>						
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	-	-	12.8 keer	15.2 keer	61.0 keer	100.0 keer
1.3.2. Dekking van gewone dividende	1.9 keer	1.8 keer	2.1 keer	2.3 keer	1.9 keer	2.0 keer
1.4. <u>Rente</u>						
1.4.1. Rente dekking	11.8 keer	5.6 keer	4.8 keer	5.4 keer	7.0 keer	3.4 keer
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>						
1.5.1. Rente dekking	13.6 keer	7.3 keer	6.5 keer	7.2 keer	8.6 keer	5.2 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	-	-	14.6 keer	19.2 keer	68.5 keer	138.6 keer
1.5.3. Gewone dividend dekking	2.1 keer	2.1 keer	2.4 keer	4.1 keer	2.2 keer	2.8 keer
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins (na belasting)</u>	-	2.4%	27.8%	26.7%	45.7%	86.3%
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
2.1. <u>Verkope</u>						
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-	-	-	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-	-	-	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-	-	-	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-	-	-	-	-	-
2.2. <u>Dividende</u>						
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	12.5%	8.6%	9.8%	8.3%	6.4%	7.3%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	13.0%	13.0%	15.0%	15.0%	17.0%	21.0%
2.3. <u>Netto Wins</u>						
2.3.1. Netto wins, maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	18.6%	8.0%	12.5%	10.3%	8.3%	7.0%
2.3.2. Netto wins, na voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersbelang	22.1%	15.9%	21.3%	17.8%	12.4%	13.3%
2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding	1.2 - 1	1.9 - 1	2.7 - 1	1.7 - 1	1.4 - 1	1.9 - 1
2.3.4. Netto wins, na belasting, tot bedryfs- kapitaal	47.0%	27.3%	23.4%	21.9%	24.2%	14.9%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdiens te tot nominale waarde van aandeel	16.0%	22.0%	32.0%	30.0%	34.0%	43.0%

ASSOCIATED FURNITURE COMPANIES LIMITED

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>						
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	—	—	7.7%	6.5%	16.2%	10.0%
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	51.4%	54.1%	43.8%	43.7%	50.2%	48.4%
2.4.3. Persentasie netto wins terug- geploeg in onderneming	48.6%	45.9%	48.5%	49.8%	33.6%	41.6%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS</u>						
3.1. <u>Voorsiening van totale kapitaal</u>						
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	54.0%	33.9%	35.4%	40.5%	51.2%	41.6%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	.5%	1.3%	1.4%	.6%	.3%	.3%
3.1.3. Voorkeur aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	—	8.6%	9.2%	6.8%	1.7%	.9%
3.1.4. Langtermynlastebelang tot totale kapitaal	8.5%	10.8%	12.4%	11.4%	16.9%	17.8%
3.1.5. Bedryfslastebelang tot totale ka- pitaal	37.0%	45.4%	41.6%	40.7%	29.9%	39.4%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	1.2 — 1	.5 — 1	.5 — 1	.6 — 1	1.0 — 1	.7 — 1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>						
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfs- kapitaal	100.0%	26.0%	34.1%	42.8%	29.6%	53.1%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 — 1.4	1 — .7	1 — .8	1 — .1	1 — 1.7	1 — .1
3.2.4. Persentasie verhoging tot gewone aandeelhoudersfondse	—	32.0%	.2%	32.0%	129.6%	45.6%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>						
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.7 — 1	1.4 — 1	1.8 — 1	1.8 — 1	1.8 — 1	1.9 — 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	.1 — 1	.8 — 1	1.2 — 1	1.2 — 1	1.3 — 1	.9 — 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	95.7%	125.8%	73.8%	74.0%	64.2%	68.3%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 — 1.5	1 — 1.8	1 — 1.6	1 — 1.6	1 — 1.7	1 — 1.5
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>						
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	—	—	9.1%	11.1%	42.9%	64.9%
3.4.2. Bates verpaid as persentasie van netto bates	4.2%	27.2%	24.8%	25.2%	16.5%	29.3%
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	8.7%	2.9%	13.1%	35.7%	4.5%	4.7%
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	—	6.5%	8.1%	7.5%	4.9%	7.4%

ASSOCIATED FURNITURE COMPANIES LIMITEDVERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>1. VERDIENSTE VAN AANDELE</u>						
<u>1.1. Dividende</u>						
1.1.1. Persentasie dividendverdiensle -- hoogste markprys	8.1%	6.1%	7.3%	3.6%	1.9%	1.8%
1.1.2. Persentasie dividendverdiensle -- laagste markprys	9.7%	10.0%	10.7%	7.5%	4.4%	3.1%
<u>1.2. Verdienste</u>						
1.2.1. Persentasie nettoverdiensle -- hoogste markprys	10.0%	10.4%	15.6%	7.3%	2.5%	3.8%
1.2.2. Persentasie nettoverdiensle -- laagste markprys	11.9%	16.9%	2.2%	25.0%	8.9%	6.4%
<u>1.3. Prysverdiensle</u>						
1.3.1. Prysverdiensle verhouding -- hoogste markprys	10.0c	9.5c	6.3c	13.6c	2.5c	26.3c
1.3.2. Prysverdiensle verhouding -- laagste markprys	8.3c	5.9c	4.3c	6.6c	11.1c	25.4c
<u>1.4. Verdiskontering van verdienste</u>						
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige netto- verdiensle verdiskonteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	3.5 jr.	2.7 jr.	1.7 jr.	7.6 jr.	12.2 jr.	19.5 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige netto- verdiensle verdiskonteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	1.8 jr.	—	—	.6 jr.	3.4 jr.	8.7 jr.
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige netto- verdiensle verdiskonteer is tot hoogste markprys	10.0 jr.	9.5 jr.	6.3 jr.	13.6 jr.	2.5 jr.	26.3 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige netto- verdiensle verdiskonteer is tot laagste markprys	8.3 jr.	5.9 jr.	4.3 jr.	6.6 jr.	11.1 jr.	25.4 jr.
<u>2. WAARDASIE VAN AANDELE</u>						
<u>2.1. Batewaarde</u>	52c	75c	74c	90c	132c	143c
<u>2.2. Super winste basis</u>						
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	75c	107c	127c	139c	177c	194c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	72c	102c	132c	121c	191c	204c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	68c	96c	116c	123c	150c	174c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	62c	88c	106c	112c	146c	196c

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.3. <u>Netto verdienste basis</u>						
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	160c	220c	320c	300c	340c	426c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	132c	182c	265c	249c	282c	353c
2.3.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	106c	146c	212c	199c	226c	283c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	80c	110c	160c	150c	170c	213c
2.4. <u>Netto dividendverdienste basis</u>						
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	130c	130c	150c	150c	170c	210c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	107c	107c	124c	124c	141c	174c
2.4.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	86c	86c	99c	99c	113c	139c
2.5. <u>Markwaarde</u>						
2.5.1. Hoogste markwaarde	80c	105c	102c	205c	440c	560c
2.5.2. Laagste markwaarde	67c	65c	70c	100c	190c	330c

B. & S. STEEL FURNITURE COMPANY LIMITEDGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 30 JUNIE.

	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>		
Aandelekapitaal		
Gewone aandele	1 100	1 100
Kapitale reserwe	146	146
Inkomste reserwe	46	254
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	1 292	1 500
<u>Voorkeur aandele</u>	-	-
<u>Minderheidsbelang</u>	-	-
<u>Langtermynlaste</u>	105	434
Verseker	105	434
Onverseker	-	-
Ander	-	-
	<u>R 1 397</u>	<u>R 1 934</u>
Verteenwoordig deur:-		
<u>Vaste Bates</u>	560	647
Eiendomme	372	397
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	171	228
Handelsbeleggings:		
Genoteer	-	-
Ongenoteer	-	-
Lenings	-	-
Ander	17	22
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	384	385
<u>Bedryfskapitaal</u>	453	902
	<u>R 1 397</u>	<u>R 1 934</u>
<u>Bedryfsbates</u>	809	1 275
Voorraad	189	287
Debiteure	564	695
Kontant - Geassosieerde My.	56	30
Lening	-	263
Ander	-	-
<u>Bedryfslaste</u>	356	373
Krediteure	192	251
Oortrokke Bank	56	-
Belasting	51	56
Onversekerde lenings	2	-
Uitgestelde belasting	-	-
Dividende - voorkeur	-	-
gewone	55	66
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 453</u>	<u>R 902</u>

B. & S. STEEL FURNITURE COMPANY LIMITEDGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	302	535
<u>Min: Belasting</u>	146	195
Normale belasting	146	195
Uitgestelde belasting	-	-
	156	340
<u>Min: Dividende</u>	110	132
Gewone dividende	110	132
Voorkeur dividende	-	-
	46	208
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	-	-
	46	208
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	-	46
	46	254
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	-	-
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 46	R 254

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	35	39
2. Rente op geleende geld	3	11
3. Direkteursvergoeding	26	33
4. Verkope	-	-
5. Voorsienings	109	129
6. Voorlopige aanspreeklikheid	-	-
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	180	387
8. Kapitale aanspreeklikheid	3	-
9. Kapitaal		
Gemagtig - gewone aandele		
Aantal aandele	2 500	2 500
Nominale waarde	50c	50c
Totale waarde	<u>R 1 250</u>	<u>R 1 250</u>
Gemagtig - voorkeur aandele		
Aantal aandele	-	-
Nominale waarde	-	-
Totale waarde	<u>-</u>	<u>-</u>
Uitgereik - gewone aandele		
Aantal aandele	2 200	2 500
Nominale waarde	50c	50c
Totale waarde	<u>R 1 100</u>	<u>R 1 250</u>
Uitgereik - voorkeur aandele		
Aantal aandele	-	-
Nominale waarde	-	-
Totale waarde	<u>-</u>	<u>-</u>

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae.

B. & S. STEEL FURNITURE COMPANY LIMITED

	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>		
1.1. <u>Verkope</u>		
1.1.1. Voorraad omset	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-	-
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>		
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	8.6%	6.1%
1.3. <u>Dividende</u>		
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	-	-
1.3.2. Dekking van gewone dividende	1.4 keer	2.5 keer
1.4. <u>Rente</u>		
1.4.1. Rente dekking	101.0 keer	48.6 keer
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>		
1.5.1. Rente dekking	113.0 keer	52.1 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	-	-
1.5.3. Gewone aandele dekking	1.7 keer	2.7 keer
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	117.9%
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>		
2.1. <u>Verkope</u>		
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-	-
2.2. <u>Dividende</u>		
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	8.5%	8.8%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	10.0%	12.0%
2.3. <u>Netto Wins</u>		
2.3.1. Netto wins, voor rente en voorkeur dividende tot totale kapitaal in gebruik	10.8%	15.0%
2.3.2. Netto wins, na voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	12.0%	22.6%
2.3.3. Eienaarskaprente verhouding	1.1 - 1	1.5 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	34.4%	37.6%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	20.0%	31.0%

B. & S. STEEL FURNITURE COMPANY LIMITED

	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>		
2.4.1. Persentasie netto wins, uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	—	—
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	70.6%	38.8%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	29.4%	61.2%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS</u>		
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>		
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	46.2%	65.0%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	—	—
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	—	—
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	3.3%	18.8%
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	50.09%	16.2%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	.9 — 1	1.9 — 1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>		
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	100.0%	100.0%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 — 3.6	1 — 4.0
3.2.4. Persentasie verhoging tot gewone aandeelhoudersfondse	—	16.0%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>		
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	2.2 — 1	3.4 — 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.7 — 1	2.6 — 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	41.7%	31.8%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 — 1.8	1 — 1.3
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>		
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	—	—
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	13.9%	25.8%
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	.2%	—
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	3.7%	5.5%

B. & S. STEEL FURNITURE COMPANY BEPERK
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE.

BYLAE NR. D3.3

	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>		
1.1. <u>Dividende.</u>		
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	2.2%	4.0%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	4.0%	7.3%
1.2. <u>Verdiens.</u>		
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	4.3%	10.0%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	8.0%	18.2%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>		
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	23c	10.0c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	125c	5.4c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>		
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	18.9 jr.	6.6 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	8.4 jr.	2.1 jr.
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys	23.0 jr.	10.0 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys	12.5 jr.	18.2 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>		
2.1. <u>Batewaarde.</u>	41c	50c
2.2. <u>Super winste basis.</u>		
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	75c	114c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	59c	101c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	69c	95c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	64c	88c
2.3. <u>Netto verdienste basis.</u>		
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	200c	300c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	166c	249c
2.3.3. Redelike opbrengs 7½%	133c	199c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	100c	150c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>		
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	100c	120c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	83c	99c
2.4.3. Redelike opbrengs 7½%	66c	79c
2.5. <u>Markwaarde.</u>		
2.5.1. Hoogste markwaarde	230c	150c
2.5.2. Laagste markwaarde	125c	82c

BAKER & STEYGER BEPERK
GEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT

	<u>R000</u>
	1969
<u>Kapitaal en Reserwes</u>	
Aandelekapitaal	
Gewone aandele	1 420
Kapitale reserwe	109
Inkomste reserwe	<u>148</u>
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	1 677
<u>Voorkeur aandele</u>	—
<u>Minderheidsbelang</u>	—
<u>Langtermynlaste</u>	<u>212</u>
Verseker	212
Onverseker	—
Ander	<u>—</u>
	<u>R 1 889</u>
Verteenwoordig deur:-	
<u>Vaste Bates</u>	<u>868</u>
Eiendomme	640
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	200
Handelsbeleggings	
— genoteer	—
— ongenoteer	—
— lenings	—
Ander	<u>28</u>
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	198
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>823</u>
	<u>R 1 889</u>
<u>Bedryfsbates</u>	<u>1 908</u>
Voorraad	712
Debiteure	1 118
Kontant	78
Handelsbelegging — lening	—
Ander	<u>—</u>
<u>Bedryfslaste</u>	<u>1 085</u>
Krediteure	334
Oortrokke Bank	124
Belasting	164
Onversekerde lenings	350
Uitgestelde belasting	—
Dividende — voorkeur	—
— gewone	<u>113</u>
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 823</u>

BAKER & STEYGER BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	R000
	1969
<u>Netto wins</u> (voor belasting	433
<u>Min: Belasting</u>	172
Normale belasting	172
Uitgestelde belasting	
	261
<u>Min: Dividende</u>	113
Gewone dividende	113
Voorkeurdividende	
	148
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	
	148
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	
	148
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	
	R 148
<u>Aantekeninge:--</u>	
1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	35
2. Rente op geleende geld	40
3. Direkteursvergoeding	40
4. Verkope	
5. Voorsienings	159
6. Voorlopige aanspreeklikheid	
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	
8. Kapitale aanspreeklikheid	
9. Kapitaal	
· Gemagtig - gewone aandele	
Aantal aandele	2 000
Nominale waarde	50c
Totale waarde	R 2 000
Gemagtig - voorkeur aandele	
Aantal aandele	
Nominale waarde	
Totale waarde	
Uitgereik - gewone aandele	
Aantal aandele	2 840
Nominale waarde	50c
Totale waarde	R 1 420
Uitgereik - voorkeur aandele	
Aantal aandele	
Nominale waarde	
Totale waarde	
10. Tot op datum van finalisering van die verhandeling was die 1970 syfers nog nie gefinaliseer nie.	

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae

BAKER & STEYGER BEPERK19691. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS1.1. Verkope

- 1.1.1. Voorraad omzet —
- 1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope —
- 1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope —

1.2. Direkteursvergoeding

- 1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting) 9.4%

1.3. Dividende

- 1.3.1. Dekking van voorkeur dividende —
- 1.3.2. Dekking van gewone dividende 2.2 keer

1.4. Rente

- 1.4.1. Rente dekking 10.5 keer

1.5. Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking

- 1.5.1. Rente dekking 11.5 keer
- 1.5.2. Voorkeur dividend dekking —
- 1.5.3. Gewone dividend dekking 2.6 keer

1.6. Persentasie vermeerdering in netto wins

—

2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS2.1. Verkope

- 2.1.1. Verkope tot vaste bates —
- 2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal —
- 2.1.3. Verkope tot voorraad —
- 2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse —

2.2. Dividende

- 2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse 6.7%
- 2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandeel 8.0%

2.3. Netto wins

- 2.3.1. Netto wins, voor rente en voorkeur dividende tot totale kapitaal in gebruik 9.7%
- 2.3.2. Netto wins, na voorkeur dividende tot gewone aandeelhoudersfondse 14.9%
- 2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding 1.5 ~ 1
- 2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal 30.4%
- 2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel 18.4%

2.4. Aanwending van netto wins

- 2.4.1. Persentasie netto wins, uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders —
- 2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders 43.0%
- 2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming 58.0%

1970

3. BALANSSTAAT VERHOUDINGS3.1. Voorsiening van Totale Kapitaal

3.1.1.	Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	56.3%
3.1.2.	Minderheidsbelang tot totale kapitaal	—
3.1.3.	Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	—
3.1.4.	Langtermynlaste tot totale kapitaal	7.1%
3.1.5.	Bedryfslaste tot totale kapitaal	36.6%
3.1.6.	Eienaarskapverhouding	1.3 — 1

3.2. Gewone Aandeelhoudersfondse

3.2.1.	Persentasie belang tot vaste bates	100.0%
3.2.2.	Persentasie belang tot bedryfskapitaal	100.0%
3.2.3.	Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 — 2.0
3.2.4.	Persentasie verhouding tot gewone aandeelhoudersfondse	—

3.3. Bedryfskapitaal

3.3.1.	Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.7 — 1
3.3.2.	Vuurproefverhouding	1.1 — 1
3.3.3.	Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	86.5%
3.3.4.	Voorraad tot bedryfslaste	1 — 1.5

3.4. Aantekeninge op Balansstaat

3.4.1.	Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	—
3.4.2.	Bates verpaid as persentasie van netto bates	—
3.4.3.	Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	—
3.4.4.	Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	5.4%

VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

	1970
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>	6
1.1. <u>Dividende.</u>	
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	4.2%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	10.0%
1.2. <u>Verdiens.</u>	
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	9.6%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	22.9%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>	
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	10.3c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	4.3c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>	
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	3.9 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys (n a aftrekking van batewaarde)	-
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys	9.6 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys	22.0 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE</u>	
2.1. <u>Batewaarde.</u>	59.0c
2.2. <u>Super winste basis.</u>	
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	85.9c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	82.9c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	78.0c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	74.0c
2.3. <u>Netto verdienste basis.</u>	
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	183.0c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	152.0c
2.3.3. Redelike opbrengs 7½%	122.0c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	91.0c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>	
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	80.0c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	66.0c
2.4.3. Redelike opbrengs 7½%	53.0c
2.5. <u>Markwaarde.</u>	
2.5.1. Hoogste markwaarde	95.0c
2.5.2. Laagste markwaarde	40.0c

BEARES BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 30 JUNIE.

	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>		
Aandelekapitaal		
Gewone aandele	5 263	5 263
Kapitale reserwe	358	341
Inkomste reserwe	356	1 068
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	5 977	6 672
<u>Voorkeur aandele</u>	-	-
<u>Minderheidsbelang</u>	10	10
<u>Langtermynlaste</u>	-	-
Verseker	-	-
Onverseker	-	-
Ander	-	-
	<u>R 5 987</u>	<u>R 6 682</u>
Verteenwoordig deur:		
<u>Vaste Bates</u>	663	845
Eiendomme	10	12
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	570	740
Handelsbeleggings:		
Genoteer	-	-
Ongenoteer	-	-
Lenings	-	-
Ander	83	93
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	472	513
<u>Bedryfskapitaal</u>	4 852	5 324
	<u>R 5 987</u>	<u>R 6 682</u>
<u>Bedryfsbates</u>	12 063	15 558
Voorraad	2 542	2 729
Debiteure	9 332	12 569
Kontant	69	33
Handelsbelegging - lening	-	-
Ander	120	227
<u>Bedryfslaste</u>	7 211	10 234
Krediteure	3 510	2 751
Oortrokke Bank	947	1 571
Belasting	67	40
Onversekerde lenings	1 467	4 214
Uitgestelde belasting	1 010	1 448
Dividende - voorkeur	-	-
gewone	210	210
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 4 852</u>	<u>R 5 324</u>

BEARES BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	1 619	1 889
<u>Min: Belasting</u>	688	756
Normale belasting	439	332
Uitgestelde belasting	249	424
	931	1 133
<u>Min: Dividende</u>	420	423
Gewone dividende	420	423
Voorkeur dividende	-	-
	511	710
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	-	-
	511	710
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	-	357
	511	1 067
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	154	-
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 357	R 1 067

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	89	119
2. Rente op geleende geld	120	307
3. Direkteursvergoeding	184	182
4. Verkope	-	-
5. Voorsienings	1 326	1 645
6. Voorlopige aanspreeklikheid	1 350	-
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	32	-
8. Kapitale aanspreeklikheid	-	-
9. Kapitaal		
Gemagtig - gewone aandele		
Aantal aandele	12 000	12 000
Nominale waarde	50c	50c
Totale waarde	R 6 000	R 6 000
Gemagtig - voorkeur aandele		
Aantal aandele	-	-
Nominale waarde	-	-
Totale waarde	-	-
Uitgereik - gewone aandele		
Aantal aandele	10 525	10 525
Nominale waarde	50c	50c
Totale waarde	R 5 263	R 5 263
Uitgereik - voorkeur aandele		
Aantal aandele	-	-
Nominale waarde	-	-
Totale waarde	-	-

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae.

BEARES LIMITED

<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1.1. <u>Verkope</u>		
1.1.1. Voorraad omset	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-	-
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>		
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	10.2%	9.6%
1.3. <u>Dividende</u>		
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	-	-
1.3.2. Dekking van gewone dividende	2.2 keer	2.6 keer
1.4. <u>Rente</u>		
1.4.1. Rente dekking	23.0 keer	6.1 keer
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie van dekking</u>		
1.5.1. Rente dekking	31.3 keer	7.2 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	-	-
1.5.3. Gewone dividend dekking	5.1 keer	3.9 keer
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins (na belasting)</u>	-	21.6%
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>		
2.1. <u>Verkope</u>		
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-	-
2.2. <u>Dividende</u>		
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	7.0%	6.3%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	8.0%	8.0%
2.3. <u>Netto Wins</u>		
2.3.1. Netto wins, voor rente en voorkeur dividende tot totale kapitaal in gebruik	11.9%	7.7%
2.3.2. Netto wins voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersfondse	15.5%	16.9%
2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding	1.3 - 1	2.2 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	12.9%	21.2%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	18.0%	21.5%

BEARES LIMITED

	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>		
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	-	-
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	45.1%	37.3%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	54.9%	62.7%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>		
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>		
3.1.1. Aandeelhoudersfondse in totale kapitaal	45.0%	39.4%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	.7%	.2%
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	-	-
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	-	-
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	54.0%	60.4%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	.8 - 1	.5 - 1
3.2. <u>Gewone Aandeelhoudersfondse</u>		
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	100.0%	100.0%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - .8	1 - 1.2
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	11.6%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>		
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.6 - 1	1.5 - 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.3 - 1	1.3 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	52.4%	51.2%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 1.3	1 - 3.7
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>		
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	22.5%	-
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	.5%	-
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	9.8%	9.7%

BEARES BEPERK

BYLAE NR. DS.3

VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>		
1.1. <u>Dividende.</u>		
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	1.0%	2.2%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	2.3%	7.5%
1.2. <u>Verdiens.</u>		
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	2.4%	6.1%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	5.3%	20.7%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>		
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	41c	16.0c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	18c	4.8c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>		
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	35.8 jr.	11.0 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	13.1 jr.	11.0 jr.
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys	41.0 jr.	16.0 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys	18.0 jr.	4.8 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>		
2.1. <u>Batewaarde.</u>	52c	58c
2.2. <u>Super winste basis.</u>		
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	79c	92c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	76c	89c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	73c	84c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	66c	77c
2.3. <u>Netto verdienste basis</u>		
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	180c	220c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	149c	182c
2.3.3. Redelike opbrengs 7½%	119c	146c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	90c	110c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>		
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	80c	80c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	66c	66c
2.4.3. Redelike opbrengs 7½%	53c	53c
2.5. <u>Markwaarde.</u>		
2.5.1. Hoogste markwaarde	375c	180c
2.5.2. Laagste markwaarde	170c	53c

BRADLOWS STORES BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>						
Aandelekapitaal						
Gewone aandele	650	650	650	650	650	650
Kapitale reserwe	-	-	-	-	-	-
Inkomste reserwe	1 101	1 222	1 476	1 745	1 932	2 300
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	1 751	1 872	2 126	2 395	2 582	2 965
<u>Voorkeur aandele</u>	400	400	400	400	400	400
<u>Minderheidsbelang</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Langtermynlaste</u>	396	374	354	333	713	635
Verseker	396	374	354	333	313	135
Onverseker	-	-	-	-	-	-
Ander (Aflosbaar 1974/1983)	-	-	-	-	400	500
	<u>R 2 547</u>	<u>R 2 646</u>	<u>R 2 880</u>	<u>R 3 128</u>	<u>R 3 695</u>	<u>R 4 000</u>
<u>Verteenwoordig deur:-</u>						
<u>Vaste Bates</u>	893	893	894	902	968	698
Eiendomme	723	749	747	722	745	479
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	170	144	147	180	223	219
Handelsbeleggings:						
Genoteer	-	-	-	-	-	-
Ongenoteer	-	-	-	-	-	-
Lenings	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-	-
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	-	-	-	-	27	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	1 654	1 753	1 986	2 226	2 700	3 302
	<u>R 2 547</u>	<u>R 2 646</u>	<u>R 2 880</u>	<u>R 3 128</u>	<u>R 3 695</u>	<u>R 4 000</u>
<u>Bedryfsbates</u>	3 398	3 719	4 153	5 147	6 248	7 981
Voorraad	1 034	1 119	1 142	1 320	1 609	1 876
Debiteure	2 251	2 503	2 916	3 717	4 500	5 875
Kontant	113	97	95	110	139	230
Handelsbelegging - lening	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-	-
<u>Bedryfslaste</u>	1 744	1 966	2 167	2 921	3 548	4 679
Krediteure	467	509	486	1 183	1 791	1 886
Oortrokke bank	451	725	664	229	262	387
Belasting	48	26	110	228	73	84
Onversekerde lenings	697	625	809	1 167	1 260	1 585
Uitgestelde belasting	-	-	-	-	-	574
Dividende - voorkeur	-	-	-	-	-	-
- gewone	81	81	98	114	162	163
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 1 654</u>	<u>R 1 753</u>	<u>R 1 986</u>	<u>R 2 226</u>	<u>R 2 700</u>	<u>R 3 302</u>

BRADLOWS STORES BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	459	371	625	732	713	1 051
<u>Min: Belasting</u>	162	146	250	303	341	452
Normale belasting	138	131	228	283	272	452
Uitgestelde belasting	24	15	22	20	69	-
<u>Min: Dividende</u>	297	225	375	429	372	599
	105	105	121	138	186	186
Gewone dividende	81	81	97	114	162	162
Voorkeur dividende	24	24	24	24	24	24
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	192	120	254	291	186	413
	-	-	-	-	-	-
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	192	120	254	291	186	413
	147	101	122	127	138	148
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	339	221	376	418	324	561
	238	100	250	280	175	443
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 101	R 121	R 126	R 138	R 149	R 118
<u>Aantekeninge:-</u>						
1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	33	32	36	39	47	48
2. Rente op geleende geld	69	95	111	129	153	222
3. Direkteursvergoeding	67	73	79	75	78	78
4. Verkope	-	-	-	-	-	-
5. Voorsienings	980	1 060	1 158	1 393	1 700	1 531
6. Voorlopige aanspreeklikheid	-	-	-	-	-	-
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	213	238	202	204	151	125
8. Kapitale aanspreeklikheid	3	5	24	37	21	-
9. Kapitaal						
Gemagtig - gewone aandele						
Aantal aandele	1 625	1 625	1 625	1 625	1 625	1 625
Nominale waarde	40c	40c	40c	40c	40c	40c
Totale waarde	R 650	R 650	R 650	R 650	R 650	R 650
Gemagtig - voorkeur aandele						
Aantal aandele	100 - 100	100 - 100	100 - 100	100 - 100	100 - 100	100 - 100
Nominale waarde	R2 - R2	R2 - R2	R2 - R2	R2 - R2	R2 - R2	R2 - R2
Totale waarde	R200 - R200	R200 - R200	R200 - R200	R200 - R200	R200 - R200	R200 - R200
Uitgereik - gewone aandele						
Aantal aandele	1 625	1 625	1 615	1 625	1 625	1 625
Nominale waarde	40c	40c	40c	40c	40c	40c
Totale waarde	R 650	R 650	R 650	R 650	R 650	R 650
Uitgereik - voorkeur aandele						
Aantal aandele	100 - 100	100 - 100	100 - 100	100 - 100	100 - 100	100 - 100
Nominale waarde	R2 - R2	R2 - R2	R2 - R2	R2 - R2	R2 - R2	R2 - R2
Totale waarde	R200 - R200	R200 - R200	R200 - R200	R200 - R200	R200 - R200	R200 - R200

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae.

BRADLOWS STORES BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS</u>						
<u>1.1. Verkope</u>						
1.1.1. Voorraad omset	-	-	-	-	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
<u>1.2. Direkteursvergoeding</u>						
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	17.0%	24.4%	14.4%	11.4%	12.2%	7.4%
<u>1.3. Dividende</u>						
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	12.3%	9.3%	15.6%	17.8%	15.0%	24.9%
1.3.2. Dekking van gewone dividende	3.3%	2.4%	3.4%	3.5%	2.1%	3.5%
<u>1.4. Rente</u>						
1.4.1. Rente dekking	13.0%	20.3%	15.0%	14.9%	17.6%	4.7%
<u>1.5. Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>						
1.5.1. Rente dekking	8.4%	5.5%	7.1%	7.1%	6.4%	4.9%
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	17.6%	15.7%	22.6%	25.7%	22.5%	22.9%
1.5.3. Gewone dividend dekking	4.9%	4.3%	5.3%	5.2%	3.1%	3.4%
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	1.9%	(24.2%)	66.6%	14.4%	13.2%	61.0%
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
<u>2.1. Verkope</u>						
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-	-	-	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-	-	-	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-	-	-	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-	-	-	-	-	-
<u>2.2. Dividende</u>						
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	4.6%	4.3%	4.5%	2.1%	6.3%	5.5%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	12.4%	12.4%	14.9%	17.5%	24.9%	25.3%
<u>2.3. Netto Wins</u>						
2.3.1. Netto wins, voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	13.6%	10.8%	16.0%	17.7%	15.4%	8.4%
2.3.2. Netto wins, na voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersbelang	15.5%	10.7%	16.5%	16.9%	13.4%	14.9%
2.3.3. Eienaarskaprente verhouding	1.1 - 1	.9 - 1	1.0 - 1	.9 - 1	.8 - 1	1.7 - 1
2.3.4. Netto wins, tot bedryfskapitaal	17.9%	12.8%	18.8%	19.2%	13.7%	18.1%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	42.5%	30.0%	57.5%	62.5%	53.7%	90.0%

BRADLWS STORES BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>						
2.4.1. Persentasie netto wins, uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	8.0%	10.6%	6.4%	5.5%	6.4%	4.0%
2.4.2. Persentasie netto wins, uitgekeer aan gewone aandeelhouders	27.7%	36.0%	25.8%	26.5%	43.5%	27.0%
2.4.3. Persentasie netto wins, teruggeploeg in onderneming	64.6%	53.3%	67.7%	70.1%	50.0%	69.0%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>						
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	40.9%	40.6%	42.1%	39.6%	35.6%	34.2%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	-	-	-	-	-	-
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	9.3%	8.7%	7.9%	6.6%	5.5%	4.6%
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	9.2%	8.1%	7.0%	5.5%	9.9%	7.3%
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	40.6%	42.6%	43.0%	48.3%	49.0%	53.9%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	.7 - 1	.7 - 1	.7 - 1	.7 - 1	.7 - 1	.7 - 1
3.2. <u>Gewone Aandeelhoudersfondse</u>						
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	51.8%	55.8%	62.0%	67.0%	58.7%	68.6%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - 1.0	1 - .95	1 - .98	1 - .81	1 - .72	1 - .63
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	6.9%	13.5%	12.6%	7.8%	14.8%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>						
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.9%	1.8%	1.9%	1.7%	1.7%	1.7%
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.3%	1.3%	1.3%	1.3%	1.3%	1.3%
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	62.5%	63.8%	57.5%	59.2%	59.5%	56.8%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1.6%	1.7%	1.8%	2.2%	2.2%	2.4%
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>						
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-	-	-	-	-	-
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	12.1%	12.7%	9.5%	8.5%	5.8%	4.2%
3.4.3. Kapital aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	1.7%	2.6%	1.1%	1.5%	.8%	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	18.6%	18.6%	18.6%	18.7%	19.0%	21.1%

BRADLOWS STORES BEPERK
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

BYLAE NR. D6.3

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>						
1.1. <u>Dividende.</u>						
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	4.3%	5.0%	4.1%	1.9%	1.9%	3.7%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	5.8%	6.2%	6.0%	4.6%	4.1%	10.5%
1.2. <u>Verdiens.</u>						
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	14.7%	12.0%	15.8%	6.8%	4.1%	8.1%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	20.0%	15.0%	23.0%	16.6%	8.9%	23.1%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>						
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	6.7c	8.3c	6.3c	14.6c	24.1c	12.2c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	5.0c	6.6c	4.3c	6.0c	11.1c	4.3c
1.4. <u>Verdiskontering van verdiens.</u>						
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde).	.4 jr.	-	.6 jr.	8.7 jr.	16.8 jr.	4.0 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde).	-	-	-	.1 jr.	3.0 jr.	-
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys	6.7 jr.	8.3 jr.	6.3 jr.	14.6 jr.	24.1 jr.	12.2 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys	5.0 jr.	6.6 jr.	4.3 jr.	6.0 jr.	11.1 jr.	4.3 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>						
2.1. <u>Batewaarde.</u>	108c	115c	131c	147c	158c	182c
2.2. <u>Super winste basis.</u>						
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	158c	142c	202c	223c	216c	240c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	152c	136c	194c	206c	208c	230c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	143c	128c	187c	203c	196c	217c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	131c	117c	172c	186c	179c	198c
2.3. <u>Nettoverdiens basis.</u>						
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	340c	360c	460c	500c	430c	440c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	282c	199c	381c	415c	357c	365c
2.3.3. Redelike opbrengs 7½%	226c	159c	305c	332c	285c	292c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	170c	120c	230c	250c	210c	220c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>						
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	100c	100c	120c	140c	200c	200c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	83c	83c	99c	116c	166c	166c
2.4.3. Redelike opbrengs 7½%	66c	66c	80c	93c	133c	133c
2.5. <u>Markwaarde.</u>						
2.5.1. Hoogste markwaarde	115c	100c	145c	365c	520c	270c
2.5.2. Laagste markwaarde	85c	80c	100c	150c	240c	95c

BROMAIN HOLDINGS BEPERK
(Voorheen Edblo Maintin Manufacturers Limited).

GEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT.

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969
<u>Kapitaal en Reserwes</u>					
Aandelekapitaal					
Gewone aandele	1 676	1 676	1 676	2 081	2 104
Kapitale reserwe	20	20	46	45	55
Inkomste reserwe	2 835	3 106	3 453	4 201	7 190
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	4 531	4 802	5 175	6 407	9 349
<u>Voorkeur aandele</u>	200	200	200	200	200
<u>Minderheidsbelang</u>	-	-	-	-	-
<u>Langtermynlaste</u>	-	-	-	-	-
Verseker	-	-	-	-	-
Onverseker	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-
	<u>R 4 731</u>	<u>R 5 002</u>	<u>R 5 375</u>	<u>R 6 607</u>	<u>R 9 549</u>
 Verteenwoordig deur:					
<u>Vaste Bates</u>	2 747	2 908	3 265	3 534	2 055
Eiendomme	1 756	1 805	1 815	1 809	1 117
Masjienerie, Motors, meubels en toebehore	949	1 061	1 183	1 429	160
Handelsbeleggings:					
Genoteer	-	-	225	254	400
Ongenoteer	42	42	42	42	378
Lenings	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-
<u>Saldo nog verskuldig op verkoop van filiaal-</u> <u>maatskappy</u>	-	-	-	-	6 000
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>1 084</u>	<u>2 094</u>	<u>2 110</u>	<u>3 073</u>	<u>1 494</u>
	<u>R 4 731</u>	<u>R 5 002</u>	<u>R 5 375</u>	<u>R 6 607</u>	<u>R 9 549</u>
<u>Bedryfsbates</u>	4 647	5 009	5 410	8 213	4 837
Voorraad	2 492	2 398	2 525	3 549	664
Debiteure	2 130	2 527	2 865	4 502	2 388
Kontant	3	30	20	7	1
Handelsbelegging - lening	22	-	-	40	1 668
Ander	-	54	-	115	116
<u>Bedryfslaste</u>	<u>2 663</u>	<u>2 915</u>	<u>3 300</u>	<u>5 140</u>	<u>3 343</u>
Krediteure	559	850	2 332	3 021	1 969
Oortrokke Dank	703	286	574	1 568	972
Belasting	7	-	56	131	79
Onversekerede lenings	1 056	1 441	-	-	-
Uitgestelde belasting	-	-	-	-	-
Dividende - voorkeur	338	338	338	420	423
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 1 984</u>	<u>R 2 094</u>	<u>R 2 110</u>	<u>R 3 073</u>	<u>R 1 494</u>

BROMAIN HOLDINGS BEPERK
(Voorheen Edblo Maintin Manufacturers Limited)

GEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	981	971	944	1 112	710
<u>Min: Belasting</u>	286	409	276	422	121
Normale belasting	286	409	276	422	121
Uitgestelde belasting	-	-	-	-	-
<u>Min: Dividende</u>	695 347	562 347	668 347	690 430	589 433
Gewone dividende	335	335	335	418	421
Voorkeur dividende	12	12	12	12	12
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	348 -	215 -	321 -	260 -	156 -
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	348 2 478	215 2 831	321 3 097	160 3 464	156 2 272
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	2 826 -	3 046 (51)	3 418 (35)	3 724 1 453	2 428 1 765
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	<u>R 2 826</u>	<u>R 3 097</u>	<u>R 3 453</u>	<u>R 2 271</u>	<u>R 663</u>
Surplus met realisasie van aandele in filiaal					4 454
					<u>R 5 117</u>
<u>Aantekeninge:-</u>					
1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	129	167	174	195	20
2. Rente op geleende geld	60	120	97	158	130
3. Direkteursvergoeding	125	125	176	190	184
4. Verkope	-	-	-	-	-
5. Voorsienings	806	955	1 101	1 183	137
6. Voorlopige aanspreeklikheid	-	-	-	-	177
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	-	-	-	-	367
8. Kapitale aanspreeklikheid	62	18	75	-	-
9. Kapitaal					
Gemagtig - gewone aandele					
Aantal aandele	3 600	3 600	3 600	4 600	8 600
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	<u>R 1 800</u>	<u>R 1 800</u>	<u>R 1 800</u>	<u>R 2 300</u>	<u>R 4 300</u>
Gemagtig - voorkeur aandele					
Aantal aandele	100	100	100	100	100
Nominale waarde	R 2	R 2	R 2	R 2	R 2
Totale waarde	<u>R 200</u>	<u>R 200</u>	<u>R 200</u>	<u>R 200</u>	<u>R 200</u>
Uitgereik - gewone aandele					
Aantal aandele	3 352	3 352	3 352	4 162	4 208
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	<u>R 1 676</u>	<u>R 1 676</u>	<u>R 1 676</u>	<u>R 2 081</u>	<u>R 2 104</u>
Uitgereik - voorkeur aandele					
Aantal aandele	100	100	100	100	100
Nominale waarde	R 2	R 2	R 2	R 2	R 2
Totale waarde	<u>R 200</u>	<u>R 200</u>	<u>R 200</u>	<u>R 200</u>	<u>R 200</u>

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae.

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>
<u>1. WINS-EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>					
<u>1.1. Verkope</u>					
1.1.1. Voorraad omset	-	-	-	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie	-	-	-	-	-
1.1.3. Netto wins (na belasting) as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-
<u>1.2. Direkteursvergoeding</u>					
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	12.7%	12.8%	18.6%	8.9%	2.5%
<u>1.3. Dividende</u>					
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	57.9%	46.8%	55.6%	57.5%	48.6%
1.3.2. Dekking van gewone dividende	2.0%	1.7%	1.9%	2.0%	1.4%
<u>1.4. Rente</u>					
1.4.1. Rente dekking	17.3%	9.0%	10.7%	14.2%	6.4%
<u>1.5. Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking.</u>					
1.5.1. Rente dekking	19.5%	10.4%	12.5%	15.6%	6.6%
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	-	-	-	-	-
1.5.3. Gewone dividend dekking	2.4%	2.2%	2.5%	2.1%	1.4%
<u>1.6. Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	(19.1%)	18.1%	3.3%	(15.3%)
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS</u>					
<u>2.1. Verkope</u>					
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-	-	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-	-	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-	-	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersbelang	-	-	-	-	-
<u>2.2. Dividende</u>					
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhouders-fondse	7.3%	6.9%	6.5%	7.0%	4.7%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	10.0%	10.0%	10.0%	10.0%	10.0%
<u>2.3. Netto Wins</u>					
2.3.1. Netto wins, maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	9.9%	8.1%	8.4%	6.7%	5.5%
2.3.2. Netto wins, en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	15.3%	11.7%	12.9%	11.6%	6.6%
2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding	1.5 - 1	1.4 - 1	1.5 - 1	1.7 - 1	1.2 - 1
2.3.4. Netto wins, tot bedryfskapitaal	35.0%	26.8%	31.6%	22.4%	39.0%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	20.7%	16.7%	19.9%	16.6%	13.8%

BYLAE NR. (Vervolg)

D7.2

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>					
2.4.1. Persentasie netto wins, uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	1.7%	2.1%	1.8%	1.7%	2.1%
2.4.2. Persentasie netto wins, uitgekeer aan gewone aandeelhouders	48.2%	59.6%	50.1%	60.5%	72.0%
2.4.3. Persentasie netto wins, teruggeploeg in onderneming	50.1%	38.3%	48.1%	37.7%	25.9%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>					
3.1. <u>Voorsiening van totale kapitaal</u>					
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	61.3%	60.6%	59.6%	52.5%	71.5%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	-	-	-	-	-
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	2.7%	2.5%	2.4%	1.8%	1.6%
3.1.4. Lantermynlaste tot totale kapitaal	-	-	-	-	-
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	36.0%	36.9%	38.0%	45.7%	26.9%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	1.6 - 1	1.5 - 1	1.5 - 1	1.1 - 1	2.5 - 1
3.2. <u>Gewone Aandeelhoudersfondse</u>					
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	89.0%	90.0%	90.0%	77.0%	100.0%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhouders fondse	1 - 1.7	1 - 1.6	1 - 1.6	1 - 1.1	1 - 2.6
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	5.9%	7.7%	14.1%	20.8%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>					
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.7%	1.7%	1.6%	1.5%	1.4%
3.3.2. Vuurproefverhouding	.8%	1.2%	.8%	.9%	1.2%
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	125.0%	115.0%	119.0%	115.0%	44.0%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 1.1	1 - 1.2	1 - 1.3	1 - 1.4	1 - 5.0
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>					
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-	-	-	-	2.0%
3.4.2. Bates verpaid as persentasie van netto bates	-	-	-	-	4.1%
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	1.3%	.3%	.1%	-	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	9.8%	10.7%	11.2%	9.5%	11.0%

BROMAIN HOLDINGS BEPERK
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

BYLAE NR. D7.3

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>					
1.1. <u>Dividende.</u>					
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	4.3%	5.0%	4.7%	2.1%	2.1%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	5.7%	6.0%	6.0%	5.0%	3.3%
1.2. <u>Verdiens.</u>					
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	8.6%	10.1%	10.2%	3.5%	2.9%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	11.5%	12.1%	13.0%	8.2%	4.5%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>					
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	11.5c	9.8c	9.7c	28.4c	34.0c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	8.5c	8.2c	7.8c	12.1c	22.2c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>					
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	4.7 jr.	2.7 jr.	2.5 jr.	19.5 jr.	16.5 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	4.0 jr.	1.1 jr.	.5 jr.	2.8 jr.	4.7 jr.
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys	11.5 jr.	9.8 jr.	9.7 jr.	28.4 jr.	34.0 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys	8.5 jr.	8.2 jr.	7.8 jr.	12.1 jr.	22.2 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>					
2.1. <u>Batewaarde.</u>	135c	143c	156c	153c	235c
2.2. <u>Super winste basis.</u>					
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	192c	198c	214c	191c	309c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	184c	190c	207c	183c	233c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	175c	180c	199c	173c	219c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	160c	165c	173c	148c	198c
2.3. <u>Netto verdienste basis.</u>					
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	400c	400c	434c	330c	270c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	320c	320c	344c	264c	224c
2.3.3. Redelike opbrengs 7½%	266c	266c	279c	219c	179c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	200c	200c	215c	165c	135c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>					
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	200c	200c	200c	200c	200c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	166c	166c	166c	166c	166c
2.4.3. Redelike opbrengs 7½%	133c	133c	133c	133c	133c
2.5. <u>Markwaarde.</u>					
2.5.1. Hoogste markwaarde	230c	197c	210c	470c	460c
2.5.2. Laagste markwaarde	175c	165c	165c	200c	300c

COHEN BROS. FURNITURE LIMITEDGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 30 JUNIE.

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967
<u>Kapitaal en Reserwe</u>			
Aandelekapitaal			
Gewone aandele	400	400	400
Kapitale reserwe	80	80	80
Inkomste reserwe	<u>501</u>	<u>601</u>	<u>685</u>
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	981	1 081	1 165
<u>Voorkeur aandele</u>	100	100	100
<u>Minderheidsbelang</u>	-	-	-
<u>Langtermynlaste</u>	<u>242</u>	<u>289</u>	<u>306</u>
Verseker	-	-	-
Onverseker	242	289	306
Ander	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>R 1 323</u>	<u>R 1 470</u>	<u>R 1 571</u>
Verteenwoordig deur:-			
<u>Vaste Bates</u>	<u>110</u>	<u>86</u>	<u>106</u>
Eiendomme	-	-	-
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	110	86	106
Handelsbeleggings:			
Genoteer	-	-	-
Ongenoteer	-	-	-
Lenings	-	-	-
Ander	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>1 213</u>	<u>1 385</u>	<u>1 465</u>
	<u>R 1 323</u>	<u>R 1 471</u>	<u>R 1 571</u>
<u>Bedryfsbates</u>	<u>2 380</u>	<u>2 850</u>	<u>3 150</u>
Voorraad	496	497	474
Debiteure	1 884	2 353	2 676
Kontant	-	-	-
Handelsbelegging - lening	-	-	-
Ander	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Bedryfslaste</u>	<u>1 167</u>	<u>1 465</u>	<u>1 685</u>
Krediteure	589	748	773
Oortrokke Bank	404	473	534
Belasting	-	-	-
Onversekerde lenings	-	-	-
Uitgestelde belasting	136	206	332
Dividende - voorkeur	-	-	-
- gewone	<u>38</u>	<u>38</u>	<u>46</u>
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 1 213</u>	<u>R 1 385</u>	<u>R 1 465</u>

COHEN BROS. FURNITURE LIMITEDGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	378	243	316
<u>Min: Belasting</u>	123	78	159
Normale belasting	29	9	24
Uitgestelde belasting	94	69	135
	255	165	157
<u>Min: Dividende</u>	65	65	73
Gewone dividende	59	59	67
Voorkeur dividende	6	6	6
	190	100	84
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	-	-	-
	190	100	84
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	311	501	601
	501	601	685
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	-	-	-
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 501	R 601	R 685

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	22	26	30
2. Rente op geleende geld	38	59	59
3. Direkteursvergoeding	42	42	42
4. Verkope	-	-	-
5. Voorsienings	477	427	477
6. Voorlopige aanspreeklikheid	540	518	638
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	293	337	326
8. Kapitale aanspreeklikheid	-	-	-
9. Kapitaal			
Gemagtig - gewone aandele			
Aantal aandele	800	800	800
Nominale waarde	50c	50c	50c
Totale waarde	<u>R 400</u>	<u>R 400</u>	<u>R 400</u>
Gemagtig - voorkeur aandele			
Aantal aandele	100	100	100
Nominale waarde	R 2	R 2	R 2
Totale waarde	<u>R 200</u>	<u>R 200</u>	<u>R 200</u>
Uitgereik - gewone aandele			
Aantal aandele	800	800	800
Nominale waarde	50c	50c	50c
Totale waarde	<u>R 400</u>	<u>R 400</u>	<u>R 400</u>
Uitgereik - voorkeur aandele			
Aantal aandele	50	50	50
Nominale waarde	R 2	R 2	R 2
Totale waarde	<u>R 100</u>	<u>R 100</u>	<u>R 100</u>

COHEN BROS. FURNITURE LIMITED

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>			
1.1. <u>Verkope</u>			
1.1.1. Voorraad omzet	-	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-	-
1.1.3. Netto wins (na belasting) as persentasie van netto verkope	-	-	-
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>			
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	11.1%	17.2%	12.6%
1.3. <u>Dividende</u>			
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	42.5%	27.5%	26.1%
1.3.2. Dekking van gewone dividende	4.3%	2.9%	2.6%
1.4. <u>Rente</u>			
1.4.1. Rente dekking	10.9%	5.1%	6.6%
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voor- keur persentasie dekking.</u>			
1.5.1. Rente dekking	11.5%	5.5%	7.1%
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	41.1%	30.1%	31.1%
1.5.3. Gewone aandele dekking	4.0%	2.9%	2.7%
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	35.2%	50.0%
<u>2. WINS EN VERLIESREKENING EN BALANS- STAAT VERHOUDINGS.</u>			
2.1. <u>Verkope</u>			
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-	-
2.1.4. Verkope tot toale aandeelhouders- fondse	-	-	-
2.2. <u>Dividende</u>			
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	6.0%	5.4%	5.7%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	12.0%	12.0%	12.0%
2.3. <u>Netto Wins</u>			
2.3.1. Netto wins, maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	11.0%	7.2%	6.4%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	25.9%	15.2%	13.4%
2.3.3. Eienaarskaprente-verhouding	2.3 - 1	2.1 - 1	2.0 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	21.0%	11.9%	10.7%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdiens te tot nominale waarde van aandeel	15.0%	15.0%	17.0%

COHEN BROS. FURNITURE LIMITED

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>			
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	2.3%	3.6%	3.8%
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	23.1%	35.7%	42.6%
2.4.3. Persentasie netto wins terug- geploeg in onderneming	74.6%	60.6%	53.6%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>			
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>			
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot kapitaal	38.7%	36.8%	35.8%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	-	-	-
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	3.9%	3.5%	3.1%
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	9.5%	9.8%	9.3%
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	47.9%	49.9%	51.8%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	.6 - 1	.6 - 1	.6 - 1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>			
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfs- kapitaal	71.8%	71.8%	72.2%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - .8	1 - .7	1 - .7
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	10.1%	15.7%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>			
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	2.0 - 1	1.9 - 1	1.8 - 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.6 - 1	1.6 - 1	1.6 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	40.8%	35.8%	32.3%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 2.3	1 - 2.9	1 - 3.5
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>			
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	55.0%	47.9%	54.7%
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	29.8%	31.3%	27.9%
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-	-	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	18.4%	68.7%	78.9%

COHEN BROS. FURNITURE LIMITED
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

BYLAE NR. D8.3

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>			
1.1. <u>Dividende.</u>			
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	5.6%	6.2%	6.9%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	8.8%	8.8%	8.3%
1.2. <u>Verdiens.</u>			
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	23.0%	17.0%	15.0%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	36.0%	24.0%	23.0%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>			
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	4.3c	5.7c	6.7c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	2.7c	4.0c	4.3c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>			
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	.4 jr.	-	.4 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	-	-
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys	4.3 jr.	5.7 jr.	6.7 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys	2.7 jr.	4.0 jr.	4.3 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>			
2.1. <u>Batewaarde.</u>	122c	135c	145c
2.2. <u>Super winste basis.</u>			
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	109c	115c	122c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	105c	110c	117c
2.2.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	98c	102c	110c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	88c	91c	98c
2.3. <u>Nettoverdiens basis.</u>			
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	620c	400c	400c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	514c	332c	332c
2.3.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	412c	266c	266c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	310c	200c	200c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>			
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	150c	150c	170c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	124c	124c	141c
2.4.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	100c	100c	113c
2.5. <u>Markwaarde.</u>			
2.5.1. Hoogste markwaarde	135c	115c	155c
2.5.2. Laagste markwaarde	85c	80c	100c

DUROS BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 30 JUNIE

	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>					
Aandelekapitaal					
Gewone Aandele	490	490	490	490	490
Kapitale Reserwe					
Inkomste Reserwe	396	418	450	482	524
<u>Gewone Aandeelhoudersfondse</u>	886	908	940	972	1 014
<u>Voorkeur Aandele</u>	140	140	140	140	140
<u>Minderheidsbelang</u>					
<u>Langtermynlaste</u>					
Verseker					
Onverseker					
Ander					
	<u>R 1 026</u>	<u>R 1 048</u>	<u>R 1 080</u>	<u>R 1 112</u>	<u>R 1 154</u>
Verteenwoordig deur:					
<u>Vaste Bates</u>	336	329	331	327	355
Eiendomme	269	269	270	270	279
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	67	60	61	57	76
Handelsbeleggings:					
Genoteer					
Ongenoteer					
Lenings					
Ander					
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	247	246	248	246	247
<u>Bedryfskapitaal</u>	443	473	502	539	552
	<u>R 1 026</u>	<u>R 1 048</u>	<u>R 1 080</u>	<u>R 1 112</u>	<u>R 1 154</u>
<u>Bedryfsbates</u>	509	542	581	615	635
Voorraad	294	266	301	296	334
Debiteure	113	111	104	116	122
Kontant	86	162	168	195	169
Handelsbelegging - lening					
Ander	16	3	8	8	10
<u>Bedryfslaste</u>	66	69	79	76	83
Krediteure	41	44	43	48	51
Oortrokke Bank					
Belasting			11	4	8
Onversekerde lenings					
Uitgestelde belasting					
Dividende - voorkeur					
- gewone	25	25	25	24	24
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 443</u>	<u>R 473</u>	<u>R 502</u>	<u>R 539</u>	<u>R 552</u>

DUROS BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>
	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	95	95	97	105	120
<u>Min: belasting</u>	<u>33</u>	<u>31</u>	<u>35</u>	<u>41</u>	<u>48</u>
Normale belasting	33	31	35	41	43
Uitgestelde belasting	=====	=====	=====	=====	=====
	62	64	62	64	72
<u>Min: Dividende</u>	<u>32</u>	<u>32</u>	<u>32</u>	<u>32</u>	<u>32</u>
Gewone dividende	24	24	24	24	24
Voorkeur dividende	8	8	8	8	8
	=====	=====	=====	=====	=====
	30	32	30	32	42
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	30	32	30	32	42
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	<u>366</u>	<u>396</u>	<u>428</u>	<u>450</u>	<u>482</u>
	396	428	450	482	524
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>R 396</u>	<u>R 428</u>	<u>R 450</u>	<u>R 482</u>	<u>R 524</u>
	=====	=====	=====	=====	=====

Aantekeninge:-

1.	Bedrae afgeskryf van vaste bates	10	9	9	8	11
2.	Rente op geleende geld	-	-	-	-	-
3.	Direkteursvergoeding	25	26	27	29	32
4.	Verkope	-	-	-	-	-
5.	Voorsienings	-	144	152	156	159
6.	Voorlopige aanspreeklikheid	-	-	-	-	-
7.	Bates verpand vir oortrokke bankfasiliteite	-	-	-	-	-
8.	Kapitale aanspreeklikheid	-	-	-	-	-
9.	Kapitaal	-	-	-	-	-
Gemagtig - gewone aandele						
	Aantal aandele	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320
	Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c
	Totale waarde	<u>R 660</u>	<u>R 660</u>	<u>R 660</u>	<u>R 660</u>	<u>R 660</u>
Gemagtig - voorkeur aandele						
	Aantal aandele	70	70	70	70	70
	Nominale waarde	R 2	R 2	R 2	R 2	R 2
	Totale waarde	<u>R 140</u>	<u>R 140</u>	<u>R 140</u>	<u>R 140</u>	<u>R 140</u>
Uitgereik - gewone aandele						
	Aantal aandele	980	980	980	980	980
	Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c
	Totale waarde	<u>R 490</u>	<u>R 490</u>	<u>R 490</u>	<u>R 490</u>	<u>R 490</u>
Uitgereik - voorkeur aandele						
	Aantal aandele	70	70	70	70	70
	Nominale waarde	R 2	R 2	R 2	R 2	R 2
	Totale waarde	<u>R 140</u>	<u>R 140</u>	<u>R 140</u>	<u>R 140</u>	<u>R 140</u>

DUROS BEPERKWINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS

	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1.1. <u>Verkope</u>					
1.1.1. Voorraad omzet	—	—	—	—	—
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	—	—	—	—	—
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	—	—	—	—	—
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>					
1.2.1. Direktorsvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	26.3%	30.5%	27.6%	27.8%	26.2%
1.3. <u>Dividende</u>					
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	7.7 keer	6.5 keer	7.8 keer	7.8 keer	9.2 keer
1.3.2. Dekking van gewone dividende	3.2 keer	1.8 keer	2.3 keer	2.3 keer	3.1 keer
1.4. <u>Rente</u>					
1.4.4. Rente Dekking	—	—	—	—	—
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>					
1.5.1. Rente dekking	—	—	—	—	—
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	9.0 keer	7.6 keer	9.0 keer	8.8 keer	10.6 keer
1.5.3. Gewone dividend dekking	2.4 keer	2.2 keer	2.6 keer	2.6 keer	3.2 keer
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	—	(16.1%)	21.1%	—	17.3%

2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS2.1. Verkope

2.1.1. Verkope tot vaste bates	—	—	—	—	—
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	—	—	—	—	—
2.1.3. Verkope tot voorraad	—	—	—	—	—
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersbelang	—	—	—	—	—

2.2. Dividende

2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersbelang	2.7%	2.6%	2.5%	2.4%	2.5%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	5.0%	5.0%	5.0%	5.0%	4.8%

2.3. Netto wins

2.3.1. Netto wins, maar voor rente en voorkeur dividende tot totale kapitaal in gebruik	5.6%	4.6%	5.4%	5.3%	6.6%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersbelang	6.4%	4.9%	5.8%	5.6%	7.2%
2.3.3. Rente eienaarskapverhouding	1.1 — 1	1.1 — 1	1.1 — 1	1.1 — 1	1.1 — 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	14.8%	10.9%	12.5%	11.6%	13.4%
2.3.5. Persentasie opbrengs van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	15%	11%	9%	11%	13.4%

2.4. Aanwending van netto wins

2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	12.9%	15.4%	12.7%	12.6%	10.8%
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	38.7%	46.1%	38.0%	38.1%	32.4%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	48.4%	38.5%	49.3%	49.3%	56.8%

DUROS BEPERK

	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
3. <u>BALANSSTAATVERHOUDINGS</u>					
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>					
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	81.8%	81.2%	81.1%	81.8%	81.9%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	—	—	—	—	—
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	12.8%	12.5%	12.0%	11.8%	11.3%
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	—	—	—	—	—
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	6.1%	6.3%	6.8%	6.4%	6.8%
3.1.6. Eienaarsbelang	4.3 — 1	4.3 — 1	4.3 — 1	4.5 — 1	4.5 — 1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>					
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100%	100%	100%	100%	100%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	100%	100%	100%	100%	100%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 — 13.4%	1 — 13.1%	1 — 11.8%	1 — 12.8%	1 — 12.2%
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	—	2.4%	3.4%	3.3%	4.3%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>					
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	7.7 — 1	7.8 — 1	7.3 — 1	8.0 — 1	7.6 — 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	3.2 — 1	4.0 — 1	3.5 — 1	4.2 — 1	3.6 — 1
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 — .2	1 — .2	1 — .2	1 — .2	1 — .2
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>					
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	—	—	—	—	—
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	—	—	—	—	—
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	—	—	—	—	—
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	—	11.4%	11.6%	11.6%	6.1%

DUROS BEPERK

VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

BYLAE NR. D9.3

	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>					
1.1. <u>Dividende.</u>					
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	6.2%	6.9%	2.4%	2.1%	3.8%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	8.3%	8.3%	6.5%	3.8%	6.2%
1.2. <u>Verdiens.</u>					
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	13.7%	12.5%	5.2%	4.7%	10.0%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	18.3%	15.0%	14.4%	8.4%	16.5%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>					
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	7.2c	8.0c	19.0c	20.9c	10.0c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	5.5c	6.6c	6.9c	11.8c	6.0c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>					
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	-	6.1 jr.	7.4 jr.	-
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	-	-	-	-
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys	7.2 jr.	8.0 jr.	14.4 jr.	8.4 jr.	10.0 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys	5.5 jr.	6.6 jr.	6.9 jr.	11.8 jr.	6.0 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>					
2.1. <u>Batewaarde.</u>	65c	68c	71c	74c	78c
2.2. <u>Super winste basis.</u>					
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	75c	73c	80c	81c	89c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	72c	70c	77c	79c	87c
2.2.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	68c	65c	72c	74c	81c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	61c	59c	65c	81c	73c
2.3. <u>Netto verdienste basis.</u>					
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	110c	90c	110c	110c	132c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	91c	74c	91c	91c	109c
2.3.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	73c	59c	73c	73c	87c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%					
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>					
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	50c	50c	50c	50c	50c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	42c	42c	42c	42c	42c
2.4.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	33c	33c	33c	33c	33c
2.5. <u>Markwaarde.</u>					
2.5.1. Hoogste markwaarde	40c	26c	105c	115c	65c
2.5.2. Laagste markwaarde	30c	30c	38c	65c	40c

ELLERINE HOLDINGS BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 30 JUNIE

<u>Kapitaal en Reserwes</u>	<u>R000</u> <u>1969</u>	<u>R000</u> <u>1970</u>
Aandelekapitaal		
Gewone aandele	3 386	3 404
Kapitale reserwe	7 754	7 888
Inkomste reserwe	<u>320</u>	<u>1 151</u>
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	11 460	12 443
<u>Voorkeur aandele</u>	-	-
<u>Minderheidsbelang</u>	-	-
<u>Langtermynlaste</u>	<u>313</u>	<u>552</u>
Verseker	73	150
Onverseker	240	402
Ander	<u>=====</u>	<u>=====</u>
	<u>R11 773</u>	<u>R12 995</u>
Verteenwoordig deur:-		
<u>Vaste Bates</u>	<u>677</u>	<u>728</u>
Eiendomme	392	392
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	285	326
Handelsbeleggings	-	-
- genoteer	-	-
- ongenoteer	-	-
- lenings	-	-
Ander	<u>=====</u>	<u>10</u>
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	6 099	6 231
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>4 997</u>	<u>6 036</u>
	<u>R11 773</u>	<u>R12 995</u>
<u>Bedryfsbates</u>	<u>10 912</u>	<u>14 467</u>
Voorraad	1 439	1 672
Debiteure	9 295	12 738
Kontant	178	-
Handelsbelegging - lening	-	-
Ander	<u>=====</u>	<u>57</u>
<u>Bedryfslaste</u>	<u>5 915</u>	<u>8 431</u>
Krediteure	2 696	3 523
Oortrokke Bank	876	1 232
Belasting	130	86
Onversekerde lenings	444	1 233
Uitgestelde belasting	1 565	2 153
Dividende - voorkeur	-	-
- gewone	<u>204</u>	<u>204</u>
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 4 997</u>	<u>R 6 036</u>

ELLERINE HOLDINGS BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	1 706	2 151
<u>Min: Belasting</u>	682	912
Normale belasting	682	912
Uitgestelde belasting	-	-
	1 024	1 239
<u>Min: Dividende</u>	204	408
Gewone dividende	204	408
Voorkeur dividende	-	-
	820	831
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	-	-
	820	831
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	-	320
	820	1 151
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	500	-
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 320	R 1 151

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeksryf van vaste bates	76	104
2. Rente op geleende geld	120	217
3. Direkteursvergoeding	40	-
4. Verkope	10 361	13 844
5. Voorsienings	990	742
6. Voorlopige aanspreeklikheid	541	764
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	939	-
8. Kapitale aanspreeklikheid	-	-
9. Kapitaal		
Gemagtig - gewone aandele		
Aantal aandele	10 000	10 000
Nominale waarde	50c	50c
Totale waarde	R 5 000	R 5 000
Gemagtig - voorkeur aandele		
Aantal aandele	-	-
Nominale waarde	-	-
Totale waarde	-	-
Uitgereik - gewone aandele		
Aantal aandele	6 772	6 808
Nominale waarde	50c	50c
Totale waarde	R 3 386	R 3 404
Uitgereik - voorkeur aandele		
Aantal aandele	-	-
Nominale waarde	-	-
Totale waarde	-	-

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae.

ELLERINE HOLDINGS BEPERK

	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>		
1.1. <u>Verkope</u>		
1.1.1. Voorraad omzet	15.3 keer	16.4 keer
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	14.1%	15.5%
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	8.9%	8.9%
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>		
1.2.1. Direktorsvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	2.2%	-
1.3. <u>Dividende</u>		
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	-	-
1.3.2. Dekking van gewone dividende	5.0 keer	3.0 keer
1.4. <u>Rente</u>		
1.4.1. Rente dekking	16.0 keer	9.9 keer
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>		
1.5.1. Rente dekking	25.0 keer	10.3 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	-	-
1.5.3. Gewone dividend dekking	5.9 keer	3.3 keer
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	20.9
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>		
2.1. <u>Verkope</u>		
2.1.1. Verkope tot vaste bates	15.3 keer	16.4 keer
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	2.0 keer	2.2 keer
2.1.3. Verkope tot voorraad	7.2 keer	8.2 keer
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersbelang	1.9 keer	1.1 keer
2.2. <u>Dividende</u>		
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	1.7%	3.2%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandeel	6.0%	11.9%
2.3. <u>Netto wins</u>		
2.3.1. Netto wins maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	8.4%	6.5%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	8.9%	9.9%
2.3.3. Eienaarskaprente verhouding	1.02 - 1	1.5 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	20.4%	20.5%

ELLERINE HOLDINGS BEPERK1969 19702.4. Aanwending van netto wins

2.4.1. Persentaise netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	-	-
2.4.2. Persentasie netto wins, uitgekeer aan gewone aandeelhouders	20.0%	33.0%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	80.0%	67.0%

3. BALANSSTAAT VERHOUDINGS.3.1. Voorsiening van Totale Kapitaal

3.1.1. Aandeelhoudersfondse in totale kapitaal	64.8%	58.0%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	.4%	-
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	-	-
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	1.4%	4.0%
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	33.4%	38.0%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	1.8 - 1	1.4 - 1

3.2. Gewone Aandeelhoudersfondse

3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	93.0%	100.0%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - 1.9	1 - 1.5
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	8.6%

3.3. Bedryfskapitaal

3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.8 - 1	1.7 - 1
3.3.1. Vuurproefverhouding	1.6 - 1	1.5 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	34.7%	27.7%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 4.1	1 - 5.0

3.4. Aantekeninge op Balansstaat

3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	4.7%	9.8%
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	8.1%	-
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	5.3%	5.9%

ELLERINE HOLDINGS BEPERK
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

BYLAE NR. D10.3

	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>		
1.1. <u>Dividende.</u>		
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	.4%	2.4%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	1.3%	7.0%
1.2. <u>Verdiens.</u>		
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	2.4%	8.0%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	6.8%	23.5%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>		
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	40.0c	12.5c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	14.6c	4.2c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>		
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	35.4 jr.	7.9 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	9.4 jr.	-
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys	40.6 jr.	12.5 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys	14.6 jr.	4.2 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>		
2.1. <u>Batewaarde.</u>	79c	91c
2.2. <u>Super winste basis.</u>		
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	126c	157c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	122c	152c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	115c	143c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	106c	132c
2.3. <u>Netto verdienste basis.</u>		
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	300c	400c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	249c	332c
2.3.3. Redelike opbrengs 7½%	199c	266c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	150c	200c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>		
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	60c	120c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	49c	99c
2.4.3. Redelike opbrengs 7½%	39c	79c
2.5. <u>Markwaarde.</u>		
2.5.1. Hoogste markwaarde	610c	150c
2.5.2. Laagste markwaarde	220c	85c

ELLIS FURNISHERS BEPERKGEKONSOLIDDERDE BALANSSTAAT - 31 MAART

	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967
<u>Kapitaal en Reserwes</u>		
Aandelekapitaal		
Gewone aandele	610	610
Kapitale reserwe	22	22
Inkomste reserwe	1 119	1 378
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	1 751	2 010
<u>Voorkeur aandele</u>	390	390
<u>Minderheidsbelang</u>	50	51
<u>Langtermynlaste</u>	838	778
Verseker	569	536
Onverseker	269	242
Ander	-	-
	<u>R 3 029</u>	<u>R 3 229</u>
Verteenwoordig deur:-		
<u>Vaste Bates</u>	731	732
Eiendomme	285	289
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	103	108
Handelsbeleggings:		
Genoteer	-	-
Ongenoteer	285	277
Lenings	58	58
Ander	-	-
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	-	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	2 298	2 497
	<u>R 3 029</u>	<u>R 3 229</u>
<u>Bedryfsbates</u>	3 477	3 944
Voorraad	628	659
Debiteure	2 675	3 110
Kontant	1	-
Handelsbelegging - lening	164	144
Ander	9	31
<u>Bedryfslaste</u>	1 179	1 447
Krediteure	263	333
Oortrokke Bank	328	333
Belasting	49	73
Onversekerde lenings	470	627
Uitgestelde belasting	8	8
Dividende - voorkeur	61	73
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 2 298</u>	<u>R 2 497</u>

ELLIS FURNISHERS BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	750	929
<u>Min: Belasting</u>	<u>268</u>	<u>393</u>
Normale belasting	189	236
Uitgestelde belasting	79	157
	<u>482</u>	<u>536</u>
<u>Min: Dividende</u>	<u>135</u>	<u>159</u>
Gewone dividende	110	134
Voorkeur dividende	25	25
	<u>347</u>	<u>377</u>
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	<u>12</u>	<u>9</u>
	335	368
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	<u>864</u>	<u>1 119</u>
	1 199	1 487
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	<u>80</u>	<u>109</u>
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	<u>R 1 119</u>	<u>R 1 378</u>

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates
2. Rente op geleende geld
3. Direkteursvergoeding
4. Verkope
5. Voorsienings
6. Voorlopige aanspreeklikheid
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite
8. Kapitale aanspreeklikheid
9. Kapitaal

17	18
70	71
49	49
-	-
747	867
879	833
-	-
-	-

Gemagtig - gewone aandele

Aantal aandele	1 600	1 600
Nominale waarde	50c	50c
Totale waarde	<u>R 800</u>	<u>R 800</u>

Gemagtig - voorkeur aandele

Aantal aandele	100 - 150	100 - 150
Nominale waarde	R2 R2	R2 R2
Totale waarde	<u>R200 - R300</u>	<u>R200 R300</u>

Uitgereik - gewone aandele

Aantal aandele	1 220	1 220
Nominale waarde	50c	50c
Totale waarde	<u>R 610</u>	<u>R 610</u>

Uitgereik - voorkeuraandele

Aantal aandele	75 - 120	75 - 120
Nominale waarde	R2 R2	R2 R2
Totale waarde	<u>R150 - R240</u>	<u>R150 -R240</u>

10. Die finansiële state vir 1965 kon nie verkry word nie.

ELLIS FURNISHERS BEPERK

	<u>1966</u>	<u>1967</u>
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>		
<u>1.1. Verkope</u>		
1.1.1. Voorraad omset	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-
1.1.3. Netto wins (na belasting) as persentasie van netto verkope	-	-
<u>1.2. Direkteursvergoeding</u>		
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	6.5%	5.3%
<u>1.3. Dividende</u>		
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	19.2%	21.2%
1.3.2. Dekking van gewone dividende	4.1%	3.8%
<u>1.4. Rente</u>		
1.4.1. Rente dekking	10.7%	13.0%
<u>1.5. Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>		
1.5.1. Rente dekking	12.4%	14.3%
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	19.7%	21.9%
1.5.3. Gewone aandele dekking	4.2%	3.9%
1.6 <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	23.2%
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>		
<u>2.1. Verkope</u>		
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-	-
<u>2.2. Dividende</u>		
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	7.6%	5.4%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	18.0%	22.0%
<u>2.3. Netto Wins</u>		
2.3.1. Netto wins maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	10.0%	12.3%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende, 'tot gewone aandeelhoudersfondse	27.5%	26.6%
2.3.3. Eienaarskaprente verhouding	2.7 - 1	2.2 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	20.9%	21.4%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	60.4%	65.2%

BYLAE NR. (vervolg)
D11.2ELLIS FURNISHERS BEPERK

	<u>1966</u>	<u>1967</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>		
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	5.2%	4.6%
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	22.8%	25.0%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	72.0%	70.4%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>		
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>		
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	41.6%	42.9%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	1.2%	1.3%
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	9.3%	8.3%
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	19.9%	16.6%
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	28.0%	30.9%
3.1.6. Eienaarskaprente-verhouding	.7 - 1	.8 - 1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>		
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	44.4%	51.2%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - 1.4	1 - 1.4
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	14.8%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>		
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	2.1 - 1	2.7 - 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.5 - 1	2.3 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	27.3%	26.3%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 1.8	1 - 2.2
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>		
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	50.0%	41.4%
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	-	-
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik.	15.0%	16.2%

ELLIS FURNISHERS BEPERK
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

BYLAE NR. D11.3

	<u>1966</u>	<u>1967</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>		
1.1. <u>Dividende.</u>		
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	6.9%	4.7%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	9.4%	8.5%
1.2. <u>Verdiens.</u>		
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	28.0%	18.0%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	39.0%	32.0%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>		
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	4.6c	5.6c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	3.3c	3.1c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>		
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	2.3 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	-
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys	4.6 jr.	5.6 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys	3.3 jr.	3.1 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>		
2.1. <u>Batewaarde.</u>	143c	165c
2.2. <u>Super winste basis.</u>		
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	242c	271c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	234c	264c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	225c	245c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	203c	226c
2.3. <u>Netto verdienste basis.</u>		
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	604c	652c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	501c	541c
2.3.3. Redelike opbrengs 7½%	401c	433c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	302c	326c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>		
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	180c	220c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	149c	182c
2.4.3. Redelike opbrengs 7½%	119c	146c
2.5. <u>Markwaarde.</u>		
2.5.1. Hoogste markwaarde	130c	230c
2.5.2. Laagste markwaarde	95c	128c

HART BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 30 JUNIE

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwe</u>						
Aandelekapitaal						
Gewone aandele	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kapitale reserwe	73	73	72	73	73	73
Inkomste reserwe	<u>368</u>	<u>432</u>	<u>517</u>	<u>564</u>	<u>628</u>	<u>677</u>
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	<u>1 441</u>	<u>1 505</u>	<u>1 589</u>	<u>1 637</u>	<u>1 701</u>	<u>1 750</u>
<u>Voorkeur aandele</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Minderheidsbelang</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Langtermynlaste</u>	<u>210</u>	<u>200</u>	<u>190</u>	<u>180</u>	<u>170</u>	-
Verseker	210	200	190	180	170	-
Onverseker	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-	-
	<u>R 1 651</u>	<u>R 1 705</u>	<u>R 1 779</u>	<u>R 1 817</u>	<u>R 1 871</u>	<u>R 1 750</u>
Verteenwoordig deur:-						
<u>Vaste Bates</u>	<u>882</u>	<u>898</u>	<u>861</u>	<u>828</u>	<u>863</u>	<u>880</u>
Eiendomme	584	593	584	582	565	581
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	298	305	277	246	275	299
Handelsbeleggings:						
Genoteer	-	-	-	-	-	-
Ongenoteer	-	-	-	-	-	-
Lenings	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	23	-
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>769</u>	<u>807</u>	<u>918</u>	<u>989</u>	<u>1 008</u>	<u>870</u>
	<u>R 1 651</u>	<u>R 1 705</u>	<u>R 1 779</u>	<u>R 1 817</u>	<u>R 1 871</u>	<u>R 1 750</u>
<u>Bedryfsbates</u>	<u>1 233</u>	<u>1 141</u>	<u>1 328</u>	<u>1 360</u>	<u>1 470</u>	<u>1 363</u>
Voorraad	676	660	690	582	646	762
Debiteure	297	257	336	303	388	472
Kontant	260	218	277	435	396	1
Handelsbelegging - lening	-	6	25	40	40	40
Ander	-	-	-	-	-	88
<u>Bedryfslaste</u>	<u>464</u>	<u>334</u>	<u>410</u>	<u>371</u>	<u>462</u>	<u>493</u>
Krediteure	263	166	207	207	289	268
Oortrokke Bank	-	-	-	-	-	83
Belasting	61	28	43	44	33	2
Onversekerde lenings	-	-	-	-	-	-
Uitgestelde belasting	-	-	-	-	-	-
Dividende - voorkeur	140	140	160	120	140	140
gewone	-	-	-	-	-	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 769</u>	<u>R 807</u>	<u>R 918</u>	<u>R 989</u>	<u>R 1 008</u>	<u>R 870</u>

HART BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Netto wins (voor belasting)</u>	633	464	569	452	538	525
<u>Min: Belasting</u>	200	140	204	164	213	215
Normale belasting	200	140	204	164	213	215
Uitgestelde belasting	-	-	-	-	-	-
	433	324	365	288	325	310
<u>Min: Dividende</u>	260	260	280	240	260	260
Gewone dividende	260	260	280	240	260	260
Voorkeur dividende	-	-	-	-	-	-
	173	64	85	48	65	50
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	-	-	-	-	-	-
	173	64	85	48	65	50
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	195	368	432	516	563	628
	368	432	517	564	628	678
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 368	R 432	R 517	R 564	R 628	R 678

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	67	77	82	86	96	82
2. Rente op geleende geld	13	13	12	14	13	6
3. Direkteursvergoeding	54	56	57	56	57	-
4. Verkope	-	-	-	-	-	-
5. Voorsienings	158	232	304	382	464	533
6. Voorlopige aanspreeklikheid	-	-	-	-	-	-
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	-	-	-	-	-	-
8. Kapitale aanspreeklikheid	72	23	33	23	33	74
9. Kapitaal						
Gemagtig - gewone aandele						
Aantal aandele	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	<u>R 1 000</u>	<u>R 1 000</u>	<u>R 1 000</u>	<u>R 1 000</u>	<u>R 1 000</u>	<u>R 1 000</u>
Gemagtig - voorkeur aandele						
Aantal aandele	-	-	-	-	-	-
Nominale waarde	-	-	-	-	-	-
Totale waarde	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Uitgereik - gewone aandele						
Aantal aandele	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	<u>R 1 000</u>	<u>R 1 000</u>	<u>R 1 000</u>	<u>R 1 000</u>	<u>R 1 000</u>	<u>R 1 000</u>
Uitgereik - voorkeur aandele						
Aantal aandele	-	-	-	-	-	-
Nominale waarde	-	-	-	-	-	-
Totale waarde	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

HART BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>						
<u>1.1. Verkope</u>						
1.1.1. Voorraad omzet	-	-	-	-	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
<u>1.2. Direkteursvergoeding</u>						
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	7.8%	10.7%	9.1%	11.0%	9.5%	
<u>1.3. Dividende</u>						
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	-	-	-	-	-	-
1.3.2. Dekking van gewone dividende	2.4 keer	1.7 keer	2.0 keer	1.8 keer	2.0 keer	1.2 keer
<u>1.4. Rente</u>						
1.4.1. Rente dekking	34.3 keer	25.9 keer	31.4 keer	21.5 keer	26.0 keer	87.0 keer
<u>1.5. Kontantvloeï van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>						
1.5.1. Rente dekking	39.4 keer	31.8 keer	38.4 keer	27.7 keer	33.3 keer	90.0 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	-	-	-	-	-	-
1.5.3. Gewone dividend dekking	1.9 keer	1.5 keer	1.6 keer	1.6 keer	1.6 keer	1.5 keer
<u>1.6. Persentasie vermeerdering in netto wins</u>						
	27.3%	(26.6%)	22.6%	(20.5%)	19.0%	(2.4%)
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
<u>2.1. Verkope</u>						
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-	-	-	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-	-	-	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-	-	-	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-	-	-	-	-	-
<u>2.2. Dividende</u>						
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	18.0%	17.2%	17.6%	14.6%	15.2%	14.6%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	26.0%	26.0%	28.0%	24.0%	20.0%	24.0%
<u>2.3. Netto Wins</u>						
2.3.1. Netto wins maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	26.7%	19.4%	20.9%	16.2%	17.7%	13.9%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	30.0%	21.5%	22.95%	17.5%	19.1%	17.7%
2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding	1.12 - 1	1.10 - 1	1.09 - 1	1.08 - 1	1.07 - 1	1.27 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	56.3%	40.1%	39.7%	29.1%	32.2%	35.6%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto ver- dienste tot nominale waarde van aandeel	44.0%	32.0%	36.0%	28.0%	32.0%	31.0%

HART BEPERK.

	1965	1966	1967	1968	1969	1970
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>						
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	--	--	--	--	--	--
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	60.0%	51.7%	76.7%	50.3%	50.5%	43.8%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	40.0%	48.3%	23.3%	49.7%	49.0%	56.2%
3. <u>BALANSSTAATVERHOUDINGS</u>						
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>						
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	69.1%	73.6%	72.5%	76.8%	72.9%	78.0%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	--	--	--	--	--	--
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	--	--	--	--	--	--
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	9.0%	7.3%	5.3%	8.3%	7.2%	--
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	22.0%	36.4%	18.2%	16.7%	19.7%	22.0%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	2.1	2.8	2.7	3.0	2.7	3.5
3.2. <u>Gewone Aandeelhoudersfondse</u>						
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	72.0%	72.5%	79.3%	81.7%	83.1%	100.0%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - 3.1	1 - 4.5	1 - 3.8	1 - 4.4	1 - 3.6	1 - 3.5
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	--	4.4%	5.5%	3.0%	3.9%	2.9%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>						
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	2.6	3.4	3.2	3.6	3.1	2.7
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.2	1.4	1.5	2.0	1.7	1.2
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	84.9%	81.7%	75.1%	58.8%	64.0%	87.5%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - .63	1 - .50	1 - .59	1 - .62	1 - .71	1 - .64
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>						
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	--	--	--	--	--	--
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	--	--	--	--	--	--
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	4.0%	1.5%	2.3%	1.4%	1.2%	4.2%
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	9.8%	11.9%	14.6%	12.4%	19.7%	12.7%

HART BEPERKVERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE.BYLAE NR.

D12.3

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>						
1.1. <u>Dividende.</u>						
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	5.2%	4.7%	5.8%	6.0%	7.0%	7.6%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	6.5%	7.2%	7.1%	10.4%	9.2%	12.3%
1.2. <u>Verdiens.</u>						
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	8.8%	5.3%	7.5%	7.0%	8.6%	9.4%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	11.0%	8.8%	9.2%	12.1%	11.0%	15.2%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>						
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	11.3c	17.1c	13.3c	14.2c	11.5c	10.6c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	9.0c	11.2c	10.8c	8.2c	8.7c	6.5c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>						
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	8.0 jr.	12.5 jr.	8.9 jr.	8.4 jr.	6.2 jr.	5.1 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	5.8 jr.	6.5 jr.	6.4 jr.	2.3 jr.	3.4 jr.	1.1 jr.
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys	11.3 jr.	17.1 jr.	13.3 jr.	14.2 jr.	11.5 jr.	10.6 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys	9.0 jr.	11.2 jr.	10.8 jr.	8.2 jr.	8.7 jr.	6.5 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>						
2.1. <u>Batewaarde.</u>	72c	75c	79c	82c	85c	87c
2.2. <u>Super winste basis.</u>						
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	151c	124c	130c	125c	136c	138c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	146c	118c	135c	120c	131c	133c
2.2.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	138c	111c	127c	122c	123c	125c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	128c	100c	117c	104c	113c	114c
2.3. <u>Netto verdienste basis.</u>						
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	440c	320c	368c	200c	320c	320c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	365c	265c	298c	232c	265c	265c
2.3.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	292c	212c	239c	186c	212c	212c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	220c	160c	180c	140c	160c	160c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>						
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	260c	260c	280c	240c	260c	260c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	215c	215c	232c	199c	215c	215c
2.4.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	172c	172c	186c	159c	172c	172c
2.5. <u>Markwaarde.</u>						
2.5.1. Hoogste markwaarde	250c	275c	240c	200c	185c	170c
2.5.2. Laagste markwaarde	200c	180c	195c	115c	140c	105c

KAISTER HOLDINGS BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 28 FEBRUARIE

	<u>R000</u>
	<u>1970</u>
<u>Kapitaal en Reserwes</u>	
Aandelekapitaal	
Gewone aandele	1 622
Kapitaal reserwe	514
Inkomste reserwe	<u>252</u>
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	2 388
<u>Voorkeur aandele</u>	-
<u>Minderheidsbelang</u>	-
<u>Langtermynlaste</u>	<u>299</u>
Verseker	299
Onverseker	-
Ander	-
	<u><u>R 2 687</u></u>
Verteenwoordig deur:-	
<u>Vaste Bates</u>	<u>788</u>
Eiendomme	563
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	180
Handelsbeleggings:	
Genoteer	-
Ongenoteer	-
Lenings	-
Ander	<u>45</u>
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	693
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>1 206</u>
	<u><u>R 2 687</u></u>
<u>Bedryfsbates</u>	<u>2 119</u>
Voorraad	489
Debiteure	1 493
Kontant	137
Handelsbelegging - lening	-
Ander	-
<u>Bedryfslaste</u>	<u>913</u>
Krediteure	477
Oortrokke Bank	193
Belasting	146
Onversekerde lenings	-
Uitgestelde belasting	-
Dividende - voorkeur	-
gewone	<u>97</u>
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u><u>R 1 206</u></u>

KAISTER HOLDINGS BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u>
	1970
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	699
<u>Min: Belasting</u>	285
Normale Belasting	285
Uitgestelde belasting	-
	414
<u>Min: Dividende</u>	162
Gewone dividende	162
Voorkeur dividende	-
	252
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	-
	252
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	-
	252
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	-
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	<u>R 252</u>

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	26
2. Rente op geleende geld	12
3. Direkteursvergoeding	102
4. Verkope	-
5. Voorsienings	181
6. Voorlopige aanspreeklikheid	58
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	192
8. Kapitale aanspreeklikheid	600
9. Kapitaal	
Gemagtig - gewone aandele	
Aantal aandele	2 000
Nominale waarde	50c
Totale waarde	<u>R 2 000</u>
Gemagtig - voorkeur aandele	
Aantal aandele	-
Nominale waarde	-
Totale waarde	<u>-</u>
Uitgereik - gewone aandele	
Aantal aandele	3 244
Nominale waarde	50c
Totale waarde	<u>R 1 622</u>
Uitgereik - voorkeur aandele	
Aantal aandele	-
Nominale waarde	-
Totale waarde	<u>-</u>

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae.

KAISTER HOLDINGS BEPERK19701. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.1.1. Verkope

- 1.1.1. Voorraad omset -
- 1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope -
- 1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope -

1.2. Direkteursvergoeding

- 1.2.1. Direktorsvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting) 12.7%

1.3. Dividende

- 1.3.1. Dekking van voorkeur dividende -
- 1.3.2. Dekking van gewone dividende 2.5 keer

1.4. Rente

- 1.4.1. Rente dekking 59.2 keer

1.5. Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking

- 1.5.1. Rente dekking 61.8 keer
- 1.5.2. Voorkeur dividend dekking -
- 1.5.3. Gewone aandele dekking 2.7 keer

1.6. Persentasie vermeerdering in netto wins

-

2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAATVERHOUDINGS.2.1. Verkope

- 2.1.1. Verkope tot vaste bates -
- 2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal -
- 2.1.3. Verkope tot voorraad -
- 2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse -

2.2. Dividende

- 2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse 6.7%
- 2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele 10.0%

2.3. Netto Wins

- 2.3.1. Netto wins maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik 14.6%
- 2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse 17.3%
- 2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding 1.2 - 1
- 2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal 34.3%
- 2.3.5. Persentasie opbrengs van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel 10.0%

KAISTER HOLDINGS BEPERK19702.4. Aanwending van netto wins

2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	-
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	39.1%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	60.9%

3. BALANSSTAAT VERHOUDINGS3.1. Voorsiening van Totale Kapitaal

3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	66.3%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	-
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	-
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	8.3%
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	25.4%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	1.9 - 1

3.2. Gewone Aandeelhoudersfondse

3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	100.0%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1. - 2.6
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-

3.3. Bedryfskapitaal

3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	2.3 - 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.7 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	40.2%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 1.8

3.4. Aantekeninge op Balansstaat

3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	2.4%
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	8.0%
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	25.1%
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	7.5%

KAISTER HOLDINGS BEPERKBYLAE NR. D13.3VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE1970

1.	<u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>	
1.1.	<u>Dividende.</u>	
1.1.1.	Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	3.7%
1.1.2.	Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	5.0%
1.2.	<u>Verdiens.</u>	
1.2.1.	Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	4.6%
1.2.2.	Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	11.6%
1.3.	<u>Prysverdiens.</u>	
1.3.1.	Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	10.3c
1.3.2.	Prysverdiens verhouding - laagste markprys	7.6c
1.4.	<u>Verdiskontering van verdienste.</u>	
1.4.1.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde).	6.1
1.4.2.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde).	4.6 jr.
1.4.3.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys	10.3 jr.
1.4.4.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys	7.6 jr.
2.	<u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>	
2.1.	<u>Batewaarde.</u>	74c
2.2.	<u>Super winste basis.</u>	
2.2.1.	Redelike opbrengs 5%	112c
2.2.2.	Redelike opbrengs 6%	100c
2.2.3.	Redelike opbrengs 7½%	102c
2.2.4.	Redelike opbrengs 10%	94c
2.3.	<u>Netto verdienste basis.</u>	
2.3.1.	Redelike opbrengs 5%	254c
2.3.2.	Redelike opbrengs 6%	210c
2.3.3.	Redelike opbrengs 7½%	168c
2.3.4.	Redelike opbrengs 10%	152c
2.4.	<u>Netto dividendverdiens basis.</u>	
2.4.1.	Redelike opbrengs 5%	100c
2.4.2.	Redelike opbrengs 6%	83c
2.4.3.	Redelike opbrengs 7½%	66c
2.5.	<u>Markwaarde.</u>	
2.5.1.	Hoogste markwaarde	135c
2.5.2.	Laagste markwaarde	100c

LEWIS APPLIANCE CORPORATION BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 31 DESEMBER

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>						
Aandelekapitaal						
Gewone aandele	550	550	550	550	660	660
Kapitale reserwe	15	15	15	144	525	525
Inkomste reserwe	<u>180</u>	<u>103</u>	<u>348</u>	<u>517</u>	<u>630</u>	<u>564</u>
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	745	668	913	1 211	1 815	1 749
<u>Voorkeur aandele</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Minderheidsbelang</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Langtermynlaste</u>	<u>90</u>	<u>82</u>	<u>78</u>	<u>71</u>	<u>118</u>	<u>113</u>
Verseker	90	82	78	71	118	113
Onverseker	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-	-
	<u>R 833</u>	<u>R 750</u>	<u>R 991</u>	<u>R 1 282</u>	<u>R 1 933</u>	<u>R 1 862</u>
Verteenwoordig deur:-						
<u>Vaste Bates</u>	<u>515</u>	<u>745</u>	<u>614</u>	<u>830</u>	<u>981</u>	<u>1 148</u>
Eiendomme	298	301	336	496	585	640
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	217	257	268	334	393	508
Handelsbeleggings:						
Genoteer	-	-	-	-	3	-
Ongenoteer	-	80	80	70	70	70
Lenings	-	107	(70)	(70)	(70)	(70)
Ander	-	-	-	-	-	-
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>318</u>	<u>5</u>	<u>377</u>	<u>452</u>	<u>952</u>	<u>714</u>
	<u>R 833</u>	<u>R 750</u>	<u>R 991</u>	<u>R 1 282</u>	<u>R 1 933</u>	<u>R 1 862</u>
<u>Bedryfsbates</u>	<u>1 196</u>	<u>990</u>	<u>1 662</u>	<u>1 866</u>	<u>1 878</u>	<u>1 875</u>
Voorraad	844	666	1 132	1 277	1 952	2 173
Debiteure	310	322	527	528	925	607
Kontant	42	2	3	61	1	1
Handelsbelegging - lening	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-	94
<u>Bedryfslaste</u>	<u>578</u>	<u>715</u>	<u>1 662</u>	<u>1 866</u>	<u>2 878</u>	<u>2 161</u>
Krediteure	547	414	685	728	1 075	1 139
Oortrokke Bank	118	200	269	262	499	671
Belasting	20	15	62	99	123	-
Onversekerde lenings	184	312	214	259	202	351
Uitgestelde belasting	-	-	-	-	-	-
Dividende - voorkeur gewone	-	44	55	66	79	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 318</u>	<u>R 5</u>	<u>R 377</u>	<u>R 452</u>	<u>R 952</u>	<u>R 714</u>

LEWIS APPLIANCE CORPORATION BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Netto Wins</u> (voor belasting	185	87	387	362	321	(66)
<u>Min: Belasting</u>	28	16	84	124	125	-
Normale belasting	28	16	84	124	125	-
Uitgestelde belasting	-	-	-	-	-	-
	157	71	303	238	196	(66)
<u>Min: Dividende</u>	-	46	58	69	83	-
Gewone dividende	-	44	55	66	79	-
Addisionele vergoeding aan direkteure	-	2	3	3	4	-
	157	25	245	169	113	(66)
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	-	-	-	-	-	-
	157	25	245	169	113	(66)
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	23	78	103	348	517	630
	180	103	348	517	630	564
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 180	R 103	R 348	R 517	R 630	R 564

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	39	42	55	65	96	93
2. Rente op geleende geld	40	32	46	49	62	79
3. Direkteursvergoeding	17	18	21	34	35	27
4. Verkope	-	-	-	-	-	-
5. Voorsienings	280	317	364	424	518	616
6. Voorlopige aanspreeklikheid	80	-	-	-	-	37
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	5	-	16	9	5	28
8. Kapitale aanspreeklikheid	12	-	-	27	48	23
9. Kapitaal						
Gemagtig - gewone aandele						
Aantal aandele	1 200	1 200	1 200	1 200	1 700	1 700
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	R 600	R 600	R 600	R 600	R 850	R 850
Gemagtig - voorkeur aandele						
Aantal aandele	-	-	-	-	-	-
Nominale waarde	-	-	-	-	-	-
Totale waarde	-	-	-	-	-	-
Uitgereik - gewone aandele						
Aantal aandele	1 100	1 100	1 100	1 100	1 320	1 320
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	R 550	R 550	R 550	R 550	R 660	R 660
Uitgereik - voorkeur aandele						
Aantal aandele	-	-	-	-	-	-
Nominale waarde	-	-	-	-	-	-
Totale waarde	-	-	-	-	-	-

LEWIS APPLIANCE CORPORATION BEPERK

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>						
1.1. <u>Verkope</u>						
1.1.1. Voorraad omzet	-	-	-	-	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as netto verkope	-	-	-	-	-	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>						
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	8.4%	17.1%	5.6%	8.5%	9.8%	69.2%
1.3. <u>Dividende</u>						
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	-	35.5 keer	101.0 keer	79.3 keer	49.0 keer	-
1.3.2. Dekking van gewone dividende	-	1.5 keer	5.4 keer	3.5 keer	2.4 keer	-
1.4. <u>Rente</u>						
1.4.1. Rente dekking	5.6 keer	3.7 keer	9.4 keer	8.3 keer	6.1 keer	.2 keer
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>						
1.5.1. Rente dekking	6.6 keer	5.0 keer	10.6 keer	9.6 keer	7.7 keer	1.3 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	-	63.5 keer	148.5 keer	141.3 keer	103.4 keer	-
1.5.3. Gewone dividend dekking	-	2.5 keer	6.4 keer	4.5 keer	3.6 keer	-
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	54.6%	326.0%	(21.4%)	(17.3%)	(158.4%)
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
2.1. <u>Verkope</u>						
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-	-	-	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-	-	-	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-	-	-	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-	-	-	-	-	-
2.2. <u>Dividende</u>						
2.2.1. Persentasie dividend tot aandeelhoudersfondse	-	6.6%	6.0%	12.0%	11.9%	-
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	-	8.0%	10.0%	5.4%	4.3%	-
2.3. <u>Netto wins</u>						
2.3.1. Netto wins maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	16.2%	7.3%	22.6%	14.4%	8.8%	.2%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersfondse	21.0%	10.6%	33.0%	19.6%	10.7%	(3.7%)
2.3.3. Eienaarskaprente verhouding	1.3	1.5	1.5	1.4	1.2	.2
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	49.3%		80.3%	52.6%	20.5%	(9.2%)
2.3.5. Persentasie opbrengs van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	28.0%	22.0%	26.0%	44.0%	30.0%	-

LEWIS APPLIANCE CORPORATION BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>						
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	-	2.8%	.9%	1.3%	2.0%	-
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	-	61.9%	18.1%	27.7%	40.3%	-
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	100.0%	35.3%	81.0%	71.0%	57.7%	(100.0%)
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>						
3.1.1. Aandeelhoudersfondse in totale kapitaal	43.4%	38.6%	40.2%	44.9%	47.0%	43.5%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	-	-	-	-	-	-
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	-	-	-	-	-	-
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	5.3%	4.6%	3.4%	2.6%	3.1%	2.8%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	.8 - 1	.7 - 1	.7 - 1	.8 - 1	.9 - 1	.8 - 1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>						
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	89.6%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	72.3%	-	79.3%	84.2%	87.6%	84.6%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - .84	1 - .34	1 - .71	1 - .8	1 - .9	1 - .8
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	10.3%	36.6%	32.6%	49.8%	(3.6%)
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>						
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.3 - 1	1.0 - 1	1.2 - 1	1.3 - 1	1.4 - 1	1.3 - 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	.3 - 1	.3 - 1	.4 - 1	.4 - 1	.5 - 1	.3 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	227.0%	332.0%	300.0%	295.0%	205.0%	304.0%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 1.3	1 - 1.4	1 - 1.4	1 - 1.3	1 - 1.4	1 - 1.0
3.4. <u>Notas op Balansstaat</u>						
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	10.7%	-	-	-	-	2.1%
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	.6%	-	.1.7%	.7%	.3%	1.6%
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	1.6%	-	-	2.2%	2.6%	1.3%
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	14.0%	15.4%	13.7%	13.5%	11.8%	13.3%

LEWIS APPLIANCE CORPORATION BEPERK
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE.

BYLAE NR. D14.3

		<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1.	<u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>						
1.1.	<u>Dividende.</u>						
1.1.1.	Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	-	6.1%	5.2%	1.6%	1.6%	-
1.1.2.	Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	-	10.5%	8.3%	6.0%	6.0%	-
1.2.	<u>Verdiens.</u>						
1.2.1.	Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	25.4%	16.9%	13.6%	5.8%	4.0%	-
1.2.2.	Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	35.0%	28.9%	21.6%	22.0%	15.0%	-
1.3.	<u>Prysverdiens.</u>						
1.3.1.	Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	3.9c	5.9c	7.3c	17.0c	24.0c	-
1.3.2.	Prysverdiens verhouding - laagste markprys	2.8c	3.4c	4.6c	4.5c	6.6c	-
1.4.	<u>Verdiskontering van verdienste.</u>						
1.4.1.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	-	.9 jr.	12.5 jr.	15.5 jr.	-
1.4.2.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	-	-	-	-	-
1.4.3.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys	3.9 jr.	5.9 jr.	7.3 jr.	17.0 jr.	24.6 jr.	-
1.4.4.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys	2.8 jr.	3.4 jr.	4.6 jr.	4.5 jr.	6.6 jr.	-
2.	<u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>						
2.1.	<u>Batewaarde.</u>	68c	75c	83c	110c	137c	132c
2.2.	<u>Super winste basis.</u>						
2.2.1.	Redelike opbrengs 5%	118c	107c	121c	181c	172c	103c
2.2.2.	Redelike opbrengs 6%	110c	103c	116c	174c	170c	99c
2.2.3.	Redelike opbrengs 7½%	103c	97c	110c	165c	156c	93c
2.2.4.	Redelike opbrengs 10%	100c	90c	103c	157c	147c	82c
2.3.	<u>Netto verdienste basis.</u>						
2.3.1.	Redelike opbrengs 5%	280c	220c	260c	440c	300c	200c
2.3.2.	Redelike opbrengs 6%	232c	182c	215c	365c	249c	166c
2.3.3.	Redelike opbrengs 7½%	186c	146c	172c	295c	199c	133c
2.3.4.	Redelike opbrengs 10%	140c	110c	130c	220c	150c	100c
2.4.	<u>Netto dividendverdiens basis.</u>						
2.4.1.	Redelike opbrengs 5%	-	80c	100c	120c	120c	-
2.4.2.	Redelike opbrengs 6%	-	66c	83c	99c	99c	-
2.4.3.	Redelike opbrengs 7½%	-	53c	66c	80c	80c	-
2.5.	<u>Markwaarde.</u>						
2.5.1.	Hoogste markwaarde	55c	65c	95c	375c	370c	110c
2.5.2.	Laagste markwaarde	40c	38c	60c	100c	100c	33c

MIDLAND ALUMINIUM S.A. BEPERK

GEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 30 JUNIE

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>						
Aandelekapitaal						
Gewone aandele	280	280	280	560	560	560
Kapitale reserwe	8	18	18	30	30	22
Inkomste reserwe	<u>98</u>	<u>114</u>	<u>168</u>	<u>189</u>	<u>228</u>	<u>(10)</u>
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	<u>386</u>	<u>412</u>	<u>466</u>	<u>779</u>	<u>818</u>	<u>572</u>
<u>Voorkeur aandele</u>	—	—	—	—	—	—
<u>Minderheidsbelang</u>	—	—	—	—	—	—
<u>Langtermynlaste</u>	—	<u>217</u>	<u>217</u>	—	<u>51</u>	<u>36</u>
Verseker	—	—	—	—	—	—
Onverseker	—	217	217	—	51	36
Ander	=====	=====	=====	=====	=====	=====
	<u>R 386</u>	<u>R 629</u>	<u>R 683</u>	<u>R 779</u>	<u>R 869</u>	<u>R 608</u>
Verteenwoordig deur:-						
<u>Vaste Bates</u>	<u>339</u>	<u>523</u>	<u>512</u>	<u>503</u>	<u>563</u>	<u>535</u>
Eiendomme	187	280	285	287	287	294
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	67	243	227	216	276	235
Handelsbeleggings:						
— genoteer	—	—	—	—	—	—
— ongenoteer	—	—	—	—	—	—
— lenings	—	—	—	—	—	—
Ander — patente	<u>85</u>	=====	=====	=====	=====	<u>6</u>
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	—	—	—	—	—	—
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>47</u>	<u>106</u>	<u>171</u>	<u>276</u>	<u>306</u>	<u>73</u>
	<u>R 386</u>	<u>R 629</u>	<u>R 683</u>	<u>R 779</u>	<u>R 869</u>	<u>R 608</u>
<u>Bedryfsbates</u>	<u>442</u>	<u>551</u>	<u>780</u>	<u>806</u>	<u>1 228</u>	<u>990</u>
Voorraad	266	379	542	553	767	656
Debiteure	176	172	238	253	461	334
Kontant	—	—	—	—	—	—
Handelsbelegging — lening	—	—	—	—	—	—
Ander	=====	=====	=====	=====	=====	=====
<u>Bedryfslaste</u>	<u>395</u>	<u>445</u>	<u>609</u>	<u>530</u>	<u>922</u>	<u>917</u>
Krediteure	154	190	295	224	467	445
Oortrokke Bank	117	230	231	264	317	372
Belasting	—	2	3	5	10	—
Onversekerde lenings	110	10	52	9	100	100
Uitgestelde belasting	—	—	—	—	—	—
Dividende — voorkeur	—	—	—	—	—	—
— gewone	<u>14</u>	<u>13</u>	<u>28</u>	<u>28</u>	<u>28</u>	=====
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 47</u>	<u>R 106</u>	<u>R 171</u>	<u>R 276</u>	<u>R 306</u>	<u>R 73</u>

MIDLAND ALUMINIUM S.A. BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	39	31	116	81	121	(183)
<u>Min: Belasting</u>	<u>12</u>	<u>—</u>	<u>33</u>	<u>32</u>	<u>54</u>	<u>—</u>
Normale belasting	12	—	33	32	54	—
Uitgestelde belasting	—	—	—	—	—	—
	<u>27</u>	<u>31</u>	<u>83</u>	<u>49</u>	<u>67</u>	<u>(183)</u>
<u>Min: Dividende</u>	<u>14</u>	<u>14</u>	<u>28</u>	<u>28</u>	<u>28</u>	<u>—</u>
Gewone dividende	14	14	28	28	28	—
Voorkeur dividende	—	—	—	—	—	—
	<u>13</u>	<u>17</u>	<u>55</u>	<u>21</u>	<u>39</u>	<u>(183)</u>
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	<u>13</u>	<u>17</u>	<u>55</u>	<u>21</u>	<u>39</u>	<u>(183)</u>
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	<u>85</u>	<u>96</u>	<u>113</u>	<u>167</u>	<u>188</u>	<u>227</u>
	<u>98</u>	<u>113</u>	<u>168</u>	<u>188</u>	<u>227</u>	<u>44</u>
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>54</u>
	<u>R 98</u>	<u>R 113</u>	<u>R 168</u>	<u>R 188</u>	<u>R 227</u>	<u>(R10)</u>

Aantekeninge:—

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates
2. Rente op geleende geld
3. Direkteursvergoeding
4. Verkope
5. Voorsienings
6. Voorlopige aanspreeklikheid
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite
8. Kapitale aanspreeklikheid
9. Kapitaal

Gemagtig — gewone aandele

Aantal aandele	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	<u>R 750</u>	<u>R 750</u>	<u>R 750</u>	<u>R 750</u>	<u>R 750</u>	<u>R 750</u>

Gemagtig — voorkeur aandele

Aantal aandele	—	—	—	—	—	—
Nominale waarde	—	—	—	—	—	—
Totale waarde	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>

Uitgereik — gewone aandele

Aantal aandele	1 120	1 120	1 120	1 120	1 120	1 120
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	<u>R 560</u>	<u>R 560</u>	<u>R 560</u>	<u>R 560</u>	<u>R 560</u>	<u>R 560</u>

Uitgereik — voorkeur aandele

Aantal aandele	—	—	—	—	—	—
Nominale waarde	—	—	—	—	—	—
Totale waarde	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae.

MIDLAND ALUMINIUM S.A. BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS</u>						
1.1. <u>Verkope</u>						
1.1.1. Voorraad omset	—	—	—	—	—	—
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	—	—	—	—	—	—
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	—	—	—	—	—	—
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>						
1.2.1. Direktorsvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	41.0%	38.0%	14.0%	22.1%	11.1%	25.1%
1.3. <u>Dividende</u>						
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	—	—	—	—	—	—
1.3.2. Dekking van gewone dividende	1.2 keer	2.2keer	2.9keer	1.7keer	2.3keer	—
1.4. <u>Rente</u>						
1.4.1. Rente dekking	5.8keer	2.4keer	4.1keer	4.0keer	4.1keer	—
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>						
1.5.1. Rente dekking	6.6keer	2.4keer	4.1keer	2.7keer	4.9keer	—
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	—	—	—	—	—	—
1.5.3. Gewone dividend dekking	2.3keer	2.2keer	2.9keer	2.7keer	3.5keer	—
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	—	14.8%	167.7%	(40.9%)	36.7%	(251.2%)
2. <u>WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS</u>						
2.1. <u>Verkope</u>						
2.1.1. Verkope tot vaste bates	—	—	—	—	—	—
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	—	—	—	—	—	—
2.1.3. Verkope tot voorraad	—	—	—	—	—	—
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	—	—	—	—	—	—
2.2. <u>Dividende</u>						
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	3.4%	3.4%	6.0%	3.5%	3.4%	—
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandeel	5%	5%	10.0%	10.0%	10.0%	—
2.3. <u>Netto wins</u>						
2.3.1. Netto wins, voor rente en voorkeur dividende tot totale kapitaal in gebruik	5.3%	5.6%	10.0%	7.3%	7.2%	—
2.3.2. Netto wins, na voorkeur dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	6.9%	7.5%	17.8%	6.2%	8.1%	—
2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding	1.3 — 1	1.3 — 1	1.7 — 1	.8 — 1	1.1 — 1	—
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	57.4%	29.2%	48.5%	17.7%	23.3%	—
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	9.4%	6.8%	18.0%	5.7%	8.2%	(32.6%)

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>						
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders						
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	52.8%	45.0%	33.7%	57.1%	41.7%	
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	49.2%	65.0%	66.3%	42.9%	59.3%	
3. <u>BALANSSTAAVERHOUDINGS</u>						
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>						
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	49.5%	38.3%	36.0%	59.5%	45.6%	37.4%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal						
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal						
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal		20.3%	16.6%		2.8%	2.6%
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	50.5%	41.4%	47.4%	40.5%	52.6%	60.0%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	.9=1	.6=1	.5=1	1.4=1	.8=1	.6=1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>						
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	78.9%	91.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	100.0%	Nil	Nil	100.0%	83.0%	51.0%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1= .9	1= .9	1= .7	1=1.4	1= .8	1= .6
3.2.4. Persentasie verhoging tot gewone aandeelhoudersfondse		6.7%	13.1%	67.1%	5.0%	30.0%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>						
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.1 = 1	1.2 = 1	1.2 = 1	1.5 = 1	1.3 = 1	1.0 = 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	.4 = 1	.4 = 1	.4 = 1	.5 = 1	.5 = 1	.4 = 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	940%	519%	459%	292%	401%	898%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1=1.4	1=2.3	1=1.1	1= .9	1=1.2	1=1.4
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>						
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates						
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates						
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates						
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik		1.7%	3.5%	4.7%	5.2%	8.4%

MIDLAND ALUMINIUM S.A. BEPERK
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

BYLAE NR. D15.3

		<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1.	<u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>						
1.1.	<u>Dividende.</u>						
1.1.1.	Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	2.4%	2.5%	2.6%	1.3%	1.6%	-
1.1.2.	Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	2.7%	2.9%	5.0%	3.5%	5.5%	-
1.2.	<u>Verdiens.</u>						
1.2.1.	Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	4.9%	5.0%	11.5%	2.2%	4.0%	-
1.2.2.	Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	5.5%	5.8%	15.0%	5.7%	13.3%	-
1.3.	<u>Prysverdiens.</u>						
1.3.1.	Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	20c	20c	17c	45c	25c	-
1.3.2.	Prysverdiens verhouding - laagste markprys	18c	17c	7c	18c	7c	-
1.4.	<u>Verdiskontering van verdienste.</u>						
1.4.1.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	10.0 jr.	5.2 jr.	3.1 jr.	2.7 jr.	12.0 jr.	-
1.4.2.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	14.0 jr.	17.0 jr.	6.6 jr.	1.7 jr.	7.5 jr.	-
1.4.3.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys	20.0 jr.	20.0 jr.	17.0 jr.	45.0 jr.	25.0 jr.	-
1.4.4.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys	18.0 jr.	17.0 jr.	7.0 jr.	18.0 jr.	7.0 jr.	-
2.	<u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>						
2.1.	<u>Batewaarde.</u>	53c	73c	83c	69c	73c	51c
2.2.	<u>Super winste basis.</u>						
2.2.1.	Redelike opbrengs 5%	75c	88c	100c	83c	88c	43c
2.2.2.	Redelike opbrengs 6%	66c	91c	103c	84c	91c	38c
2.2.3.	Redelike opbrengs 7½%	68c	94c	107c	89c	94c	36c
2.2.4.	Redelike opbrengs 10%	73c	100c	114c	105c	100c	32c
2.3.	<u>Nettoverdiens basis.</u>						
2.3.1.	Redelike opbrengs 5%	100c	100c	300c	80c	120c	-
2.3.2.	Redelike opbrengs 6%	83c	83c	249c	66c	99c	-
2.3.3.	Redelike opbrengs 7½%	66c	66c	212c	53c	79c	-
2.3.4.	Redelike opbrengs 10%	50c	50c	150c	40c	60c	-
2.4.	<u>Netto dividendverdiens basis.</u>						
2.4.1.	Redelike opbrengs 5%	50c	50c	100c	50c	50c	-
2.4.2.	Redelike opbrengs 6%	41c	41c	82c	41c	41c	-
2.4.3.	Redelike opbrengs 7½%	33c	33c	66c	33c	33c	-
2.5.	<u>Markwaarde.</u>						
2.5.1.	Hoogste markwaarde	102c	100c	130c	180c	150c	45c
2.5.2.	Laagste markwaarde	90c	85c	100c	70c	45c	35c

MONTAYS BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 30 JUNIE

	<u>R000</u>
	1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>	
Aandelekapitaal	
Gewone aandele	1 500
Kapitale reserwe	546
Inkomste reserwe	<u>298</u>
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	2 344
<u>Voorkeur aandele</u>	-
<u>Minderheidsbelang</u>	-
<u>Langtermynlaste</u>	<u>-</u>
Verseker	-
Onverseker	-
Ander	<u>-</u>
	<u>R 2 344</u>
Verteenwoordig deur:-	
<u>Vaste Bates</u>	<u>70</u>
Eiendomme	-
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	70
Handelsbeleggings:	
Genoteer	-
Ongenoteer	-
Lenings	-
Ander	<u>-</u>
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	698
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>1 576</u>
	<u>R 2 344</u>
<u>Bedryfsbates</u>	<u>2 943</u>
Voorraad	240
Debiteure	2 698
Kontant	5
Handelsbelegging - lening	-
Ander	<u>-</u>
<u>Bedryfslaste</u>	<u>1 367</u>
Krediteure	237
Oortrokke Bank	115
Belasting	25
Onversekerde lenings	296
Uitgestelde belasting	499
Dividende - voorkeur	195
- gewone	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 1 576</u>

MONTAYS BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

R000

1970

<u>Netto wins</u> (voor belasting)	740
<u>Min: Belasting</u>	<u>296</u>
Normale Belasting	39
Uitgestelde belasting	257
	<u>444</u>
<u>Min: Dividende</u>	<u>206</u>
Gewone dividende	206
Voorkeur dividende	-
	<u>238</u>
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	<u>-</u>
	238
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	<u>61</u>
	299
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	<u>-</u>
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	<u>R 299</u>

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	7
2. Rente op geleende geld	60
3. Direkteursvergoeding	41
4. Verkope	-
5. Voorsienings	313
6. Voorlopige aanspreeklikheid	192
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	-
8. Kapitale aanspreeklikheid	-
9. Kapitaal	
Gemagtig - gewone aandele	
Aantal aandele	1 000
Nominale waarde	50c
Totale waarde	<u>R 2 000</u>
Gemagtig - voorkeur aandele	
Aantal aandele	-
Nominale waarde	-
Totale waarde	<u>-</u>
Uitgereik - gewone aandele	
Aantal aandele	3 000
Nominale waarde	50c
Totale waarde	<u>R 1 500</u>
Uitgereik - voorkeur aandele	
Aantal aandele	-
Nominale waarde	-
Totale waarde	<u>-</u>

MONTAYS BEPERK

1. <u>WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>	<u>1970</u>
1.1. <u>Verkope</u>	
1.1.1. Voorraad omset	-
1.1.2. Netto wins as persentasie van netto verkope	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>	
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	5.6%
1.3. <u>Dividende</u>	
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	-
1.3.2. Dekking van gewone dividende	2.1 keer
1.4. <u>Rente</u>	
1.4.1. Voorkeurspersentasie van rente betaal	12.3 keer
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>	
1.5.1. Rente dekking	16.6 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	-
1.5.3. Gewone dividend dekking	12.4 keer
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-
2. <u>WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>	
2.1. <u>Verkope</u>	
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-
2.2. <u>Dividende</u>	
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	8.7%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	14.0%
2.3. <u>Netto Wins</u>	
2.3.1. Netto wins, maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	21.0%
2.3.2. Netto wins, en voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersfondse	31.5%
2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding	1.5 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	4.7%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	14.0%

MONTAYS BEPERK19702.4. Aanwending van netto wins

2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	-
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	46.4%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	53.6%

3. BALANSSTAAT VERHOUDINGS.3.1. Voorsiening van Totale Kapitaal

3.1.3. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	63.2%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	-
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	-
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	-
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	36.8%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	1.7 - 1

3.2. Gewone aandeelhoudersfondse

3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	100.0%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - 1.7
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-

3.3. Bedryfskapitaal

3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	2.1 - 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.9 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	9.3%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 5.6

3.4. Aantekeninge op Balansstaat

3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	8.2%
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	-
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	7.7%

MONTAYS BEPERK

BYLAE NR. D16.3

VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE1970

1.	<u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>	
1.1.	<u>Dividende.</u>	
1.1.1.	Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	4.3%
1.1.2.	Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	13.0%
1.2.	<u>Verdiens.</u>	
1.2.1.	Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	10.0%
1.2.2.	Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	30.0%
1.3.	<u>Prysverdiens.</u>	
1.3.1.	Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	21.4c
1.3.2.	Prysverdiens verhouding - laagste markprys	8.5c
1.4.	<u>Verdiskontering van verdienste.</u>	
1.4.1.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konter is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde).	6.4 jr.
1.4.2.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konter is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde).	-
1.4.3.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konter is tot hoogste markprys	10.0 jr.
1.4.4.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konter is tot laagste markprys	3.3 jr.
2.	<u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>	
2.1.	<u>Batewaarde.</u>	54c
2.2.	<u>Super winste basis.</u>	
2.2.1.	Redelike opbrengs 5%	107c
2.2.2.	Redelike opbrengs 6%	103c
2.2.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	98c
2.2.4.	Redelike opbrengs 10%	95c
2.3.	<u>Netto verdienste basis.</u>	
2.3.1.	Redelike opbrengs 5%	300c
2.3.2.	Redelike opbrengs 6%	249c
2.3.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	199c
2.3.4.	Redelike opbrengs 10%	150c
2.4.	<u>Netto dividendverdiens basis</u>	
2.4.1.	Redelike opbrengs 5%	130c
2.4.2.	Redelike opbrengs 6%	107c
2.4.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	94c
2.5.	<u>Markwaarde.</u>	150c
2.5.1.	Hoogste markwaarde	150c
2.5.2.	Laagste markwaarde	50c

PHIL MORKEL BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 28 FEBRUARIE

	R000 1965	R000 1967	R000 1968	R000 1969	R000 1970
<u>Kapitaal en Reserves</u>					
Aandelekapitaal					
Gewone aandele	600	600	1 650	2 657	2 832
Kapitale reserwe	1 361	1 307	2 749	4 084	4 706
Inkomste reserwe	271	279	585	1 299	2 041
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	2 232	2 186	4 984	8 040	9 579
<u>Voorkeur aandele</u>	295	295			
<u>Minderheidsbelang</u>				456	500
<u>Langtermynlaste</u>	5 869	5 582	4 888	7 247	12 063
Verseker	2 917	2 549	4 047	6 497	11 313
Onverseker	2 847	2 941	841		
Ander - obligasies	105	92		750	750
	R 8 396	R 8 063	R 9 872	R15 743	R22 142
Verteenwoordig deur:-					
<u>Vaste Bates</u>	342	387	590	1 953	2 868
Eiendomme (verbeteringe)	10	12	11	803	1 666
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	62	82	55	553	703
Handelsbeleggings:					
- genoteer	249	270	278		369
- ongenoteer					130
- lenings					
Ander					
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>					332
<u>Bedryfskapitaal</u>	5 052	7 676	9 282	13 790	18 942
	R 8 396	R 8 063	R 9 872	R15 743	R22 142
<u>Bedryfsbates</u>	12 195	12 174	14 303	22 370	32 526
Voorraad	3 756	3 124	4 016	5 740	8 244
Debiteure	8 378	9 040	10 275	16 515	22 370
Kontant	61	10	12	31	36
Handelsbelegging - lening					1 780
Ander				84	96
<u>Bedryfslaste</u>	4 143	4 498	5 021	8 580	13 584
Krediteure	3 491	3 500	3 888	5 828	7 103
Oortrokke Bank					3 029
Belasting	1	1	8	9	
Onversekerde lenings					
Uitgestelde belasting	485	775	993	2 212	3 056
Dividende - voorkeur	22	30			
- gewone	144	192	132	531	396
<u>Bedryfskapitaal</u>	R 8 052	R 7 676	R 9 282	R13 790	R18 942

PHIL MORKEL BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	500	519	767	2 014	2 497
<u>Min: Belasting</u>	<u>200</u>	<u>289</u>	<u>210</u>	<u>744</u>	<u>1 074</u>
Normale belasting	1	-	1	269	293
Uitgestelde belasting	<u>199</u>	<u>289</u>	<u>209</u>	<u>475</u>	<u>781</u>
	300	230	557	1 270	1 423
<u>Min: Dividende</u>	<u>166</u>	<u>222</u>	<u>229</u>	<u>531</u>	<u>666</u>
Gewone dividende	144	192	216	531	666
Voorkeur dividende	<u>22</u>	<u>30</u>	<u>13</u>		
	134	8	328	739	757
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	<u>134</u>	<u>8</u>	<u>328</u>	<u>714</u>	<u>742</u>
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	<u>138</u>	<u>271</u>	<u>279</u>	<u>585</u>	<u>1 299</u>
	272	279	607	1 299	2 041
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>					
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	<u>R 272</u>	<u>R 279</u>	<u>R 607</u>	<u>R 1 299</u>	<u>R 2 041</u>

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	65	112	103	155	193
2. Rente op geleende geld	507	803	705	982	1 106
3. Direkteursvergoeding	28	37	32	34	37
4. Verkope			20 244	24 291	27 698
5. Voorsienings	930	1 290	1 761	3 289	3 866
6. Voorlopige aanspreeklikheid			141	129	
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	2 916	2 548	121	452	123
8. Kapitale aanspreeklikheid					116
9. Kapitaal					
 Gemagtig - gewone aandele					
Aantal aandele	3 000	3 000	9 000	15 000	15 000
Nominale waarde	25c	25c	25c	25c	25c
Totale waarde	<u>R 750</u>	<u>R 750</u>	<u>R 2 250</u>	<u>R 3 750</u>	<u>R 3 750</u>
 Gemagtig - voorkeur aandele					
Aantal aandele					
Nominale waarde					
Totale waarde					
 Uitgereik - gewone aandele					
Aantal aandele	2 400	2 400	6 600	10 626	11 327
Nominale waarde	25c	25c	25c	25c	25c
Totale waarde	<u>R 600</u>	<u>R 600</u>	<u>R 1 650</u>	<u>R 2 657</u>	<u>R 2 832</u>
 Uitgereik - voorkeur aandele					
Aantal aandele	147				
Nominale waarde	R 2				
Totale waarde	<u>R 294</u>				

Uittreksel uit die gepubliseerde jaarverslae.

PHIL MORKEL BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS</u>					
<u>1.1. Verkope</u>					
1.1.1. Voorraad omset	-	-	4.4 keer	4.9 keer	3.3 keer
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-	3.8%	8.3%	9.0%
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-	-	3.7%	1.9%	5.1%
<u>1.2. Direkteursvergoeding</u>					
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	5.3%	6.6%	4.0%	1.6%	1.5%
<u>1.3. Dividende</u>					
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	14.6 keer	1.7 keer	43.8 keer	-	-
1.3.2. Dekking van gewone dividende	1.9 keer	1.0 keer	2.5 keer	2.3 keer	2.1 keer
<u>1.4. Rente</u>					
1.4.1. Rente dekking	2.0 keer	1.6 keer	2.0 keer	3.0 keer	2.2 keer
<u>1.5. Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>					
1.5.1. Rente dekking	2.5 keer	2.1 keer	2.5 keer	3.6 keer	2.4 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	25.6 keer	21.0 keer	66.9 keer	-	-
1.5.3. Gewone dividend dekking	3.7 keer	3.1 keer	3.9 keer	4.0 keer	2.4 keer
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	-	14.2%	12.3%	2.4%
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS</u>					
<u>2.1. Verkope</u>					
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-	34.3 keer	12.4 keer	9.6 keer
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-	2.1 keer	1.7 keer	1.4 keer
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-	4.4 keer	4.9 keer	3.3 keer
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-	-	4.0 keer	3.0 keer	2.8 keer
<u>2.2. Dividende</u>					
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	12.9%	8.7%	4.3%	6.6%	4.9%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	24.0%	32.0%	13.0%	20.0%	24.0%
<u>2.3. Netto Wins</u>					
2.3.1. Netto wins, voor rente en voorkeur dividende tot totale kapitaal in gebruik	6.9%	8.2%	9.4%	11.1%	5.8%
2.3.2. Netto wins, na voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	13.4%	20.5%	11.1%	15.4%	14.3%
2.3.3. Eienaarskaprente verhouding	1.9-1	1.3-1	1.2-1	1.4-1	2.4-1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	3.7%	2.9%	6.0%	9.0%	7.5%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	48.0%	32.0%	34.0%	46.0%	55.6%

	<u>1965</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>					
2.4.1. Persentasie netto wins, uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	7.4%	13.0%	2.3%	—	—
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	48.0%	83.5%	38.9%	42.6%	46.8%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	44.6%	3.5%	58.8%	57.4%	53.2%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS</u>					
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>					
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	17.8%	17.4%	33.5%	33.0%	26.8%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	—	—	—	—	1.4%
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	2.4%	2.4%	—	—	—
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	46.8%	44.4%	32.8%	29.7%	33.8%
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	33.0%	35.8%	33.8%	35.5%	38.0%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	.2—1	.2—1	.5—1	.4—1	.2—1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>					
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	23.4%	23.4%	47.3%	44.1%	35.6%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1—1.8	1—2.0	1—1.0	1—1.1	1—1.9
3.2.4. Persentasie verhoging tot gewone aandeelhoudersfondse	46.6%	40.6%	43.2%	41.6%	19.1%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>					
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1—2.9	1—2.7	1—2.8	1—2.6	1—2.3
3.3.2. Vuurproefverhouding	2.0—1	2.0—1	2.0—1	1.9—1	1.7—1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	46.6%	40.6%	43.2%	41.6%	44.2%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1—1.1	1—1.4	1—1.2	1—1.5	1— .8
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>					
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	—	—	2.8%	1.6%	—
3.4.2. Bates verpaid as persentasie van netto bates	81.4%	110.0%	2.4%	5.6%	1.2%
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	—	—	—	—	1.2%
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	6.9%	8.6%	10.5%	11.9%	11.0%

PHIL MORTEL BEPERKBYLAE NR. D17.3VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

	<u>1965</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>					
1.1. <u>Dividende.</u>					
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	3.9%	7.2%	1.1%	1.2%	1.5%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	7.5%	13.3%	4.4%	3.0%	3.6%
1.2. <u>Verdiens.</u>					
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	7.8%	7.6%	7.7%	3.9%	3.4%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	15.0%	11.1%	14.1%	6.9%	8.4%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>					
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	12.7c	13.7c	34.1c	35.2c	28.9c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	6.6c	7.5c	8.8c	14.3c	11.7c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>					
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	9.7 jr.	2.4 jr.	2.5 jr.	27.7 jr.	23.0 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	3.6 jr.	-	-	6.8 jr.	5.8 jr.
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys	12.7 jr.	13.7 jr.	34.1 jr.	35.2 jr.	28.9 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys	6.6 jr.	7.5 jr.	8.8 jr.	14.3 jr.	11.7 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>					
2.1. <u>Batewaarde.</u>	36c	91c	75c	86c	83c
2.2. <u>Super winste basis.</u>					
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	80c	106c	95c	117c	125c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	77c	102c	243c	112c	121c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	73c	139c	87c	105c	114c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	68c	91c	79c	97c	104c
2.3. <u>Nettoverdiens basis.</u>					
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	240c	160c	170c	230c	280c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	199c	132c	141c	190c	232c
2.3.3. Redelike opbrengs 7½%	159c	106c	113c	152c	186c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	120c	80c	85c	115c	140c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>					
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	80c	160c	66c	100c	120c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	66c	132c	54c	83c	99c
2.4.3. Redelike opbrengs 7½%	53c	106c	43c	66c	79c
2.5. <u>Markwaarde.</u>					
2.5.1. Hoogste markwaarde	153c	110c	290c	405c	195c
2.5.2. Laagste markwaarde	80c	60c	75c	165c	60c

PILOT RADIO & TELEVISION INDUSTRIES BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>						
Aandelekapitaal						
Gewone aandele	240	240	240	240	240	240
Kapitale reserwe	-	-	-	-	-	-
Inkomste reserwe	625	61	67	235	315	451
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	865	301	307	475	555	691
<u>Voorkeur aandele</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Minderheidsbelang</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Langtermynlaste</u>	77	70	-	-	-	-
Verseker	77	70	-	-	-	-
Onverseker	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-	-
	<u>R 942</u>	<u>R 371</u>	<u>R 307</u>	<u>R 475</u>	<u>R 555</u>	<u>R 691</u>
Verteenwoordig deur:-						
<u>Vaste Bates</u>	321	268	123	130	130	150
Eiendomme	198	137	-	-	-	-
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	108	100	92	98	97	118
Handelsbeleggings:						
Genoteer	-	-	-	-	-	-
Ongenoteer	15	31	31	32	33	32
Lenings	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-	-
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	621	103	184	345	425	541
	<u>R 942</u>	<u>R 371</u>	<u>R 307</u>	<u>R 475</u>	<u>R 555</u>	<u>R 691</u>
<u>Bedryfsbates</u>	2 052	1 995	1 766	2 480	2 605	3 129
Voorraad	1 179	1 210	646	1 033	1 054	1 311
Debiteure	842	758	1 119	1 446	1 531	1 816
Kontant	2	27	1	1	20	2
Handelsbelegging - lening	29	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-	-
<u>Bedryfslaste</u>	1 431	1 892	1 582	2 135	2 180	2 588
Krediteure	1 068	1 216	834	967	547	669
Oortrokke Bank	244	89	262	157	198	559
Belasting	5	-	-	-	-	24
Onversekerde lenings	114	587	486	1 011	1 411	1 312
Uitgestelde belasting	-	-	-	-	-	-
Dividende - voorkeur	-	-	-	-	-	-
- gewone	-	-	-	-	24	24
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 621</u>	<u>R 103</u>	<u>R 184</u>	<u>R 345</u>	<u>R 425</u>	<u>R 541</u>

PILOT RADIO & TELEVISION INDUSTRIES BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	12	(324)	6	87	167	185
<u>Min: Belasting</u>	+34	-	-	-	-	18
Normale belasting	+34	-	-	-	-	18
Uitgestelde belasting	-	-	-	-	-	-
	46	(324)	6	87	167	167
<u>Min: Dividende</u>	30	-	-	-	24	24
Gewone dividende	30	-	-	-	24	24
Voorkeur dividende	-	-	-	-	-	-
	16	(324)	6	87	143	143
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	-	-	-	-	-	-
	16	(324)	6	87	143	143
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	439	455	11	17	104	178
	455	131	17	104	247	321
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	-	120	-	-	62	-
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 455	R 11	R 17	R 104	R 185	R 321

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	24	22	21	21	45	28
2. Rente op geleende geld	39	80	63	61	65	74
3. Direkteursvergoeding	21	25	27	1	1	29
4. Verkope	-	-	-	-	-	-
5. Voorsienings	-	97	87	80	110	111
6. Voorlopige aanspreeklikheid	173	216	95	-	-	559
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	162	161	275	308	631	575
8. Kapitale aanspreeklikheid	-	-	-	-	-	-
9. Kapitaal	-	-	-	-	-	-
Gemagtig - gewone aandele						
Aantal aandele	480	480	480	480	480	480
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	R 240	R 240	R 240	R 240	R 240	R 240
Gemagtig - voorkeur aandele						
Aantal aandele	-	-	-	-	-	-
Nominale waarde	-	-	-	-	-	-
Totale waarde	-	-	-	-	-	-
Uitgereik - gewone aandele						
Aantal aandele	480	480	480	480	480	480
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	R 240	R 240	R 240	R 240	R 240	R 240
Uitgereik - voorkeur aandele						
Aantal aandele	-	-	-	-	-	-
Nominale waarde	-	-	-	-	-	-
Totale waarde	-	-	-	-	-	-

PILOT RADIO & TELEVISION INDUSTRIES BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>						
1.1. <u>Verkope</u>						
1.1.1. Voorraad omzet	-	-	-	-	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>						
1.2.1. Direktorsvergoeding as persentasie van netto wins (Voor belasting)	57.8%	7.2%	81.8%	2.0%	1.6%	13.5%
1.3. <u>Dividende</u>						
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	-	-	-	-	-	-
1.3.2. Dekking van gewone dividende	1.5%	-	-	-	6.9%	6.9%
1.4. <u>Rente</u>						
1.4.1. Rente dekking	.3 keer	-	.9 keer	1.5 keer	2.5 keer	2.5 keer
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>						
1.5.1. Rente dekking	.9 keer	-	.4 keer	1.9 keer	3.2 keer	2.8 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	-	-	-	-	-	-
1.5.3. Gewone dividend dekking	2.3 keer	-	-	-	8.8 keer	8.1 keer
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	2 800.0%	101.8%	1 516.0%	72.1%	10.7%
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
2.1. <u>Verkope</u>						
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-	-	-	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-	-	-	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-	-	-	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-	-	-	-	-	-
2.2. <u>Dividende</u>						
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	1.1%	-	-	-	32.8%	24.1%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	20.0%	-	-	-	10.0%	10.0%
2.3. <u>Netto Wins</u>						
2.3.1. Netto wins maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	6.5%	(27.6%)	4.3%	8.3%	9.5%	8.6%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	5.3%	(107.6%)	1.9%	20.4%	30.0%	24.1%
2.3.3. Eienaarskaprente verhouding	.8 - 1	-	.4 - 1	2.4 - 1	3.1 - 1	2.8 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	7.4%	-	3.2%	28.1%	48.4%	30.8%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdiens te tot nominale waarde	40.0%		50.0%	52.0%	70.0%	70.0%

PILOT RADIO & TELEVISION INDUSTRIES BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>						
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	-	-	-	-	-	-
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	65.0%	-	-	-	14.3%	14.3%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	35.0%	-	-	-	87.7%	87.7%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>						
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	36.4%	13.3%	16.2%	18.2%	20.2%	21.0%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	-	-	-	-	-	-
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	-	-	-	-	-	-
3.1.4. Lantermynlaste tot totale kapitaal	3.3%	3.6%	-	-	-	-
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	60.3%	83.1%	83.8%	81.8%	79.8%	72.0%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	.5 - 1	.2 - 1	.2 - 1	.2 - 1	.2 - 1	.3 - 1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>						
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	87.6%	32.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - .6	1 - .2	1 - .2	1 - .2	1 - .3	1 - .3
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	(65.2%)	1.9%	54.7%	16.8%	24.5%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>						
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.4 - 1	1.0 - 1	1.1 - 1	1.2 - 1	1.2 - 1	1.2 - 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	.6 - 1	.4 - 1	.7 - 1	.6 - 1	.7 - 1	.8 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	189.8%	174.4%	351.0%	299.2%	248.0%	243.2%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 1.2	1 - 1.5	1 - 2.4	1 - 2.0	1 - 2.0	1 - 1.9
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>						
3.4.1. voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	20.0%	71.7%	30.9%	-	-	80.8%
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	18.7%	53.4%	89.5%	64.8%	113.6%	83.2%
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-	-	-	-	-	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	3.3%	4.1%	4.3%	2.9%	3.8%	3.2%

PILOT RADIO & TELEVISION INDUSTRIES BEPERK.

VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

BYLAE NR. D18.3

		<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1.	<u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>						
1.1.	<u>Dividende.</u>						
1.1.1.	Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	2.7%	-	-	-	-	.6%
1.1.2.	Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	5.2%	-	-	-	-	.7%
1.2.	<u>Verdiens.</u>						
1.2.1.	Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	.7%	-	11.3%	5.0%	-	4.2%
1.2.2.	Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	1.6%	-	13.8%	8.6%	-	5.0%
1.3.	<u>Prysverdiens.</u>						
1.3.1.	Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	137.2c	-	8.8c	9.6c	-	24.0c
1.3.2.	Prysverdiens verhouding - laagste markprys	60.0c	-	7.2c	11.5c	-	20.0c
1.4.	<u>Verdiskontering van verdienste.</u>						
1.4.1.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	47.5 jr.	-	6.2 jr.	16.1 jr.	-	19.8 jr.
1.4.2.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	-	4.6 jr.	7.7 jr.	-	15.8 jr.
1.4.3.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys	137.2 jr.	-	8.8 jr.	9.6 jr.	-	24.0 jr.
1.4.4.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys	60.0 jr.	-	7.2 jr.	11.5 jr.	-	20.0 jr.
2.	<u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>						
2.1.	<u>Batewaarde.</u>	180c	63c	64c	99c	115c	144c
2.2.	<u>Super winste basis.</u>						
2.2.1.	Redelike opbrengs 5%	150c	49c	154c	189c	239c	263c
2.2.2.	Redelike opbrengs 6%	143c	48c	152c	183c	132c	252c
2.2.3.	Redelike opbrengs 7½%	134c	45c	144c	175c	219c	240c
2.2.4.	Redelike opbrengs 10%	120c	40c	98c	227c	202c	222c
2.3.	<u>Nettoverdiens basis.</u>						
2.3.1.	Redelike opbrengs 5%	60c	-	500c	520c	700c	700c
2.3.2.	Redelike opbrengs 6%	33c	-	415c	430c	581c	581c
2.3.3.	Redelike opbrengs 7½%	27c	-	332c	345c	465c	465c
2.3.4.	Redelike opbrengs 10%	20c	-	200c	260c	350c	350c
2.4.	<u>Netto dividendverdiens basis.</u>						
2.4.1.	Redelike opbrengs 5%	125c	-	-	-	100c	100c
2.4.2.	Redelike opbrengs 6%	103c	-	-	-	85c	85c
2.4.3.	Redelike opbrengs 7½%	83c	-	-	-	66c	66c
2.5.	<u>Markwaarde.</u>						
2.5.1.	Hoogste markwaarde	275c	260c	220c	520c	-	840c
2.5.2.	Laagste markwaarde	120c	145c	180c	300c	-	700c

RUSSEL HOLDINGS BEPERK
GEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>						
Aandelekapitaal						
Gewone aandele	1 000	1 000	1 000	1 000	1 155	1 305
Kapitale reserwe	283	283	283	282	1 608	4 751
Inkomste reserwe	255	253	797	1 332	2 314	3 490
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	<u>1 538</u>	<u>1 806</u>	<u>2 080</u>	<u>2 614</u>	<u>5 077</u>	<u>9 546</u>
<u>Voorkeur aandele</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Minderheidsbelang</u>	27	27	28	59	88	1 446
<u>Langtermynlaste</u>	<u>1 080</u>	<u>990</u>	<u>887</u>	<u>814</u>	<u>2 347</u>	<u>2 798</u>
Verseker	353	340	314	295	378	117
Onverseker	577	500	423	300	314	1 100
Ander - Obligasies	150	151	150	150	1 575	1 575
	<u>R 2 645</u>	<u>R 2 623</u>	<u>R 2 165</u>	<u>R 3 417</u>	<u>R 7 512</u>	<u>R15 750</u>
<u>Verteenwoordig deur:</u>						
<u>Vaste Bates</u>	<u>825</u>	<u>866</u>	<u>943</u>	<u>1 004</u>	<u>1 988</u>	<u>1 573</u>
Eiendomme	625	644	547	557	1 162	377
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	159	174	186	327	637	980
Handelsbeleggings:						
Genoteer	-	-	37	5	5	5
Ongenoteer	-	-	-	-	-	-
Lenings	-	-	-	-	-	-
Ander	41	48	73	115	184	211
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	-	-	-	60	1 633	3 407
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>1 820</u>	<u>1 957</u>	<u>2 152</u>	<u>2 423</u>	<u>3 891</u>	<u>10 810</u>
	<u>R 2 645</u>	<u>R 2 823</u>	<u>R 2 005</u>	<u>R 3 487</u>	<u>R 7 512</u>	<u>R15 750</u>
<u>Bedryfsbates</u>	<u>3 687</u>	<u>4 592</u>	<u>5 238</u>	<u>6 911</u>	<u>14 170</u>	<u>25 050</u>
Voorraad	690	605	705	1 013	2 913	5 373
Debiteure	3 126	3 944	4 505	5 864	11 950	19 343
Kontant	41	43	28	34	47	334
Handelsbelegging - lening	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-	-
<u>Bedryfslaste</u>	<u>2 037</u>	<u>2 635</u>	<u>3 086</u>	<u>4 488</u>	<u>11 019</u>	<u>14 240</u>
Krediteure	1 385	1 896	1 725	2 664	6 623	8 145
Oortrokke Bank	154	62	357	583	1 499	2 340
Belasting	36	12	140	162	135	381
Onversekerde lenings	25	97	84	95	907	496
Uitgestelde belasting	337	468	660	854	1 652	2 617
Dividende - voorkeur	-	-	-	-	-	-
gewone	100	100	120	130	203	261
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 1 820</u>	<u>R 1 957</u>	<u>R 2 152</u>	<u>R 2 423</u>	<u>R 3 891</u>	<u>R10 810</u>

RUSSELL HOLDINGS BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>	<u>R000</u>
	1965	1966	1967	1968	1969	1970
<u>Netto wins (voor belasting)</u>	637	700	915	1 349	2 342	2 877
<u>Min: Belasting</u>	228	276	465	608	1 032	1 853
Normale belasting	146	145	274	415	539	889
Uitgestelde belasting	82	131	191	193	493	964
<u>Min: Dividende</u>	409	424	450	741	1 310	1 024
	156	155	174	203	320	497
Gewone dividende	150	150	170	203	320	497
Voorkeur dividende	6	5	4	-	-	-
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	253	269	276	538	990	1 527
	-	-	-	3	9	83
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	253	269	276	535	981	1 444
	-	253	522	798	1 333	2 314
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	253	522	798	1 333	2 314	3 758
	-	-	-	-	-	268
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 253	R 522	R 798	R 1 333	R 2 314	R 3 490

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	26	35	37	61	107	164
2. Rente op geleende geld	76	93	95	113	229	418
3. Direkteursvergoeding	65	88	78	100	200	170
4. Verkope	3 969	5 517	6 531	9 376	16 696	29 146
5. Voorsienings	217	421	735	1 510	1 538	1 004
6. Voorlopige aanspreeklikheid	25	-	53	25	158	158
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	-	-	1 500	2 000	2 500	2 000
8. Kapitale aanspreeklikheid	-	-	-	-	236	-
9. Kapitaal						
Gemagtig - gewone aandele						
Aantal aandele	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	R 1 500	R 1 500	R 1 500	R 1 500	R 1 500	R 1 500
Gemagtig - voorkeur aandele						
Aantal aandele	-	-	-	-	-	-
Nominale waarde	-	-	-	-	-	-
Totale waarde	-	-	-	-	-	-
Uitgereik - gewone aandele						
Aantal aandele	2 000	2 000	2 000	2 000	2 310	2 610
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	R 1 000	R 1 000	R 1 000	R 1 000	R 1 155	R 1 305
Uitgereik - voorkeur aandele						
Aantal aandele	-	-	-	-	-	-
Nominale waarde	-	-	-	-	-	-
Totale waarde	-	-	-	-	-	-

RUSSELL HOLDINGS BEFERK

BYLAE NR. D19.2

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>						
<u>1.1. Verkope</u>						
1.1. Voorraad omset	5.7%	8.5%	10.0%	10.9%	8.5%	5.4%
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	13.8%	11.2%	12.2%	12.5%	12.3%	13.3%
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	9.3%	7.1%	6.4%	7.3%	7.2%	6.9%
<u>1.2. Direkteursvergoeding</u>						
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	9.2%	11.1%	7.8%	6.9%	15.1%	4.3%
<u>1.3. Dividende</u>						
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	68.1%	84.8%	112.2%	-	-	-
1.3.2. Dekking van gewone dividende	2.6 keer	2.7 keer	2.6 keer	3.6 keer	4.0 keer	4.0 keer
<u>1.4. Rente</u>						
1.4.1. Rente dekking	10.6 keer	11.7 keer	9.4 keer	7.7 keer	8.9 keer	9.2 keer
<u>1.5. Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>						
1.5.1. Rente dekking	9.8 keer	9.3 keer	12.0 keer	14.1 keer	12.8 keer	10.2 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	161.0 keer	220.0 keer	377.0 keer	-	-	-
1.5.3. Gewone dividend dekking	6.4 keer	7.3 keer	8.8 keer	10.4 keer	11.5 keer	8.1 keer
<u>1.6. Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	3.6%	5.8%	64.3%	76.2%	54.5%
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
<u>2.1. Verkope</u>						
2.1.1. Verkope tot vaste bates	4.8 keer	6.3 keer	7.7 keer	8.8 keer	4.6 keer	18.5 keer
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	2.1 keer	2.8 keer	3.0 keer	3.8 keer	4.2 keer	2.7 keer
2.1.3. Verkope tot voorraad	5.7 keer	9.1 keer	9.2 keer	9.2 keer	5.7 keer	5.4 keer
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	2.5 keer	3.0 keer	3.1 keer	3.4 keer	3.2 keer	3.0 keer
<u>2.2. Dividende</u>						
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	9.7%	8.3%	8.1%	7.7%	6.3%	5.2%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	15.0%	15.0%	17.0%	20.0%	26.0%	36.0%
<u>2.3. Netto Wins</u>						
2.3.1. Netto wins maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	16.3%	16.3%	14.9%	19.4%	14.5%	12.9%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	26.5%	23.4%	21.5%	38.3%	25.6%	21.2%
2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding	1.6 - 1	1.4 - 1	1.4 - 1	1.4 - 1	1.7 - 1	1.6 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	22.4%	21.6%	20.8%	30.4%	33.6%	19.8%
2.3.5. Persentasie opbrengs van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	40.0%	42.0%	44.0%	72.0%	112.0%	158.0%

RUSSELL HOLDINGS BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>						
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	1.4%	1.1%	.08%	-	-	-
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	36.6%	35.3%	37.8%	27.5%	24.5%	24.5%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	61.8%	63.4%	61.2%	72.4%	75.4%	75.5%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>						
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	32.8%	33.1%	34.2%	32.7%	27.4%	35.8%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	.6%	.5%	.5%	.7%	5%	5.5%
3.1.3. Voorkeur aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	-	-	-	-	-	-
3.1.4. Langtermynlastebelang tot totale kapitaal	23.1%	18.1%	14.6%	10.3%	12.7%	18.0%
3.1.5. Bedryfslastebelang tot totale kapitaal	43.5%	48.3%	50.7%	56.3%	59.4%	40.7%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	.5 - 1	.5 - 1	.5 - 1	.5 - 1	.4 - 1	.5 - 1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>						
3.2.1. Persentasie belang in vaste bates	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang in bedryfskapitaal	39.1%	48.0%	57.4%	63.9%	37.4%	73.7%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - .75	1 - .68	1 - .67	1 - .58	1 - .46	1 - .8
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	16.8%	13.4%	18.1%	14.7%	88.0%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>						
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.8 - 1	1.7 - 1	1.6 - 1	1.5 - 1	1.3 - 1	1.7 - 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.5 - 1	1.5 - 1	1.4 - 1	1.3 - 1	1.0 - 1	1.4 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	37.9%	30.9%	32.7%	41.8%	74.8%	49.7%
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>						
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	1.6%	-	2.5%	.9%	3.1%	1.6%
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	-	-	72.1%	76.5%	49.2%	20.9%
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-	-	-	-	4.6%	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	4.5%	7.1%	10.7%	16.9%	8.0%	7.5%

RUSSELL HOLDINGS BEPERK

VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

BYLAE NR. D19.3

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>						
1.1. <u>Dividende.</u>						
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	6.2%	4.4%	2.8%	.8%	.4%	1.5%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	8.3%	8.3%	5.2%	3.3%	1.3%	5.2%
1.2. <u>Verdiens.</u>						
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	16.6%	12.3%	7.4%	3.0%	1.9%	6.6%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	22.2%	23.3%	13.4%	12.5%	5.6%	22.8%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>						
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	6.0c	8.0c	13.4c	32.7c	51.3c	15.3c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	4.5c	4.2c	7.4c	7.9c	17.6c	4.3c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>						
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	2.6 jr.	3.8 jr.	8.6 jr.	29.2 jr.	48.6 jr.	12.2 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	.6 jr.	-	2.6 jr.	4.5 jr.	15.0 jr.	13.9 jr.
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys	6.0 jr.	8.0 jr.	13.4 jr.	32.7 jr.	51.3 jr.	15.1 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys	4.5 jr.	4.2 jr.	7.4 jr.	7.9 jr.	17.6 jr.	4.3 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>						
2.1. <u>Batewaarde.</u>	77c	90c	104c	127c	149c	235c
2.2. <u>Super winste basis.</u>						
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	136c	161c	177c	260c	359c	525c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	142c	156c	170c	151c	347c	508c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	134c	147c	161c	237c	326c	480c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	123c	135c	148c	219c	304c	445c
2.3. <u>Nettoverdiens basis.</u>						
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	400c	420c	440c	740c	1 120c	1 580c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	332c	348c	365c	614c	929c	1 245c
2.3.3. Redelike opbrengs 7½%	266c	279c	292c	492c	744c	997c
2.3.4. Redelike opbrengs 10%	200c	210c	220c	370c	560c	790c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>						
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	150c	150c	170c	200c	260c	360c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	124c	124c	141c	166c	215c	298c
2.4.3. Redelike opbrengs 7½%	98c	99c	130c	133c	173c	189c
2.5. <u>Markwaarde.</u>						
2.5.1. Hoogste markwaarde	120c	170c	295c	1 210c	2 900c	1 200c
2.5.2. Laagste markwaarde	90c	90c	163c	295c	1 000c	345c

TRANSVAAL MATTRESS AND FURNISHING COMPANY BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 30 JUNIE

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967
<u>Kapitaal en Reserwes</u>			
Aandelekapitaal			
Gewone aandele	470	480	480
Kapitale reserwe	108	108	101
Inkomste reserwe	<u>759</u>	<u>944</u>	<u>1 106</u>
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	1 337	1 532	1 687
<u>Voorkeur aandele</u>	300	300	300
<u>Minderheidsbelang</u>	-	-	-
<u>Langtermynlaste</u>	-	-	-
Verseker	-	-	-
Onverseker	-	-	-
Ander	-	-	-
	<u>R 1 637</u>	<u>R 1 832</u>	<u>R 1 987</u>
Verteenwoordig deur:-			
<u>Vaste Bates</u>	851	927	864
Eiendomme	672	654	552
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	178	271	311
Handelsbeleggings:			
Genoteer	-	-	-
Ongenoteer	1	2	1
Lenings	-	-	-
Ander	-	-	-
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	-	-	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>786</u>	<u>906</u>	<u>1 123</u>
	<u>R 1 631</u>	<u>R 1 833</u>	<u>R 1 987</u>
<u>Bedryfsbates</u>	1 902	1 869	2 208
Voorraad	677	810	1 021
Debiteure	714	802	995
Kontant	9	13	19
Handelsbelegging - lening	307	244	173
Ander	195	-	-
<u>Bedryfslaste</u>	<u>1 116</u>	<u>963</u>	<u>1 085</u>
Krediteure	229	349	591
Oortrokke Bank	840	566	422
Belasting	-	-	-
Onversekerde lenings	-	-	-
Uitgestelde belasting	-	-	-
Dividende - voorkeur	-	-	-
gewone	47	48	72
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 786</u>	<u>R 906</u>	<u>R 1 123</u>

TRANSVAAL MATTRESS AND FURNISHING COMPANY BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	235	334	364
<u>Min: Belasting</u>	24	85	114
Normale belasting	24	85	114
Uitgestele belasting	-	-	-
	211	249	250
<u>Min: Dividende</u>	65	65	89
Gewone dividende	48	48	72
Voorkeur dividende	17	17	17
	146	184	161
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	-	-	-
	146	184	161
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	613	760	944
	759	944	1 105
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	-	-	-
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 759	R 944	R 1 105

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	65	71	78
2. Rente op geleende geld	42	47	49
3. Direkteursvergoeding	69	69	86
4. Verkope	-	-	-
5. Voorsienings	474	492	518
6. Voorlopige aanspreeklikheid	151	194	39
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	323	368	431
8. Kapitale aanspreeklikheid	255	-	-
9. Kapitaal			
Gemagtig - gewone aandele			
Aantal aandele	1 200	1 200	1 350
Nominale waarde	40c	40c	40c
Totale waarde	R 480	R 480	R 540
Gemagtig - voorkeur aandele			
Aantal aandele	150	150	150
Nominale waarde	R 2	R 2	R 2
Totale waarde	R 300	R 300	R 300
Uitgereik - gewone aandele			
Aantal aandele	1 180	1 200	1 200
Nominale waarde	40c	40c	40c
Totale waarde	R 470	R 480	R 480
Uitgereik - voorkeur aandele			
Aantal aandele	150	150	150
Nominale waarde	R 2	R 2	R 2
Totale waarde	R 300	R 480	R 480

TRANSCVAAL MATTRESS AND FURNISHING COMPANY BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
<u>1. WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>			
<u>1.1. Verkope</u>			
1.1.1. Voorraad omset	-	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-	-	-
<u>1.2. Direkteursvergoeding</u>			
<u>1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)</u>	22.6%	17.1%	19.1%
<u>1.3. Dividende</u>			
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	12.4 keer	14.6 keer	14.7 keer
1.3.2. Dekking van gewone dividende	4.0 keer	4.8 keer	3.2 keer
<u>1.4. Rente</u>			
1.4.1. Rente dekking	5.5 keer	7.1 keer	7.4 keer
<u>1.5. Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>			
1.5.1. Rente dekking	6.6 keer	7.8 keer	8.2 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	16.2 keer	18.8 keer	19.3 keer
1.5.3. Gewone dividend dekking	5.3 keer	6.3 keer	4.3 keer
<u>1.6. Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	18.0%	.4%
<u>2. WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>			
<u>2.1. Verkope</u>			
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhouders- fondse	-	-	-
<u>2.2. Dividende</u>			
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	3.6%	3.1%	4.2%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandeel	10.0%	10.0%	15.0%
<u>2.3. Netto wins</u>			
2.3.1. Netto wins maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	8.7%	10.0%	9.2%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	15.7%	16.2%	14.8%

TRANSVAAL MATTRESS AND FURNISHING COMPANY BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
2.3.3. Rente eienaarskapverhouding	1.8 - 1	1.6 - 1	1.6 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	26.5%	27.4%	22.2%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdiens te tot nominale waarde van aandeel	44.5%	51.8%	52.0%
2.4. <u>Aanwending van netto wins, na belasting.</u>			
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	8.0%	6.8%	6.8%
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	22.8%	19.3%	28.8%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	69.2%	73.8%	64.4%
3. <u>BALANSSTAAT VERHOUDINGS</u>			
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>			
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	48.6%	54.8%	54.1%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	-	-	-
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	10.8%	10.8%	9.8%
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	-	-	-
3.1.5. Bedryfslaste tot totale kapitaal	40.6%	34.4%	35.3%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	.9 - 1	1.2 - 1	1.2 - 1
3.2. <u>Gewone Aandeelhoudersfondse</u>			
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfs- kapitaal	61.8%	66.8%	73.2%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - 1.9	1 - 1.6	1 - 1.6
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	14.5%	10.1%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>			
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.7 - 1	1.9 - 1	2.0 - 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.1 - 1	.8 - 1	1.2 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	86.1%	84.1%	86.9%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 1.6	1 - 1.2	1 - 1.2
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>			
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	11.3%	12.6%	23.1%
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	19.0%	-	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	14.6%	14.9%	14.4%

TRANSVAAL MATTRESS AND FURNISHING COMPANY BEPERK

BYLAE NR. D20.3

VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE.

		<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
1.	<u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>			
1.1.	<u>Dividende.</u>			
1.1.1.	Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	5.0%	4.0%	3.0%
1.1.2.	Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	7.6%	7.2%	6.7%
1.2.	<u>Verdiens.</u>			
1.2.1.	Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	20.0%	20.0%	12.0%
1.2.2.	Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	30.0%	36.0%	18.0%
1.3.	<u>Prysverdiens.</u>			
1.3.1.	Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	5.0c	5.1c	10.1c
1.3.2.	Prysverdiens verhouding - laagste markprys	3.2c	2.8c	4.6c
1.4.	<u>Verdiskontering van verdienste.</u>			
1.4.1.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	-	3.0 jr.
1.4.2.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	-	-
1.4.3.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot hoogste markprys	5.0 jr.	5.1 jr.	10.1 jr.
1.4.4.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonteer is tot laagste markprys	3.2 jr.	2.8 jr.	4.6 jr.
2.	<u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>			
2.1.	<u>Batewaarde.</u>	111c	127c	140c
2.2.	<u>Super winste basis.</u>			
2.2.1.	Redelike opbrengs 5%	157c	183c	193c
2.2.2.	Redelike opbrengs 6%	151c	176c	186c
2.2.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	142c	166c	175c
2.2.4.	Redelike opbrengs 10%	131c	161c	167c
2.3.	<u>Nettoverdiens basis.</u>			
2.3.1.	Redelike opbrengs 5%	324c	380c	380c
2.3.2.	Redelike opbrengs 6%	265c	315c	315c
2.3.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	212c	252c	252c
2.3.4.	Redelike opbrengs 10%	160c	190c	190c
2.4.	<u>Netto dividendverdiens basis.</u>			
2.4.1.	Redelike opbrengs 5%	80c	80c	120c
2.4.2.	Redelike opbrengs 6%	66c	66c	100c
2.4.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	53c	53c	79c
2.5.	<u>Markwaarde.</u>			
2.5.1.	Hoogste markwaarde	80c	98c	197c
2.5.2.	Laagste markwaarde	52c	55c	89c

STEEL EN BARRETT BEPERK

GEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT 30 JUNIE

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>						
Aandelekapitaal						
Gewone aandele	270	270	270	297	444	444
Kapitale reserwe	-	-	-	2	328	1 775
Inkomste reserwe	1 046	1 346	1 535	1 731	1 954	2 372
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	1 316	1 616	1 805	2 030	2 726	4 591
<u>Voorkeur aandele</u>	330	330	330	330	330	330
<u>Minderheidsbelang</u>	-	-	-	-	751	905
<u>Langtermynlaste</u>	-	-	-	250	500	1 100
Verseker	-	-	-	-	-	-
Onverseker	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	250	500	1 100
	<u>R 1 646</u>	<u>R 1 946</u>	<u>R 2 135</u>	<u>R 2 610</u>	<u>R 4 307</u>	<u>R 6 926</u>
Verteenwoordig deur:						
<u>Vaste Bates</u>	563	582	612	1 392	985	2 727
Eiendomme	362	360	357	382	510	2 177
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	201	222	255	268	431	506
Handelsbeleggings:						
Genoteer	-	-	-	-	-	-
Ongenoteer	-	-	-	-	-	-
Lenings	-	-	-	-	-	-
Ander	-	-	-	742	44	44
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	-	-	-	-	-	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	1 083	1 364	1 523	1 218	3 322	4 199
	<u>R 1 646</u>	<u>R 1 946</u>	<u>R 2 135</u>	<u>R 2 610</u>	<u>R 4 307</u>	<u>R 6 926</u>
<u>Bedryfsbates</u>	2 025	2 516	2 910	2 728	8 203	10 778
Voorraad	629	659	737	878	2 198	2 666
Debiteure	1 389	1 492	1 734	1 830	5 992	8 074
Kontant	7	5	9	20	13	38
Handelsbelegging - lening	-	360	430	-	-	-
Ander	-	-	-	-	-	-
<u>Bedryfslaste</u>	942	1 153	1 387	1 510	4 881	6 579
Krediteure	284	335	588	688	2 248	2 192
Oortrokke bank	330	277	169	366	378	313
Belasting	-	-	-	-	-	-
Onversekerde lenings	250	450	450	226	1 211	2 820
Uitgestelde belasting	-	-	88	131	768	978
Dividend - voorkeur	-	-	-	-	-	-
- gewone	78	91	92	99	276	276
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 1 083</u>	<u>R 1 363</u>	<u>R 1 523</u>	<u>R 1 218</u>	<u>R 3 322</u>	<u>R 4 199</u>

STEEL EN BARRET BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u> 1965	<u>R000</u> 1966	<u>R000</u> 1967	<u>R000</u> 1968	<u>R000</u> 1969	<u>R000</u> 1970
<u>Netto Wins</u> (voor belasting)	452	550	567	636	1 197	1 371
<u>Min: Belasting</u>	120	149	278	250	551	513
Normale belasting	120	149	190	207	291	304
Uitgestelde belasting	-	-	88	43	260	209
<u>Min: Dividende</u>	332	401	289	386	646	858
Gewone dividende	88	101	101	109	284	286
Voorkeur dividende	68	81	81	89	264	266
	20	20	20	20	20	20
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	244	300	188	277	362	572
	-	-	-	-	93	154
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	244	300	188	277	269	418
	123	226	304	395	609	804
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	367	526	492	672	878	1 222
	140	224	97	92	74	250
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 227	R 302	R 395	R 580	R 804	R 972
<u>Aantekeninge:-</u>						
1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	45	57	61	68	111	86
2. Rente op geleende geld	24	39	48	61	102	259
3. Direkteursvergoeding	79	84	84	90	92	91
4. Verkope	-	-	-	-	-	-
5. Voorsienings	343	330	387	502	1 058	1 142
6. Voorlopige aanspreeklikheid	99	53	50	50	6	6
7. Bates verpand vir oortrokke bankfasiliteite	413	498	616	689	629	1 456
8. Kapitale aanspreeklikheid	40	-	-	68	169	235
9. Kapitaal						
Gemagtig - gewone aandele						
Aantal aandele	540	540	540	2 000	2 000	2 000
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	R 270	R 270	R 270	R 1 000	R 1 000	R 1 000
Gemagtig - voorkeur aandele						
Aantal aandele	165	165	165	165	165	165
Nominale waarde	R 2	R 2	R 2	R 2	R 2	R 2
Totale waarde	R 330	R 330	R 330	R 330	R 330	R 330
Uitgereik - gewone aandele						
Aantal aandele	540	540	540	294	888	888
Nominale waarde	50c	50c	50c	50c	50c	50c
Totale waarde	R 270	R 270	R 270	R 297	R 440	R 444
Uitgereik - voorkeur aandele						
Aantal aandele	165	165	165	165	165	165
Nominale waarde	R 2	R 2	R 2	R 2	R 2	R 2
Totale waarde	R 330	R 330	R 330	R 330	R 330	R 330

STEEL EN BARRETT BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>WINS- EN VERLIESREKENING</u>						
1.1. <u>Verkope</u>						
1.1.1. Voorraad omset	-	-	-	-	-	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	-	-	-	-	-	-
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>						
1.2.1. Direktorsvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	17.9%	13.2%	12.9%	12.3%	12.6%	15.0%
1.3. <u>Dividende</u>						
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	16.6 keer	20.0 keer	14.5 keer	19.3 keer	33.3 keer	42.9 keer
1.3.2. Dekking van gewone dividende	4.8 keer	4.9 keer	3.5 keer	4.3 keer	2.5 keer	2.9 keer
1.4. <u>Rente</u>						
1.4.1. Rente dekking	18.8 keer	14.1 keer	11.8 keer	10.4 keer	11.5 keer	5.2 keer
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur dekking</u>						
1.5.1. Rente dekking	21.7 keer	16.5 keer	14.0 keer	12.5 keer	14.2 keer	6.4 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	18.8 keer	22.9 keer	17.5 keer	22.7 keer	39.8 keer	83.3 keer
1.5.3. Gewone dividend dekking	5.5 keer	5.6 keer	4.3 keer	5.1 keer	3.0 keer	4.3 keer
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-	20.7%	(27.9%)	33.5%	42.0%	32.8%
2. <u>WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>						
2.1. <u>Verkope</u>						
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-	-	-	-	-	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-	-	-	-	-	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-	-	-	-	-	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-	-	-	-	-	-
2.2. <u>Dividende</u>						
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	5.1%	5.0%	4.4%	4.3%	10.0%	5.7%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	25.0%	30.0%	30.0%	30.0%	60.0%	60.0%
2.3. <u>Netto Wins</u>						
2.3.1. Netto wins maar voor rente en voorkeur dividende tot totale kapitaal in gebruik	15.5%	15.9%	7.4%	13.5%	12.3%	16.3%
2.3.2. Netto wins na voorkeurd dividende tot gewone aandeelhoudersfondse	25.2%	24.8%	16.0%	19.0%	24.4%	18.6%
2.3.3. Eienaarskaprente verhouding	1.6 - 1	1.5 - 1	2.1 - 1	1.4 - 1	1.9 - 1	1.2 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	30.6%	29.4%	18.9%	31.6%	20.0%	20.4%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdiens te tot nominale waarde van aandeel	116.0%	142.0%	132.0%	124.0%	142.0%	193.0%

STEEL EN BARRETT BEPERK

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
2.4. <u>Aanwending van netto wins</u>						
2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	6.0%	4.9%	6.9%	5.8%	3.6%	2.0%
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	20.4%	20.2%	28.1%	23.0%	47.7%	21.0%
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	73.6%	74.9%	65.0%	71.2%	48.7%	67.0%
3. <u>BALANSSTAATVERHOUDINGS.</u>						
3.1. <u>Voorsiening van Totale Kapitaal</u>						
3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	50.8%	52.1%	51.2%	49.2%	29.6%	33.0%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	-	-	-	-	8.2%	6.0%
3.1.3. Voorkeur aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	12.8%	10.6%	9.7%	8.1%	3.6%	2.0%
3.1.4. Langtermynlastebelang tot totale kapitaal	-	-	-	6.1%	5.4%	8.0%
3.1.5. Bedryfslastebelang tot totale kapitaal	36.4%	37.3%	39.1%	36.6%	53.2%	51.0%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	1.0 - 1	1.1 - 1	1.1 - 1	.9 - 1	.4 - 1	.5 - 1
3.2. <u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>						
3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	69.5%	75.8%	78.3%	52.3%	52.4%	44.4%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 - 1.4	1 - 1.4	1 - 1.3	1 - 1.3	1 - .5	1 - .7
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-	22.2%	11.6%	12.4%	24.4%	68.4%
3.3. <u>Bedryfskapitaal</u>						
3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	2.1 - 1	2.1 - 1	2.0 - 1	1.8 - 1	1.6 - 1	1.6 - 1
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.4 - 1	1.6 - 1	1.6 - 1	1.2 - 1	1.2 - 1	1.2 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	58.0%	48.3%	48.0%	72.0%	66.1%	63.4%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 1.4	1 - 1.7	1 - 1.8	1 - 1.7	1 - 2.2	1 - 2.4
3.4. <u>Aantekeninge op Balansstaat</u>						
3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	7.5%	3.2%	3.0%	2.5%	2.2%	1.3%
3.4.2. Bates verpaid as persentasie van netto bates	31.0%	30.8%	34.1%	33.0%	23.0%	31.7%
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	3.2%	-	-	3.3%	6.1%	5.1%
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	13.2%	10.6%	10.9%	21.5%	11.5%	19.9%

STEEL & BARNETT BEPERK
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE.

BYLAE NR. 21.3

	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
1. <u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>						
1.1. <u>Dividende.</u>						
1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	4.3%	4.2%	2.7%	1.0%	1.9%	3.0%
1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	7.4%	7.6%	4.1%	2.7%	3.5%	6.6%
1.2. <u>Verdiens.</u>						
1.2.1. Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	20.0%	20.0%	12.4%	4.1%	4.5%	7.5%
1.2.2. Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	34.7%	36.4%	18.3%	11.4%	8.3%	16.6%
1.3. <u>Prysverdiens.</u>						
1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	.5c	.5c	.8c	24c	22c	13.3c
1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys	2.3c	2.7c	5.4c	8.7c	11.2c	6.0c
1.4. <u>Verdiskontering van verdienste.</u>						
1.4.1. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde)	.9 jr.	.6 jr.	1.6 jr.	18.8 jr.	17.5 jr.	6.4 jr.
1.4.2. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	-	-	.4 jr.	1.1 jr.	7.6 jr.	-
1.4.3. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot hoogste markprys	5.0 jr.	5.0 jr.	8.0 jr.	24.0 jr.	22.0 jr.	13.3 jr.
1.4.4. Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdiskonter is tot laagste markprys	2.3 jr.	2.2 jr.	3.4 jr.	6.7 jr.	11.2 jr.	6.0 jr.
2. <u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>						
2.1. <u>Batewaarde.</u>	143c	210c	331c	341c	507c	517c
2.2. <u>Super winste basis.</u>						
2.2.1. Redelike opbrengs 5%	196c	242c	212c	194c	240c	729c
2.2.2. Redelike opbrengs 6%	183c	223c	193c	175c	221c	702c
2.2.3. Redelike opbrengs 7½%	159c	194c	164c	146c	192c	662c
2.2.4. Redelike opbrengs 10%	134c	163c	130c	113c	160c	607c
2.3. <u>Nettoverdiens basis.</u>						
2.3.1. Redelike opbrengs 5%	116c	142c	132c	124c	142c	150c
2.3.2. Redelike opbrengs 6%	96c	117c	109c	102c	117c	124c
2.3.3. Redelike opbrengs 7½%	58c	71c	66c	62c	71c	75c
2.4. <u>Netto dividendverdiens basis.</u>						
2.4.1. Redelike opbrengs 5%	210c	300c	300c	300c	600c	600c
2.4.2. Redelike opbrengs 6%	207c	249c	249c	249c	498c	498c
2.4.3. Redelike opbrengs 7½%	166c	199c	199c	199c	399c	399c
2.5. <u>Markwaarde.</u>						
2.5.1. Hoogste markwaarde	290c	355c	540c	1 500c	1 550c	1 000c
2.5.2. Laagste markwaarde	167c	195c	360c	540c	850c	450c

TELEVISION AND ELECTRICAL HOLDINGS BEPERK
GEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT - 31 DESEMBER

	<u>R000</u>
	1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>	
Aandelekapitaal	
Gewone aandele	3 225
Kapitale reserwe	2 130
Inkomste reserwe	431
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	5 786
<u>Voorkeur aandele</u>	-
<u>Minderheidsbelang</u>	3
<u>Langtermynlaste</u>	1 892
Verseker	159
Onverseker	1 660
Ander	73
	<u>R 7 681</u>
Verteenwoordig deur:-	
<u>Vaste Bates</u>	1 592
Eiendomme	1 205
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	325
Handelsbeleggings:	
Geroteer	-
Ongenoteer	-
Lerings	-
Ander	62
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	1 481
<u>Bedryfskapitaal</u>	4 608
	<u>R 7 681</u>
<u>Bedryfsstates</u>	12 900
Voorraad	6 439
Debiteure	6 440
Kontant	21
Handelsbelegging - lening	-
Ander	-
<u>Bedryfslaste</u>	8 292
Krediteure	5 799
Oortrecke Bank	1 992
Belasting	172
Onversekerde lenings	-
Uitgestelde belasting	5
Dividende - voorkeur	-
Gewone	324
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 4 608</u>

TELEVISION AND ELECTRICAL HOLDINGS BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u>
	<u>1970</u>
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	1 260
<u>Min: Belasting</u>	502
Normale belasting	517
Uitgestelde belasting	324
	758
<u>Min: Dividende</u>	324
Gewone dividende	324
Voorkeur dividende	-
	434
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	3
	431
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	-
	431
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	-
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	<u>R 431</u>

Aantekeninge:--

1. Bedrae afgeskryf van vaste bates	36
2. Rente op geleende geld	226
3. Direkteursvergoeding	97
4. Verkope	-
5. Voorsienings	223
6. Voorlopige aanspreeklikheid	-
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	-
8. Kapitale aanspreeklikheid	15
9. Kapitaal	
Gemagtig - gewone aandele	
Aantal aandele	16 000
Nominale waarde	25c
Totale waarde	<u>R 4 000</u>
Gemagtig - voorkeur aandele	
Aantal aandele	-
Nominale waarde	-
Totale waarde	<u>-</u>
Uitgereik - gewone aandele	
Aantal aandele	12 900
Nominale waarde	25c
Totale waarde	<u>R 3 225</u>
Uitgereik - voorkeur aandele	
Aantal aandele	-
Nominale waarde	-
Totale waarde	<u>-</u>

TELEVISION AND ELECTRICAL HOLDINGS BEPERK

	1970
1. <u>WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>	
1.1. <u>Verkope</u>	
1.1.1. Voorraad omset	—
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	—
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	—
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>	
1.2.1. Direkteursvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	7.6%
1.3. <u>Dividende</u>	
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	—
1.3.2. Dekking van gewone dividende	2.3 keer
1.4. <u>Rente</u>	
1.4.1. Rente dekking	5.5 keer
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>	
1.5.1. Rente dekking	5.7 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	—
1.5.3. Gewone dividend dekking	2.4 keer
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins (na belasting)</u>	—
2. <u>WINS- EN VERLIESREKENING- EN BALANSSTAATVERHOUDINGS</u>	
2.1. <u>Verkope</u>	
2.1.1. Verkope tot vaste bates	—
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	—
2.1.3. Verkope tot voorraad	—
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersbelang	—
2.2. <u>Dividende</u>	
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	5.6%
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	10.0%
2.3. <u>Netto wins</u>	
2.3.1. Netto wins, maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	4.8%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersfondse	7.4%
2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding	1.5 — 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	9.4%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	13.3%

TELEVISION AND ELECTRICAL HOLDINGS BEPERK19702.4. Aanwending van netto wins

2.4.1.	Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	-
2.4.2.	Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	42.7%
2.4.3.	Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	57.3%

3. BALANSSTAAT VERHOUDINGS.3.1. Voorsiening van Totale Kapitaal

3.1.1.	Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	47.0%
3.1.2.	Minderheidsbelang tot totale kapitaal	.3%
3.1.3.	Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	-
3.1.4.	Langtermynlaste tot totale kapitaal	15.3%
3.1.5.	Bedryfslaste tot totale kapitaal	37.4%
3.1.6.	Eienaarskapverhouding	.9 - 1

3.2. Gewone Aandeelhoudersfondse

3.2.1.	Persentasie belang tot vaste bates	100.0%
3.2.2.	Persentasie belang tot bedryfskapitaal	91.0%
3.2.3.	Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1 -.6
3.2.4.	Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-

3.3. Bedryfskapitaal

3.3.1.	Bedryfsbates tot bedryfslaste	1.5 - 1
3.3.2.	Vuurproefverhouding	.7 - 1
3.3.3.	Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	139.7%
3.3.4.	Voorraad tot bedryfslaste	1 - 1.3

3.4. Aantekeninge op Balansstaat

3.4.1.	Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-
3.4.2.	Bates verpaid as persentasie van netto bates	-
3.4.3.	Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	1.2%
3.4.4.	Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	1.7%

TELEVISION AND ELECTRICAL HOLDINGS BEPERK
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE.

BYLAE NR. D22.3

1970.

1.	<u>VERDIENSTE VAN AANDELE.</u>	
1.1.	<u>Dividende.</u>	
1.1.1.	Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys	.5%
1.1.2.	Persentasie dividendverdiens - laagste markprys	1.6%
1.2.	<u>Verdiens.</u>	
1.2.1.	Persentasie nettoverdiens - hoogste markprys	1.2%
1.2.2.	Persentasie nettoverdiens - laagste markprys	3.7%
1.3.	<u>Prysverdiens.</u>	
1.3.1.	Prysverdiens verhouding - hoogste markprys	81c
1.3.2.	Prysverdiens verhouding - laagste markprys	26c
1.4.	<u>Verdiskontering van verdienste.</u>	
1.4.1.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van batewaarde).	74 jr.
1.4.2.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys (na aftrekking van batewaarde)	19 jr.
1.4.3.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot hoogste markprys	81 jr.
1.4.4.	Aantal jare wat toekomstige nettoverdiens verdis- konteer is tot laagste markprys	26 jr.
2.	<u>WAARDASIE VAN AANDELE.</u>	
2.1.	<u>Batewaarde.</u>	45c
2.2.	<u>Super winste basis.</u>	
2.2.1.	Redelike opbrengs 5%	60c
2.2.2.	Redelike opbrengs 6%	58c
2.2.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	55c
2.2.4.	Redelike opbrengs 10%	46c
2.3.	<u>Netto verdienste basis.</u>	
2.3.1.	Redelike opbrengs 5%	116c
2.3.2.	Redelike opbrengs 6%	96c
2.3.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	77c
2.3.4.	Redelike opbrengs 10%	58c
2.4.	<u>Netto dividend verdienste basis.</u>	
2.4.1.	Redelike opbrengs 5%	50c
2.4.2.	Redelike opbrengs 6%	41c
2.4.3.	Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$	33c
2.5.	<u>Markwaarde.</u>	
2.5.1.	Hoogste markwaarde	475c
2.5.2.	Laagste markwsarde	155c

WORLD FURNISHERS GROUP BEPERKGEKONSOLIDEERDE BALANSSTAAT

	<u>R000</u>
	1970
<u>Kapitaal en Reserwes</u>	
Aandelekapitaal	
Gewone aandele	2 000
Kapitale reserwe	344
Inkomste reserwe	164
<u>Gewone aandeelhoudersfondse</u>	2 508
<u>Voorkeur aandele</u>	-
<u>Minderheidsbelang</u>	-
<u>Langtermynlaste</u>	-
Verseker	-
Onverseker	-
Ander	-
	<u>R 2 508</u>
Verteenwoordig deur:-	
<u>Vaste Bates</u>	94
Eiendomme	-
Masjienerie, Motors, Meubels en toebehore	86
Handelsbeleggings:	
Genoteer	-
Ongenoteer	-
Lenings	-
Ander	8
<u>Oorskot van kosprys van aandele bo die boekwaarde van bates</u>	979
<u>Bedryfskapitaal</u>	1 435
	<u>R 2 508</u>
<u>Bedryfsbates</u>	3 524
Voorraad	163
Debiteure	2 923
Kontant	288
Handelsbelegging - lening	-
Ander	150
<u>Bedryfslaste</u>	2 089
Krediteure	1 510
Oortrokke Bank	-
Belasting	-
Onversekerde lenings	131
Uitgestelde belasting	448
Dividende - voorkeur	-
gewone	-
<u>Bedryfskapitaal</u>	<u>R 1 435</u>

WORLD FURNISHERS GROUP BEPERKGEKONSOLIDEERDE WINS- EN VERLIESREKENING VIR DIE JAAR GEËINDIG

	<u>R000</u>
	1970
<u>Netto wins</u> (voor belasting)	640
<u>Min: Belasting</u>	260
Normale belasting	-
Uitgestelde belasting	260
	380
<u>Min: Dividende</u>	-
Gewone dividende	-
Voorkeur dividende	-
	380
<u>Min: Minderheidsbelang in winste</u>	-
	380
<u>Plus: Saldo oorgebring van vorige jare</u>	-
	380
<u>Min: Oordrag van Reserwes</u>	216
<u>Saldo soos per Balansstaat</u>	R 164

Aantekeninge:-

1. Bedrae afgeksryf van vaste bates	7
2. Rente op geleende geld	53
3. Direkteursvergoeding	31
4. Verkope	-
5. Voorsienings	579
6. Voorlopige aanspreeklikheid	-
7. Bates verpand vir oortrokke bank fasiliteite	-
8. Kapitale aanspreeklikheid	-
9. Kapitaal	-
Gemagtig - voorkeur aandele	
Aantal aandele	5 000
Nominale waarde	50c
Totale waarde	<u>R 2 500</u>
Gemagtig - voorkeur aandele	
Aantal aandele	-
Nominale waarde	-
Totale waarde	<u>-</u>
Uitgereik - gewone aandele	
Aantal aandele	4 000
Nominale waarde	50c
Totale waarde	<u>R 2 000</u>
Uitgereik - voorkeur aandele	
Aantal aandele	-
Nominale waarde	-
Totale waarde	<u>-</u>

WORLD FURNISHERS GROUP BEPERK

1. <u>WINS- EN VERLIESREKENING VERHOUDINGS.</u>	1970
1.1. <u>Verkope</u>	
1.1.1. Voorraad omzet	-
1.1.2. Netto wins (voor belasting) as persentasie van netto verkope	-
1.1.3. Netto wins as persentasie van netto verkope	
1.2. <u>Direkteursvergoeding</u>	
1.2.1. Direktorsvergoeding as persentasie van netto wins (voor belasting)	4.6%
1.3. <u>Dividende</u>	
1.3.1. Dekking van voorkeur dividende	-
1.3.2. Dekking van gewone dividende	-
1.4. <u>Rente</u>	
1.4.1. Rente dekking	13.0 keer
1.5. <u>Kontantvloei van fondse en voorkeur persentasie dekking</u>	
1.5.1. Rente dekking	13.2 keer
1.5.2. Voorkeur dividend dekking	-
1.5.3. Gewone dividend dekking	-
1.6. <u>Persentasie vermeerdering in netto wins</u>	-
2. <u>WINS- EN VERLIESREKENING EN BALANSSTAAT VERHOUDINGS.</u>	
2.1. <u>Verkope</u>	
2.1.1. Verkope tot vaste bates	-
2.1.2. Verkope tot bedryfskapitaal	-
2.1.3. Verkope tot voorraad	-
2.1.4. Verkope tot totale aandeelhoudersfondse	-
2.2. <u>Dividende</u>	
2.2.1. Persentasie dividend tot gewone aandeelhoudersfondse	-
2.2.2. Persentasie dividend tot nominale waarde van aandele	-
2.3. <u>Netto Wins</u>	
2.3.1. Netto wins, maar voor rente en voorkeur dividende en totale kapitaal in gebruik	15.6%
2.3.2. Netto wins en voorkeurd dividende, tot gewone aandeelhoudersfondse	15.1%
2.3.3. Eienaarskaprenteverhouding	.9 - 1
2.3.4. Netto wins tot bedryfskapitaal	19.5%
2.3.5. Persentasie opbrengs, van netto verdienste tot nominale waarde van aandeel	15.1%

WORLD FURNISHERS GROUP BEPERK19702.4. Aanwending van netto wins

2.4.1. Persentasie netto wins uitgekeer aan voorkeur aandeelhouders	-
2.4.2. Persentasie netto wins uitgekeer aan gewone aandeelhouders	-
2.4.3. Persentasie netto wins teruggeploeg in onderneming	100.0%

3. BALANSSTAAT VERHOUDINGS.3.1. Voorsiening van Totale Kapitaal

3.1.1. Aandeelhoudersfondse tot totale kapitaal	54.6%
3.1.2. Minderheidsbelang tot totale kapitaal	-
3.1.3. Voorkeur aandeelhouders tot totale kapitaal	-
3.1.4. Langtermynlaste tot totale kapitaal	-
3.1.5. Bedryfslastebelang tot totale kapitaal	45.4%
3.1.6. Eienaarskapverhouding	1 - 1.2.

3.2. Gewone aandeelhoudersfondse

3.2.1. Persentasie belang tot vaste bates	100.0%
3.2.2. Persentasie belang tot bedryfskapitaal	100.0%
3.2.3. Verhouding van bedryfslaste tot gewone aandeelhoudersfondse	1.2 - 1
3.2.4. Persentasie verhoging in gewone aandeelhoudersfondse	-

3.3. Bedryfskapitaal

3.3.1. Bedryfsbates tot bedryfslaste	1 - 1.6
3.3.2. Vuurproefverhouding	1.6 - 1
3.3.3. Persentasie bedryfskapitaal belê in voorraad	11.3%
3.3.4. Voorraad tot bedryfslaste	1 - 1.3

3.4. Aantekeninge op Balansstaat

3.4.1. Voorlopige aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-
3.4.2. Bates verpand as persentasie van netto bates	-
3.4.3. Kapitale aanspreeklikheid as persentasie van netto bates	-
3.4.4. Voorsienings as persentasie van totale kapitaal in gebruik	11.1%

WORLD FURNISHERS GROUP BEPERK
VERDIENSTE EN WAARDASIE VAN AANDELE

1970.

1. VERDIENSTE VAN AANDELE1.1. Dividende

- 1.1.1. Persentasie dividendverdiens - hoogste markprys -
 1.1.2. Persentasie dividendverdiens - laagste markprys -

1.2. Verdiens

- 1.2.1. Persentasie netto verdiens - hoogste markprys 9.3%
 1.2.2. Persentasie netto verdiens - laagste markprys 23.7%

1.3. Prysverdiens

- 1.3.1. Prysverdiens verhouding - hoogste markprys 2.7c
 1.3.2. Prysverdiens verhouding - laagste markprys 1.0c

1.4. Verdiskontering van verdiens

- 1.4.1. Aantal jare wat toekomstige netto verdiens verdis-
 konteer is tot hoogste markprys (na aftrekking van
 batewaarde) 1.6 jr.
 1.4.2. Aantal jare wat toekomstige netto verdiens verdis-
 konteer is tot hoogste markprys 2.7 jr.
 1.4.4. Aantal jare wat toekomstige netto verdiens verdis-
 konteer is tot laagste markprys 1.0 jr

2. WAARDASIE VAN AANDELE

- 2.1. Batewaarde 38c

2.2. Super winste basis

- 2.2.1. Redelike opbrengs 5% 69c
 2.2.2. Redelike opbrengs 6% 68c
 2.2.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$ 64c
 2.2.4. Redelike opbrengs 10% 60c

2.3. Netto verdiens basis

- 2.3.1. Redelike opbrengs 5% 190c
 2.3.2. Redelike opbrengs 6% 157c
 2.3.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$ 126c
 2.3.4. Redelike opbrengs 10% 95c

2.4. Netto dividendverdiens basis

- 2.4.1. Redelike opbrengs 5% -
 2.4.2. Redelike opbrengs 6% -
 2.4.3. Redelike opbrengs $7\frac{1}{2}\%$ -

2.5. Markwaarde

- 2.5.1. Hoogste markwaarde 102c
 2.5.2. Laagste markwaarde 40c

ENGLISH SUMMARY

Shares are actively traded every day on the Johannesburg Stock Exchange. The price at which the shares are traded depends upon the financial standing and the reputation of the company. The financial standing of the company can only be determined by studying the yearly financial statements of the company, i.e. the Balance Sheet and Profit and Loss Account, Directors' Report, Auditors' Report and the Chairmans's Review. Various other factors must also be taken into consideration when determining the share prices, including comments by the press on various aspects of the company, interim reports of the company, commercial reports by the various Chambers of Commerce and Government Departments.

The object of this thesis was to make a comparative analysis of the companies listed under the 'Furniture and Household Appliances' section of the Johannesburg Stock Exchange. In this thesis, a complete analysis of the various balance sheets and other relative details was made. This information was used to make individual share valuations of the companies concerned, a comparison of the share values and the market values. Various reasons and explanations are given where differences arise.

The procedure adopted in the thesis to obtain the above is as follows:

In Chapter 1 the Balance Sheet and Profit and Loss Account are discussed, with special reference to the requirements of the Eighth Schedule of the Companies Act of 1926, as amended. Comments are also made on consolidated accounts in this chapter, mainly concentrating on the various items in the Balance Sheet and explaining them by using examples from the companies listed in this Section. All the examples mentioned are shortly discussed.

In Chapter 2 Directors' Reports, Auditors' Reports, Chairmen's Reviews, Interim Reports and Sources and Applications of Funds are discussed, with reference to the various companies concerned.

In Chapter 3 various Balance Sheets and Profit and Loss Accounting ratios are discussed. All the ratios are illustrated by actual ratios of the various companies and short explanations are given for such ratios.

In Chapter 4 the various annexures of all the companies listed in this Section are analysed and discussed. In the first paragraph the arithmetic average, modus, highest and lowest ratios are given. Other possible reasons are set forth to explain why certain ratios varied with the generally accepted averages.

In the second paragraph conclusions are made on various accounting ratios. Short discussions are given and explanations set forth to explain why it is considered that the ratios are a general norm for all companies concerned. However, where major differences arise, these are discussed and reasons submitted for such differences.

Certain recommendations are made showing the suggested ratio. In various paragraphs of this chapter cross references are made to other ratios, and these should be read together. It is suggested here that where any ratio affects another, these should be read together.

In Chapter 5 individual companies were discussed. The readers attention is drawn to the more obvious ratios in comparison with the generally accepted standards.

In Chapter 6 the valuation of shares and the earnings of shares are discussed. Special reference is made on dividends and net earnings per share. The methods of valuation used are the assets/super-profits/earnings/dividend earning method. All methods of valuation are illustrated by examples of the various companies discussed in this thesis.

In Chapter 7 the various ratios discussed in the previous chapter are analysed in the attached annexure and the arithmetic average, modus, highest and lowest ratios are given. It is recommended that this Chapter should be read with the attached annexures.

Conclusions and recommendations on the earnings and valuation of shares made in this thesis and compared with market value, shows certain fluctuations in the market value of the shares. On the fluctuation of share prices many books have been written, but it is not the intention of this thesis to discuss in detail the share price movements. However, a very short and comprehensive discussion is given on the share fluctuation as a guide to the reader.

BIBLIOGRAFIE.Aangehaalde en geraadpleegde werke

Accountants Reports for Prospectusses	:	New Zealand Society of Accountants, Woodwardhouse, P.O. Box 10C-49, Wellington, N.Z.
Adamson A.V.	:	Valuation of Company Shares and Businesses, The Law Book Company of Australia (Pty) Limited, Sydney, Australia.
Amling F.	:	An Introduction to Analysis and Management, Prentice-Hall Inc., 1965.
Archer H.S. & D'Ambrosio C.	:	Business Finance, Theory and Management, The MacMillan Company, New York, 1966.
Amrine T.H. Ritchey J.A. Hulley D.S.	:	Manufacturing Organisation and Management, Second Edition, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey. 1966.
Ashley C.A.	:	Corporation Finance, The MacMillan Company of Canada Limited, 1949.
Anthony R.N.	:	Management Accounting, Richard D. Irwin Inc., Homewood, Illinois, 1964.
Anton H.R. & Firman P.A.	:	Contemporary Issues in Cost Accounting, Indiana University, U.S.A., 1966.
Beermans Financial Year Book	:	Gothic Printing Company Limited, Johannesburg.
Bedford M.	:	Income Determination Theory and Accounting Framework, Arthur Anderson and Company, University of Illinois.
Bedford N.M. & Parry W.	:	Advanced Accounting and Organisational Approach, Second Edition, Arthur Anderson and Company, University of Illinois.
Batty J.	:	Standard Costing, MacDonald & Evans Limited, London, W.C.I., 1970.
Bakewell K.G.B.	:	How to Find Out Management and Productivity, Pergamon Press, New York, 1966.
Battersby A.	:	Network Analysis for Planning and Scheduling, Charles Brickall & Sons Limited, Liverpool, 1964.
Brech E.F.L.	:	Organisation, The Framework of Management, Sangmans, Green & Co., Toronto, 1957.
Bull G.	:	The Director's Handbook, McGraw-Hill, London, 1969.

- Batty J. : Management Accountancy, MacDonald and Evans Limited, London, 1966.
- Backer M. : Handbook of Modern Accounting Theory, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, N.J. 1958.
- Bigg W.W. : Practical Auditing, H.F.L. (Publishers) Limited, London, 1961.
- Brandt L.K. : Business Finance, Prentice-Hall, Inc., New Jersey, 1965.
- Bliss J.H. : Financial and Operating Ratios in Management, The Ronald Press Company, 1965.
- Brown R. : A History of Accounting and Accountants, Augustus M. Kelly Publishers, New York, 1968.
- Bennett E.D. : Cost Administration and Cases and Notes, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, N.J., 1960.
- Chambers R.J. : The Function and Design of Company Annual Reports, Sweet & Maxwell Ltd., Chancery Lane, 1955.
- Clendenin J.C. : Introduction to Investments, Fourth Edition, McGraw-Hill Book Company, New York, 1950.
- Cilliers J.A. : Inleiding tot Ontleding en Vertolking van Finansiële State. J.L. van Schaik Beperk, Pretoria, 1967.
- Cooper R.V. : Manual of Auditing, Gee & Company, (Publishers) Limited, London.
- Dowrie G.W. & Fuller D.R. : Investments, Second Edition, John Wiley & Sons, Inc., New York.
- Devine C.T. : Cost Accountancy and Analysis, The Mac-Millan Co., New York, 1950.
- De Wet J.C. en Yeats J.P. : Kontrakte en Handelsreg, Butterworths, Durban, 1964.
- Eastone E. & Newton B.L. : Accounting and the Analysis of Financial Data, McGraw-Hill Accounting Series, McGraw-Hill Book Company Inc., New York, 1958.
- Encyclopedic Dictionary of Business Finance : Prepared by the Editorial Staff of the Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, N.J. 1960.
- Fairbairn W.J. : The Consolidation of Accounts, Rustia Press (Proprietary) Limited, Durban.
- Foulke R.A. : Practical Financial Statement Analysis, Fifth Edition, Kogakusha, Tokyo, 1961.

- Friedland S. : The Economics of Corporate Finance, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1966.
- Fitzgerald A.A. : Analysis and Interpretation of Financial and Operating Statements, Butterworth & Co., (Australia) Limited, 1949.
- Gerstenberg C.W. : Financial Organisation and Management of Business, Fourth Revised Edition, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey.
- Garnsey Sir G. : Limitations of a Balance Sheet, Gee & Co., (Publishers) limited, London, 1929.
- Guthman H.R. : The Analysis of Financial Statements, Third Edition, Prentice-Hall Inc., New York, 1949.
- Groenewald A.E. & Nemmes E.E. : Basic Managerial Finance, Holt, Reinhardt and Winstone Inc., New York, 1970.
- Henochsberg J. : Henochsberg on the Companies Act, Butterworths, Durban, 1963.
- Henrici S.T. : Standard Cost of Manufacturing, McGraw-Hill Book Co., Inc., New York, 1960.
- Heckert J.B. & Kerrigan H.D. : Accounting Systems, The Ronald Press Co., New York, 1953.
- Holmes A.W. : Auditing Principles and Procedures, Richard D. Irwin Inc., 1964.
- Holmes W.A. : Auditing Principles and Procedure, Sixth Edition, Richard D. Irwin Inc., Homewood, Illinois.
- Holbrook J. & Pritchard T. : Control of a Business, Business Publications Limited, London, 1964.
- Hayes D.A. : Investments Analysis and Management, The MacMillan Co., New York, 1961.
- Henderson R.F. : Studies in Company Finance, Cambridge University Press, 1959.
- Husband W.H. & Dockery J.C. : Modern Corporation Finance, Irwin Inc., Homewood, Illinois. 1957.
- Halm G.N. : Economic Systems, Holt, Reinhardt and Winston, New York, 1960.
- Irish R.A. : Auditing, The Law Book Company Limited, Australia, 1966.
- Inkomstebelastingwet : 1962 Nr. 58, Butterworths, Durban, 1965.
- Isaacs I, Friedland W.D. & Lazar L. : Law and Practice of South African Income Tax, Butterworths, Durban, 1963.

- Jordan F.D. & Dougall H.E. : Investments, Prentice-Hall Inc., Englewood, Cliffs, New Jersey.
- Johnson W. : Financial Management, Allyn and Bacon Inc., Boston, 1959.
- Jenks W.B. : Auditing Principles, McGraw-Hill Book Company Inc., New York, 1960.
- Kennedy R.D. & McMullen S.Y. : Financial Statements, Fifth Edition, Richard D. Irwin Inc., Homewood, Illinois, 1968.
- Kimball D.S. & Kimball D.S. (jnr) : Principles of Industrial Organisation, McGraw-Hill Book Company Inc., New York, 1947.
- Kent R.P. : Corporate Financial Management, Richard D. Irwin Inc., Homewood, Illinois, 1961.
- Kohler E.L. : A Dictionary for Accountants, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, N.J. 1970.
- Lincoln E.E. : Applied Business Finance, McGraw-Hill Book Company, Inc., New York and London, 1941.
- Langhout J. : Aspects of Business Finance, The South African University Press, Cape Town, 1969.
- Langhout J. : Analysis and Interpretation of Accounts, The South African University Press, Cape Town, 1968.
- Lock D. & Gavernie G. : Directors' Guide to Management Techniques Hazell Watson & Verrey Limited, Aylesbury, Bucks, 1970.
- Maatskappywet : (Wet Nr. 46 van 1926, soos gewysig), Lex-Patria Uitgewers (Edms) Beperk.
- Meij J.L. & Snel P.M.M. : Theoretische Bedrijfseconomie II, N.V. Uitgewersmaatschappy, Gravenhage, 1958.
- Morrissey L.E. : Contemporary Accounting Problems, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, N.J.
- Myer J.N. : Financial Statement Analysis, 3rd Edition Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs N.J.
- Mobil Oil South Africa (Pty) Limited : D.C.F. Analysis.
- Nuyner J.J.W. : Cost Accounting, Richard D. Irwin Inc., Homewood, Illinois.
- Niemand L.J. : Die Analise en Interpretasie van die Koste- en Wins- en Verliesstate van Onderneming, A., P.U. vir C.H.O., Potchefstroom, 1968.
- Puckey W. : The Board Room, Hutchinsons & Co., (Publishers) Limited, New York, 1969.

- Raymond T.H. : Problems in Business Administration, McGraw-Hill Book Company, New York, 1964.
- Silk A.S. : South African Income Tax, Juta & Co., Ltd., Johannesburg, 1969.
- Stamp E. & Marley C. : Accounting Principles and The City Code St. Anns Press, Alrincham, 1970.
- Stonier A.W. & Hague D.C. : Textbook of Economic Theory, R. & R. Clark, Limited, Edinburgh, 1957.
- Skinner R.M. & Randerson R.J. : Analytical Auditing, Sir Isaac Pitman, (Canada) Limited, 1966.
- Sorgdrager A.J.E. : The Particularisation of Indirect Cost in Modern Costing Administration.
- Sorgdrager A.J.E. : Kosprysberekening en Tegniek, Nusau Beperk, 1967, Kaapstad.
- Schuman C.G.W. & Fransen D.G. : Inleiding tot die Ekonomie, Pro Ecclesia, Drukkery, Stellenbosch, 1944.
- Tovey Phillep : Balance Sheets, Sir Isaac Pitman & Sons, Limited, New York, 1923.
- Taylor I.R. and Kritzinger L. : The Principles and Practice of Auditing, Juta & Co., Limited, Johannesburg, 1967.
- Tucker S.A. : Successful Managerial Control by Ratio Analysis, McGraw-Hill Company Inc., New York, 1961.
- The Valuation of Business Shares and Other Proprietary Interest : The Joint Council of Chartered Accountants of S.A. Johannesburg, Cape Times Limited.
- The Institute of Cost and Works Accountants : The Presentation of Information to Management, The Institute of Cost and Works Accountants, 63 Portland Place, London.
- The Johannesburg Stock Exchange : The Stock Exchange Handbook, Flesh Financial Publications, Johannesburg, 1971.
- Van der Schroef : Kosten en Kosprijs, N.V. Uitgewersmaatschappij.
- Van Jaarsveld R.J. : 'n Kritiese ontleding van die mate waarin die gepubliseerde rekenings van maatskappye aan die vereistes van die Maatskappywet van 1926, soos gewysig, voldoen. P.U. vir C.H.O., Potchefstroom, 1969.
- Voster H.J.S. : Rekenkundige Finansiële state as Grondslag vir die Beoordeling van Beleggings. P.U. vir C.H.O., Potchefstroom, 1969.
- Wegger G. : Topmans Principles of Company Law, Butterworth & Co., (Africa) Limited, Durban, 1953.
- Galgut D. & Keeton A.A.F.

Weinberg M.A.	:	Take-Overs and Amalgamations Elements of Investments, Sweet & Maxwell Limited, Great Britain, 1963.
Wu Hsiu-Kwang & Alan J. Zakon	:	Elements of Investments, Holt, Reinhardt and Winston, New York, 1965.
Weston J.F.	:	Managerial Finance, 3rd Edition, Holt, Reinhardt and Winston, New York.
Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeure, 1951.	:	Handboek vir Inligting van Geregistreerde Rekenmeesters en Ouditeurs, Wet Nr. 51, van 1951.
Wiehahn B.S.	:	Accounting and Commercial Dictionary, Juta & Co., Limited, Cape Town, 1958.
Williams J.B.	:	The Theory of Investment Value, North-Holland Publishing Company, Amsterdam.
Wheeler L.V.	:	Management Accounting, Gee and Co., (Publishers) Limited, London.
Willen P. & Wille P.	:	Mercantile Law of South Africa, Hortors Limited, Johannesburg, 1963.

Tydskrifte:

Chartered Accountant
 Daily Mail
 Daily News
 Die Burger
 Die Oosterling
 Die Nataller
 Die Suid-Afrikaanse Geoktrooieerde Rekenmeester
 Die Volkshandel
 Express
 Financial Gazette
 Financial Mail
 Handelsmening
 International Management
 Management
 Natal Mercury
 Natal Witness
 Rapport (voorheen Dagbreek en Die Beeld)
 Sunday Times
 The Taxpayer
 Transvaler
 Vaderland